

HRVATSKA NARODNA BANKA

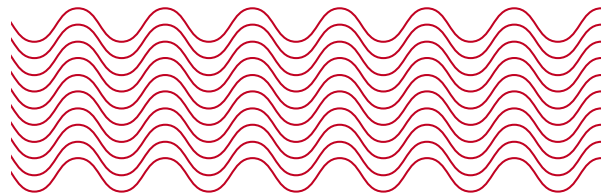
EUROSUSTAV

2025

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2025

25

ZAGREB, SVIBANJ 2026.

Godišnje izvješće **2025.**

Klimatsko financijsko izvješće
Financijski izvještaji

Uvodna riječ

Pred vama je Godišnje izvješće za 2025. godinu, cjelovit pregled djelovanja Hrvatske narodne banke, u okolnostima povišenih trgovinskih i političkih napetosti u međunarodnom okružju. Usprkos izazovnim globalnim uvjetima nastavili smo s ostvarivanjem naših ključnih ciljeva – očuvanjem stabilnosti cijena i financijskog sustava te podupiranjem pouzdanog funkcioniranja svih segmenata financijskog tržišta.

Relativno visok rast gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj tijekom 2025. usporio se u odnosu na 2024., a inflacija se ubrzala pod utjecajem pritiska na cijene hrane i rasta administrativno reguliranih cijena energije. Temeljna se inflacija smanjila. Istodobno je rast cijena usluga ostao povišen zbog povećane preferencije potrošača prema uslugama, visoke zaposlenosti i još uvijek znatnog rasta plaća te solidne domaće potražnje, kao i zbog poskupljenja određenih administrativno reguliranih cijena. U europodručju, u skladu s približavanjem inflacije ciljanoj razini oko 2%, ESB je nastavio postupno smanjivati ključne kamatne stope tijekom prve polovine 2025. To se odrazilo na smanjenje svih kamatnih stopa, pa tako i na kamatne stope banaka na kredite i depozite u Hrvatskoj. Usto, otprije razmjerno snažan rast kredita poduzećima i stanovništvu u 2025. dodatno se ubrzao.

Uveli smo nove makrobonitetne mjere, kojima se nastoji spriječiti daljnje popuštanje kriterija kreditiranja i usporiti rast zaduženosti kućanstava, a ograničenja istodobno ne bi trebala previše utjecati na mogućnost rješavanja stambenog pitanja. Cilj mjera ponajprije je smanjiti rizičnost novih kredita i ojačati financijsku otpornost kućanstava i banaka te tako pridonijeti očuvanju stabilnosti gospodarstva i financijskog sustava.

Zbog nastavka snažne kreditne aktivnosti i rasta cijena stambenih nekretnina povećali smo stopu protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala s 1,5% na 2%, s primjenom od 1. siječnja 2027., kako bismo dodatno ojačali otpornost bankovnog sustava.

U području supervizije naše aktivnosti bile su usmjerene na očuvanje otpornosti bankovnog sustava u uvjetima snažnoga kreditnog rasta i zahtjevnih gospodarskih okolnosti. Poseban naglasak stavljen je na praćenje standarda kreditiranja, upravljanje kamatnim rizikom te kvalitetu imovine, pri čemu su kreditne institucije zadržale visoku razinu kapitaliziranosti i likvidnosti. Istodobno je dodatna pozornost posvećena nadzoru novih rizika, uključujući klimatske rizike, digitalnu transformaciju i operativnu otpornost.

Boris Vujčić
guverner Hrvatske
narodne banke

U području sanacije nastavilo se jačanje institucionalnog i operativnog okvira za učinkovito upravljanje kriznim situacijama u bankovnom sustavu. Aktivnosti su uključivale daljnji razvoj planova sanacije, unaprjeđenje kapaciteta za provedbu sanacijskih alata te osiguravanje odgovarajuće razine prihvatljivih obveza (MREL), čime se dodatno povećava sposobnost sustava da apsorbira eventualne šokove bez troška za porezne obveznike.

U platnom prometu nastavljen je snažan razvoj infrastrukture i usluga, uz daljnje širenje bezgotovinskih i digitalnih načina plaćanja. Osobito bih istaknuo napredak u segmentu instant plaćanja, povećanje sigurnosti i učinkovitosti platnog prometa te prijenos ključne europske platnoprometne regulative u domaći platni promet. Time se dodatno unaprjeđuju dostupnost, brzina i pouzdanost platnih usluga za građane i poduzeća. Prošlu godinu obilježio je i napredak projekta digitalnog eura, koji je trenutačno u fazi pripreme, te se primjena očekuje do 2029. Korištenje će biti besplatno za građane, a anonimnost korisnika i transakcija zajamčena. Digitalni euro neće zamijeniti gotovinu, nego će je dopuniti, kao siguran i pouzdan javni novac i važan doprinos europskoj monetarnoj suverenosti.

Zanimanje javnosti za rad Hrvatske narodne banke i naše programe jačanja financijske pismenosti bilo je vrlo izraženo. U 2025. kroz naša je vrata prošlo 31.500 posjetitelja, od vrtićkog uzrasta do umirovljenika. Aktivnosti Centra za posjetitelja dodatno su proširene edukativnim programima, radionicama i vođenim obilascima, a Monetera - Muzej novca privukao je velik broj domaćih i stranih posjetitelja, uz kontinuirani rast broja organiziranih grupa i školskih posjeta te snažnu posjećenost tematskih izložba i javnih događaja. Velika učenička debata izazvala je zamjetan angažman srednjoškolaca, a HNB-ovi stručnjaci gostovali su u školama diljem Hrvatske. Pozornost javnosti privukle su i brojne objave, priopćenja, konferencije i podcasti, koji su potvrdili važnost otvorene i pristupačne središnje banke i njezinu ulogu u financijskoj edukaciji.

Nažalost, u vrijeme izrade ovog izvješća geopolitičke su se okolnosti dodatno zaoštrile, a mnogi su pozitivni trendovi zaustavljeni. Ipak, stabilan i dobro kapitaliziran bankovni sustav, čvrsta financijska infrastruktura i duboka integracija u monetarnu uniju povećavaju otpornost hrvatskoga gospodarstva i omogućuju spremnije suočavanje s novim izazovima nego što je to bilo prije pristupanja europodručju.

Boris Vujčić
guverner Hrvatske narodne banke

Sadržaj

1. Gospodarska kretanja i monetarna politika 6
 2. Financijska stabilnost i makrobonitetna politika 20
 3. Upravljanje financijskom imovinom 25
- Okvir 1. Moneterra – Muzej novca Hrvatske narodne banke 29
4. Poslovanje kreditnih institucija 33
 5. Supervizija 37
- Okvir 2. Nadzor subjekata u kupoprodaji neprihodonosnih kredita 46
6. Sanacija 50
 7. Statistika 54
 8. Istraživanja 60
 9. Zaštita potrošača financijskih usluga 65
 10. Platni promet 70
- Okvir 3. Digitalni euro i FinTech aktivnosti 76
11. Novčanice i kovanice eura 80
 12. Poslovanje ovlaštenih mjenjača 87
 13. HNB u EU-u i međunarodnom okružju 89
- Okvir 4. HNB i klimatske promjene 98
14. Javnost rada 102
 15. Aktivnosti Centra za posjetitelje 107
 16. Ljudski resursi i organizacija 110
- Okvir 5. Etika i integritet 115
17. Članovi Savjeta i osobe na rukovodećim zanimanjima u Hrvatskoj narodnoj banci 118
 18. Organizacijska shema 120
- KLIMATSKO FINACIJSKO IZVJEŠĆE 123**
- FINACIJSKI IZVJEŠTAJI 137**
- Kratice i znakovi 189

Gospodarska kretanja i monetarna politika

Relativno visok rast gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj tijekom 2025. usporio se u odnosu na 2024., a inflacija se u 2025. ubrzala pod utjecajem pritisaka na cijene hrane i rasta administrativno reguliranih cijena energije. Temeljna se inflacija smanjila. Istodobno je rast cijena usluga ostao povišen s obzirom na povećane preferencije potrošača prema uslugama, visoku zaposlenost i još uvijek znatan rast plaća i solidnu domaću potražnju, kao i poskupljenje određenih administrativnih cijena. ESB je nastavio postupno smanjivati ključne kamatne stope tijekom prve polovine 2025., u skladu s približavanjem inflacije u europodručju ciljanoj razini oko 2%, što se odrazilo na smanjenje svih kamatnih stopa, pa tako i na kamatne stope banaka na kredite i depozite u Hrvatskoj. Usto, relativno snažan rast kredita poduzećima i stanovništvu u 2025. dodatno se ubrzao.

EUROPODRUČJE

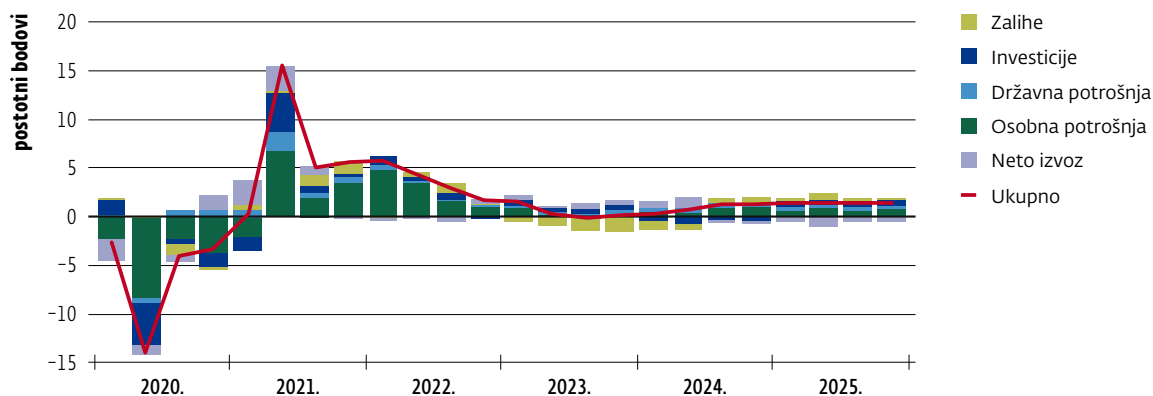
Realna i cjenovna kretanja

Rast gospodarske aktivnosti u europodručju u 2025. godini ubrzao se na 1,5%, nakon skromnog rasta od 0,9% ostvarenog u prethodnoj godini. Ubrzanje rasta, unatoč izraženim globalnim izazovima povezanim s geopolitičkim napetostima i trgovinom, upućuje na otpornost gospodarstva europodručja. Pritom su investicije, uz osobnu potrošnju, najviše pridonijele rastu gospodarske aktivnosti. Rast državne potrošnje usporio se u odnosu na prethodnu godinu, što može biti djelomično povezano s postupnim stupanjem na snagu reformiranog okvira EU-a za gospodarsko upravljanje, koji potiče države članice na fiskalnu prilagodbu, poglavito ograničenjem rasta rashoda. Istodobno je snažno porastao uvoz robe i usluga, što može biti posljedica preusmjerenja trgovine iz Kine zbog povećanja američkih carinskih stopa pa je, unatoč rastu izvoza, doprinos neto inozemne potražnje ukupnom rastu bio negativan. Rast agregatne potražnje i povoljnije cijene energenata potaknuli su industrijsku aktivnost nakon razdoblja dvogodišnje stagnacije. Ipak, oporavak industrije koncentriran je u djelatnostima vezanima uz obranu i farmaciju, dok se tradicionalne industrijske grane, poput automobilske i proizvodnje strojeva, i nadalje suočavaju sa strukturnim problemima i pojačanom konkurencijom iz Kine. Uslužne djelatnosti također su značajno pridonijele gospodarskom rastu, osobito sektor informacija i komunikacija, a postupno se oporavila i aktivnost u građevinarstvu.

Inflacija u europodručju mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena u 2025. godini nastavila se usporavati u okružju nižih cijena energenata i drugih sirovina na svjetskom tržištu, slabih uvoznih inflacijskih pritisaka u segmentu potrošačkih dobara te postupnog usporavanja rasta plaća. Prosječna godišnja inflacija tako se usporila na 2,1% s 2,4% zabilježenih u 2024. i približila ciljanoj razini ESB-a, što je bilo rezultat smanjenja inflacije svih njezinih glavnih komponenata osim energije. Temeljna inflacija (koja isključuje cijene energije i hrane) usporila se

Prosječna godišnja inflacija tako se usporila na 2,1% s 2,4% zabilježenih u 2024. i približila ciljanoj razini ESB-a.

SLIKA 1.1. Realni rast BDP-a europodručja

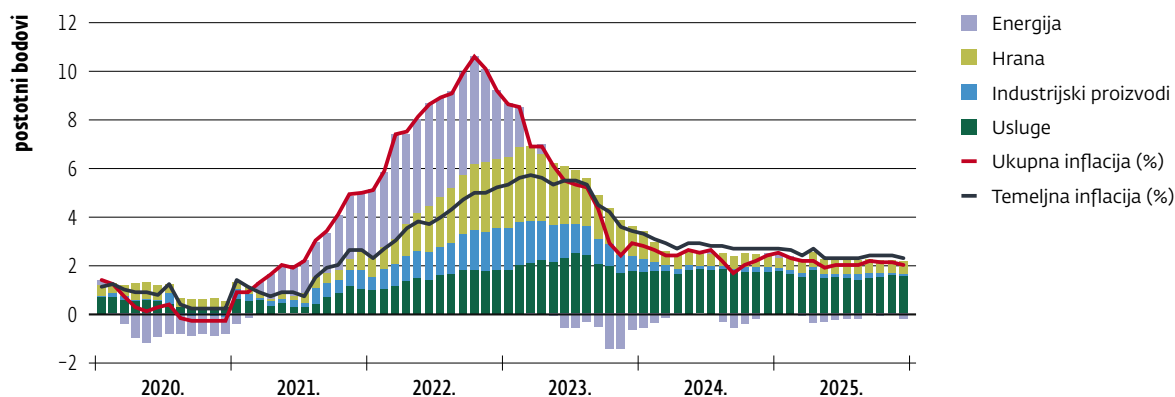

Izvor: Eurostat

na 2,4% u 2025. s 2,8% u 2024. Prosječna godišnja inflacija cijena hrane u 2025. blago se smanjila: na 2,8% s 2,9% u 2024., ali je ostala iznad pretpandemijskoga dugoročnog prosjeka. Inflacija cijena hrane povećavala se do sredine 2025., uglavnom kao rezultat prelijevanja rasta cijena prehrambenih sirovina (osobito kave, kakaa i govedine) na maloprodajne cijene hrane u europodručju. Godišnja stopa promjene cijena energije porasla je u 2025. na -1,4% s -2,2% u 2024., no ostala je u negativnom području te i nadalje prigušivala ukupnu inflaciju.

SLIKA 1.2. Pokazatelji inflacije u europodručju

doprinosi komponentata

Napomena: Temeljna inflacija mjerena je harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena koji isključuje cijene energije, hrane, alkohola i duhana.
Izvor: Eurostat

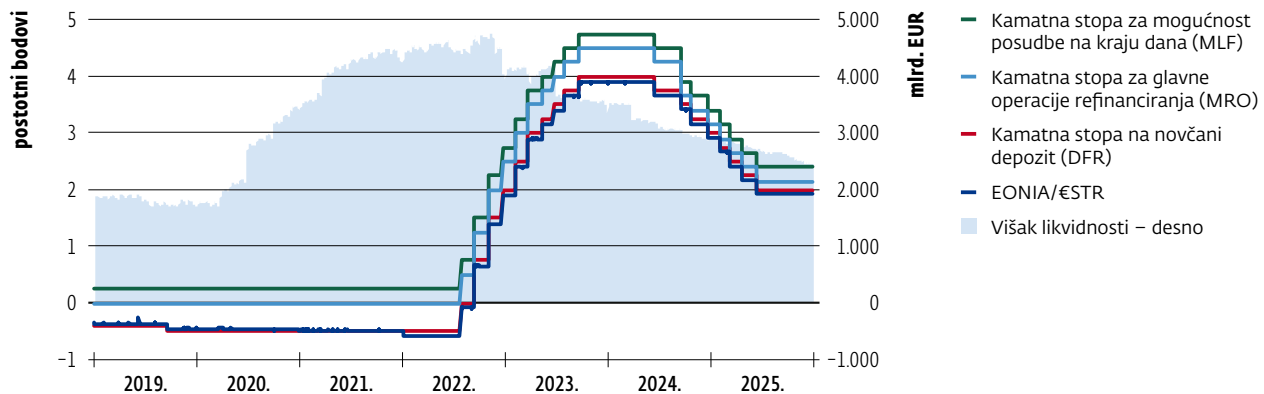
Monetarna politika i financijska tržišta

U okružju spuštanja inflacije na ciljanu razinu u europodručju je nastavljeno smanjivanje ključnih kamatnih stopa. Upravno vijeće ESB-a u razdoblju od lipnja 2024. do lipnja 2025. u osam je navrata, za ukupno 2 postotna boda, smanjilo kamatnu stopu na novčani depozit kreditnih institucija kod središnje banke (engl. *deposit facility rate*, DFR), koja je u trenutačnim uvjetima visokih viškova likvidnosti relevantan pokazatelj monetarne politike ESB-a. Smanjivanje stopa uslijedilo je nakon

Nakon što je inflacija u europodručju tijekom 2025. uglavnom iznosila blizu 2%, Upravno je vijeće naglasilo da je inflacija trenutačno na razinama oko srednjoročnog cilja od 2%.

što je recentna inflacijska epizoda, izazvana snažnim oporavkom od krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 i ruskom agresijom na Ukrajinu, potaknula najsnažniji ciklus pooštavanja monetarne politike od stvaranja eura, tijekom kojeg su ključne kamatne stope porasle za 4,5 postotnih bodova, a kamatna stopa na novčani depozit održavala se na razini od 4% od rujna 2023. do lipnja 2024. godine.

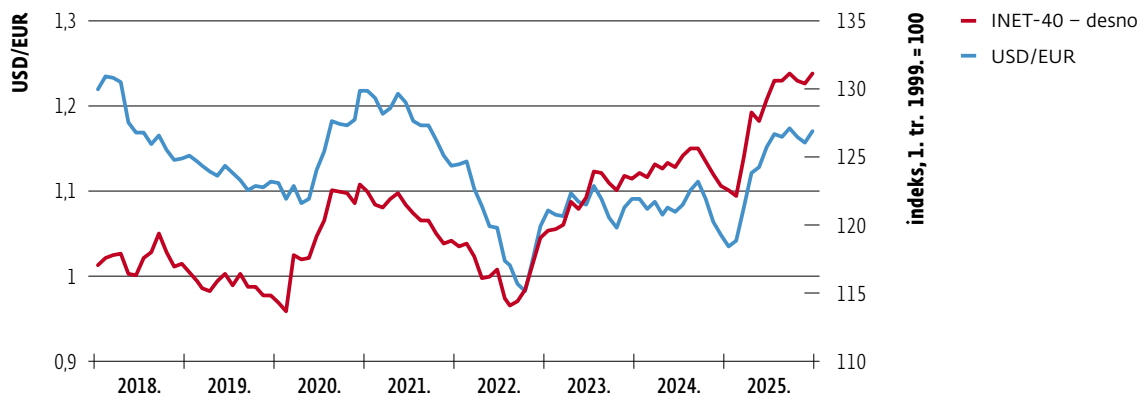
Nakon što je inflacija u europodručju tijekom 2025. uglavnom iznosila blizu 2%, Upravno je vijeće na posljednjem sastanku u 2025. u prosincu naglasilo da je inflacija trenutačno na razinama oko srednjoročnog cilja od 2% te bi se trebala stabilizirati na tim razinama. Od sredine lipnja 2025. kamatna stopa na novčani depozit iznosila je 2,00%, kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja (engl. *main refinancing operations*, MRO) 2,15%, a kamatna stopa na mogućnost posudbe

SLIKA 1.3. Ključne kamatne stope ESB-a

Napomena: Kamatna stopa na novčani depozit (engl. *deposit facility rate*, DFR); mogućnost posudbe na kraju dana (engl. *marginal lending facility*, MLF); glavne operacije refinanciranja (engl. *main refinancing operations*, MRO). Od početka 2022. EONIA se zamjenjuje stopom €STR.
Izvor: ESB

na kraju dana (engl. *marginal lending facility*, MLF) 2,40%. U prosincu 2025. također je naglašeno da će se odluke o primjerenosti razini kamatnih stopa na svakom sastanku i nadalje zasnivati na pristiglim podacima (engl. *data-dependent and meeting-by-meeting approach*), pri čemu se Upravno vijeće ne opredjeljuje unaprijed za određenu dinamiku promjene stopa.

U skladu s nastavkom ciklusa smanjivanja ključnih kamatnih stopa ESB-a tijekom prethodne godine nastavile su se smanjivati i kamatne stope na novčanom tržištu. Stopa €STR, koja je referentna kamatna stopa za novčano tržište, u prvoj polovini godine pala je na 1,9% i na toj se razini zadržala do kraja prosinca. Na kraju 2024. stopa €STR iznosila je 2,9%, što upućuje na to da je prijenos spuštanja ključnih kamatnih stopa ESB-a na novčano tržište bio potpun.

SLIKA 1.4. Tečaj USD/EUR i nominalni efektivni tečaj eura

Napomena: INET-40 je indeks nominalnoga efektivnog tečaja eura prema 40 najvažnijih trgovinskih partnera europodručja. Podaci se odnose na mjesečne prosjeke. Rast tečaja označuje aprecijaciju eura.
Izvor: ESB

Na svjetskom deviznom tržištu euro je ojačao prema američkom dolaru tijekom prve polovine prošle godine, a osobito početkom ožujka.

Na svjetskom deviznom tržištu euro je ojačao prema američkom dolaru tijekom prve polovine prošle godine, a osobito početkom ožujka nakon najavljenog povećanja izdataka za obranu u Njemačkoj, a potom potencijalno i u drugim europskim zemljama. Još jedna epizoda jačanja eura dogodila se neposredno nakon objave predsjednika SAD-a o uvođenju tzv. recipročnih carina, i to unatoč rastu prinosa na američke obveznice. Moguće je da je u tom trenutku dolar oslabio jer su investitori počeli zahtijevati višu premiju za rizik kod ulaganja u američku imovinu zbog nepredvidljivosti američke trgovinske politike i stoga se više orijentirati prema europskoj imovini te također zauzimati pozicije na deviznom tržištu za zaštitu od slabljenja dolara (tzv. *hedging*). Do kraja 2025. tečaj eura prema američkom dolaru bio je manje kolebljiv, no nastavio je blago jačati. Tečaj eura prema američkom dolaru tijekom prosinca prosječno je iznosio 1,17 USD/EUR, što je aprecijacija eura od gotovo 12% u odnosu na prosjek iz prosinca prethodne godine i ujedno najviša razina tečaja u posljednje gotovo četiri godine.

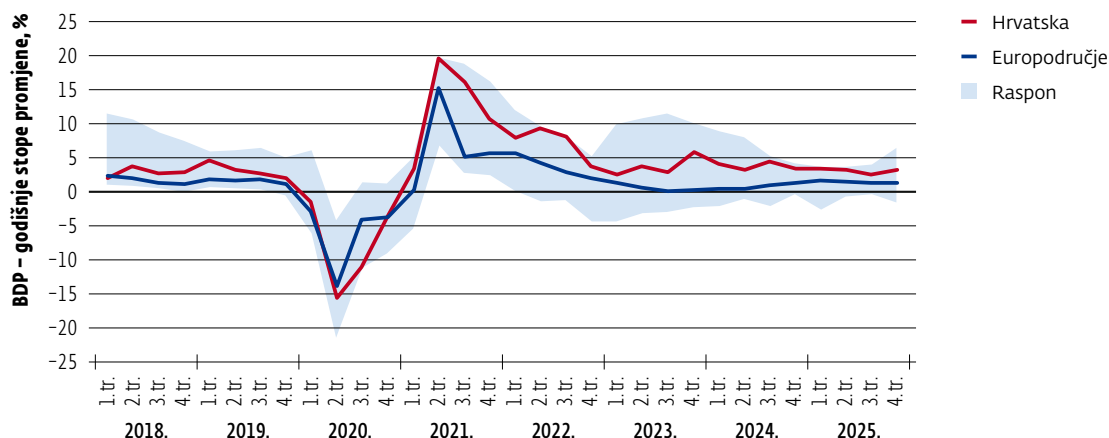
HRVATSKA

Realna kretanja

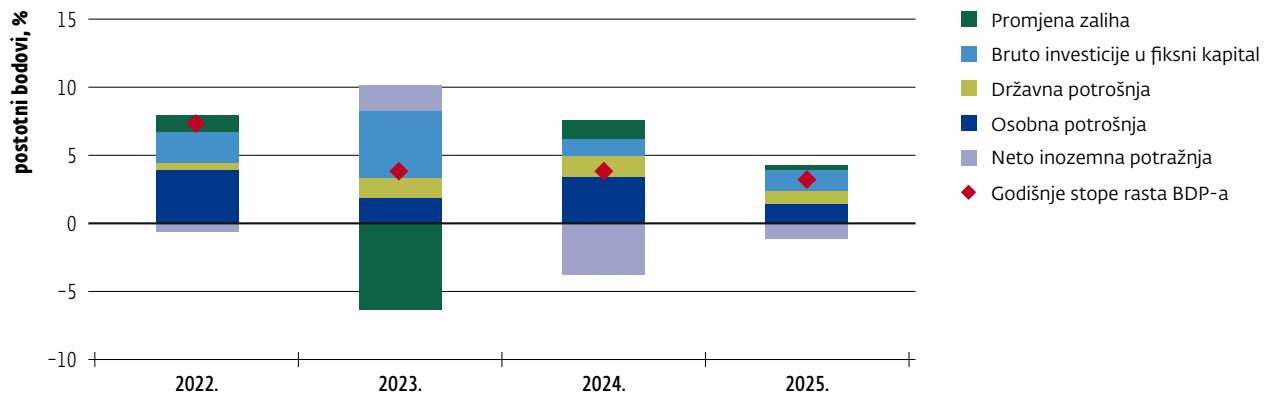
Rast gospodarske aktivnosti u 2025. usporio se na 3,2%, što je i nadalje povišeno. Usporavanje rasta ponajprije odražava slabiji rast osobne i državne potrošnje uz nastavak pada izvoza usluga, dok je rast investicijske aktivnosti ojačao, a rast izvoza robe ostao relativno visok.

Osobnu je potrošnju podržavao nastavak rasta realnoga raspoloživog dohotka kućanstava, koji se tek blago usporio te je i nadalje znatno nadmašivao povećanje potrošnje. Usporio se i rast državne potrošnje, no, s druge strane, rast bruto investicija u fiksni kapital intenzivirao se u odnosu na 2024., i to zahvaljujući rastu i privatnih i javnih investicija. Promatrajući inozemnu potražnju, izvoz robe i usluga

SLIKA 1.5. Kretanje gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj i europodručju

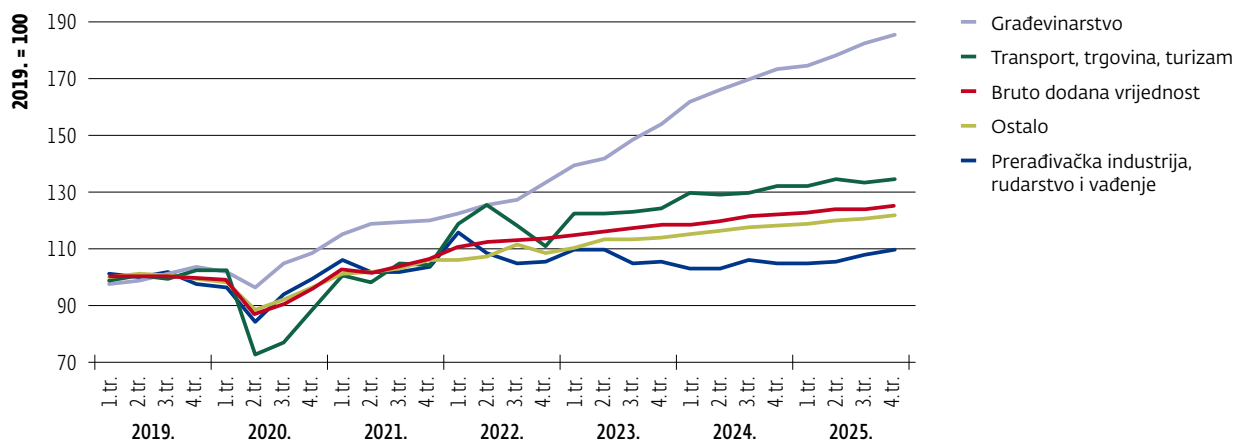
Napomena: Prikazan je raspon ostvarenja rasta realnog BDP-a pojedinih zemalja članica europodručja, isključujući Irsku.
Izvori: DZS; Eurostat

SLIKA 1.6. Doprinosi promjeni realne gospodarske aktivnosti

Izvor: DZS

blago je povećan u odnosu na 2024., pri čemu je rast izvoza robe ostao razmjerno jak, dok se izvoz usluga nastavio smanjivati, što se može djelomično povezati sa smanjenom cjenovnom konkurentnošću hrvatskog turizma.

Promatra li se kretanje gospodarske aktivnosti prema glavnim djelatnostima, vidljivo je rasprostranjeno usporavanje rasta. Iako je građevinska aktivnost i nadalje relativno snažno rasla, njezin doprinos rastu BDV-a gotovo se prepolovio u odnosu na 2024. godinu. Slična kretanja vidljiva su i u uslugama vezanim uz turizam te u trgovini, što se može povezati sa slabijim rastom osobne potrošnje i realnim padom izvoza turističkih usluga. S druge strane, aktivnost prerađivačke industrije ojačala je nakon pada u posljednje dvije godine, vjerojatno djelomično potaknuta jačanjem vanjske potražnje, što se odrazilo na solidan porast robnog izvoza.

SLIKA 1.7. Bruto dodana vrijednost u Hrvatskoj po djelatnostima

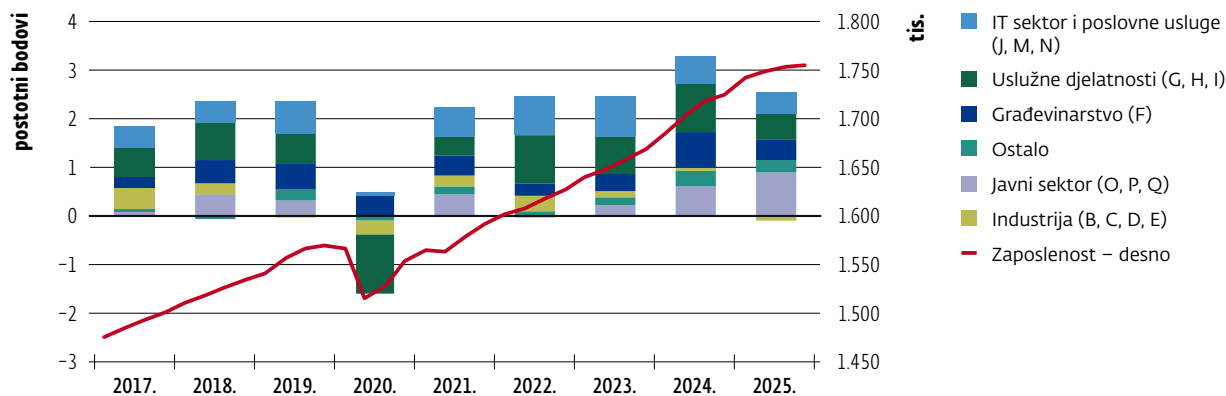
Izvor: DZS

Tržište rada

Tijekom 2025. usporio se rast zaposlenosti i plaća, no troškovi rada nastavili su relativno snažno rasti.

Tijekom 2025. usporio se rast zaposlenosti i plaća, no troškovi rada nastavili su relativno snažno rasti, dok je zaposlenost od druge polovine godine gotovo stagnirala. Nakon snažnog rasta u 2024. godini (3,3%), u 2025. on se usporio na 2,5%. Rast zaposlenih bio je izraženiji u djelatnostima javne uprave, obrazovanja i zdravstva (djelatnosti O, P, Q, u nastavku javni sektor) nego u ostatku gospodarstva. Nezaposlenost se nastavila smanjivati tijekom 2025. godine, odražavajući povećano brisanje iz evidencije HZZ-a iz ostalih razloga, što može biti povezano sa zapošljavanjem izvan posredovanja HZZ-a, ali i s pojačanim kontrolama. Prosječna stopa administrativne nezaposlenosti u 2025. godini tako se spustila na 4,5% (s 5,3% u 2024.), a stopa anketne nezaposlenosti iznosila je 4,9% (za usporedbu, 5% u 2024.). Rast prosječne bruto plaće u 2025. se usporio na 11,1% s 14,8% u 2024. godini, što je povezano sa sporijim rasta plaća u javnom sektoru nakon vrlo izraženog povećanja u 2024. godini proizišlog iz provedbe reforme sustava plaća, dok je dinamika plaća u privatnom sektoru ostala gotovo nepromijenjena. Stvarna kupovna moć plaće nastavila je rasti, te su realne neto i bruto plaće porasle za oko 7%.

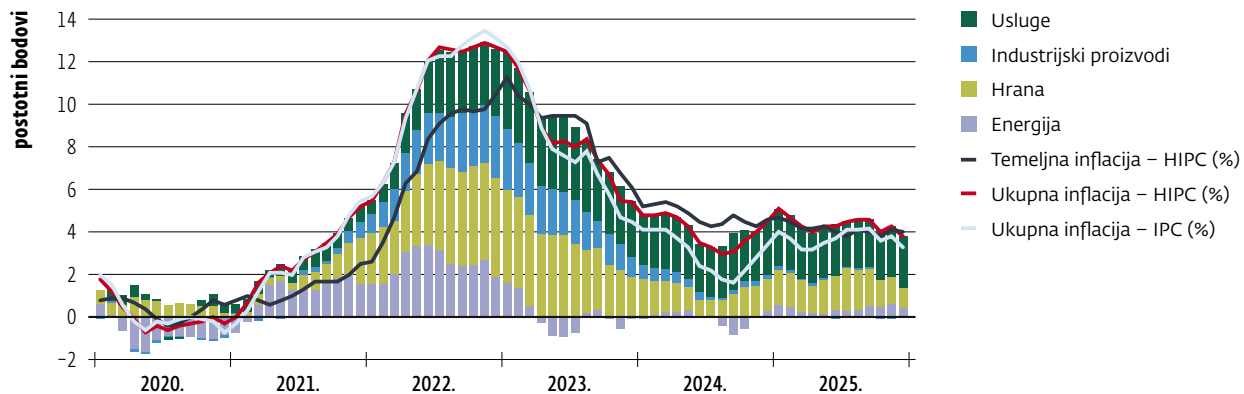
SLIKA 1.8. Zaposlenost po područjima NKD-a, sezonski prilagođeni podaci, doprinosi godišnjoj stopi promjene i ukupna zaposlenost

Napomena: NKD je nacionalna klasifikacija djelatnosti.
Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Cjenovna kretanja

Ukupna inflacija potrošačkih cijena u 2025. ubrzala se u odnosu na prethodnu godinu pod utjecajem pritiska na rast cijena hrane i povlačenja fiskalnih potpora odnosno rasta administrativno reguliranih cijena energenata (plina, električne i toplinske energije). Za razliku od toga, dodatno se smanjila temeljna inflacija koja ne uključuje promjenjive cijene energije i hrane, čije kretanje u velikoj mjeri ovisi o činiteljima koji nisu pod utjecajem monetarne politike (poput promjena cijena sirovina na svjetskom tržištu i vremenskih uvjeta). Prosječna godišnja stopa ukupne inflacije mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC) povećala se s 4,0% u 2024. na 4,4% u 2025. godini.

SLIKA 1.9. Pokazatelji inflacije u Hrvatskoj

Napomena: Temeljna inflacija mjerena je harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena koji isključuje cijene energije, hrane, alkohola i duhana.
Izvori: Eurostat; DZS; izračun HNB-a

Inflacijski pritisci počeli su jačati u drugoj polovini 2024., što se nastavilo na početku 2025., nakon čega su pritisci na rast cijena postupno popuštali. Unatoč kratkoročnim oscilacijama inflacija je tako na kraju godine bila niža nego početkom godine (3,8% u prosincu prema 5,1% u siječnju). Slično se kretao i nacionalni pokazatelj inflacije (IPC), koji odražava strukturu potrošnje hrvatskih kućanstava, a smanjio se s 4,0% u siječnju na 3,3% u prosincu, no njegova prosječna razina u cijeloj 2025. bila je viša nego u 2024. godini (3,7% prema 3,0%). Viša razina inflacije prema harmoniziranom nego prema nacionalnom pokazatelju odražava razlike u strukturi košarice dobara i usluga koja služi za njihov izračun. Zbog uključivanja potrošnje stranih turista u izračun HIPC-a udio usluga u HIPC-u veći je nego u IPC-u, dok su hrana i energija relativno zastupljenije u nacionalnom pokazatelju. U skladu s time, i nadalje povišena inflacija cijena usluga znatno se više odražava na inflaciju mjerenu harmoniziranim u odnosu na nacionalni pokazatelj.

Što se tiče kretanja cijena glavnih komponenata inflacije, ubrzanje prosječne godišnje stope promjene cijena energije (HIPC) s $-0,3\%$ u 2024. na $3,3\%$ u 2025. odražavalo je rast administrativno reguliranih cijena plina, električne i toplinske energije, odnosno povlačenje dijela fiskalnih potpora povezanih s ograničavanjem cijena energenata za kućanstva, pri čemu su druge zemlje uglavnom već povukle potpore. Rast cijena energije ublažen je smanjenjem maloprodajnih cijena naftnih derivata na domaćem tržištu zbog pojeftinjenja sirove nafte na svjetskom tržištu.

Cijene hrane porasle su u prosjeku više nego godinu prije. Prosječna godišnja stopa inflacije cijena hrane ubrzala se s $4,4\%$ u 2024. na $5,4\%$ u 2025. godini. Tekući pritisci na cijene hrane bili su izraženi u drugoj polovini 2024. i prvih sedam mjeseci 2025. pod utjecajem prelijevanja rasta cijena pojedinih prehrambenih sirovina i nepovoljnih vremenskih uvjeta (posebice sušno ljeto). Međutim, u drugom dijelu godine pritisci na cijene hrane popustili su jer su se tijekom prve polovine 2025. počele smanjivati cijene prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu. Na usporavanje godišnjih stopa inflacije cijena hrane u drugom polugodištu

Nacionalni pokazatelj inflacije (IPC), koji odražava strukturu potrošnje hrvatskih kućanstava, smanjio se s 4,0% u siječnju na 3,3% u prosincu.

djelovali su i povoljni bazni učinci s obzirom na izrazitiji rast tih cijena u istom razdoblju 2024. godine. Inflacijske pritiske na cijene hrane ublažavale su i mjere Vlade.

Temeljna inflacija, koja ne uključuje cijene energije i hrane, dodatno se smanjila, s 4,8% u 2024. na 4,1% u 2025. godini. Tome je poglavito pridonijelo usporavanje inflacije cijena industrijskih proizvoda, s 1,3% na 0,2%, u uvjetima niskih uvoznih pritisaka, jačanja eura i niskih stopa rasta proizvođačkih cijena proizvoda za širo-

Temeljna inflacija, koja ne uključuje cijene energije i hrane, dodatno se smanjila, s 4,8% u 2024. na 4,1% u 2025. godini.

ku potrošnju. Nasuprot tome, inflacija cijena usluga, druga glavna komponenta temeljne inflacije, samo se blago usporila, sa 7,6% na 7,4%. I nadalje povišena inflacija cijena usluga odražava visoku potražnju za uslugama, zategnuto tržište rada i još uvijek znatan rast plaća, kao i poskupljenje određenih usluga čije su cijene administrativno određene (najamnine). Usluge su tako nastavile

najviše pridonositi ukupnoj inflaciji.

Inflacija u Hrvatskoj bila je u 2025. osjetno viša od prosjeka europodručja, što je odražavalo nekoliko činitelja, uključujući snažniji gospodarski rast, potom brži rast plaća i osobne potrošnje, kasnije povlačenje energetske potpore kućanstvima u odnosu na druge zemlje, poticajno usmjerenu fiskalnu politiku, donekle zbog priljeva znatnih sredstava iz fondova EU-a, kao i proces konvergencije cijena u Hrvatskoj prema višoj prosječnoj razini u europodručju povezan s postupnim približavanjem dohotka po glavi stanovnika prosječnoj razini cijele Unije.

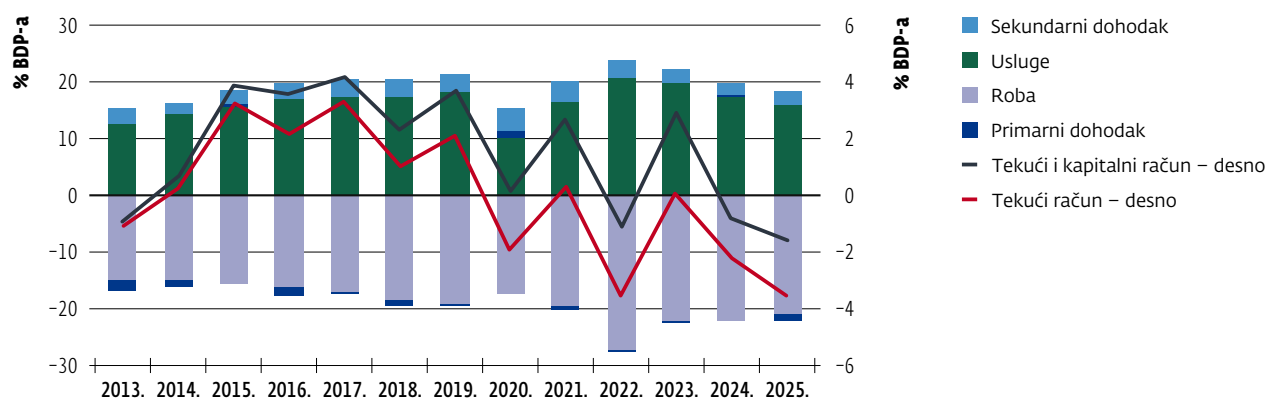
Ekonomski odnosi s inozemstvom

Manjak tekućeg i kapitalnog računa platne bilance Hrvatske produbio se s -0,8% BDP-a u 2024. na -1,6% BDP-a u 2025. godini. Tome je najviše pridonijelo pogoršanje pozitivnog salda u razmjeni usluga, koje uglavnom odražava skroman godišnji rast prihoda od turizma (1,8%), uz istodoban zamjetan rast turističke potrošnje rezidenata u inozemstvu (17,3%). Primjetno se pogoršao i saldo primarnog dohotka, uglavnom kao odraz rasta dobiti poduzeća u stranom vlasništvu te pada prihoda središnje banke ostvarenih od ulaganja inozemne imovine, što je, pak, povezano s padom kamatnih stopa u europodručju. Nadalje, pogoršanju salda primarnog dohotka u 2025. godini pridonio je i znatan porast rashoda na osnovi naknada za zaposlene, povezan sa sve većim brojem privremeno zaposlenih stranih radnika u Hrvatskoj, dok

Manjak tekućeg i kapitalnog računa platne bilance Hrvatske produbio se najviše zbog pogoršanja pozitivnog salda u razmjeni usluga.

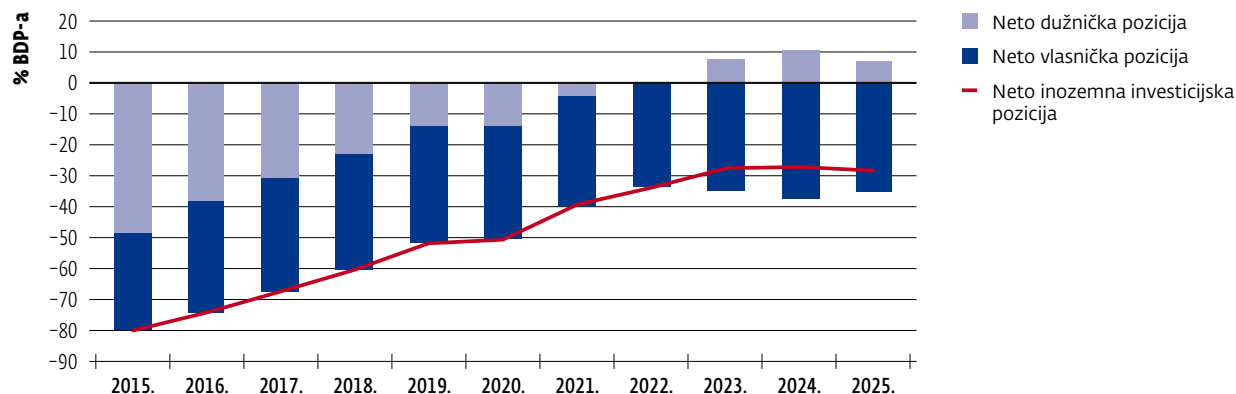
su primici hrvatskih rezidenata zaposlenih u inozemstvu umjerenore porasli. S druge strane, pogoršanje ukupnog salda tekućeg računa ublažio je manje negativan saldo robne razmjene, izraženo u postotku BDP-a, zahvaljujući relativno dobrim izvoznim rezultatima (rast od 7,0%), u kombinaciji s nešto sporijim rastom uvoza (4,7%). Osim toga, poboljšao se i saldo sekundarnog dohotka, što je

uglavnom povezano s rastom tekućih priljeva iz fondova EU-a te, u manjoj mjeri, rastom radničkih i osobnih doznaka iz inozemstva. Kada je riječ o korištenju fondova EU-a, nakon smanjenja isplata u prethodnoj godini, u 2025. došlo je do oporavka pod utjecajem približavanja isteka razdoblja za korištenje sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost (kraj 2026. godine), pa su neto priljevi sredstava iz fondova EU-a povećani s 2,2% BDP-a u 2024. godini na 2,7% BDP-a, a to se, osim pozitivnog utjecaja na saldo sekundarnog dohotka, očitalo i u poboljšanju salda kapitalnog računa.

SLIKA 1.10. Tekući i kapitalni račun platne bilance

Izvori: HNB; DZS

U skladu s rastom manjka na tekućem i kapitalnom računu platne bilance na financijskom je računu u 2025. godini zabilježen znatno veći priljev kapitala nego godinu prije, i to u iznosu od 2,6 mlrd. EUR ili 2,8% BDP-a. Ukupna se neto dužnička pozicija domaćih sektora pogoršala za 1,1 mlrd. EUR, nakon višegodišnjeg trenda poboljšavanja. Promatrano po sektorima, neto pozicija središnje banke pogoršala se za 2,4 mlrd. EUR, uglavnom zbog smanjenja prethodno akumuliranih potraživanja prema Eurosustavu (TARGET). Iako se TARGET saldo knjiži u bilanci središnje banke, on odražava ukupne prekogranične financijske tokove svih domaćih sektora, koji se realiziraju putem bankovnog sustava i evidentiraju unutar Eurosustava. Istodobno je rast potraživanja HNB-a na osnovi gotovine, koja se strukturno povećavaju jer se znatan dio turističkih priljeva realizira u gotovini, djelomično ublažio pogoršanje TARGET salda. Središnja država povećala je svoj neto dug inozemstvu za 0,2 mlrd. EUR, dok su se ostali domaći sektori nastavili razduživati, iako se taj trend vidljivo usporio u odnosu na prethodnu godinu. Na osnovi vlasničkih ulaganja u 2025. godini ostvaren je neto priljev kapitala u iznosu od 0,9 mlrd. EUR (oko 1%

SLIKA 1.11. Inozemna investicijska pozicija

Izvori: HNB; DZS

BDP-a), što je upola manje nego godinu prije. Dok su zadržane zarade činile većinu ukupnih vlasničkih ulaganja, izravna vlasnička ulaganja ostala su vrlo skromna, a prevladavala su ulaganja u nekretnine, kod kojih se primjećuje nastavak višegodišnjeg trenda pada, zatim u djelatnosti poslovnog savjetovanja i osiguranja te u metalnu industriju.

Stanje bruto inozemnog duga na kraju 2025. godine iznosilo je 62,2 mlrd. EUR ili 67,1% BDP-a, što je povećanje od 5,2 mlrd. EUR, odnosno 0,7 postotnih bodova u odnosu na kraj 2024.

Stanje bruto inozemnog duga na kraju 2025. godine iznosilo je 62,2 mlrd. EUR ili 67,1% BDP-a, što je povećanje od 5,2 mlrd. EUR, odnosno 0,7 postotnih bodova u odnosu na kraj 2024. Stoga je, nakon višegodišnjeg razdoblja razduživanja, zabilježen rast relativne zaduženosti prema inozemstvu. Pogoršalo se i stanje neto inozemnog duga, koje uzima u obzir promjene inozemne imovine domaćih sektora, i to za 2,6 postotnih bodova te je na kraju 2025. godine iznosilo -6,9% BDP-a. Neto vlasnička pozicija i nadalje je relativno stabilna pa je na kraju 2025. godine iznosila -35,4% BDP-a.

Bankovni sustav

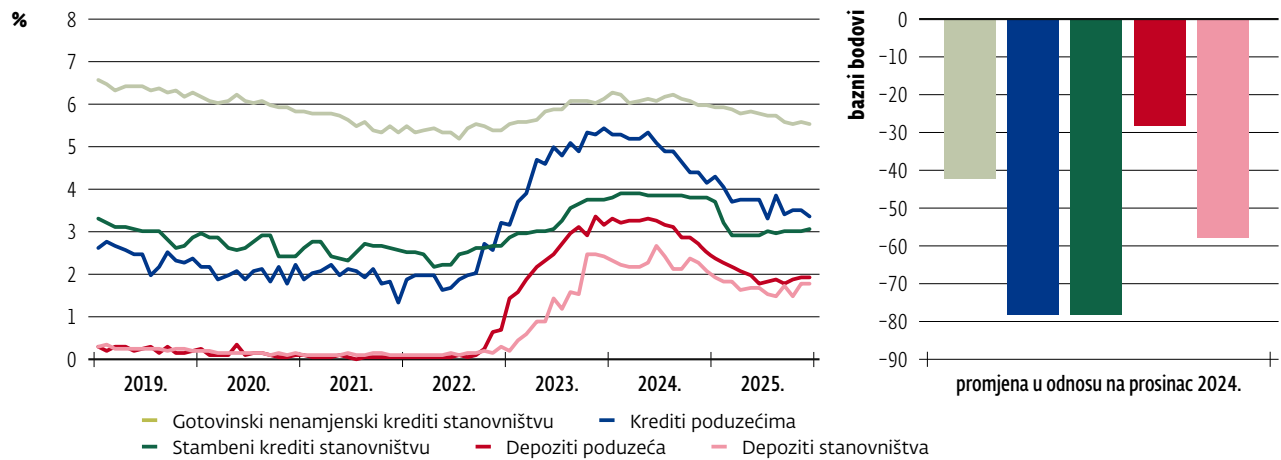
U Hrvatskoj su se kamatne stope banaka na kredite i depozite poduzećima i stanovništvu tijekom 2025. smanjivale pod utjecajem smanjenja ključnih kamatnih stopa ESB-a, pri čemu se dinamika njihove prilagodbe razlikovala među pojedinim kategorijama kredita i depozita. U drugoj polovini godine kamatne stope uglavnom su se stabilizirale, uz manje oscilacije oko razina dosegnutih sredinom godine.

Prosječna kamatna stopa na novoodobrene kredite nefinancijskim poduzećima u prosincu 2025. iznosila je 3,4%. Smanjenje promjenjivih kamatnih stopa na kredite poduzećima odražava pad EURIBOR-a, a smanjile su se i fiksne kamatne stope. Prosječna kamatna stopa na novoodobrene gotovinske nenamjenske kredite kućanstvima tijekom 2025. smanjila se na 5,5%, dok se prosječna kamatna stopa na stambene kredite smanjila na 3,0%.

Prosječna kamatna stopa na novoodobrene gotovinske nenamjenske kredite kućanstvima tijekom 2025. smanjila se na 5,5%.

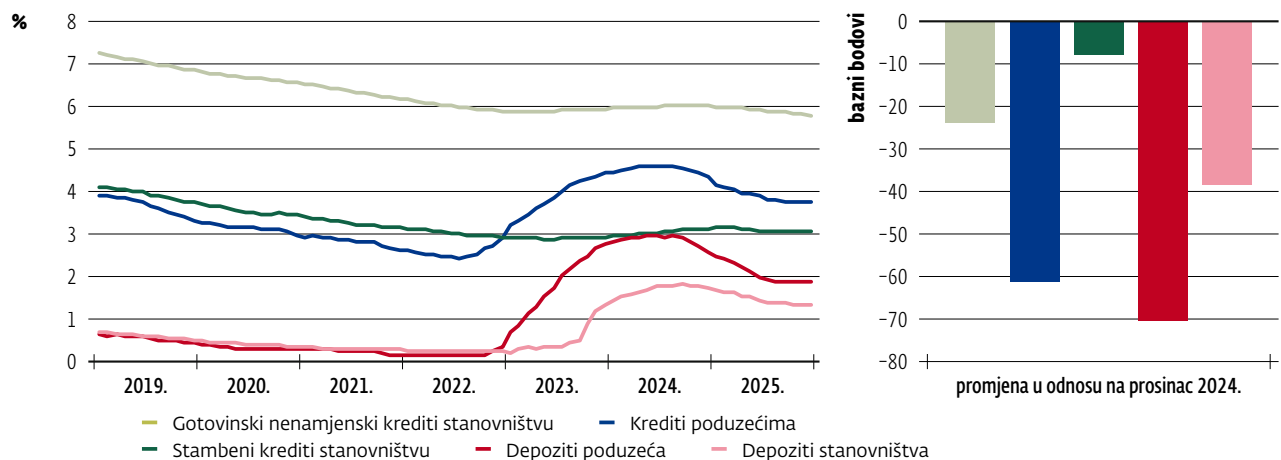
Kamatna stopa na postojeće kredite poduzećima, nakon što je vrhunac dosegнула u lipnju 2024. na razini od 4,6%, postupno se smanjivala te je u prosincu 2025. iznosila 3,7%. To je smanjenje ponajprije povezano s velikom zastupljenošću kredita s promjenjivom kamatnom stopom vezanom uz EURIBOR, koji se smanjivao usporedno sa smanjenjem ključnih kamatnih stopa ESB-a. Kamatne stope na postojeće stambene i gotovinske nenamjenske kredite kućanstvima u istom su se razdoblju smanjile na 3,0% odnosno 5,8%. To je smanjenje ponajprije povezano s daljnjim padom šestomjesečne nacionalne referentne stope, koja se kontinuirano smanjuje nakon vrhunca u prosincu 2024. Među referentnim parametrima postojećih kredita s promjenjivim stopama i nadalje dominira upravo nacionalna referentna stopa (NRS), no udio kredita vezanih uz tu stopu nastavio se tijekom 2025. smanjivati usporedno s rastom udjela kredita odobrenih uz fiksnu kamatnu stopu.

Kamatne stope na oročene depozite poduzeća i stanovništva također su se smanjile. Prosječna kamatna stopa na prvi put oročene depozite poduzeća i stanovništva u prosincu 2025. iznosila je 1,9% odnosno 1,8%, dok su kamatne stope na postojeće ukupne depozite poduzeća i stanovništva iznosile 0,5% odnosno 0,3%.

SLIKA 1.12. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite te oročene depozite poduzeća i stanovništva

Napomena: Podaci do prosinca 2022. odnose se na kredite odnosno depozite u kunama i valutama indeksiranim uz kunu te eurima i valutama indeksiranim uz euro, a od siječnja 2023. na kredite i depozite u eurima i valutama indeksiranim uz euro. Podaci se odnose na prvi put ugovorene kredite odnosno prvi put oročene depozite, pri čemu su kod depozita isključena oročenja do jednog mjeseca.
Izvor: HNB

U 2025. godini ubrzao se rast kredita poduzećima i stanovništvu. Tako su krediti poduzećima porasli za 2,0 mlrd. EUR (na osnovi transakcija), a rast u 2024. iznosio je 0,9 mlrd. EUR. Ponajviše su rasli krediti za obrtna sredstva poduzećima u trgovini i prerađivačkoj industriji te investicijski krediti poduzećima u djelatnosti pružanja usluga smještaja i hrane, poslovanju nekretninama te građevinarstvu. Ubrzanju rasta kredita poduzećima najviše je pridonijelo kreditiranje malih i mikro poduzeća, na koje otpada oko 40% prirasta kredita u 2025., posebice kredita za investicije u djelatnostima poslovanja nekretninama i građevinarstvu. Promatrano na godišnjoj

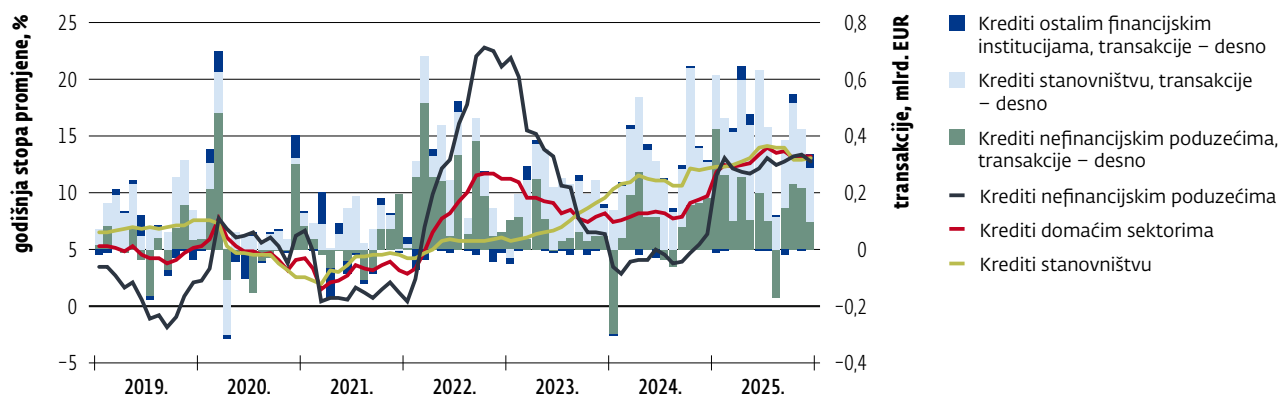
SLIKA 1.13. Kamatne stope na postojeće kredite te oročene depozite poduzeća i stanovništva

Napomena: Podaci do prosinca 2022. odnose se na kredite odnosno depozite u kunama i valutama indeksiranim uz kunu te eurima i valutama indeksiranim uz euro, a od siječnja 2023. na kredite i depozite u eurima i valutama indeksiranim uz euro. Podaci se odnose na prvi put ugovorene kredite odnosno prvi put oročene depozite i na stanja, pri čemu su kod depozita isključena oročenja do 1 mjeseca. NRS se odnosi na šestomjesečni (6M) NRS1 EUR.
Izvor: HNB

razini, stopa rasta kredita poduzećima u 2025. se udvostručila te je iznosila 12,8% (na osnovi transakcija).

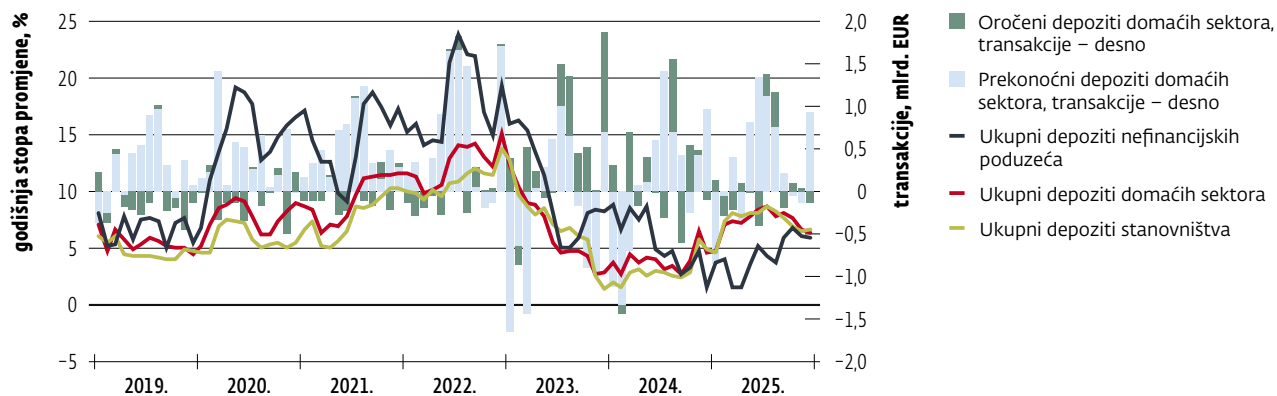
Rast kredita stanovništvu također se ubrzao te je iznosio 3,2 mlrd. EUR, odnosno 13,1%, nakon 12,1% u prošloj godini. Pritom se oko 60% tog prirasta odnosi na stambene kredite (1,8 mlrd. EUR), koji su se posebice povećali u prvoj polovini godine, u uvjetima “akcijskih” kamatnih stopa banaka i ubrzanog ugovaranja kredita prije 1. srpnja, odnosno početka primjene novih makrobonitetnih mjera HNB-a. Na godišnjoj se razini rast stambenih kredita ubrzao s 9,1% u 2024. na 15,5% u 2025. S druge strane, rast se gotovinskih nenamjenskih kredita usporio u 2025., na 11,3% (s 15,9% u 2024.). Nakon izraženog rasta tijekom prve polovine godine, njihov se rast osobito usporio u drugoj polovini godine odražavajući učinke HNB-ovih mjera, odnosno stroža ograničenja kriterija kreditiranja u odnosu na stambene kredite.

SLIKA 1.14. Krediti

Izvor: HNB

SLIKA 1.15. Depoziti

Izvor: HNB

Ukupni depoziti domaćih sektora (bez opće države) porasli su u 2025. za 3,8 mlrd. EUR, odnosno za 1,2 mlrd. EUR više nego godinu prije. Ubrzanju rasta depozita najviše su pridonijeli snažnije kreditiranje privatnog sektora i rast neto potraživanja od središnje države. U strukturi ukupnih depozita prekonoćni depoziti su se povećali za 4,0 mlrd. EUR, što je u najvećoj mjeri odraz rasta prekonoćnih depozita stanovništva. S druge strane, oročeni su se depoziti u 2025. smanjili za 0,3 mlrd. EUR, čemu je najviše pridonijelo smanjenje oročavanja depozita stanovništva (0,6 mlrd. EUR), za razliku od prethodne godine kada su oročeni depoziti tog sektora porasli za 0,7 mlrd. EUR.

Financijska stabilnost i makrobonitetna politika

Glavni izvori rizika za financijsku stabilnost u 2025. godini proizašli su iz povećane globalne neizvjesnosti zbog eskalacije trgovinskih napetosti i geopolitičke fragmentacije, kao i iz jačanja cikličkih rizika u domaćem gospodarstvu povezanih sa snažnom kreditnom aktivnošću. Stoga je makrobonitetna politika bila usmjerena na ublažavanje rizika povezanih s ubrzanim zaduživanjem kućanstava. U tu su svrhu uvedene nove makrobonitetne mjere za ograničavanje kriterija kreditiranja potrošača. Povećan je i protuciklički zaštitni sloj kapitala kako bi se ojačala otpornost bankovnog sustava.

OPĆA OCJENA GLAVNIH RIZIKA I IZAZOVA ZA FINANCIJSKU STABILNOST

Glavni rizici za financijsku stabilnost u 2025. godini proizašli su iz visoke i rastuće globalne neizvjesnosti povezane s eskalacijom trgovinskih napetosti i geopolitičkom fragmentacijom. Na nju je u najvećoj mjeri utjecala nepredvidivost američke trgovinske politike, uz nastavak rata u Ukrajini i nestabilnosti na Bliskom istoku.

Istodobno su rastući ciklički rizici u Hrvatskoj, odnosno prelijevanje snažne domaće potražnje u jači rast cijena nekretnina i kreditiranja domaće nefinancijskog sektora, bili glavni izvor domaćih ranjivosti.

Gospodarstvo europodručja u 2025. godini bilo je otporno na globalne šokove te je ostvarilo nešto snažniji rast od očekivanoga, pri čemu je ublažavanje cjenovnih pritisaka potaknulo Europsku središnju banku na nastavak postupnog smanjivanja ključnih kamatnih stopa. To je izazvalo osjetan pad tržišnih kamatnih stopa u europodručju.

Poboljšanje uvjeta financiranja uz snažan rast hrvatskoga gospodarstva, praćen povećanjem zaposlenosti i plaća, olakšalo je servisiranje postojećih dugova kućanstava i poduzeća, ali poticalo je i novo zaduživanje.

Kreditiranje kućanstava u Hrvatskoj se ubrzalo u 2025. godini, što je ponajprije odraz kontinuirano snažnoga stambenog kreditiranja, koje je bilo osobito ubrzano u prvom polugodištu, pod utjecajem tzv. akcijskih kamatnih stopa banaka i ubrzanog ugovaranja kredita prije početka primjene novih makrobonitetnih ograničenja kriterija kreditiranja. U drugoj polovini 2025. stambeno se kreditiranje usporilo, ali broj i prosječan iznos novih kredita ostali su viši nego u istom razdoblju prethodne godine. Nasuprot tome, nestambeni krediti snažno su rasli do sredine godine. Nakon uvođenja novih makrobonitetnih ograničenja (vidi poglavlje Makrobonitetne aktivnosti HNB-a u 2025., a) Ograničenje kriterija kreditiranja potrošača) njihov se rast znatno usporio, uz naglašen pad broja novih kredita. To usporavanje odražava stroža ograničenja kriterija kreditiranja nestambenih u odnosu na stambene kredite uz manje dopuštenih iznimaka.

Primjena makrobonitetnih ograničenja kriterija kreditiranja od srpnja 2025. pridonijela je smanjenju rizičnosti novih kredita. Tako se udio novih stambenih kredita s omjerom otplate duga prema dohotku iznad 45% osjetno smanjio, a znatno je pao i udio stambenih kredita s omjerom glavnice kredita prema vrijednosti nekretnine u zalogu iznad 90%, kao i udio novih nestambenih kredita s povišenim omjerom otplate duga prema dohotku.

Rast cijena stambenih nekretnina u Hrvatskoj ubrzao se u 2025. godini, po čemu se Hrvatska i nadalje nalazi pri samom vrhu Europske unije (Slika 2.2.). S obzirom na znatnu izloženost bankarskog sektora stambenom kreditiranju produženo razdoblje snažnog rasta cijena koje povećava rizik njihova izraženijeg pada povećava i moguće negativne učinke na poslovanje banaka. Povoljna makroekonomska kretanja, porast zaposlenosti i plaća, smanjenje kamatnih stopa na stambene kredite početkom godine i uvođenje novih poreznih

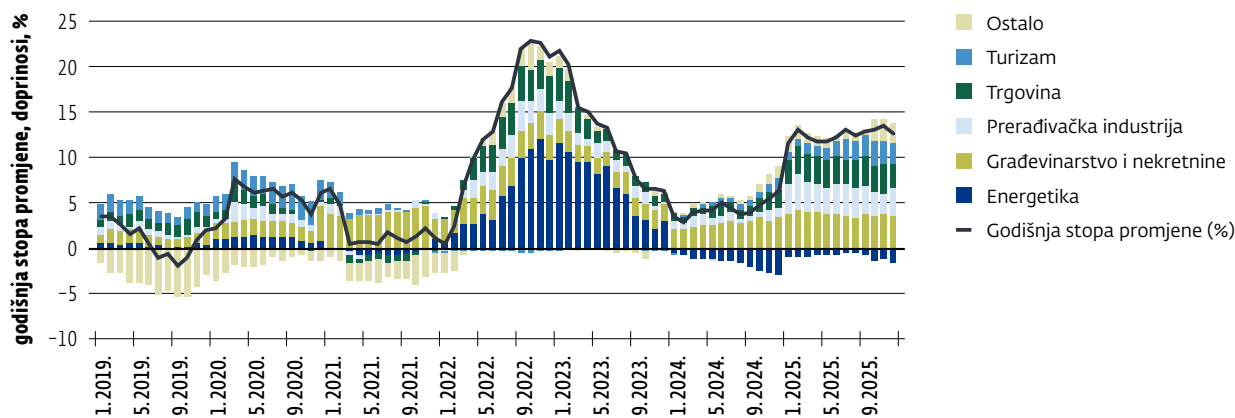
Glavni rizici za financijsku stabilnost u 2025. godini proizašli su iz visoke i rastuće globalne neizvjesnosti povezane s eskalacijom trgovinskih napetosti i geopolitičkom fragmentacijom.

Povoljna makroekonomska kretanja, porast zaposlenosti i plaća, smanjenje kamatnih stopa na stambene kredite početkom godine i uvođenje novih poreznih poticaja za kupnju prve stambene nekretnine povećali su potražnju za nekretninama.

poticaja za kupnju prve stambene nekretnine povećali su potražnju za nekretninama. Ponuda na tržištu stambenih nekretnina također je nastavila rasti, što je vidljivo iz snažnog porasta obujma građevinskih radova na zgradama u 2025. kao i porasta izdanih građevinskih dozvola. No, ponuda i nadalje zaostaje za potražnjom, što već nekoliko godina stvara snažne pritiske na rast cijena.

Snažna gospodarska aktivnost djelovala je povoljno na poslovne rezultate nefinancijskih poduzeća te je povećala njihove potrebe za financiranjem. U razdoblju povišenog optimizma i rasta investicija broj aktivnih poduzeća u 2025. godini povećao se, pri čemu je rast bio koncentriran u građevinskom i uslužnom sektoru, dok je u ostalim djelatnostima broj aktivnih poduzeća uglavnom stagnirao. Istodobno je godišnja stopa rasta kredita nefinancijskim poduzećima gotovo udvostručena u odnosu na prethodnu godinu, čemu je značajno pridonijelo nekoliko velikih transakcija. Pritom je najviše poraslo kreditiranje građevinarstva, a u nešto manjoj mjeri prerađivačke industrije, trgovine te djelatnosti pružanja smještaja i usluživanja hrane. Stabilan rast prihoda i daljnje smanjenje kamatnih stopa spriječili su porast tereta otplate duga nefinancijskih poduzeća.

SLIKA 2.1. Kreditiranje poduzeća značajno se ubrzalo

Izvor: HNB

Ukupna profitabilnost kreditnih institucija blago je snižena u odnosu na 2024. godinu, no ostala je visoka s obzirom na to da su rast prihoda od ulaganja u dužničke vrijednosne papire te ubrzana kreditna aktivnost u znatnoj mjeri nadoknadili pad kamatnih prihoda od prekonocnih depozita kod središnje banke. Na rezultate poslovanja povoljno su djelovali i smanjenje kamatnih rashoda te poboljšanje kvalitete imovine, pri čemu je udio neprihodonosnih kredita dosegnuo povijesno nisku razinu. Povoljni makroekonomski uvjeti zasad podupiru financijske rezultate kreditnih institucija. Međutim, nastavak odobravanja kredita s duljim ročnostima i fiksnim kamatnim stopama, uz rastuću izloženost dužničkim vrijednosnim papirima, povećava kamatni rizik u njihovim bilancama, dok geopolitičke neizvjesnosti i snažni rast zaduženosti privatnoga nefinancijskog sektora mogu u situaciji nepovoljnih šokova pojačati rast kreditnog rizika. Otpornost kreditnih institucija počiva na

daljnjoj visokoj likvidnosti i solventnosti, uz stopu ukupnoga kapitala koja se blago smanjuje, ali je i nadalje znatno iznad regulatornih zahtjeva.

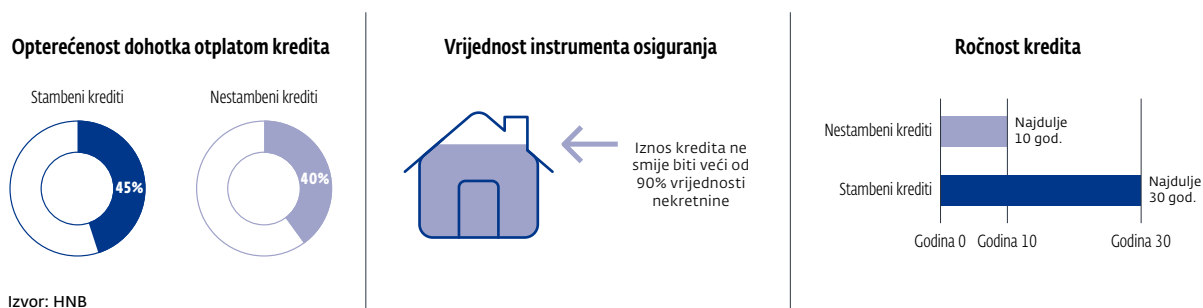
MAKROBONITETNE AKTIVNOSTI HNB-a U 2025.

Makrobonitetne aktivnosti HNB-a tijekom 2025. bile su usmjerene na ublažavanje rizika povezanih sa snažnim zaduživanjem kućanstava te jačanje otpornosti bankovnog sustava. Tako su u uvjetima daljnjeg rasta cikličkih rizika povezanih s rastom zaduženosti kućanstava i snažnom kreditnom aktivnosti banaka uvedena makrobonitetna ograničenja kriterija kreditiranja potrošača te je donesena odluka o dodatnom povećanju protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala. Kombinacijom tih mjera HNB nastoji utjecati na opreznije zaduživanje kućanstava i istodobno povećati otpornost kućanstava i banaka na poremećaje, čime se smanjuju rizici za financijsku stabilnost.¹

a) Ograničenje kriterija kreditiranja potrošača

Radi ublažavanja rizika povezanih sa snažnim rastom kredita kućanstvima uz relativno blage uvjete odobravanja, HNB je od 1. srpnja 2025. uveo nove makrobonitetne mjere kojima se postrožuju pravila kreditiranja kućanstava. Mjerama se nastoji spriječiti daljnje popuštanje kriterija kreditiranja i usporiti rast zaduženosti kućanstava, no ograničenja istodobno ne bi trebala previše utjecati na mogućnost rješavanja stambenog pitanja. Cilj mjera ponajprije je smanjiti rizičnost novih kredita i ojačati financijsku otpornost kućanstava i banaka, te tako pridonijeti očuvanju stabilnosti gospodarstva i financijskog sustava.

SLIKA 2.2. Što se regulira novim makrobonitetnim mjerama

b) Zaštitni slojevi kapitala

Kombinirani zaštitni sloj kapitala koji se primjenjivao tijekom 2025. nije se mijenjao te je iznosio između 5,5% i 8% ukupnog iznosa izloženosti riziku, ovisno o sistemskoj važnosti pojedine kreditne institucije. U njegovu su se sastavu tijekom cijele godine primjenjivali zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5%, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 1,5%, protuciklički zaštitni sloj od 1,5% te zaštitni sloj za ostale

¹ Više o recentnim makrobonitetnim aktivnostima vidi u publikacijama [Makroprudencijalna dijagnostika](#), a o makrobonitetnoj politici općenito na [internetskoj stranici HNB-a](#).

sistemske važne (u nastavku teksta: OSV) kreditne institucije u rasponu od 0,25% do 2,5%.

Međutim, nastavak ekspanzije domaćega financijskog ciklusa i rast cikličkih ranjivosti, osobito povezanih sa snažnom kreditnom aktivnošću banaka i ubrzanjem rasta cijena stambenih nekretnina, potaknuli su HNB da u prosincu 2025. donese odluku o dodatnom jačanju otpornosti bankovnog sustava. Stoga je stopa protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala povećana s 1,5% na 2%, s početkom primjene od 1. siječnja 2027. Time se nastoji osigurati dodatna razina kapitalne zaštite u razdoblju pojačanih cikličkih rizika te ojačati sposobnost bankovnog sustava da nastavi financirati gospodarstvo i u slučaju nepovoljnih makrofinancijskih kretanja.

U sklopu redovitoga godišnjeg preispitivanja HNB je krajem 2025. potvrdio status OSV kreditnih institucija za sedam banaka te prilagodio pripadajuće stope zaštitnog sloja koje će ove institucije primjenjivati u 2026. Jednoj je instituciji pritom s obzirom na promjenu tržišnog položaja stopa povećana, kako bi se zaštitni slojevi bolje povezali s njezinom sistemskom važnošću.

c) Ostale makrobonitetne aktivnosti

HNB tijekom 2025. nije uzajamno primjenjivao nacionalne makrobonitetne mjere drugih država članica EGP-a, koje je preporučio Europski odbor za sistemske rizike (engl. *European Systemic Risk Board*, ESRB). Naime, izloženosti domaćih kreditnih institucija prema zemljama koje su propisale takve mjere ostale su vrlo niske i ispod praga koji bi tražio njihovu uzajamnu primjenu (za više informacija vidi <https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/financijska-stabilnost/makrobonitetna-politika-hnb-a/uzajamno-priznavanje-mjera>).

SURADNJA NA PODRUČJU MAKROBONITETNE POLITIKE

Tijekom 2025. HNB je surađivao s domaćim i europskim institucijama nadležnima za financijsku stabilnost radi razmjene podataka i zajedničke procjene sistemskih rizika i mjera makrobonitetne politike. Kao članovi **Vijeća za financijsku stabilnost**,

HNB je oblikovanje i provođenje makrobonitetnih mjera utemeljenih na kapitalu provodio u suradnji i koordinaciji s Europskom središnjom bankom, koja je mjere HNB-a ocijenila primjerenima.

predstavnicima HNB-a, uz predstavnike Hanfe, Ministarstva financija RH i Hrvatske agencije za osiguranje depozita, sudjelovali su na **dvi-je sjednice** na kojima se ponajviše raspravljalo o mogućim učincima globalnih geopolitičkih i financijskih neizvjesnosti na domaći financijski sustav, o kretanjima na financijskim tržištima te o jačanju cikličkih rizika u Hrvatskoj. Naglašena je potreba pravodobnog prilagođavanja makrobonitetne politike radi jačanja otpornosti sustava na moguće šokove.

Predstavnicima HNB-a sudjelovali su i u radu odbora i skupina ESRB-a, čiji je rad u 2025. ponajviše bio usmjeren na analizu sistemskih rizika u Europskom gospodarskom prostoru. HNB je oblikovanje i provođenje makrobonitetnih mjera utemeljenih na kapitalu provodio u suradnji i koordinaciji s Europskom središnjom bankom, koja je mjere HNB-a ocijenila primjerenima. Osim toga, predstavnici HNB-a sudjelovali su u radu Odbora za financijsku stabilnost (engl. *Financial Stability Committee*) u sastavu zemalja jedinstvenoga nadzornog mehanizma te Europskog sustava središnjih banaka i njegovih stalnih radnih skupina, u kojima se raspravlja o rizicima za financijsku stabilnost i provođenju makrobonitetne politike u zemljama članicama.

Upravljanje financijskom imovinom

Hrvatska narodna banka upravlja financijskom imovinom podržavajući monetarnu politiku, financijsku stabilnost i povjerenje u financijski sustav, pri čemu se prije svega rukovodi načelima likvidnosti i sigurnosti ulaganja.

Hrvatska narodna banka (HNB), na temelju Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (članak 100.), upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske koje nisu prenesene ESB-u kao i drugom imovinom Republike Hrvatske zatečenom u bilanci HNB-a na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice RH. Financijskom imovinom HNB upravlja podržavajući monetarnu politiku, financijsku stabilnost i povjerenje u financijski sustav, pri čemu se prije svega rukovodi načelima likvidnosti i sigurnosti ulaganja. Financijsku imovinu čine devizna imovina Republike Hrvatske koja nije prenesena Europskoj središnjoj banci u skladu s člankom 30.1. i člankom 48.1. Statuta Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i Europske središnje banke (ESB) i imovina u domaćoj valuti euru koja nije povezana s monetarnom politikom.

FINANCIJSKA IMOVINA U 2025.

Financijska imovina na dan 31. prosinca 2025. iznosila je 24.842,1 mil. EUR, a obuhvaćala je imovinu u eurima u iznosu od 22.337,1 mil. EUR (89,9%) i imovinu u američkim dolarima i ostalim valutama u iznosu od 2.505,0 mil. EUR (10,1%). Udio američkog dolara u financijskoj imovini blago je snižen u 2025. u odnosu na prethodnu godinu.

Financijska imovina na dan 31. prosinca 2025. iznosila je 24.842,1 mil. EUR, a obuhvaćala je imovinu u eurima u iznosu od 22.337,1 mil. EUR (89,9%) i imovinu u američkim dolarima i ostalim valutama u iznosu od 2.505,0 mil. EUR (10,1%).

U 2025. financijska imovina povećala se za 160,0 mil. EUR ili za 0,6%, ponajviše zbog ostvarene zarade.

Upravljanje financijskom imovinom odvijalo se u izrazito promjenjivim uvjetima na financijskim tržištima, a investicijske odluke donosile su se s ciljem povećanja očekivane stope povrata u srednjoročnom razdoblju, uzimajući u obzir cjelokupni okvir upravljanja

financijskom imovinom Eurosustava¹, gdje pojedina pravila, obveze i smjernice određuju isplativost i prostor za ulaganja.

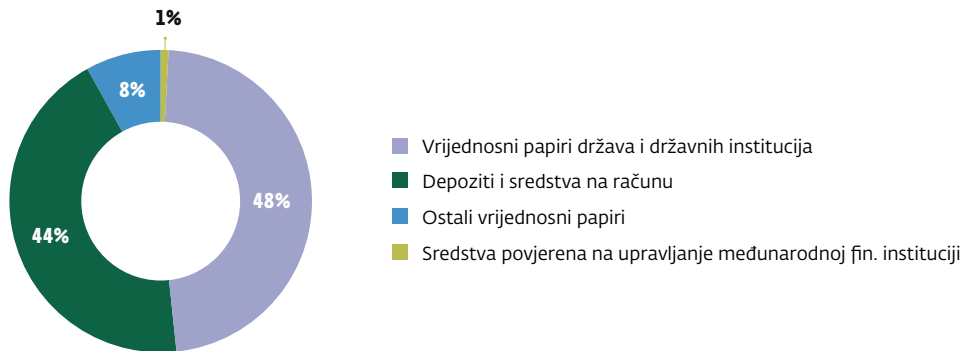
STRUKTURA ULAGANJA FINANCIJSKE IMOVINE

U strukturi ulaganja financijske imovine najveći udio na kraju 2025. činila su ulaganja u vrijednosne papire država i državnih institucija, a potom su slijedila ulaganja u depozite i sredstva na računu, ostale vrijednosne papire te sredstva povjerena na upravljanje međunarodnoj financijskoj instituciji (Slika 3.1.). Dio financijske imovine odnosio se i na održiva tzv. ESG ulaganja (engl. *environmental, social, governance*), što uključuje zelene obveznice (engl. *green bonds*), socijalne obveznice (engl. *social bonds*) i održive obveznice (engl. *sustainability bonds*). Udio ESG ulaganja u ukupnoj financijskoj imovini krajem 2025. iznosio je 7,4%.²

¹ Ulaskom u europodručje HNB je započeo primjenjivati okvir upravljanja financijskom imovinom Eurosustava, što se prije svega odnosi na ispunjavanje Sporazuma o neto financijskoj imovini (engl. *Agreement on Net Financial Assets*, ANFA). ANFA-om se određuje gornja granica veličine neto financijske imovine kojom središnja banka ima pravo upravljati, a da time ne remeti provedbu monetarne politike. Osim toga, HNB mora voditi računa i o Smjernici ESB-a o domaćim operacijama upravljanja imovinom i obvezama (engl. *Domestic Asset and Liability Management*, DALM), dok se odredbe o zabrani monetarnog financiranja čiju primjenu nadzire ESB, a koje su propisane člankom 123. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, primjenjuju od dana pristupanja EU-u.

² U prilogu Klimatsko financijsko izvješće nalazi se klimatska objava povezana s financijskom imovinom HNB-a.

SLIKA 3.1. U strukturi ulaganja financijske imovine najveći je udio ulaganja u najsigurnije instrumente udjeli u postocima, na kraju 2025.

Napomena: Udjeli instrumenata u strukturi zaokruženi su na cijeli broj.
Izvor: HNB

HNB financijsku imovinu ulaže u instrumente investicijskoga kreditnog rejtinga, s tim da su ulaganja kod pojedinih financijskih institucija i država ili u pojedine financijske instrumente ograničena, čime se kreditni rizik diversificira. Na kraju 2025. u najsigurnija ulaganja – instrumente izdavatelja unutar dva najviša ranga kreditnog rejtinga, instrumente BIS-a ili sredstva na računu – bilo je uloženo oko 67% financijske imovine.

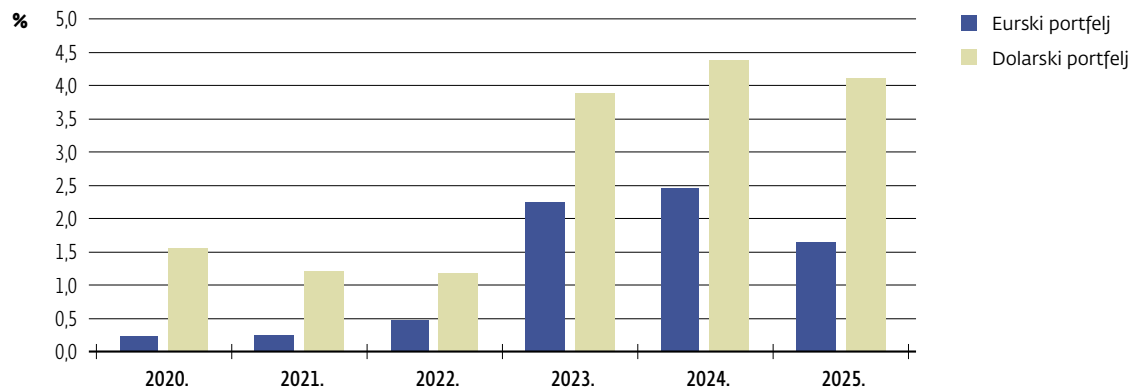
FINANCIJSKA TRŽIŠTA I REZULTAT UPRAVLJANJA FINANCIJSKOM IMOVINOM U 2025.

Financijska tržišta u 2025. bila su obilježena iznimnim previranjima pod utjecajem niza različitih ekonomskih i geopolitičkih zbivanja. Nastavak svjetskih ratnih sukoba, pooštavanje američke carinske politike koju su često pratila ublažavanja mjera, propitivanje globalne uloge američkog dolara kao i zabrinutost zbog buduće nezavisnosti Feda, potom zaokret njemačke fiskalne politike prema većoj potrošnji i politička nestabilnost u Francuskoj – neki su od glavnih događaja na koje su tržišta zamjetno reagirala. Unatoč nestabilnom okruženju, globalni gospodarski rast bio je bolji od očekivanja, a smirivanje inflacije prema željenim razinama nastavilo se, posebice u Europi. Europska središnja banka (ESB) u 2025. spustila je referentne kamatne stope u četiri navrata za ukupno 100 baznih bodova pa je kamatna stopa za preko-noćne depozite (DFR) krajem godine iznosila 2,00%, kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja 2,15% i kamatna stopa na stalno raspoloživu mogućnost granične posudbe od središnje banke 2,40%.

U okruženju velike kolebljivosti na financijskim tržištima, u 2025. godini cjelokupnim eurskim portfeljem financijske imovine ostvarena je stopa povrata od 1,64%, a dolarskim portfeljem 4,11%.

Prinosi na državne vrijednosne papire zemalja europodručja duljih dospijeća pretežito su porasli tijekom 2025., dok su se oni kratkoročni smanjili, što je povećalo ustrmljenost europskih krivulja prinosa u odnosu na prethodnu godinu. Američki je Fed veći dio godine zadržavao referentni kamatni raspon nepromijenjenim na razini od 4,25% do 4,50%, a počevši od rujna u tri ga je navrata smanjivao za 25

SLIKA 3.2. Portfelji financijske imovine osiguravaju adekvatne stope povrata
godišnje stope povrata, u postocima

Izvor: HNB

baznih bodova, pa je na kraju godine iznosio 3,50% - 3,75%. Cijela američka krivulja prinosa gotovo se paralelno spustila na nižu razinu u 2025. u odnosu na prethodnu godinu. Učestala neizvjesnost tijekom 2025. pogodovala je rekordnom porastu cijene zlata i srebra, dok je tečaj američkog dolara zamjetno oslabio prema euru, čime je prekinuto višegodišnje razdoblje kada su prevladavali aprecijacijski pritisci u korist dolara. Turbulentna godina nije smetala dioničkim tržištima, koja su i uz veliku kolebljivost ponovo dosegala povijesno najviše razine.

U okružju velike kolebljivosti na financijskim tržištima, u 2025. godini cjelokupnim eurskim portfeljem financijske imovine ostvarena je stopa povrata od 1,64%, a dolarskim portfeljem 4,11% (Slika 3.2.).

1. Moneterra – Muzej novca Hrvatske narodne banke

Moneterra – Muzej novca Hrvatske narodne banke otvorena je 18. lipnja 2024. na Europskom trgu u Zagrebu kao suvremeni edukativno-informativni prostor namijenjen približavanju tema novca, bankarstva, monetarne politike i osobnih financija široj javnosti. Tijekom 2025. Moneterra se profilirala kao važno središte financijske edukacije i javnog dijaloga o novcu.

AKTIVNOSTI I RAZVOJ U 2025. GODINI

U 2025. godini Moneterra se nastavila razvijati i nadograđivati svoj sadržaj, utemeljen na uspješnoj izvedbi muzeja koja je realizirana suradnjom stručnjaka HNB-a i više od 200 eksperata iz različitih područja, uključujući arhitekturu, dizajn, audiovizualne komunikacije, inženjerstvo, programiranje, ekonomiju, muzeologiju, bihevioralnu ekonomiju i ICT, što je omogućilo kvalitetan i inovativan postav te suvremen pristup edukaciji posjetitelja. Unutarnje uređenje Moneterre nagrađeno je brojnim nagradama kao što su nagrade koje dodjeljuju *German Design Council*, *International Property Award* i *BIG SEE*. Nagrađen je i logotip Moneterre – brončanom nagradom Wolda.

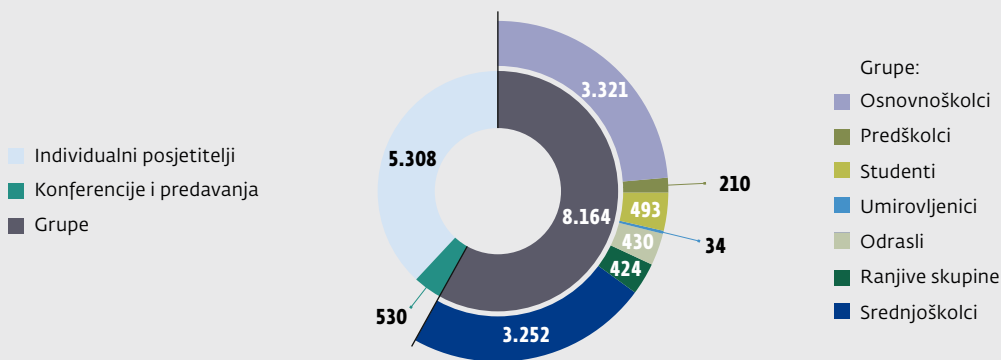
Od otvorenja do kraja 2025. godine Moneterru je posjetilo gotovo 20.000 posjetitelja, pri čemu je samo tijekom 2025. zabilježeno više od 14.000 posjeta. Kontinuiran rast interesa potvrđuje da je koncept muzeja, koji ujedinjuje interaktivan postav, suvremene komunikacijske formate i raznovrsne edukativne programe, prepoznat među građanima svih dobnih skupina.

Tijekom 2025. Moneterru je posjetilo 398 grupa posjetitelja, uključujući sve dobne skupine – od predškolaca do umirovljenika. U grupnim posjetima najzastupljenije su bile grupe učenika srednjih škola i osnovnih škola, a znatan dio činile su različite ranjive skupine. Uz grupne posjete, 5308 posjetitelja došlo je individualno, što pokazuje značajan interes građana svih dobnih skupina za teme novca i financija. Ukupno je 530 posjetitelja sudjelovalo na radionicama, predavanjima i ostalim događanjima.

Grupni posjeti činili su 58,3% ukupnih posjeta, individualni posjeti 37,9%, a posjetitelji na konferencijama i predavanjima ukupno 3,8% posjeta.

Tijekom 2025. Moneterra je dodatno proširila svoj edukativni, informativni i kreativni sadržaj brojnim radionicama, predavanjima, izložbama i javnim događanjima.

SLIKA 1. Posjetitelji Moneterre do 31. prosinca 2025.

Napomena: Tijekom 2025. godine Moneterru je posjetilo 14.002 posjetitelja.

Izvor: HNB

Početak godine obilježilo je prvo sudjelovanje Moneterre u Noći muzeja. Raznovrstan program privukao je u Moneterru više od 1700 posjetitelja svih uzrasta, koji su s velikim interesom istraživali svijet novca kroz interaktivni postav i stručno vođena događanja.

Posebna pozornost tijekom cijele godine posvećena je edukativnim programima za djecu i mlade. Osim onih uklopljenih u stručna vodstva ili održanih tijekom školskih praznika, radionice su organizirane i u sklopu 30. Edukativne muzejske akcije, čija je tema bio “Jezik”. U tim su aktivnostima djeca i mladi usvajali osnovne financijske pojmove i razvijali vještine odgovornog upravljanja novcem na njima prilagođen i zabavan način.

U proljeće 2025. u prostoru Moneterre predstavljene su numizmatičke kovanice posvećene Mariji Jurić Zagorki, prvoj hrvatskoj novinarki i književnici. Ovim predstavljanjem naš je Muzej novca postao mjesto susreta novca, kulture i nacionalne baštine.

Moneterra je sudjelovala i na Danu otvorenih vrata Hrvatske narodne banke, kada su posjetitelji imali priliku sudjelovati u raznim radionicama i drugim aktivnostima. Pritom je uloga Moneterre na tom događaju bila prenijeti obrazovni sadržaj građanima dijalogom i otvorenom komunikacijom te pridonijeti unapređenju njihove financijske pismenosti.

U prvoj polovini godine ugostila je i polaznike Croaticuma – Centra za hrvatski kao drugi i strani jezik. Ukupno 18 grupa studenata sudjelovalo je u radionicama koje su, preko teme novca, povezivale učenje jezika s hrvatskom kulturom i poviješću.

U lipnju 2025. u Moneterri je predstavljen novi broj publikacije “Financijska stabilnost” uz panel-raspravu “Izazovi financijske stabilnosti”, čime je muzej dodatno potvrdio svoju ulogu mosta između stručne i šire javnosti. Upravo je ovo predstavljanje bilo uvod u intenzivan i raznolik program u drugom polugodištu, namijenjen popularizaciji centralnobankarskih tema.

Taj se program odvijao u ciklusu predavanja Dubravka Mihaljeka “Monetarne (r)evolucije”, posvećenom razvoju globalnoga financijskog poretka, i seriji predavanja Marka Škreba “Zbog čega guverneri noću ne spavaju?”, koja se bavi najnovijim temama i izazovima koji se nalaze pred središnjim bankarima i financijskom industrijom. Velik interes publike potvrdio je relevantnost navedenih tema i potrebu za kontinuiranim javnim dijalogom.

Nadalje, u suradnji sa Sektorom komunikacija pokrenute su radionice namijenjene široj javnosti – građanima, studentima, učenicima, umirovljenicima, udrugama civilnog društva te zainteresiranoj stručnoj javnosti – pod nazivom Moneterrapija. Besplatne edukativne radionice o monetarnoj politici i radu središnjih banaka privukle su brojne građane koji su željeli saznati kako odluke središnjih banaka oblikuju gospodarstvo, ali i njihov svakodnevni život.

Krajem godine za djecu su osmišljene i organizirane radionice “Šparaj sa Šparicom” i “Pametno s novcem”, koje najmlađe posjetitelje uvode u svijet novca i financija.

Najesen je organizirana i izložba na otvorenome “Kako plaćamo u digitalnom svijetu?” u parku Zrinjevac, kojom su suvremeni oblici plaćanja i digitalizacija financija približeni široj javnosti.

Godina je zaključena Danom otvorenih vrata Moneterre 6. prosinca, obiteljskom božićnom kreativnom radionicom i “Školicom novca” – edukativnom radionicom za djecu koja je tijekom cijele godine pratila školske praznike.

Tijekom 2025. godine Moneterra je potvrdila svoju ulogu važnoga edukativnog i informativnog centra Hrvatske narodne banke, uspješno povezujući edukaciju, kulturu i stručna znanja.

Poslovanje kreditnih institucija

Bankovni sustav RH na kraju 2025. godine visoko je likvidan, kapitaliziran i profitabilan.

STRUKTURA SUSTAVA

U Hrvatskoj u 2025. godini poslovalo je 20 **kreditnih institucija** – 19 banaka i jedna stambena štedionica. Poslovala je također jedna podružnica kreditne institucije iz EU-a, dok je više od 270 institucija iz EU-a i Europskoga gospodarskog prostora prijavilo HNB-u namjeru **neposrednog pružanja uzajamno priznatih usluga na području RH**.

Strukturna obilježja hrvatskoga bankovnog sustava i nadalje su stabilna. Dominantan udio u imovini kreditnih institucija imaju banke u većinskom inozemnom vlasništvu, na koje se odnosilo 86,8% ukupne imovine bankovnog sustava. Umjerena razina koncentracije imovine održala se zahvaljujući stabilnim tržišnim udjelima vodećih banaka.

POKAZATELJI POSLOVANJA KREDITNIH INSTITUCIJA

Trend rasta ukupne imovine bankovnog sustava nastavio se. U 2025. imovina kreditnih institucija povećala se za 7,0 mlrd. EUR (8,3%) i dosegla rekordnu vrijednost od 91,1 mlrd. EUR.

U potrazi za većim prinosima kreditne su institucije povećale ulaganja u dužničke vrijednosne papire, a pritom najviše u obveznice domaće države te EU-a i povezanih institucija.

Osim povećanja imovine kreditnih institucija, nastavilo se i njezino restrukturiranje, usmjeravanjem visokolikvidnih sredstava u druge oblike ulaganja. Naime, s padom ključnih kamatnih stopa ESB-a povezana je manja motivacija za polaganje novčanih sredstava na prekonoćne depozite kod HNB-a. U potrazi za većim prinosima kreditne institucije zamjetno su povećale ulaganja u dužničke vrijednosne papire (5,8 mlrd. EUR ili 46,5%), a pritom najviše u obveznice domaće države te EU-a i povezanih institucija.

Prosječna vrijednost pokazatelja kratkoročne likvidnosne pokrivenosti iznosila je više od dva puta iznad propisanog minimuma.

Unatoč smanjenju novčanih sredstava, njihov udio u ukupnoj imovini i nadalje je znatan te zajedno s ostalom visokolikvidnom imovinom osigurava dostatnu kratkoročnu likvidnost kreditnih institucija. Prosječna vrijednost pokazatelja kratkoročne likvidnosne pokrivenosti (engl. *Liquidity Coverage Ratio*, LCR) iznosila je 213,0%, više od dva puta iznad propisanog minimuma (Slika 4.1.). Kreditne su institucije osigurale i svoju strukturnu likvidnost – prosječna vrijednost omjera neto stabilnih izvora financiranja (engl. *Net Stable Funding Ratio*, NSFR) iznosila je 169,3%, također znatno više od propisanog minimuma. Najveću su ulogu pritom imali depoziti kućanstava, na kojima se zasnivao najveći dio dostupnih izvora financiranja kreditnih institucija.

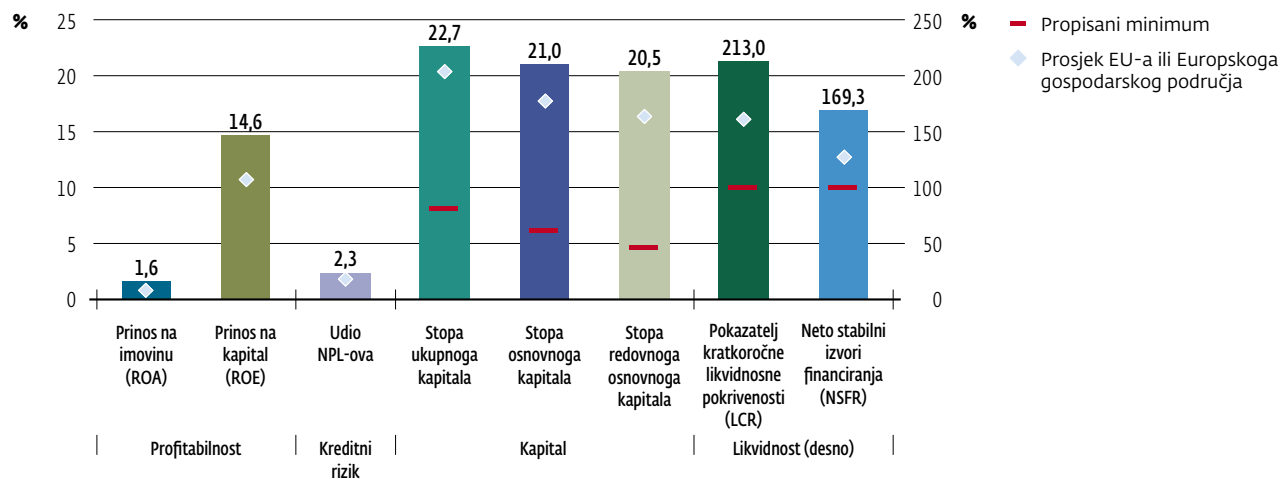
Kreditni su porasli za 4,0 mlrd. eura (7,9%), najviše kućanstvima i nefinancijskim društvima. Ključni krediti kućanstvima imali su različita kretanja: za razliku od pojačanog rasta stambenih kredita, rast gotovinskih nenamjenskih kredita kućanstvima usporio se, osobito u drugoj polovini godine, nakon stupanja na snagu makrobonitetnih mjera iz Odluke o kriterijima kreditiranja potrošača.¹

¹ Više detalja dostupno je u poglavlju 2. Financijska stabilnost i makrobonitetna politika.

U 2025. kvaliteta kredita nastavila se poboljšavati. Smanjuju se i krediti klasificirani u fazu umanjenja vrijednosti 2¹ i neprihodonosni krediti (engl. *Non-performing loans*, NPL), a doprinos poboljšanju pokazatelja kvalitete daje i spomenuti rast kredita. Udio faze 2 u ukupnim kreditima (7,9%) vratio se na razinu na kojoj je bio prije pandemije bolesti COVID-19 te je trenutačno povoljniji od prosjeka za bankovni sustav EU-a.² Udio NPL-ova u ukupnim kreditima smanjio se na 2,3%, ali još uvijek je nepovoljniji u usporedbi s prosjekom na razini bankovnog sustava EU-a. Međutim, kreditne institucije u Hrvatskoj uglavnom su već prepoznale i pokrile gubitke po tim NPL-ovima, što se ogleda u činjenici da je pokrivenost tih kredita umanjenjima vrijednosti na vrlo visokoj razini (65,4%), znatno većoj od prosjeka EU-a. Poboljšanje kvalitete ostvareno je kod kredita nefinancijskim društvima i kućanstvima, kod kojih su udjeli NPL-ova iznosili 3,7% odnosno 3,3%. Međutim, iako dolazi do poboljšanja na razini pokazatelja, iznos NPL-ova porastao je kod ključnih kredita kućanstvima. Zbog toga, ali i zbog bržeg oporavka kvalitete kredita nefinancijskim društvima, kućanstva su većinski izvor ukupnih NPL-ova u bankovnom sustavu, s udjelom koji se kontinuirano povećava.

U 2025. kreditne institucije ostvarile su 1,4 mlrd. dobiti, što je za 6,1% manji iznos nego u 2024. Pokazatelji profitabilnosti smanjili su se, ali i nadalje su na vrlo visokim razinama: prinos na imovinu (engl. *return on assets*, ROA) iznosio je 1,6%, a prinos na kapital (engl. *return on equity*, ROE) 14,6%. Pad dobiti uglavnom je posljedica smanjenja glavnog izvora prihoda, odnosno kamatnih prihoda, pri čemu su se ti prihodi

SLIKA 4.1. Ključni pokazatelji bankovnog sustava, na dan 31. prosinca 2025.

Napomena: Podaci o prosjeku banaka u Europskoj uniji i Europskom gospodarskom prostoru odnose se na kraj rujna 2025. Izvori: HNB; EBA

- 1 Svaki instrument koji podliježe izračunu očekivanih kreditnih gubitaka, a to su svi dužnički instrumenti koji se mjere po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, svrstava se u neku od triju faza umanjenja vrijednosti. Instrument se svrstava u fazu 2 ako dođe do znatnog povećanja kreditnog rizika, pri čemu još nije u statusu neispunjenja obveza.
- 2 Podaci o vrijednostima pokazatelja za bankovni sustav EU-a odnose se na 30. rujna 2025., a mogu se pronaći na [poveznici](#).

najviše smanjili od HNB-a, kao rezultat spomenutog smanjenja prekonoćnih depozita kod HNB-a i pada kamatnih stopa na te depozite.

Kapitaliziranost bankovnog sustava i nadalje je visoka, a stopa ukupnoga kapitala (22,7%) veća je u usporedbi s prosjekom EU-a. Regulatorni je kapital ostvario blagi rast (2,4%), ali izloženost rizicima porasla je brže (8,1%), zbog jačanja poslovnih aktivnosti, ali i početka primjene izmijenjenih pravila za izračun kapitalnih zahtjeva (Uredba (EU) 2024/1623, tzv. CRR3).¹ Takva kretanja naposljetku su rezultirala smanjenjem stope ukupnoga kapitala, ali većina je kreditnih institucija i nadalje imala stopu veću od 20%.

POSLOVANJE KREDITNIH UNIJA

Broj kreditnih unija u 2025. nije se promijenio te je na kraju godine u Hrvatskoj poslovalo 16 kreditnih unija. Njihova ukupna imovina iznosila je 91,6 mil. EUR, što je porast od 2,8% u odnosu na 2024. godinu. Ukupna imovina kreditnih unija razmjerna je visini od 0,1% ukupne imovine kreditnih institucija.

¹ Više detalja dostupno je u poglavlju 4. Supervizija, u dijelu o bonitetnoj regulativi.

Supervizija

Podizanje otpornosti banaka na geopolitičke i strukturne šokove te unaprjeđenje politika preuzimanja i upravljanja rizicima, pogotovo u segmentu kreditiranja, bili su ključni ciljevi aktivnosti supervizije u 2025. Bankovni sustav ostao je siguran i stabilan s visokom otpornošću na eksterne šokove, što je potvrđeno stresnim testiranjem. Ključni pokazatelji poslovanja banaka koji se odnose na njihovu visinu kapitala, likvidnost i profitabilnost iznad su europskog prosjeka.

BONITETNA REGULATIVA – JAČANJE OTPORNOSTI BANKOVNOG SUSTAVA I JEDNAKA PRAVILA ZA SVE

U području bonitetne regulative tijekom 2025. radilo se na prijedlogu novog Zakona o kreditnim institucijama, kojim se u hrvatski pravni sustav prenosi **Direktiva 2024/1619¹** (engl. *Capital Requirements Directive VI, CRD VI*) o izmjeni **Direktive EU o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima** iz 2013. Do kraja 2025. prijedlog je prošao prvo čitanje u Hrvatskom saboru, a Zakon je donesen 20. veljače 2026. Također, tijekom 2025. radilo se na tri podzakonska akta potrebna za provedbu novog Zakona, i to u području internog upravljanja i primitaka.

SLIKA 5.1. Nova direktiva ukratko

Modernizacija nadzora banaka u EU-u

Cilj je nove direktive jačanje stabilnosti i otpornosti sustava ujednačavanjem zajedničkoga europskog nadzora.

Izvor: HNB

¹ Direktiva (EU) 2024/1619 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja i okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika, Direktiva CRD VI

Radilo se i na razradi **Uredbe u pogledu zahtjeva za kreditni rizik**¹, koja je stupila na snagu 2025. i koja, zajedno s novom direktivom, tvori okvir nadzora banaka, kojim se operacionalizira Basel III. Podsjetimo, Basel III je međunarodni standard koji nameće bankama poslovanje uz veću sigurnost i likvidnost, kako bi bile sposobne apsorbirati ozbiljne tržišne poremećaje, umjesto da ih pojačavaju i prenose na druge gospodarske subjekte kao tijekom financijske krize 2008. U području kreditnog i operativnog rizika standardizirao se izračun novih, strožih kapitalnih zahtjeva koje propisuje Uredba, a u području tržišnog rizika razvijali su se tehnički standardi potrebni za taj izračun.

Tijekom 2025. HNB je kreditnim institucijama uputio supervizorska očekivanja o upravljanju okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima, kao i kreditnim rizikom izloženosti proizašle iz stjecanja, razvoja i građenja (engl. *acquisition, development and construction exposures*, ADC) osigurane stambenim nekretninama. Supervizorska očekivanja za oba područja zasnovana su na novim smjernicama Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo.

Tijekom 2025. provedene su i tri horizontalne analize²:

- analiza izloženosti kreditnih institucija prema subjektima javnog sektora
- analiza prve primjene Uredbe u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, koja obuhvaća utjecaj primjene novih regulatornih pravila u izračunu kapitalnih zahtjeva s posebnim osvrtom na minimalnu donju granicu, kreditni i operativni rizik te rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju za sve kreditne institucije iz sustava i
- analiza planova oporavka manje značajnih kreditnih institucija
 - procjena potpunosti i kvalitete dostavljenih podataka, procjena mogućnosti oporavka te pregled planiranja oporavka.

HNB je u 2025. sudjelovao u obveznoj vježbi Basel III, koja se provodi u okviru EBA-ine radne skupine u suradnji s Bankom za međunarodne namire (engl. *Bank for International Settlements*, BIS), u svrhu nadzora primjene okvira Basel III.

Također, HNB je intenzivirao rad na projektu EU *Flagship* posvećenom upravljanju ESG rizicima, kojim se produbljuju znanja o podacima potrebnima za praćenje i nadzor tih rizika, o kojima su kreditne institucije dužne brinuti, kao i znanja u području uspostave klimatskih stres-testova.

Uredba u pogledu zahtjeva za kreditni rizik stupila je na snagu 2025. i, zajedno sa Šestom direktivom o kapitalnim zahtjevima, tvori okvir nadzora banaka kojim se operacionalizira Basel III.

Tijekom 2025. HNB je kreditnim institucijama uputio supervizorska očekivanja o upravljanju okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima.

¹ Uredba (EU) 2024/1623 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu (CRR3)

² Horizontalne analize jesu pregledi postupanja u poslovanju kreditnih institucija ili načina primjene regulatornih propisa, a važne su za postizanje ujednačenog postupanja nadležnih tijela prema subjektima nadzora ili analizu utjecaja primjene regulatornih propisa.

BONITETNO MODELIRANJE RIZIKA I NEPOSREDNI NADZOR – SURADNJA I ZAJEDNIČKI PRISTUP U JEDINSTVENOM NADZORNOM MECHANIZMU

Jedan od aspekata nadzora kreditnih institucija jest provođenje neposrednog nadzora, uključujući detaljne procjene internih modela kojima se banke koriste za izračun kapitalnih zahtjeva, posebice metodologije, ekonomske primjerenosti i upravljanja kreditnim rizikom. To je važno s obzirom na novu uredbu, koja preciznije definira izračun rizične imovine i kapitalnih zahtjeva. Najznačajnija je promjena koju donosi Uredba “donja granica” od 72,5% kapitalnog zahtjeva, u usporedbi sa standardiziranim izračunom za isti portfelj. Donja granica destimulira izradu modela koji umanjuju rizike s namjerom minimizacije kapitalnih zahtjeva.

U 2025. provedena su dva takva nadzora u značajnim kreditnim institucijama. HNB je sudjelovao i u četiri neposredna nadzora provedena u tri značajne kreditne institucije. Svih šest nadzora provedeno je u suradnji s kolegama iz jedinstvenoga nadzornog mehanizma.

Nadzor ciljanih segmenata rizika i kvalitete upravljanja proveden je za dvije manje značajne kreditne institucije, od čega je jedan proveden u suradnji s ESB-om. Provedena su i dva neposredna nadzora u kreditnim unijama.

HNB je sudjelovao i u neposrednom nadzoru modela za kreditni rizik u jednoj te u neposrednom nadzoru kreditnog rizika u dvije značajne kreditne institucije izvan Hrvatske, kao dio mješovitog tima sastavljenog od nezavisnih supervizora unutar jedinstvenoga nadzornog mehanizma.

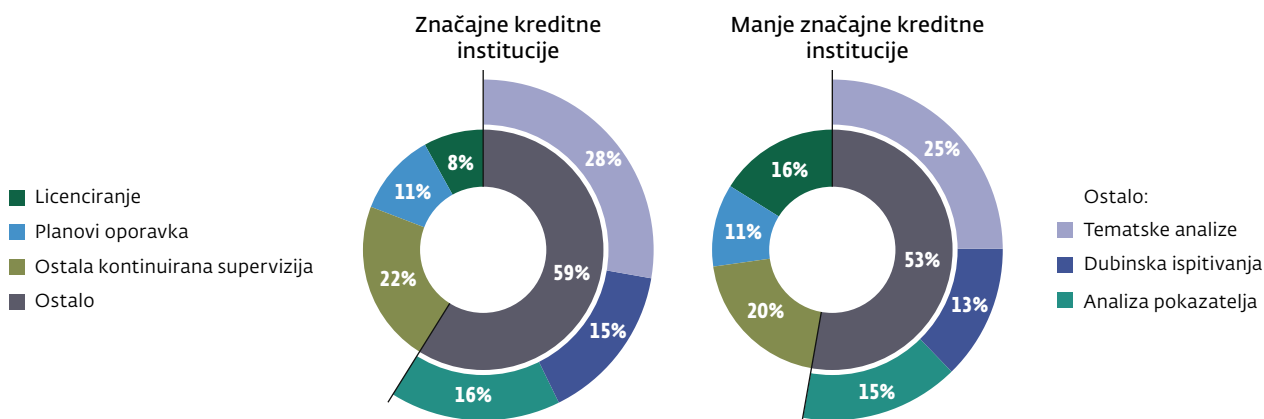
U nepovoljnom stresnom scenariju rezultati vježbe pokazuju da visoka kapitalizacija hrvatskih manje značajnih kreditnih institucija osigurava dostatnu otpornost za apsorpciju gubitaka.

Provedeno je i sveobuhvatno nadzorno testiranje otpornosti na stres svih manje značajnih kreditnih institucija u Hrvatskoj u skladu s metodologijom Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo, koja je dodatno pojednostavnjena kako bi se odrazili priroda, vrsta i složenost poslova manje značajnih kreditnih institucija. Primijenjeni stresni scenariji istovjetni su onima na europskoj razini. Nepovoljni se scenarij temelji na pretpostavkama zaoštavanja geopolitičkih napetosti, naglašenih inflatornih pritisaka i porasta tržišnih kamatnih stopa, što sve zajedno ima snažne negativne učinke na privatnu potrošnju i ulaganja, na europskoj i na globalnoj razini. U nepovoljnom stresnom scenariju rezultati vježbe pokazuju pad stope adekvatnosti redovnoga osnovnog kapitala za 58 baznih bodova, a to potvrđuje da visoka kapitalizacija hrvatskih manje značajnih kreditnih institucija osigurava dostatnu otpornost za apsorpciju gubitaka.

BONITETNI SUPERVIZORSKI TIMOVI – NADZORNA PROVJERA I OCJENA S OBZIROM NA NOVU DIREKTIVU

Aktivnosti bonitetnih supervizorskih timova provedene su s obzirom na novu direktivu uz primjenu izračuna kapitalnih i drugih zahtjeva propisanih Uredbom. Kontinuirano praćenje kreditnih institucija, uz redovnu godišnju procjenu rizičnosti poslovanja, provedeno je za svih 20 kreditnih institucija.

SLIKA 5.2. Aktivnosti bonitetne supervizije u 2025. prema značajnosti kreditne institucije

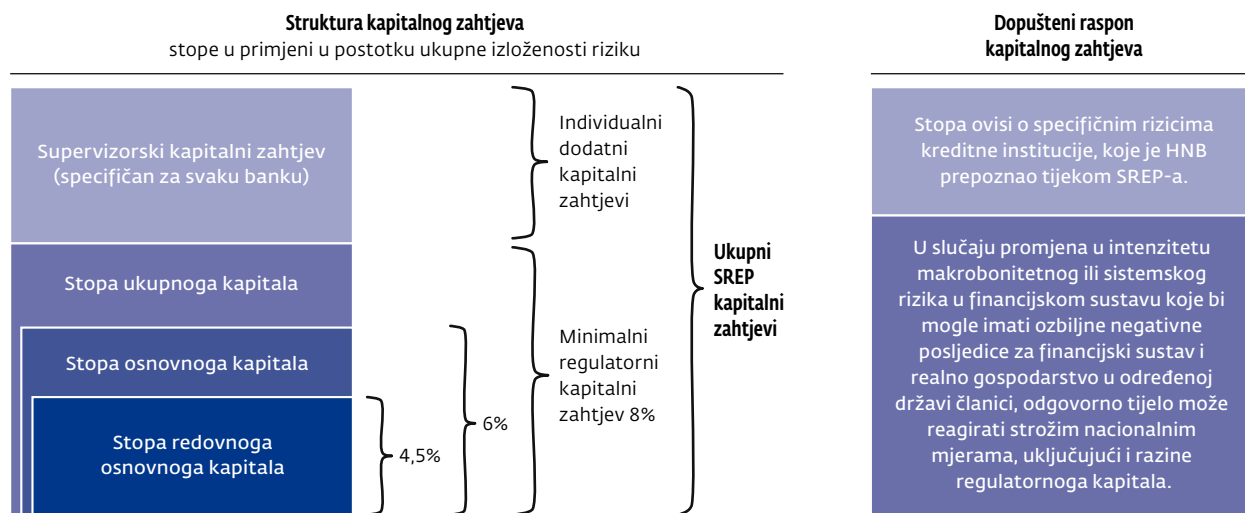

Izvor: HNB

Tijekom nadzorne provjere i ocjene (engl. *Supervisory Review and Evaluation Process*, SREP) provjeravani su poslovni modeli i strategije banaka, unutarnje kontrole i upravljanje rizicima, a sveobuhvatno su analizirani rizici, kreditni, tržišni, operativni, kamatni, likvidnosni, klimatski i drugi rizici čija bi materijalizacija imala posljedice za kapital banke. Nakon toga naložene su supervisorske mjere i preporuke.

Analize provedene u 2025. nisu upozorile na razloge za zabrinutost glede postojećeg poslovanja kreditnih institucija, a razina supervizorskoga kapitalnog zahtjeva ostala je stabilna. Sve su kreditne institucije bile u mogućnosti održavati kapital

SLIKA 5.3. Raspon kapitalnog zahtjeva – nadzorna provjera i ocjena u praksi

Napomena: SREP je postupak nadzorne provjere i ocjene.
Izvor: HNB

iznad utvrđenih supervizorskih kapitalnih zahtjeva i propisanih zaštitnih slojeva kapitala.

Na osnovi redovitog praćenja ključnih pokazatelja poslovanja, procjene planova oporavka, dubinskih i tematskih analiza, SREP procesa i provedenih neposrednih nadzora u 2025. izdano je 109 supervizorskih mjera i preporuka kreditnim institucijama s ciljem unaprjeđenja sustava upravljanja i smanjenja rizičnosti u poslovanju. U 2025. zaprimljeno je 45 zahtjeva za licenciranje, od čega se 85% odnosilo na licenciranje članova uprava i članova nadzornih odbora.

Za jednu je kreditnu uniju (koja je bila u postupku likvidacije) u 2025. pokrenut stečajni postupak, a za ostalih 16 aktivnih kreditnih unija redovito se na temelju dostavljenih podataka pratilo ispunjavanje zakonskih ograničenja te su izrađene godišnje analize i predložene daljnje nadzorne aktivnosti.

SPECIJALISTIČKI NADZOR SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA – BOLJA SURADNJA I UČINKOVITIJ NADZOR UZ ZAJEDNIČKI EUROPSKI PRISTUP

HNB provjerava provode li subjekti pod njegovim nadzorom mjere u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma¹, a s ciljem sprječavanja iskorištavanja financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma (PNFT). HNB nadzire primjenjuju li subjekti nadzora mjere ograničavanja u dijelu financijskih sankcija kojima se nastoje promijeniti aktivnosti ili politike poput kršenja međunarodnog prava ili politike koje ne poštuju vladavinu prava ili demokratska načela.

HNB je u 2025. inicirao četrnaest nadzornih mjera u području rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

Tijekom 2025. provedeno je pet nadzora, s posebnom osvrtom na rizike povezane sa kaznenim djelima s visokom prijetnjom od PNFT-a, identificiranima u Nacionalnoj procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma u RH. Procjenjivani su i sustavi i kontrole koje subjekti nadzora primjenjuju u skladu sa Zakonom o mjerama ograničavanja, a odnose se na primjenu mjera zamrzavanja imovine entiteta koji se nalaze na sankcijskim listama. Slijedom toga, HNB je u 2025. inicirao 14 nadzornih mjera prema subjektima nadzora. Rizici od PNFT-a razmatrani su i u okviru postupaka licenciranja.

Osnivanjem Tijela za suzbijanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma sa sjedištem u Frankfurtu (engl. *Anti Money Laundering Authority*, AMLA) 2025. uspostavljeno je središnje tijelo EU-a za nadzor SPNFT-a, koje koordinira nacionalna nadzorna tijela radi osiguranja dosljedne primjene europskih pravila u državama članicama.

Tijekom 2025. predstavnici HNB-a sudjelovali su kao članovi Općeg odbora AMLA-e i različitih radnih skupina AMLA-e u izradi smjernica te regulatornih i provedbenih tehničkih standarda iz područja SPNFT-a.

¹ Za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma uvriježena je kratica SPNFT.

Predstavnici HNB-a sudjelovali su tijekom 2025. u izradi nove metodologije za procjenu rizika od PNFT-a, prema kojoj će AMLA i nacionalna nadzorna tijela procjenjivati rizike od PNFT-a i birati subjekte nadzora, kao i u projektu testiranja navedene metodologije.

HNB je u 2025. poduzeo aktivnosti u vezi s unaprjeđivanjem razumijevanja rizika od PNFT-a unutar nadziranih sektora. Organizirane su tematske edukacije kojima su obuhvaćeni svi subjekti nadzora te redovni i tematski razgovori s više subjekata.

Nastavljena je suradnja s drugim nacionalnim i međunarodnim tijelima te sudjelovanje na raznim forumima i radnim skupinama za koordinaciju aktivnosti sprječavanja PNFT-a. HNB je tijekom 2025. sudjelovao u radu devet uspostavljenih kolegija za sprječavanje PNFT-a za financijske institucije koje posluju na prekograničnoj osnovi.

SPECIJALISTIČKA SUPERVIZIJA INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKIH RIZIKA – BEZ OZBILJNIH INCIDENATA, UNATOČ RASTU KIBERNETIČKIH RIZIKA

Digitalna operativna otpornost nadziranih institucija i nadalje je u središtu pozornosti IKT¹ supervizije. Ključni je događaj u 2025. početak primjene Uredbe (EU) 2022/2554 o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor (engl. *Digital Operational Resilience Act, DORA*), kojom se uspostavljaju zahtjevi za upravljanje IKT rizicima, izvješćivanje o IKT incidentima, upravljanje rizicima vezanima uz pružatelje IKT usluga i testiranje digitalne operativne otpornosti. U skladu s novim regulatornim okvirom provedeno je prvo prikupljanje registara informacija o pružateljima IKT usluga, čime je uspostavljen temelj za sustavno praćenje cjelovitoga opskrbnog lanca pružatelja IKT usluga. Implementiran je i nacionalni sustav za izvješćivanje o incidentima (PiXi), koji omogućuje učinkovito prikupljanje i obradu podataka o IKT incidentima i prijetnjama u financijskom sektoru. Od 2025. godine HNB je uključen u rad Nadzornog foruma (engl. *Oversight Forum*) europskih nadzornih tijela, čime se dodatno jača mogućnost nadzora i suradnja na europskoj razini u području nadzora kritičnih IKT pružatelja usluga.

U sklopu SREP procesa supervizori su procijenili IKT rizik u 15 banaka, koje čine više od 97% bankovnog sustava. IKT supervizori sudjelovali su tijekom 2025. u radu jedinstvenoga nadzornog mehanizma te u radu više europskih i hrvatskih radnih skupina i odbora vezanih uz IKT rizike, incidente i krize. U 2025. provedena je i opsežna horizontalna analiza IKT okružja kreditnih institucija te je HNB sudjelovao u testu odgovora na sistemsku kibernetičku krizu u financijskom sektoru EU-a.

U 2025. godini nisu zabilježeni značajniji prekidu pružanju ključnih usluga ni ozbiljniji sigurnosni incidenti. Kreditne institucije prijavile su deset, a institucije za platni promet četiri incidenta. Svi incidenti bili su operativne naravi – uzrokovani

U 2025. godini nisu zabilježeni značajniji prekidu pružanju ključnih usluga ni ozbiljniji sigurnosni incidenti, a svi incidenti bili su operativne naravi.

¹ Informacijsko-komunikacijska tehnologija

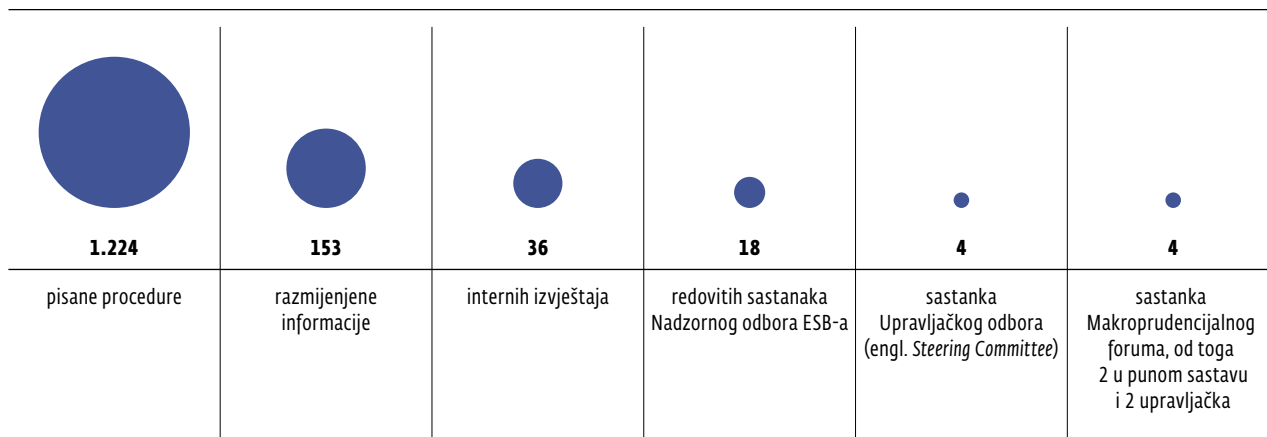
tehničkim kvarovima, ljudskim pogreškama ili problemima na strani vanjskih pružatelja usluga. Takvo stanje upućuje na primjerenu razinu otpornosti institucija i djelotvornost uspostavljenoga nadzornog okvira.

BONITETNA KOORDINACIJA

HNB je tijekom 2025. nastavio aktivnu ulogu u koordinaciji projekata unutar jedinstvenoga nadzornog mehanizma i ESB-a.

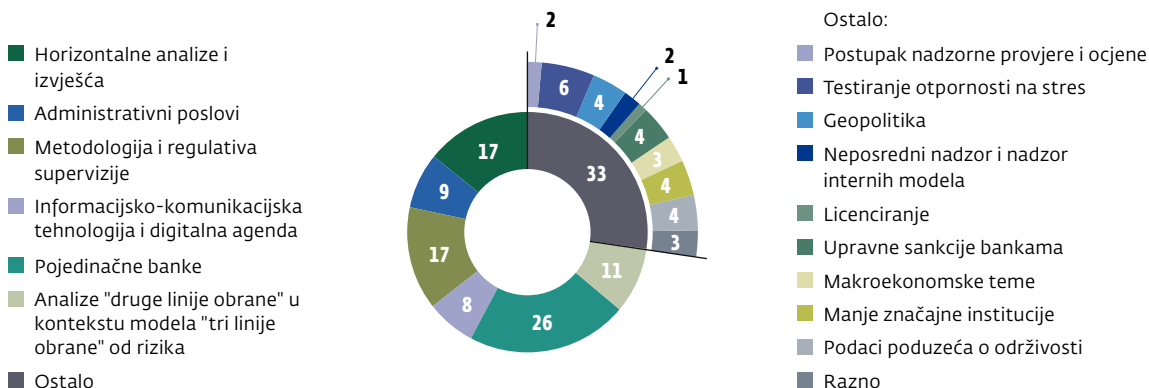
U okviru mreže koordinatora jedinstvenoga nadzornog mehanizma održan je veći broj bilateralnih sastanaka na kojima se raspravljalo o aktualnim temama relevantnima za superviziju, kao što su bonitetna koordinacija, supervizorska suradnja i proces odlučivanja.

SLIKA 5.4. Poslovi tajništva za Nadzorni odbor ESB-a koje je obavio HNB

Izvor: HNB

SLIKA 5.5. Teme sastanaka Nadzornog odbora ESB-a

Napomena: U 2025. na 18 sastanaka obrađeno je 112 pojedinačnih tema.
Izvor: HNB

Tijekom 2025. godine održano je 18 sastanaka Nadzornog odbora ESB-a, na kojima se raspravljalo o 112 pojedinačnih tema. Značajan dio rasprava odnosio se na projekt poput nastavka SREP reforme, koja je jedna od najvažnijih aktivnosti nadzora banaka ESB-a, kao i na definiranje sljedećih koraka u reformi supervizije s ciljem postizanja pojednostavnjenih, učinkovitih i djelotvornijih supervizorskih procesa.

2. Nadzor subjekata u kupoprodaji neprihodonosnih kredita

Uspostavljen je jasan i funkcionalan sustav nadzora, transparentnosti i zaštite dužnika, uz vidljive učinke na praksu svih uključenih dionika.

NADZORNE AKTIVNOSTI – VEĆA JASNOĆA I DOSTUPNOST INFORMACIJA

U postupcima kupoprodaje i servisiranja neprihodonosnih kredita HNB nadzire kupce kredita, pružatelje usluge servisiranja kredita, izvoditelje usluge servisiranja kredita i kreditne institucije.

Tijekom 2025. godine provedeno je 13 posrednih nadzora nad pružateljima usluge servisiranja kredita. Najčešće nepravilnosti bili su propusti u postupanju s prigovorima dužnika, osobito glede jasnoće i dostupnosti informacija o načinu podnošenja prigovora te sadržaju internih procedura.

Naime, HNB je nad pružateljima usluga proveo horizontalni nadzor, s ciljem provjere usklađenosti poslovanja s odredbama **Zakona o načinu, uvjetima i postupku servisiranja i kupoprodaje potraživanja** te **Odlukom o sadržaju procedura za rješavanja prigovora dužnika** glede postupanja s prigovorima dužnika te sadržajem i primjenom internih procedura za rješavanje prigovora dužnika. Nadzorom je bilo obuhvaćeno sedam pružatelja usluga, od kojih je kod dva utvrdio povrede odredbi Zakona i Odluke.

HNB je proveo i dva nadzora nad jednom bankom, te je pritom utvrdio da u obavijestima o namjeri kupoprodaje potraživanja banka nije dužnicima dostavila sve propisane podatke.

Stoga je kreditnim institucijama, a radi unaprjeđenja standarda obavješćavanja dužnika, upućena okružnica o obvezi jasnog i potpunog informiranja dužnika o stanju i strukturi duga pri najavi prodaje potraživanja.

PRITUŽBE DUŽNIKA – KANAL ZAŠTITE OD NEOSNOVANE NAPLATE I NEPRIMJERENE KOMUNIKACIJE

Tijekom 2025. godine zabilježen je porast pritužba dužnika HNB-u u kojima traže zaštitu svojih prava. HNB je zaprimio 122 pritužbe, što je 58% više u odnosu na 2024.

Nakon što je HNB u studenome 2024. svim pružateljima usluga uputio okružnicu sa smjernicama o dobroj praksi i očekivanjima u odnosu na komunikaciju prema dužnicima, uključujući i obvezu redovite dostave godišnjeg izvještaja o stanju i strukturi duga, dio povećanog broja pritužba odnosio se na tvrdnje dužnika da su se tek tada upoznali sa svojim dugovanjima te su od HNB-a zatražili dodatnu provjeru i potvrdu podataka.

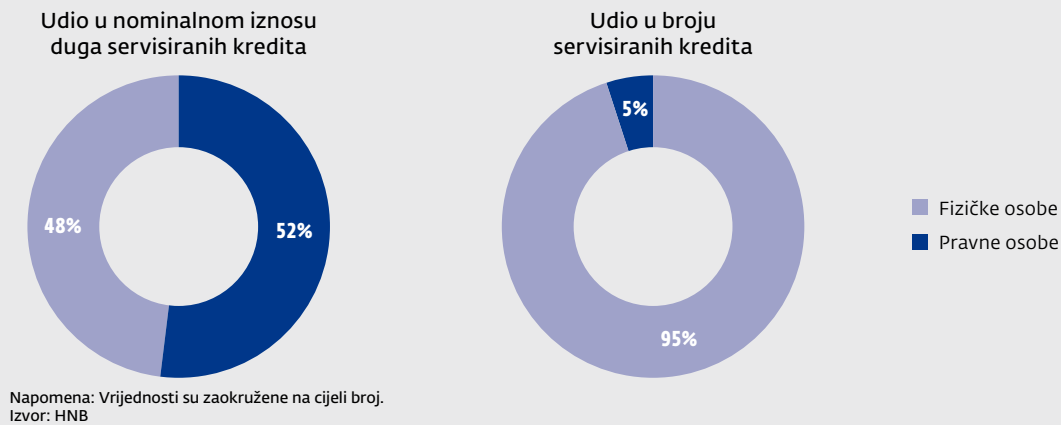
Ostali najčešći razlozi pritužba odnosili su se na neosnovanu naplatu potraživanja i na neprimjerenu komunikaciju. Osnovanima je ocijenjeno 13% pritužba, pri čemu su nepravilnosti uglavnom otklonjene povlačenjem zahtjeva za naplatu ili otpisom dugovanja.

VEĆI BROJ MANJIH KREDITA FIZIČKIH OSOBA, VEĆI IZNOSI KREDITA PRAVNIH OSOBA

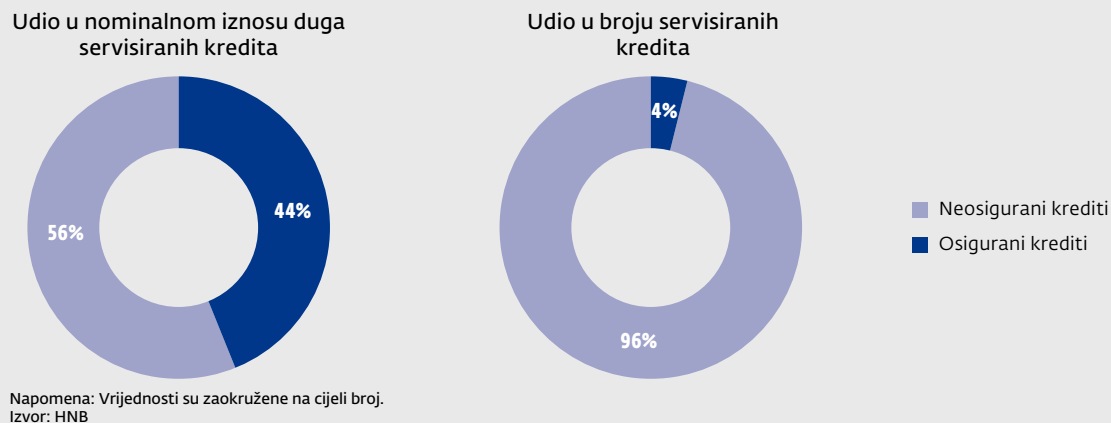
Tijekom 2025. kreditne institucije prodale su potraživanja iz 15.690 neprihodonosnih kredita u iznosu od ukupno 103,1 milijuna eura. Od ukupne vrijednosti sklopljenih ugovora o kupoprodaji, pružatelji servisiranja kredita bili su kupci 15.500 neprihodonosnih kredita u iznosu od 84,3 milijuna eura, što čini udio od 82%. Preostalih 190 kupoprodaja odnosno samo 1% broja prodanih kredita odnosi se na ostale kupce odnosno na fizičke i pravne osobe koje su u okviru svoje djelatnosti, a u skladu sa Zakonom, otkupile prava vjerovnika iz ugovora o neprihodonosnom kreditu.

Na dan 31. prosinca 2025. pružatelji usluga servisiraju ukupno 3,4 milijarde eura neprihodonosnih kredita, koji se odnose na ukupno 221.751 kredit. U usporedbi s 2024. godinom nisu zamijećena veća odstupanja u iznosima ni broju neprihodonosnih kredita.

SLIKA 1. Udio kredita fizičkih i pravnih osoba u nominalnom iznosu duga i broju servisiranih kredita

SLIKA 2. Udio osiguranih i neosiguranih kredita u nominalnom iznosu duga i broju servisiranih kredita

Iznosi kredita pravnim osobama u prosjeku su veći nego krediti fizičkim osobama, ali broj kredita fizičkim osobama iznosi 95% svih neprihodonosnih kredita.

Nadalje, iznos neosiguranih kredita malo je veći od iznosa osiguranih i čini 56% nominalnog iznosa duga svih servisiranih kredita, a broj neosiguranih kredita bitno je veći i iznosi 96% broja servisiranih kredita.

Sanacija

U 2025. sanacijski planovi banaka bitno su pojednostavnjeni, s ciljem veće učinkovitosti i operativne spremnosti. Osim toga, banke su prvi put morale izraditi višegodišnje planove sanacijskog testiranja. Na regulatornom području postignut je dogovor, na razini EU-a, o izmjeni ključnih regulatornih akata, čime se dopunjuje postojeći okvir za oporavak i sanaciju banaka.

DJELOVANJE U JEDINSTVENOME SANACIJSKOM MECHANIZMU

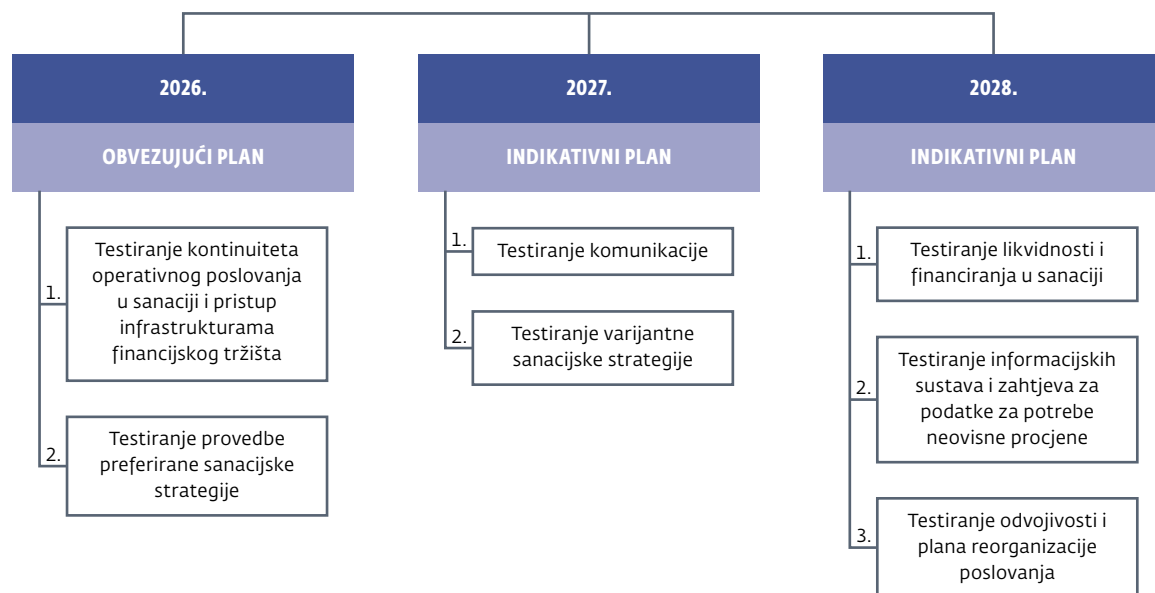
U 2025. izrađeni su prvi pojednostavnjeni sanacijski planovi za sve banke. Cilj je pojednostavnjenja, osim pridruživanja inicijativi sveobuhvatnog pojednostavnjenja regulatornog okvira za banke koju provode sva regulatorna tijela na razini EU-a, poboljšanje operativne iskoristivosti tih planova. Naime, iako su svi sanacijski planovi i nadalje predmetom redovnoga godišnjeg ažuriranja, svrha njihova pojednostavnjenog formata jest u sistematiziranju prikaza najvažnijih informacija radi omogućavanja bržeg donošenja odluka Jedinstvenom sanacijskom odboru i HNB-u, u slučaju potrebe.

Cilj je pojednostavnjenja sanacijskih planova poboljšanje operativne iskoristivosti.

Krajem 2024. završilo je razdoblje intenzivnoga sanacijskog planiranja te se slijedom nove strategije poslovanje Jedinstvenoga sanacijskog odbora tijekom 2025. usmjerilo na fazu testiranja operativne sposobnosti banaka za provedbu njihovih preferiranih i/ili alternativnih sanacijskih strategija. Stoga je tijekom 2025. svaka banka dobila od Jedinstvenoga sanacijskog odbora odnosno HNB-a svoj trogodišnji plan s popisom zajedničkih i individualnih operativnih sposobnosti koje je dužna testirati u sljedećim razdobljima. Navedeni su planovi testiranja za prvu godinu obvezujući, a za iduće su dvije godine indikativni i podložni ažuriranjima.

Uz višegodišnje planove testiranja koji su određeni bankama i sanacijska tijela trebala bi kontinuirano provoditi testiranja svojih procedura i procesa u kriznim situacijama. U tom smislu HNB je u 2025. godini proveo tri različita testiranja vezana uz sanacijski okvir, od kojih su dva bila interna i obuhvatila su nekoliko organizacijskih jedinica unutar HNB-a, a jedno, jednostavnijega metodološkog pristupa,

SLIKA 6.1. Višegodišnji plan sanacijskog testiranja

uključivalo je Jedinstveni sanacijski odbor i ESB. Testiranja su najbolji alat za unaprjeđenje procesa i operativno osposobljavanje sudionika u procesu.

Radi unaprjeđenja svoje spremnosti na provedbu sanacije, ali i radi unaprjeđenja spremnosti svih institucija koje u postupku provedbe sanacije imaju neku ulogu, HNB je u veljači 2025. organizirao radionicu pod nazivom “Primjena instrumenta prodaje i instrumenta unutarnje sanacije u postupku sanacije kreditnih institucija”.

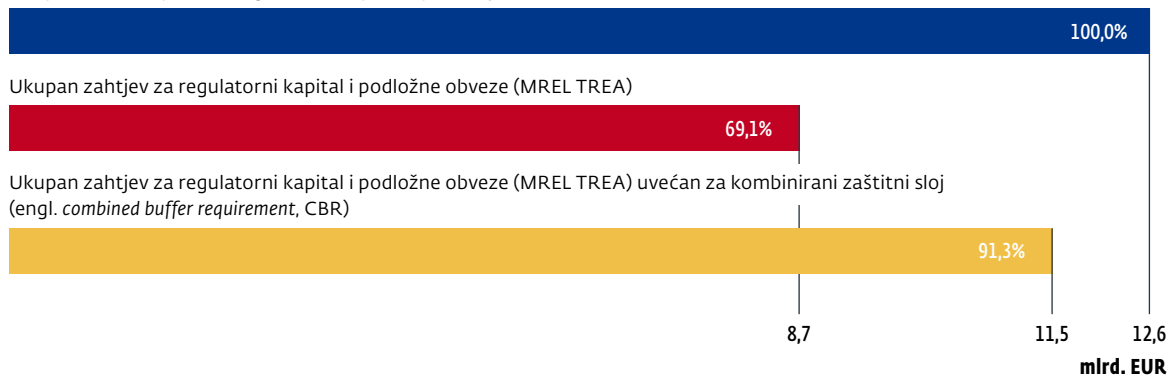
KAPACITET ZA POKRIĆE GUBITAKA I DOKAPITALIZACIJU

Ključan je preduvjet uspješne sanacije kapacitet dostatan za pokriće gubitaka i dokapitalizaciju. To omogućuje instituciji u poteškoćama da vlastitim sredstvima osigura pokriće gubitaka, ali i da ponovno dosegne razine kapitala potrebne za poslovanje i povratak na tržište. Stoga je svim bankama za koje se planira sanacija naložen **minimalni zahtjev za regulatorni kapital i podložne obveze** (engl. *minimum requirement for own funds and eligible liabilities*, MREL zahtjev).

SLIKA 6.2. Prihvatljive obveze čine trećinu ukupnoga kapaciteta, kraj 2025.

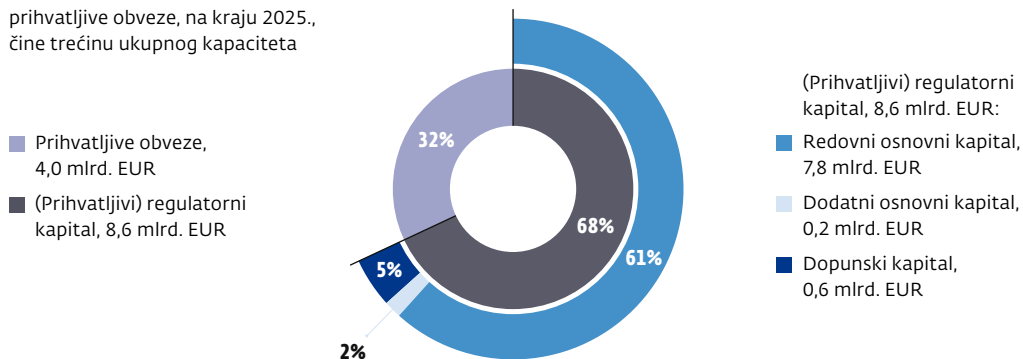
MREL kapacitet nasuprot zahtjevu

Ukupan MREL kapacitet (regulatorni kapital + prihvatljive obveze)

Struktura kapaciteta

prihvatljive obveze, na kraju 2025., čine trećinu ukupnog kapaciteta

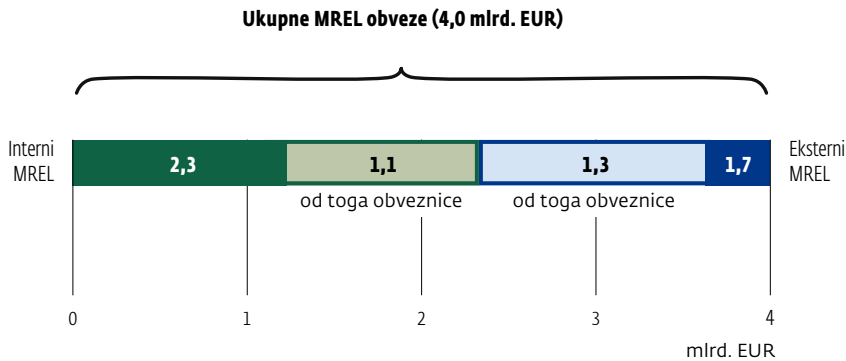

Napomena: Slika se odnosi na banke koje su obveznici održavanja MREL zahtjeva.
Izvor: HNB

Sve hrvatske banke koje su obveznici održavanja MREL zahtjeva održavale su tijekom 2025. razinu regulatornoga kapitala i podložnih obveza (MREL kapacitet) iznad minimalnih zahtjeva. Višak MREL kapaciteta u odnosu na MREL zahtjev na kraju 2025. godine iznosio je više od milijardu eura na razini cijelog sustava, a prosječno su banke imale 2,96 postotnih bodova viška MREL kapaciteta u odnosu na MREL zahtjev izražen u mjeri ukupne izloženosti riziku (engl. *total risk exposure amount*, MREL TREA) uvećan za zaštitne slojeve kapitala.

Za potrebe održavanja MREL zahtjeva banke kontinuirano rade na prilagodbama izvora sredstava koje su vidljive kao značajno povećanje emisija vrijednosnih papira u odnosu na razdoblje prije uspostave MREL zahtjeva, kada su emisije vrijednosnih papira bile iznimka ili ih nije bilo. Danas izdane obveznice čine znatan udio u MREL prihvatljivim obvezama banaka. U najvećem dijelu te obveznice izdane su na međunarodnom, ali djelomično i na hrvatskom tržištu.

SLIKA 6.3. Pregled obveznica u ukupnim MREL prihvatljivim obvezama na kraju 2025.

Izvor: HNB

RAZVOJ REGULATORNOG OKVIRA

U 2025. godini nije bilo izmjena Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, međutim, na razini EU-a godina je bila dinamična.

Naime, nakon višegodišnjih pregovora tijekom 2025. na razini EU-a postignut je dogovor o finalnom tekstu novoga zakonodavnog paketa o kriznom upravljanju i osiguranju depozita (engl. *Crisis Management and Deposit Insurance*, CMDI), koji obuhvaća izmjene dviju direktiva: Direktive o oporavku i sanaciji banaka (engl. *Bank Recovery and Resolution Directive*, BRRD) i Direktive o osiguranju depozita (engl. *Deposit Guarantee Schemes Directive*, DGSD) te izmjene Uredbe o Jedinstvenom sanacijskom mehanizmu (Uredba o SRM-u). Glavne su novine koje novi, izmijenjeni regulatorni paket donosi: olakšavanje financiranja sanacije za manje i srednje banke, povećana zaštita neosiguranih deponenata u slučaju propasti banke te jasnije definirani alati koji stoje na raspolaganju državama članicama za rješavanje banaka u poteškoćama, ali izvan sanacijskog okvira.

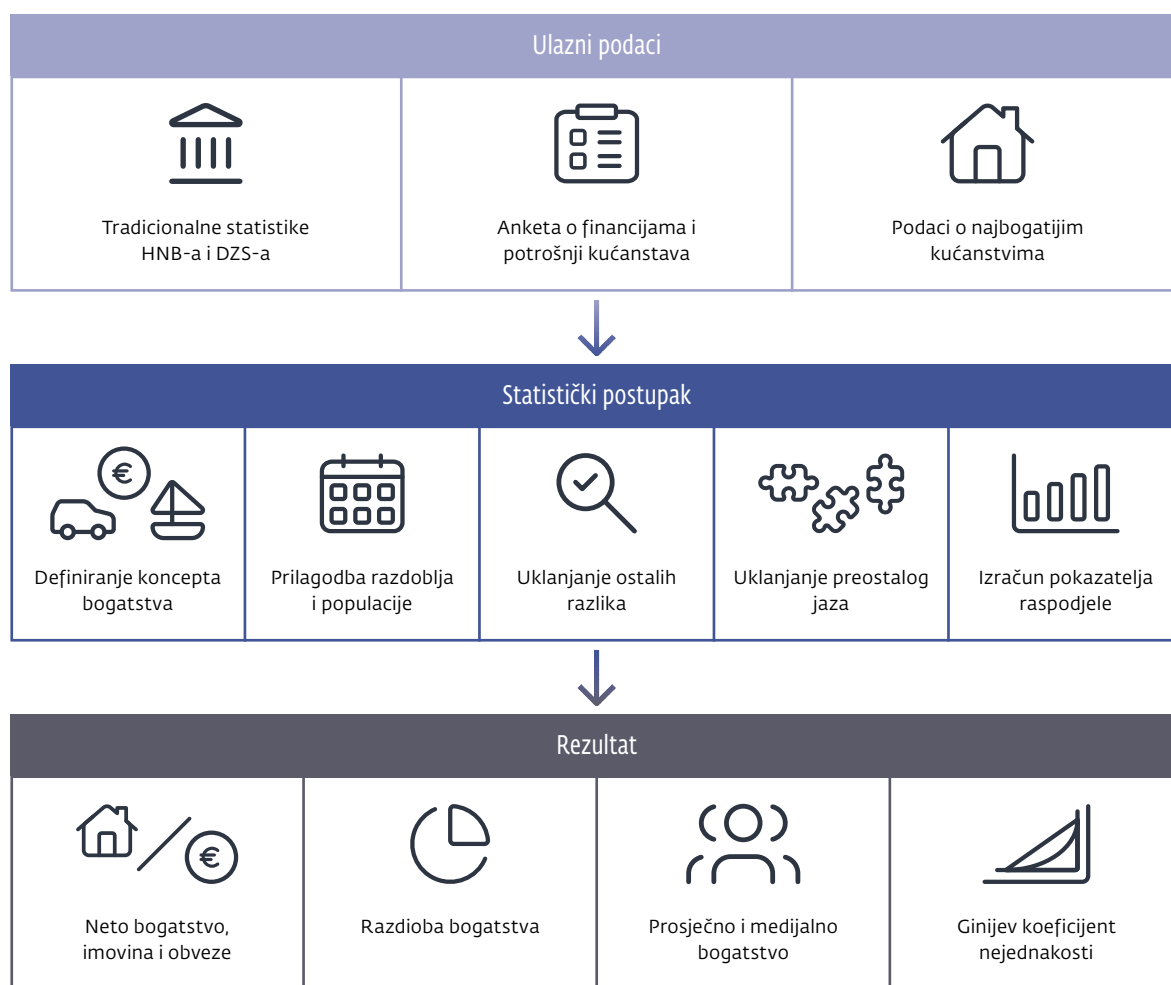
Statistika

U 2025. godini prvi su put objavljeni statistički pokazatelji razdiobe bogatstva kućanstava i pokazatelji klimatskih promjena za Hrvatsku. Istodobno je nastavljen rad na unaprjeđivanju procesa prikupljanja podataka i izračuna statističkih pokazatelja u više statističkih domena. Provedene su i preporuke Europske središnje banke i Europske komisije za unaprjeđenje kvalitete statističkih pokazatelja za ocjenu ekonomskih neravnoteža, u skladu s višegodišnjim akcijskim planom iz 2024. godine.

STATISTIČKA FUNKCIJA HNB-a

Fokus statističkih aktivnosti HNB-a tijekom 2025. bio je na povećanju interne konzistentnosti postojećih statističkih pokazatelja kao i na razvoju eksperimentalnih statističkih pokazatelja na novim područjima poput razdiobe bogatstva kućanstava i klimatskih promjena. Time HNB nastavlja pridonositi povećanju kvalitete i broja statističkih pokazatelja za potrebe nositelja ekonomske politike te za potrebe opće i stručne javnosti s interesom za ekonomska i financijska kretanja. HNB je nositelj službene statistike uz Državni zavod za statistiku i najvećim je dijelom odgovoran za statistiku ekonomskih odnosa s inozemstvom te statistiku monetarnih i financijskih stanja i tokova u hrvatskom gospodarstvu.

SLIKA 7.1. Proizvodnja eksperimentalne statistike raspodjele bogatstva kućanstava u HNB-u i ESSB-u

Izvor: HNB

NOVI I UNAPRIJEĐENI STATISTIČKI POKAZATELJI I IZVJEŠĆA

Pokazatelji razdiobe bogatstva kućanstava i pokazatelji povezani s klimatskim promjenama – nove, eksperimentalne statistike

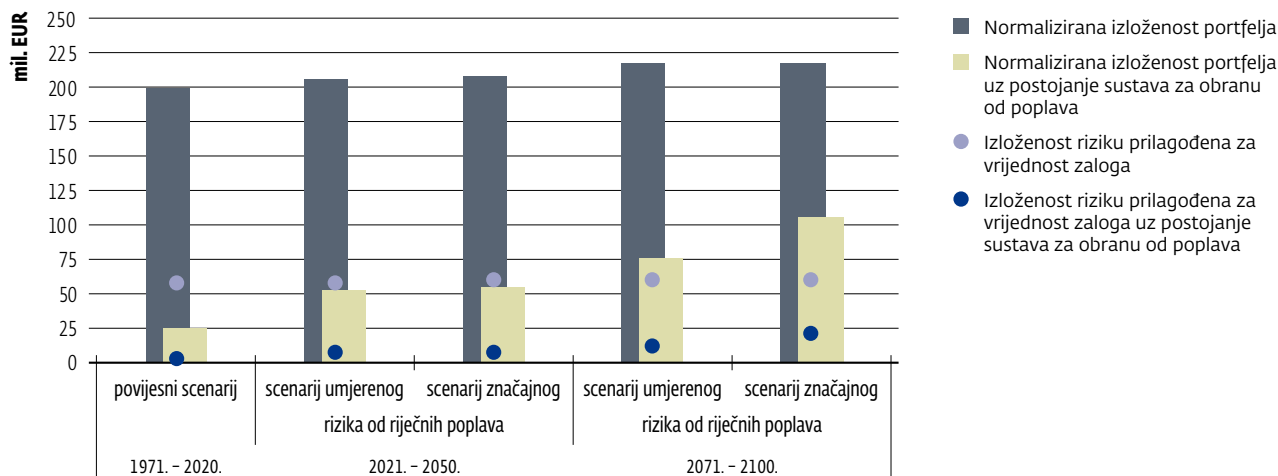
U ožujku 2025. HNB je objavio metodološke dokumente i poveznice na eksperimentalne statističke pokazatelje **razdiobe bogatstva kućanstava**, u koje je ESB u svojoj istodobnoj objavi prvi put uključio i Hrvatsku. Ovi pokazatelji povezuju makroekonomske podatke iz tromjesečnih sektorskih računa koje objavljuju DZS i HNB s mikroekonomskim podacima HNB-a iz Ankete o financijama i potrošnji kućanstava, kako bi se dobio bolji uvid u kretanje raspodjele imovine i obveza kućanstava tijekom vremena. Nakon prve objave radilo se na dodatnim unaprjeđenjima procjene raspoloživog dohotka i neto bogatstva kućanstava te na poboljšanju procjene odabranih komponenata bogatstva kućanstava usklađenih s nacionalnim računima.

U studenome 2025. HNB je objavio metodološke dokumente i pokazatelje povezane s klimatskim promjenama koje razvija i od 2023. objavljuje ESB.

U studenome 2025. HNB je objavio metodološke dokumente i **pokazatelje povezane s klimatskim promjenama** koje razvija i od 2023. objavljuje ESB. Ovi pokazatelji omogućuju detaljniju analizu klimatskih rizika koji mogu utjecati na monetarnu politiku, stabilnost cijena i financijski sustav te pridonose boljem razumijevanju izazova i prilika s kojima se Hrvatska suočava u prelasku na zelenije gospodarstvo.

Primjer je novih pokazatelja utjecaj riječnih poplava na kreditni portfelj banaka, u scenarijima umjerenoga i povećanoga klimatskog rizika, te uz mjere obrane od poplava i bez njih. Ovi pokazatelji osmišljeni su kako bi se povećala sposobnost banaka za procjenu posljedica fizičkih rizika, konkretno poplava, na rizičnost kreditnog portfelja.

SLIKA 7.2. Izloženost kreditnog portfelja riziku od riječnih poplava ovisno o postojanju sustava za obranu od poplava i klimatskim scenarijima
izloženost portfelja kredita do dospelja

Napomene: Referentno razdoblje jest prosinac 2024. Podaci se odnose na kreditne portfelje kreditnih institucija u Hrvatskoj. Izvor: Izračun ESSB-a na osnovi podataka iz baze AnaCredit, Statističkoga poslovnog registra, financijskih izvještaja poslovnih subjekata, podataka o riječnim poplavama Delft University of Technology, podataka Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije (engl. Joint Research Centre) i podataka o visini zgrada Global Human Settlement Layer

Unaprijeđeni postojeći pokazatelji

Tijekom 2025. godine provedena su unaprijeđenja statističkoga izvještajnog okvira s ciljem jačanja podatkovne osnove za praćenje makrobonitetnih mjera HNB-a koje su stupile na snagu 1. srpnja 2025. Također, provedene su pripremne aktivnosti vezane uz prilagodbu izvještajnog sustava investicijskih fondova novim zahtjevima ESB-a.

U svibnju 2025. godine HNB je prvi put izradio skup pokazatelja za publikaciju **Financing SMEs and Entrepreneurs Scoreboard**, koju će OECD objaviti tijekom 2026. godine. To je međunarodni analitički okvir kojim se prati financiranje malih i srednjih poduzeća u gotovo 50 zemalja, primjenom usporedivih pokazatelja kreditne aktivnosti, kamatnih stopa, kvalitete plasmana i uvjeta financiranja, uključujući pokazatelje državne potpore.

HNB je tijekom 2025. nastavio unaprijeđivati i već postojeće skupove statističkih pokazatelja. Važnu ulogu u tome imao je rad na ispunjavanju preporuka za povećanje kvalitete pokazatelja ekonomskih neravnoteža Europske komisije. Te su preporuke dio višegodišnjega akcijskog plana koji je dogovoren sredinom 2024. godine, tijekom posjeta HNB-u stručnjaka ESB-a i Eurostata (Statističkog ureda Europske komisije).

U području statistike financijskih računa najznačajnija metodološka unaprijeđenja odnose se na: (1) uključivanje depozita mirovinskih fondova kod HNB-a u obuhvat ove statistike i (2) poboljšanje obuhvata poslovnih subjekata koji djeluju kao pomoćne financijske institucije. Također, formalizirana je revizijska politika koja je sada u najvećoj mogućoj mjeri usklađena s europskom revizijskom politikom (engl. *Harmonized European Revision Policy*, HERP).

Nadalje, u okviru procesa pristupanja Hrvatske OECD-u provedene su dogovorene aktivnosti koje su dodatno pridonijele unaprijeđenju kvalitete i razine detaljnosti statističkih podataka, a koje uključuju: (1) razvoj statistike financijskih računa, i to odvojeno, za otvorene i zatvorene investicijske fondove, (2) detaljnu razradu ulaganja kućanstava i neprofitnih institucija u udjele investicijskih fondova prema vrstama fondova te (3) razvoj tablica stanja i transakcija na tromjesečnoj razini, koje obuhvaćaju razdoblje od 1995. godine.

Na području statistike odnosa s inozemstvom tijekom 2025. godine potvrđen je napredak statistike inozemnih ulaganja u skladu s preporukama OECD-a. U listopadu 2025. HNB je prvi put izradio izvještaj za Eurostat o međunarodnom pružanju usluga prema načinu njihova pružanja (engl. *mode of supply*, MoS), koji prepoznaje četiri modaliteta međunarodne razmjene usluga. To je iznimno važno za statistiku odnosa s inozemstvom jer pruža dodatne informacije o međunarodnoj razmjeni usluga uz one koje su već dostupne u statistici platne bilance.

Tijekom godine postali su dostupni i podaci iz *One Stop Shop* (OSS) sustava Porezne uprave koji se odnose na međunarodnu razmjenu robe na daljinu. Na temelju tih podataka provedena je revizija statistike robne razmjene od 2024. godine, koja sada uključuje i robni uvoz ostvaren kroz sve popularniji kanal internetske kupovine.

U svibnju 2025. godine HNB je prvi put izradio skup pokazatelja za publikaciju *Financing SMEs and Entrepreneurs Scoreboard*, koju će OECD objaviti tijekom 2026. godine.

Na području statistike odnosa s inozemstvom tijekom 2025. godine potvrđen je napredak statistike inozemnih ulaganja u skladu s preporukama OECD-a.

SLIKA 7.3. Četiri načina pružanja usluga s primjerima

Izvor: Opći sporazum o trgovini uslugama (engl. *General Agreement on Trade in Services, GATS*)

HNB je tijekom 2025. nastavio surađivati s ESSB-om na ispitnoj fazi Integriranog sustava izvještavanja (engl. *Integrated Reporting Framework, IReF*). Cilj je projekta uspostava integriranog sustava za prikupljanje statističkih, bonitetnih i sanacijskih podataka kreditnih institucija sa sjedištem u EU-u. Takav pristup standardiziranju izvještajnih obveza smanjuje opterećenje izvještajnih institucija i povećava kvalitetu prikupljenih podataka. HNB je temeljito analizirao troškove i koristi ovog projekta i sudjelovao u oblikovanju koncepta koji bi sveo složenost i troškove na najmanju moguću mjeru, uz najveću dobit za Hrvatsku u smislu kvalitete, sveobuhvatnosti i brzine objave podataka.

ANKETNA ISTRAŽIVANJA

Tijekom 2025. HNB je analizirao podatke **Ankete o financijama i potrošnji kućanstava, koja je provedena još 2023.** u tzv. petom valu tog istraživanja u Europskoj uniji, i to pokazatelje razdiobe imovine, obveza, prihoda i rashoda kućanstava. Ova anketa nositeljima ekonomskih politika i akademskoj zajednici omogućuje bolje razumijevanje utjecaja financijskih poremećaja i učinaka ekonomskih i drugih politika na pojedine skupine kućanstava i u pojedinim zemljama, kao i na razini cijelog europodručja i EU-a, a analize hrvatskih rezultata iz prethodnih valova objavljene su kao **Statistička i metodološka istraživanja.**

Tijekom 2025. HNB je analizirao podatke Ankete o financijama i potrošnji kućanstava i objavio rezultate četvrtog kruga povremene Ankete o uvjetima financiranja malih i srednjih poduzeća.

U 2025. godini HNB je obradio podatke i objavio rezultate četvrtog kruga povremene **Ankete o uvjetima financiranja malih i srednjih poduzeća** provedene u razdoblju od srpnja do prosinca 2024. (a prethodno kao pilot-projekt u 2015. godini te u redovnom postupku 2017. i 2021. godine). Rezultati pružaju uvid u financijske potrebe i prepreke

kojima se susreću mala i srednja poduzeća, kao ključni nositelji zaposlenosti, inovacija i investicija. Poduzeća navode da su kompleksnost propisa i problemi s naplatom potraživanja sve manja prepreka poslovanju, a da se pritom pristup financiranju,

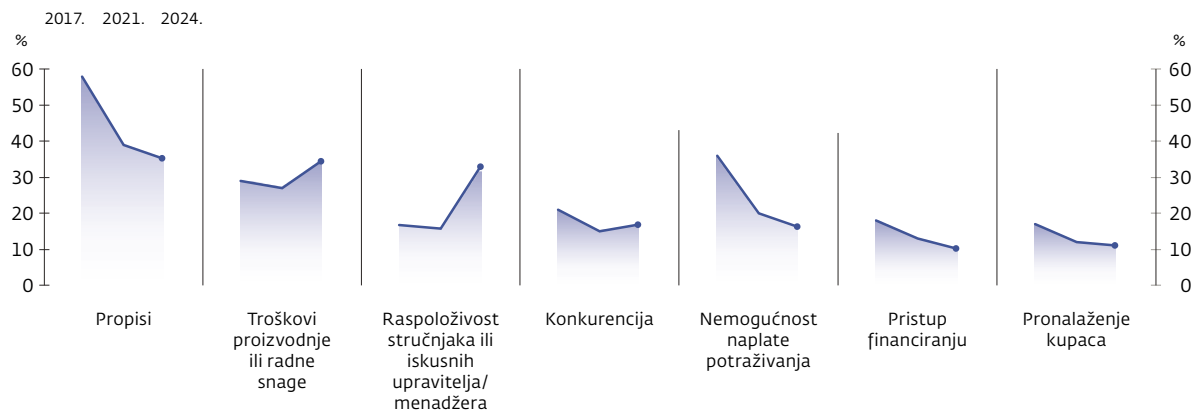
koji nisu ni navodila kao bitnu prepreku, dodatno poboljšao. Nasuprot tome, rastući troškovi i raspoloživost kvalificiranih i iskusnih radnika sve su im veća prepreka. Takva saznanja o financijskoj situaciji i planovima malih i srednjih poduzeća izrazito su važna za središnju banku i nositelje ekonomske politike općenito.

HNB je nastavio provoditi **Anketu o kreditnoj aktivnosti banaka za europodručje** (engl. *The euro area bank lending survey*). Anketa se provodi u svim članicama europodručja na uzorku banaka i u skladu s ujednačenom metodologijom ESB-a. Prema **rezultatima Ankete** za treće tromjesečje 2025. standardi kreditiranja poduzeća nisu se znatnije mijenjali još od početka 2024. Nasuprot tome, standardi odobravanja kredita stanovništvu, nakon što su bili nepromijenjeni duže vrijeme, postroženi su u trećem tromjesečju 2025., u skladu s očekivanjima banaka iz prethodnog kruga ankete. Banke su među činiteljima pooštavanja, uz makrobonitetne mjere uvedene 1. srpnja 2025. kojima su postroženi kriteriji kreditiranja stanovništva (više o makrobonitetnim aktivnostima vidi u drugom poglavlju, Financijska stabilnost i makrobonitetna politika), navele i viši percipirani rizik te nižu toleranciju rizika. Ova anketa daje uvid u promjene uvjeta kreditiranja i potražnje za kreditima iz perspektive poslovnih banaka i njihova očekivanja za nadolazeća razdoblja, što je vrijedna informacija za razumijevanje tekućih i projekciju budućih ekonomskih kretanja. Rezultati ankete služe kao potpora za donošenje odluka ekonomske politike u dijelu nadležnosti HNB-a, te dodatno, njihovom objavom HNB transparentno zadovoljava interese i poslovne zajednice i šire javnosti.

Osim što proizvodi monetarnu, financijsku i platnobilančnu statistiku, HNB eksperimentalnim, povremenim i anketnim istraživanjima o poduzećima, kućanstvima, bankama i okolišu produbljuje razumijevanje ekonomskih kretanja i tako povećava kvalitetu statističke podloge za odlučivanje o mjerama ekonomske, socijalne, regionalne i monetarne politike te drugih politika.

HNB je nastavio provoditi Anketu o kreditnoj aktivnosti banaka za europodručje. Anketa se provodi u svim članicama europodručja na uzorku banaka i u skladu s ujednačenom metodologijom ESB-a.

SLIKA 7.4. Prepreke poslovanju malih i srednjih poduzeća

Izvor: Anketa o pristupu financiranju malih i srednjih poduzeća, četvrti krug, 2024., Ipsos i HNB

Istraživanja

Istraživanja HNB-a potpora su donošenju ekonomskih odluka, ali i informacija stručnoj i široj javnosti o razlozima poduzimanja mjera i očekivanim učincima. Time pridonose otvorenosti i argumentiranoj javnoj raspravi o aktualnim temama.

ISTRAŽIVANJE – POTPORA DONOŠENJU EKONOMSKE POLITIKE

Istraživanja su analitička osnova za donošenje odluka o monetarnoj politici, financijskoj stabilnosti i drugim područjima iz djelokruga središnje banke. Istraživanja interpretiraju sirove podatke i propituju teorije, pomažu boljem razumijevanju gospodarskih i cjenovnih kretanja, kreditnih ciklusa i utjecaja vanjskih poremećaja, omogućuju predviđanje zaokreta ekonomskih trendova te služe kao podloga za prilagođavanje ekonomskih mjera.

Rezultati istraživanja dodatna su informacija stručnoj i široj javnosti o razlozima poduzimanja mjera i njihovim očekivanim učincima, kao i o nadolazećim trendovima, što pridonosi vjerodostojnosti i učvršćuje povjerenje u središnju banku.

Istraživanja zahtijevaju resurse: ljudske, vremenske, ali i tehničke, kao što su pretplate na časopise, baze podataka, softveri i dr. Zato samo velike središnje banke imaju bogatu i raznovrsnu znanstvenu produkciju, s brojnim radovima objavljenima u recenziranim časopisima i visoko rangiranim znanstvenicima.

Stoga manje središnje banke, pa tako i HNB, usmjeravaju istraživačke napore na teme od najvećeg interesa, a to su u 2025. bili rizici koji proizlaze iz snažnoga domaćeg kreditnog rasta, geopolitičkih neizvjesnosti i zaoštavanja trgovinskih odnosa EU-a i SAD-a, zatim inflacijski diferencijal između Hrvatske i EU-a, fiskalna pravila EU-a, zaduženost hrvatskih kućanstava, protuciklički zaštitni sloj kapitala, uvjeti financiranja malih i srednjih poduzeća, kao i teme povezane s utjecajem klimatskih promjena na hrvatsko gospodarstvo, odnosno fizički i tranzicijski klimatski rizici.

Istraživanja interpretiraju sirove podatke i propituju teorije, pomažu boljem razumijevanju gospodarskih kretanja te služe kao podloga za prilagođavanje ekonomskih mjera.

Istraživanja

SLIKA 8.1. Područja istraživanja HNB-a

Izvor: Ciljevi i prioriteti istraživanja Hrvatske narodne banke

Formati objave istraživanja – za stručne krugove, ali i širu javnost, medije, učenike i studente te zainteresirane građane

Uobičajeno je da su istraživanja središnjih banaka primijenjena, često na konkretne, trenutačno relevantne teme, bez izričite namjere da se objave u znanstvenom časopisu, tako da se prosječno u znanstvenim časopisima objavi oko 40% istraživanja¹. Stoga se istraživanja središnjih banaka, za razliku od onih u akademskom kontekstu, definiraju šire, kao “sustavna analiza ekonomske teme, primjenom znanstvene metode i statističkih podataka, s rezultatima koji su relevantni za donošenje odluka”². Ta definicija obuhvaća radove u znanstvenim i stručnim časopisima, izlaganja

Istraživanja središnjih banaka obuhvaćaju radove u znanstvenim i stručnim časopisima, ali i brojne interne bilješke i *ad hoc* analize koje omogućuju brzu reakciju i donošenje najboljih ekonomskih odluka s obzirom na raspoložive podatke.

na stručnim skupovima i konferencijama, **povremene publikacije**, analitička okvire u **redovnim publikacijama**, **HNBlog**, ali i brojne interne bilješke i *ad hoc* analize koje omogućuju brzu reakciju na promjenu ekonomskih i geopolitičkih okolnosti i donošenje najboljih ekonomskih odluka s obzirom na raspoložive podatke.

Osim nositeljima ekonomskih politika, rezultati istraživanja mogu biti zanimljivi i medijima i široj zainteresiranoj javnosti, pa se predstavljaju u različitim oblicima za različitu publiku. Svako **HNB-ovo istraživanje** popraćeno je **proširenim sažetkom**, u kojem su jednostavno i bez stručnog žargona prepričani motivacija, kontekst i glavni rezultati, uvijek na hrvatskom jeziku, kako bi i radovi objavljeni na engleskom jeziku bili pristupačni. Osim toga, uz radove se često objavljuje i **grafički sažetak**, koji na lako razumljiv način prenosi glavne naglaske i nastoji pobuditi dublji interes za sadržaj.

U skladu s najboljim praksama komunikacije središnjih banaka HNB promovira istraživanja na društvenim mrežama, internetskim stranicama i podcastu³, a posebno su za širu javnost osmišljene i radionice u Moneterri⁴. Teorija i praksa komunikacije središnjih banaka potvrđuju da javnost načelno više vjeruje institucijama koje komuniciraju jasno i pristupačno, nego onima koje se skrivaju iza tehničkog žargona i kompleksnih modela⁵. Osim toga, komunikacija povratno oblikuje istraživačke projekte jer pitanja koja postavljaju javnost, mediji, zastupnici ili tržište, pokazuju koje teme zahtijevaju analitički odgovor.

Znanstvena suradnja – umnažanje analitičkih kapaciteta središnje banke

Istraživanja u središnjim bankama provode se u pravilu suradnjom više autora, uz stalan rast prosječnog broja autora po publikaciji⁶. Stoga su istraživačke mreže prilika za suradnju s autorima koji istražuju srodne teme. HNB sudjeluje u više **istraživačkih mreža** Europskog sustava središnjih banaka, primjerice o **financijama i potrošnji kućanstava** (engl. *Household Finance and Consumption Network, HFCN*)⁷,

1 Malovaná, S., Hodula, M. i Gric, Z.: *Researching the Research*, International Journal of Central Banking, veljača 2024.

2 Isto

3 Više detalja dostupno je u poglavlju 14. Javnost rada.

4 Više detalja dostupno je u Okviru 1. Moneterri – Muzej novca Hrvatske narodne banke.

5 Issing, Otmar: *The Long Journey of Central Bank Communication*, MIT Press, 2019.

6 Isto

7 Više detalja dostupno je u poglavlju 7. Statistika.

o **transmisiji monetarne politike** (engl. *Challenges for Monetary Policy Transmission*, ChaMP), o **konkurentnosti** (engl. *Competitiveness Research Network*, CompNet) i drugima. Mreže su prilika za izlaganje HNB-ovih istraživanja¹ i kritičku raspravu o radu prije slanja u objavu. Osim toga, mreže često proizvode bogate i metodološki usklađene skupove podataka, specifično dizajnirane za konkretno istraživačko područje. To omogućuje usporedbu hrvatskih podataka s podacima drugih članica mreže, što je korisno kao dopuna službenoj statistici u analizi skupina kućanstava, poduzeća, sektora i dr. Isto tako, hrvatski podaci, metodološki usklađeni i tehnički priređeni, na raspolaganju su drugim istraživačima iz mreže, koji ih uključuju u svoja istraživanja, čime se multipliciraju HNB-ovi istraživački resursi², a radionice, konferencije i sastanci istraživačkih skupina koje djeluju unutar mreža (engl. *workstreams*) također su prilika za razmjenu iskustva i praćenje razvoja struke, pa se dodatno ublažavaju ograničenja istraživačkih kapaciteta.

TABLICA 1. Radovi HNB-ovih istraživača objavljeni u 2025.

Naslov članka	Autori	Časopis	Faktor učinka
Assessing the Early Impact of Industry 4.0 Technologies on the Activity, Efficiency, and Profitability of Croatian Micro-, Small-, and Medium-Sized Enterprises	Hrbić, R.	Journal of Risk and Financial Management, 18(10), 590	1
Challenges to EU Climate Finance under Shifting Priorities	Goldner Lang, I., Lang, M.	Ajil Unbound, 119, pp. 95–100	2
The 'Inbetweeners' In The Banking Union: Insights From The Experience Of ECB-CNB Close Cooperation	Božina Beroš, M., Parać, I., Bajakić, I.	Pravni Vjesnik, 41(1), pp. 45–66	0
Bank profitability in the euro area in times of high inflation	Brkić, M.	Public Sector Economics, 49(1), pp. 61–87	1
Can selective price controls fight off inflation? Lessons from milk products in Croatia	Mužić, I., Žilić, I.	Applied Economics Letters, 32(13), pp. 1859–1863	1
Guiding through uncertainty: nowcasting the GDP of Croatia	Ljubišić, M.	Public Sector Economics, 49(2), pp. 185–211	0
How did EU's fiscal policymakers behave under the Excessive Deficit Procedure*	Banić, F., Žilić, I.	Applied Economics Letters	0
Explaining wage developments in Croatia: The role of the firm composition effect	Josip Raos, M.A., Ivana Čičak, M.A.	Public Sector Economics, 49(3), pp. 395–420	0
Do increases in public sector wages affect inflation?	Nadoveza, O.	Public Sector Economics, 49(1), pp. 1–44	1
Consumer Trust and Adoption of Digital Payment Systems in Emerging Markets	Emini, A., Budić, H., Volarević, H.	Business Systems Research	0
Macroeconomic effects of a decade-long EU membership: evidence from Croatia	Ljubišić, M., Globan, T.	Post Communist Economies	0

Izvor: Baza Scopus

- 1 Vidi npr. Beriša, B., Mužić, I. i Zrnc, J.: **Enhancing Transmission of Monetary Policy Through Deposit Competition**, izlaganje na osmoj radionici istraživačke skupine o transmisiji putem financijskog sustava, koja djeluje u okviru mreže o transmisiji monetarne politike (ChaMP), Portugal, prosinac 2025.
- 2 Vidi npr. **CompNet Firm Productivity Report**, iz travnja 2025.

Konferencije i časopisi – odjeci HNB-ovih istraživanja

HNB-ovi istraživači prisutni su na brojnim regionalnim i međunarodnim konferencijama s radovima objavljenima u stručnim i znanstvenim časopisima.

Vrijedi istaknuti da su u 2025. dobitnici nagrada Zaklade prof. dr. Marijan Hanžeković u redovnoj¹ i studentskoj kategoriji² ponovo iz HNB-a³, što podrazumijeva objavu u prestižnom časopisu *Public Sector Economics*. HNB-ovi istraživači izlagali su na konferencijama u Hrvatskoj⁴, Sloveniji⁵, Velikoj Britaniji⁶, Albaniji⁷ i drugdje te objavljivali u recenziranim časopisima.

Istraživanja prvenstveno pomažu pri donošenju ekonomskih odluka te pridonose argumentiranoj javnoj raspravi i formiranju jedinstvenog razumijevanja pojedinih ekonomskih pojava u hrvatskom društvu.

- 1 Banić, F. i González-Torres, G.: *Different strokes for different folks: Untangling supply and demand shocks using survey-data to assess sectoral inflationary pressures in Croatia*, *Public Sector Economics*, sv. 50, br. 1, str. 1 – 165, ožujak 2026., Zagreb
- 2 Čorak, J. i Brusar, M.: *Inflacija u Hrvatskoj: nova era prognoziranja uz strojno učenje*, sv. 50, br. 1, str. 1 – 165, ožujak 2026., Zagreb
- 3 U posljednjih pet godina dobitnici u kategoriji redovitih radova četiri su puta bili istraživači iz HNB-a (F. Banić, O. Nadoveza, T. Škrinjarić i M. Deskar-Škrbić, kao autori ili koautori radova).
- 4 Vlah Jerić, S., Zoričić, D. i Čorak, J.: *Network Analysis Of Crobox: Two Snapshots Of Market Structure*, 16th International Odyssey Conference on Economics and Business, Dubrovnik, svibanj 2025.
- 5 Banić, F. i Palić, I.: *Fiscal Policy Responses to Inflationary Shocks in Croatia: An Analysis of the Post-Covid Period*, Proceedings of the 18th International Symposium on Operational Research, Ljubljana, Slovenija, rujanj 2025.
- 6 Beriša, B., Mužić, I. i Zrnc, J.: *Enhancing Transmission of Monetary Policy Through Deposit Competition*, The International Finance and Banking Society Conference, Oxford University, Velika Britanija, travanj 2025.
- 7 Bračun, K. i Pavić, N.: *Uneven Transmission of Monetary Policy to the Euro Area Real Estate Market*, Bank of Albania's 19th South-Eastern European Economic Research Workshop, Tirana, Albanija, studeni 2025.

Zaštita potrošača financijskih usluga

Kontinuirani razvoj zakonske regulative, unaprjeđivanje nadzornih praksa i posvećenost financijskom opismenjavanju doprinose unaprjeđenju politike zaštite potrošača.

REGULATORNE AKTIVNOSTI

HNB je tijekom 2025. sudjelovao u radnoj skupini za izradu nove regulative radi implementacije odredbi Direktive (EU) 2023/2225 Europskog parlamenta i Vijeća o ugovorima o potrošačkim kreditima (engl. *Consumer credit directive*, CCD). Također je započeo s izmjenom postojećih podzakonskih propisa s ciljem usklađivanja odredbi za stambene i ostale potrošačke kredite s pravilima koje uvodi novi CCD, i to posebno u dijelu sadržaja i oblika obrasca za informiranje potrošača u potrošačkom kreditiranju, zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje usluga subjektima iz nadležnosti HNB-a, vođenja registra tih subjekata i dr.

Na temelju Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2023/1114 o tržištima kriptoinovine donesena je **Odluka o postupanju po pritužbama na rad izdavatelja tokena vezanih uz imovinu i izdavatelja tokena e-novca**.

Važan je element učinkovite primjene odredbi iz područja zaštite potrošača i izdavanje mišljenja o primjeni propisa u području nadležnosti HNB-a. Tijekom godine izdano je ukupno deset mišljenja u području poslovanja kreditnih institucija te potrošačkoga i stambenoga potrošačkog kreditiranja.

NADZORNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2025. godine HNB je proveo neposredni nadzor dviju banaka i posredni nadzor pet kreditnih unija. Izdao je **deset rješenja za pružanje usluga posredovanja** u stambenom potrošačkom kreditiranju i tri rješenja o ukidanju rješenja o izdavanju odobrenja za pružanje tih usluga.

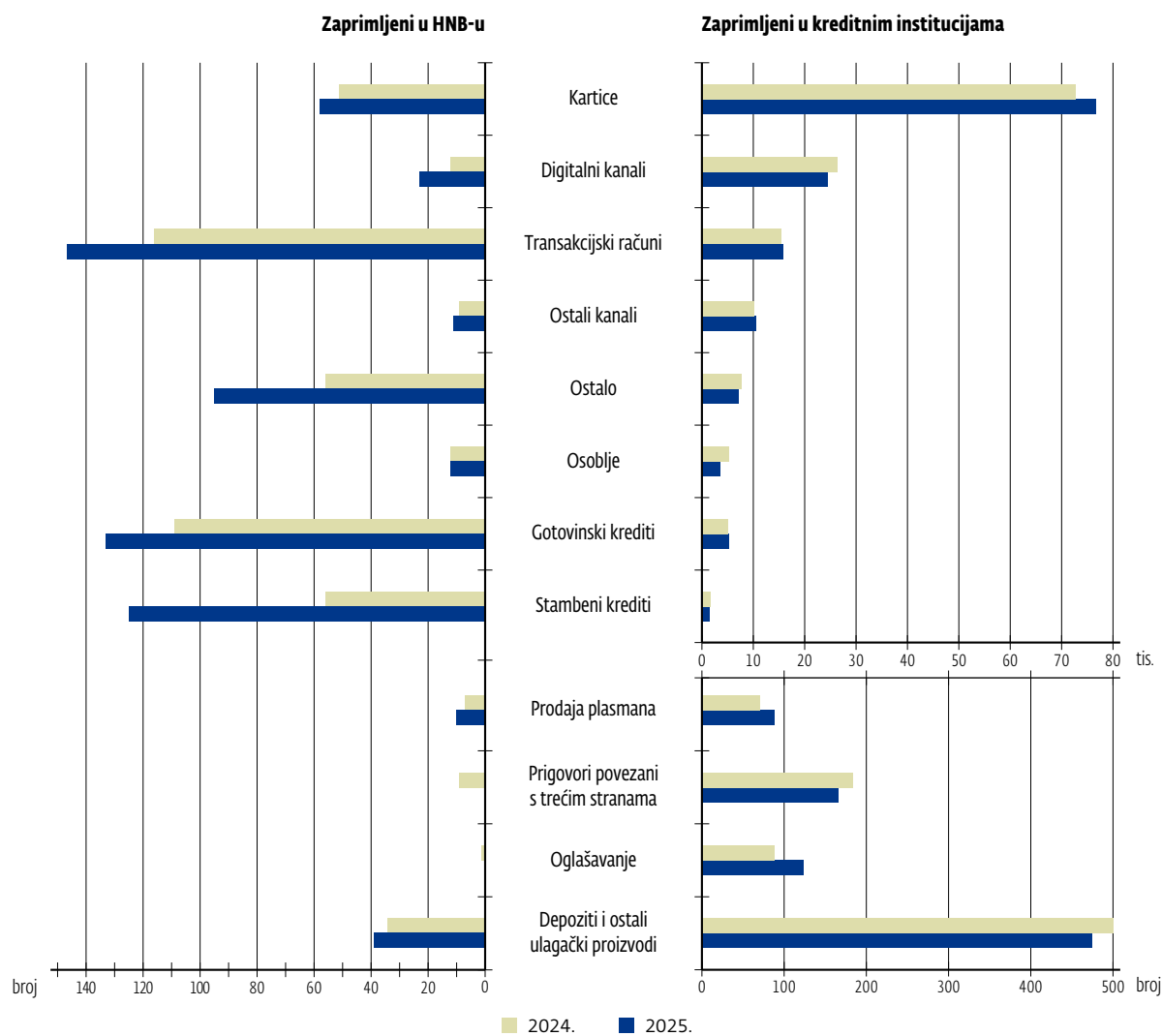
Naknade kreditnih institucija trebaju odražavati troškove koji nastaju korištenjem resursa nužnih za pružanje usluge koja se naplaćuje i visina svake naknade i njezina promjena trebaju biti dokazive i dokumentirane.

Analiza provedbe zakonskih odredbi za olakšavanje otplate u području potrošačkoga i stambenoga potrošačkog kreditiranja pokazala je da je većina kreditnih institucija primijenila propisane odredbe na odgovarajući način. Ipak, zbog utvrđenih odstupanja u provedbi pojedinih zahtjeva HNB je u prosincu 2025. uputio okružnicu s očekivanjem dosljedne primjene dobrih poslovnih praksa.

Na temelju analize internih metodologija za utvrđivanje strukture naknada i revidiranih tarifa naknada HNB je u rujnu 2025. dodatnom okružnicom svim kreditnim institucijama uputio smjernice za unaprjeđenje procesa utvrđivanja naknada i kriterija za njihovu izmjenu. To znači da naknade trebaju odražavati samo troškove koji kreditnoj instituciji nastaju upotrebom resursa nužnih za pružanje usluge koja se naplaćuje te da visina svake naknade i njezina promjena trebaju biti dokazive i dokumentirane.

PRIGOVORI POTROŠAČA

HNB postupa po obavijestima potrošača o prigovorima na postupanje kreditnih institucija u slučajevima kada potrošači nisu dobili odgovor kreditne institucije ili njime nisu zadovoljni. Prikuplja i analizira broj i vrstu prigovora koje potrošači upućuju kreditnim institucijama te podatke o prigovorima koje su kreditne institucije ocijenile osnovanima.

SLIKA 9.1. Prigovori potrošača po temama

Izvor: HNB

Najveći broj prigovora zaprimljenih u HNB-u odnosi se na transakcijske račune te stambene, potrošačke i gotovinske kredite. Kod transakcijskih računa prigovori se najčešće odnose na naknade, funkcionalnost usluge i dopuštena prekoračenja, a kod kredita najčešće su povezani s ugovornim odredbama i predugovornim informacijama.

Broj prigovora zaprimljenih u HNB-u i u kreditnim institucijama značajno se povećao u odnosu na prethodnu godinu, osobito u segmentu stambenih potrošačkih kredita i digitalnih kanala. U kreditnim institucijama i nadalje su najbrojniji prigovori povezani s karticama (kreditne, debitne, revolving, charge kartice), koji čine više od polovine ukupnog broja prigovora, dok su na drugom mjestu prigovori povezani s mobilnim i internetskim bankarstvom. Kreditne institucije i nadalje manje od polovine zaprimljenih prigovora smatraju osnovanima.

MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA

Suradnja s drugim nacionalnim i europskim dionicima u području zaštite potrošača važan je element učinkovite politike zaštite potrošača utemeljene na međunarodnim standardima te dobrim regulatornim i nadzornim praksama.

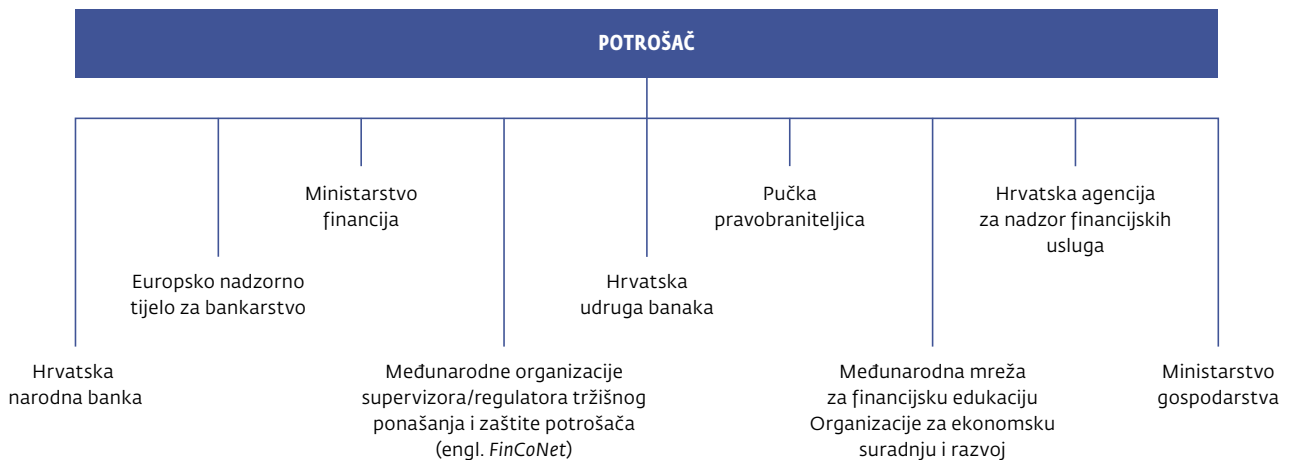
HNB sudjeluje u radu Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (engl. *European banking authority*, EBA) kao član **Stalnog odbora za zaštitu potrošača i financijske inovacije**, u okviru kojeg se tijekom 2025. godine razgovaralo o inovacijama i digitalizaciji na financijskom tržištu te o zahtjevima iz **Akta o umjetnoj inteligenciji** (engl. *AI Act*).

Analiziran je utjecaj poslovnog modela *white labeling* na informiranje potrošača, pri kojem proizvod ili uslugu jedne institucije druga preimenuje i nudi kao vlastite. Dio rasprava odnosio se i na praksu obmanjujućeg oglašavanja koja primjenjuje zeleni PR i zeleni marketing, kako bi se proizvodi, ciljevi ili politike institucije prikazali okolišno prihvatljivima, tzv. *greenwashing*. U tom kontekstu procjenjuje se i potreba izmjene postojeće regulative na način da proizvođači i distributeri proizvoda za potrošače uspostave mehanizme nadzora i upravljanja takvim proizvodima s ESG karakteristikama. Također se procjenjuje i utjecaj **Direktive (EU) 2023/2225 Europskog parlamenta i vijeća o ugovorima o potrošačkim kreditima** (engl. *Consumer credit directive*, CCD), koja je donesena krajem 2023. godine, na postojeću regulativu.

HNB je član **Međunarodne organizacije supervizora/regulatora tržišnog ponašanja i zaštite potrošača** – korisnika financijskih proizvoda i usluga (engl. *International Financial Consumer Protection Organisation*, FinCoNet), koja razvija i promiče međunarodne supervizorske standarde u zaštiti potrošača.

Važan dio međuinstitucionalne suradnje odnosi se i na suradnju s Ministarstvom gospodarstva RH u provedbi Nacionalnog programa zaštite potrošača. HNB je su-

SLIKA 9.2. Međuinstitucionalna suradnja – pretpostavka učinkovite zaštite potrošača

rađivao i s Ministarstvom financija RH u pripremi prijedloga novog Zakona o kreditnim institucijama, upućenog u saborsku proceduru tijekom 2025. godine te **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu**, koji je usvojen u srpnju 2025.¹

FINANCIJSKO OPISMENJAVANJE I INFORMIRANJE POTROŠAČA

HNB kontinuirano pruža potrošačima **bitne i aktualne** informacije o proizvodima i uslugama kreditnih institucija te pojašnjava ključne financijske pojmove poput kredita, kamata i njihova izračuna, bankovnih naknada i dr. Potrošačima su dostupne **informativne liste ponude kredita i depozita, informativni letci**, podaci o maksimalnim **kamatnim stopama** za potrošačke kredite pri sklapanju ugovora te mogućnost **usporedbe naknada** za najčešće korištene platne usluge.

S ciljem poboljšanja financijske i ekonomske pismenosti potrošača HNB objavljuje informacije i edukativne materijale, organizira predavanja i radionice te sudjeluje u popularnim medijskim formatima. Tijekom Svjetskog i Europskog tjedna novca održane su radionice “Više znamo, bolje razumijemo” u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom te Velika učenička debata o ulozi financijskih *influencera*².

U 2025. izrazito je, čak za 70%, porastao broj polaznika edukacija, u kojima pretežno sudjeluju učenici i nastavnici. Najtraženije su teme upravljanje osobnim financijama, zaduživanje države i kućanstava, sigurnost internetskih plaćanja i financijske prijevare.³

Predstavnici HNB-a sudjeluju u radijskoj emisiji Hrvatskoga katoličkog radija “Financijska abeceda” i rubrici “Financijska pismenost” u emisiji “Dobro jutro, Hrvatska” na Hrvatskoj televiziji s aktualnim temama koje obuhvaćaju kriptoimovinu, kibernetičku sigurnost, digitalnu financijsku pismenost, financijsku pismenost žena i mnoge druge.⁴

U 2025. porastao je broj polaznika edukacija, a najtraženije su teme bile upravljanje osobnim financijama, zaduživanje države i kućanstava, sigurnost internetskih plaćanja i financijske prijevare.

1 Više detalja dostupno je u poglavlju 10. Platni promet.
 2 Više detalja dostupno je u poglavlju 14. Javnost rada.
 3 Više detalja dostupno je u poglavlju 15. Aktivnosti Centra za posjetitelje.
 4 Više detalja dostupno je u poglavlju 14. Javnost rada.

Platni promet

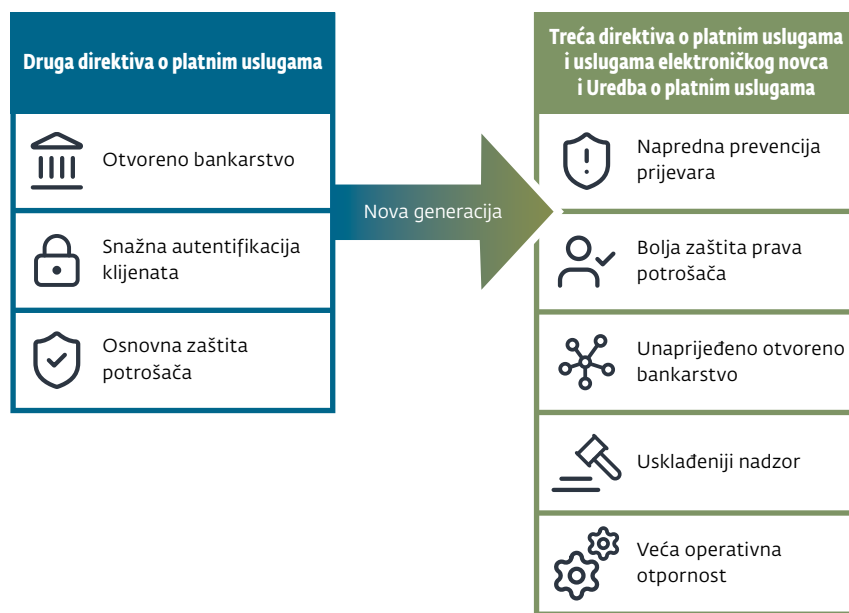
Nesmetano funkcioniranje platnog prometa, koji čine korisnici i pružatelji platnih usluga te platna infrastruktura, jedna je od osnovnih zadaća HNB-a. Sustav platnog prometa, pa tako i tržište usluga plaćanja malih vrijednosti kontinuirano se ubrzano razvija pod utjecajem novih tehnologija, digitalizacije i regulatornih promjena. U tom kontekstu, HNB ima višestruku ulogu: štititi prava korisnika platnih usluga, brinuti o sigurnosti plaćanja te obavljati funkciju upravitelja i nadzornika platnih sustava. Time pridonosi stabilnosti financijskog sustava i jačanju povjerenja u platni promet.

TREĆA DIREKTIVA S UREDBOM O PLATNIM USLUGAMA I USLUGAMA ELEKTRONIČKOG NOVCA – JEDNAKA PRAVILA U CIJELOM EU-U I BOLJA ZAŠTITA POTROŠAČA

Regulatorne aktivnosti iz područja platnog prometa u 2025. godini najvećim dijelom obilježio je kontinuirani rad na prijedlozima Direktive o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca (engl. *The Third Payment Services Directive, PSD3*), Uredbe o platnim uslugama (engl. *Payment Services Regulation, PSR*) i Uredbe o uvođenju digitalnog eura.

Treća direktiva i Uredba o platnim uslugama nadograđuju postojeću regulativu čvršćom zaštitom potrošača te nizom pravnih, tehničkih i nadzornih mjera koje platne usluge čine mogućima, što podrazumijeva regulatorne, sigurnosne, licencne i tehničke izazove, pa to zahtijeva intenzivan rad na prijenosu navedenih propisa u nacionalno zakonodavstvo.

SLIKA 10.1. Od Druge direktive do Treće direktive i Uredbe

Sigurnije, poštenije i učinkovitije platne usluge

Izvor: HNB

UVOĐENJE PAKETA BESPLATNIH USLUGA I DRUGIH POGODNOSTI

“Paket besplatnih usluga” vezan je uz račun za plaćanje u eurima koji potrošač rabi za primanje redovitih primanja (npr. plaće, mirovine, stipendije i sl.), što građanima omogućuje korištenje osnovnih bankarskih usluga bez dodatnih troškova. U paket su uključene najvažnije usluge: otvaranje i vođenje računa za plaćanje, izdavanje

debitne kartice i njezino korištenje, standardne platne transakcije, uplata i podizanje gotovine, internetsko ili mobilno bankarstvo i dr.

Banke ne smiju korisnike paketa besplatnih usluga stavljati u položaj nepovoljniji od položaja ostalih korisnika, dakle ne smiju ograničavati opseg ni dostupnost usluga uključenih u paket niti na bilo koji način obeshrabrivati građane u njegovu korištenju.

Zakon¹ je stupio na snagu 1. siječnja 2026., a prema preliminarnim, nepotpunim podacima za prva tri mjeseca 2026. ugovoreno je oko 100.000 besplatnih paketa.

PROVJERA PRIMATELJA PRI SVIM PLAĆANJIMA I UVOĐENJE INSTANT PLAĆANJA

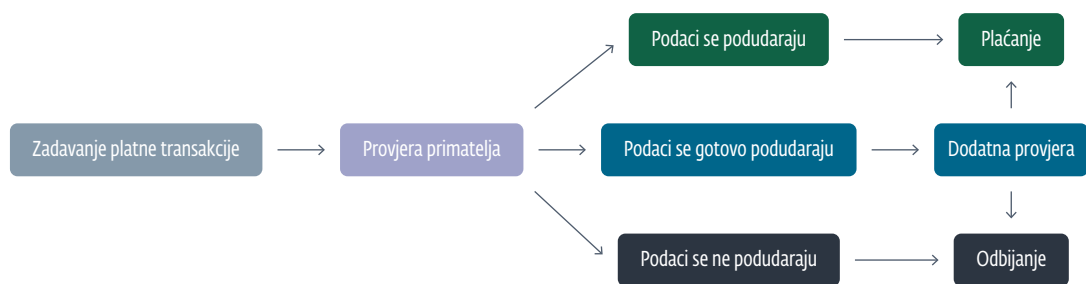
Tijekom 2025. sve su banke, na temelju Uredbe o instant plaćanjima, morale omogućiti instant plaćanja; riječ je o puno bržoj alternativni “običnim” plaćanjima jer omogućuju prijenose novčanih sredstava unutar 10 sekundi, uz naknade koje ne smiju biti više od onih za obične transfere.

Bankama je uvedena i obveza da pri zadavanju svih kreditnih transfera omoguće platitelju provjeru naziva primatelja plaćanja.

Iako banke tek od listopada 2025. nude tu uslugu u cijelosti, preliminarni i nepotpuni podaci za posljednje tromjesečje 2025. potvrđuju porast broja instant plaćanja u odnosu na usporedivo razdoblje 2024., iako ta plaćanja još uvijek čine gotovo zanemariv udio ukupnih plaćanja.

Bankama je uvedena i obveza da pri zadavanju svih kreditnih transfera, uključujući instant i “obična” plaćanja, omoguće platitelju provjeru naziva primatelja plaćanja. Uslugom provjere primatelja plaćanja (engl. *Verification of Payee, VoP*) banka platitelju daje informaciju o tome odgovara li naziv ili ime i prezime primatelja plaćanja kojem platitelj namjerava poslati novčana sredstva broju računa za plaćanje (IBAN-u). Cilj je smanjiti prijevare, povećati sigurnost plaćanja i ojačati povjerenje građana u usluge plaćanja na jedinstvenom tržištu EU-a.

SLIKA 10.2. Zadavanje, provjera i plaćanje ili odbijanje platne transakcije

Izvor: HNB

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu

NOVI PRUŽATELJI PLATNIH USLUGA I IZDAVATELJI ELEKTRONIČKOG NOVCA – RAZVOJ TRŽIŠTA I BOGATIJA PONUDA

Tijekom 2025. godine tržište platnih usluga u Hrvatskoj nastavilo se razvijati. Licencirana je nova institucija za platni promet koja pruža usluge izvršenja platnih transakcija, čime je dodatno proširena ponuda na tržištu. Istodobno je jedna institucija za elektronički novac proširila svoje poslovanje te, uz izdavanje elektroničkog novca i novčane pošiljke, sada pruža i usluge izvršenja platnih transakcija te izdavanja i prihvaćanja platnih transakcija.

U Hrvatskoj krajem 2025. posluje ukupno osam institucija za platni promet, četiri institucije za elektronički novac i tri registrirana pružatelja usluge informiranja o računu. Popis svih pružatelja platnih usluga i izdavatelja elektroničkog novca, vrste usluga koje pružaju te države članice EU-a u kojima djeluju objavljuju se u [registru pružatelja platnih usluga i izdavatelja elektroničkog novca](#) na internetskim stranicama HNB-a i u [središnjem registru EBA-e](#).

NADZOR NAD PRIMJENOM PROPISA – BORBA PROTIV PRIJEVARA I PRILAGODBA NOVIM TEHNOLOGIJAMA

U 2025. HNB je proveo ukupno 183 *off-site* nadzora nad pružateljima platnih usluga, pokrenutih na temelju pritužba korisnika. Ostale *off-site* nadzore HNB pokreće na temelju praćenja stanja na tržištu, procjene važnosti nekog zakonskog propisa ili važnosti i rizičnosti pojedine platne usluge. Fokus tog nadzora uglavnom je bio na sprječavanju prijevара i na prilagodbi sustava platnog prometa tehnološkim promjenama.

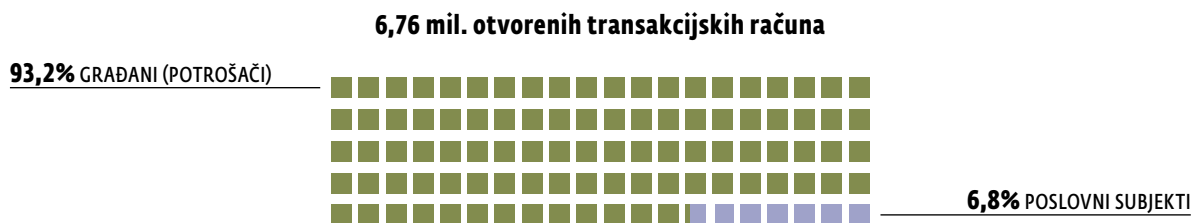
U 2025. godini HNB je proveo i 2 *on-site* nadzora nad pružateljima platnih usluga. Primarni je kriterij odlučivanja o nadzoru opseg poslovanja i broj zaprimljenih pritužbi kao vrlo dobar indikator potrebe za izravnim nadzorom.

MOBILNO BANKARSTVO, NAJČEŠĆI KANAL ZADAVANJA TRANSAKCIJA, SLIJEDI ŠALTER

Navike korisnika platnih usluga razvijaju se u smjeru stalnog rasta broja i vrijednosti bezgotovinskih plaćanja. Tome unatrag nekoliko godina uvelike pridonosi razvoj mobilnog bankarstva, kao i razvoj kartičnih, ponajprije beskontaktnih plaćanja. S porastom broja korisnika mobilnog bankarstva istodobno je rastao i broj platnih transakcija zadanih tim kanalom (Tablica 10.1.).

Drugi najzastupljeniji kanal zadavanja platnih transakcija građana još uvijek je šalter s 15% u ukupnom broju i 26% u ukupnoj vrijednosti transakcija, a nakon njega u vrijednosti transakcija slijede transakcije zadane internetskim bankarstvom. Korisnici sve više daju prednost mobilnom bankarstvu u odnosu na internetsko bankarstvo.

Poslovni korisnici također najčešće zadaju platne transakcije elektroničkim kanalima, i to ponajprije internetskim bankarstvom, no raste i upotreba mobilnog bankarstva.

SLIKA 10.3. Transakcijski računi u 2025.

Napomena: Podaci ne uključuju blokirane transakcijske račune.

Izvor: HNB

TABLICA 10.1. Kanali i načini zadavanja platnih transakcija građana (potrošača) za 2025.

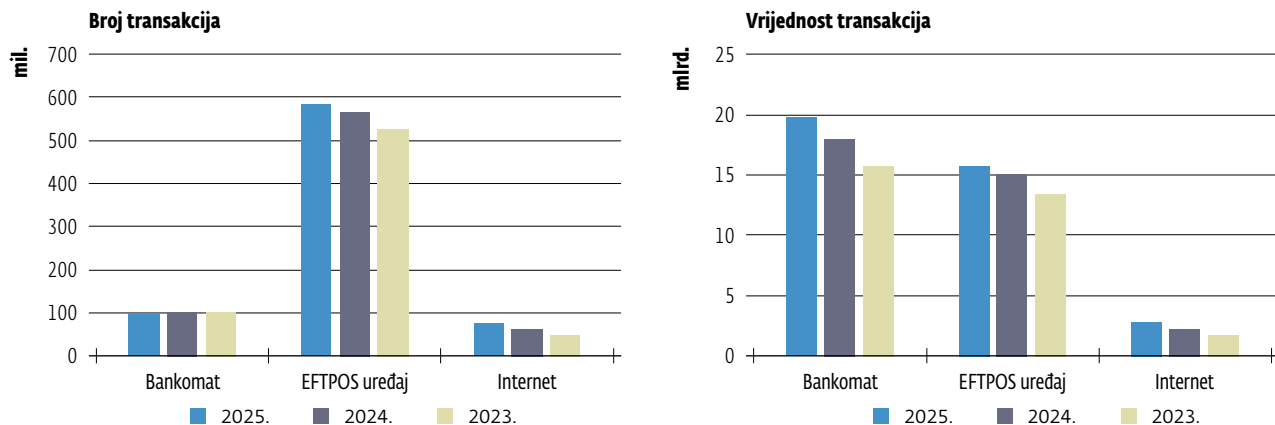
Kanal/način	Broj transakcija (u mil.)	Udio ^b (%)	Vrijednost transakcija (u mil. EUR)	Udio (%)	Vrijednost transakcija ^b (% BDP-a)
Šalter ^a	35	15	14.122	26	15
Mobilno bankarstvo	179	63	30.715	56	33
Internetsko bankarstvo	9	3	4.024	10	4
Izravna terećenja	22	9	2.162	4	2
Trajni nalog	28	10	3.032	5	3
Usluga plaćanja računa	11	4	608	1	1
Ukupno	284	100	54.663	100	58

^a Papirni nalozi za plaćanje zadani na šalterima kreditnih institucija ili drugih osoba koje na osnovi ugovora rade u ime i za račun kreditnih institucija (npr. Fina, HP i sl.)

^b Udjeli su zaokruženi na cijeli broj.

Napomena: Nominalni BDP za 2025. iznosi 92,670 mil. eura.

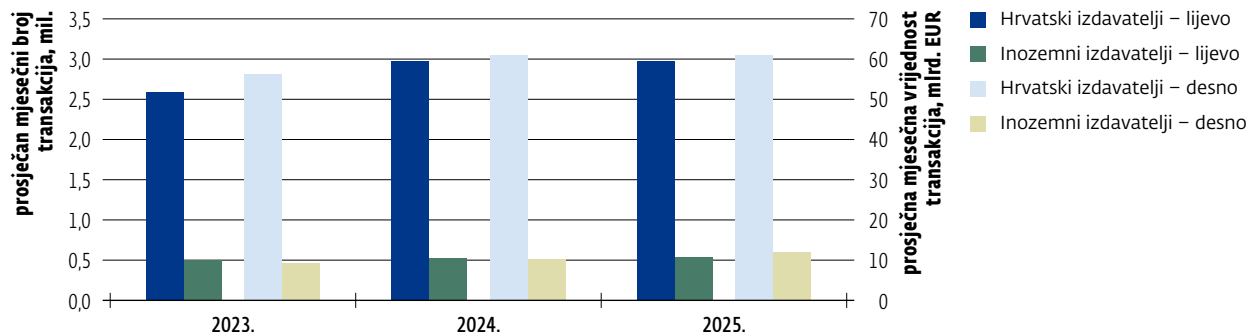
Izvori: DZS; HNB

SLIKA 10.4. Broj i vrijednost transakcija prihvata platnim karticama izdanima u Hrvatskoj

Napomena: Podaci se odnose na ukupan broj i vrijednost nacionalnih kartičnih platnih transakcija u 2025. Ne uključuju se transakcije punjenja i iskupa elektroničkog novca, transakcije naknada i ugovornih terećenja preko platne kartice.

Izvor: HNB

SLIKA 10.5. Broj i vrijednost transakcija prihvata platnim karticama hrvatskih i inozemnih izdavatelja u Hrvatskoj

Napomena: Podaci se odnose na transakcije prihvata na prihvatnim uređajima u Hrvatskoj (bankomat, EFTPOS i internet) platnim karticama hrvatskih i inozemnih izdavatelja.
Izvor: HNB

U Hrvatskoj se kao platni instrument najčešće upotrebljava platna kartica. Krajem 2025. u Hrvatskoj je bilo izdano 8,5 milijuna platnih kartica, 93,8% građanima, a ostatak od 6,2% poslovnim subjektima.

Tržišnu premoć platne kartice potvrđuju i podaci o broju i vrijednosti kartičnih transakcija prema prihvatnim uređajima u protekle tri godine. Najveći udio u broju izvršenih kartičnih transakcija izdanim platnim karticama imaju transakcije na EFTPOS uređaju (77% u broju i 41% u vrijednosti), a nakon njega slijede transakcije na bankomatima (13% u broju i 52% u vrijednosti) te internetske transakcije (10% u broju i 7% u vrijednosti).

Iako se većina kartičnih transakcija u Hrvatskoj i nadalje obavlja karticama domaćih izdavatelja, udio transakcija karticama inozemnih izdavatelja nije zanemariv. Od ukupno evidentiranih transakcija prihvata, karticama hrvatskih izdavatelja obavljeno je 730,7 milijuna transakcija (83%) u ukupnoj vrijednosti od 35,7 mlrd. eura (84%). Istodobno je karticama inozemnih izdavatelja obavljeno 146 milijuna transakcija (16%) u vrijednosti od 6,5 mlrd. eura (15%).

3. Digitalni euro i FinTech aktivnosti

Eurosustav, uključujući i Hrvatsku narodnu banku, nastavio je u 2025. godini s radom na projektu digitalnog eura. U 2025. godini obavljale su se i aktivnosti iz područja FinTecha usmjerene na podršku poslovnim subjektima preko Inovacijskog huba te na inovacije na području financija općenito.

PROJEKT DIGITALNOG EURA

Digitalni euro definiran je kao centralnobankarski digitalni novac europodručja, odnosno digitalni novac koji izdaje i za koji jamči Europska središnja banka i središnje banke onih država članica Europske unije koje imaju euro kao valutu. Digitalni euro zamišljen je kao jednostavan, besplatan i građanima europodručja široko dostupan dodatni način plaćanja, uz postojeće novčanice i kovanice eura.

Cilj uvođenja digitalnog eura jest da se osigura jedinstveni, paneuropski platni instrument za sve slučajeve upotrebe i za sve građane europodručja koji ne bi ovisio o pružateljima platnih ili tehnoloških usluga izvan Europske unije. Naime, trenutno takav jedinstveni platni instrument ne postoji te su digitalna plaćanja u europodručju ovisna o velikim tehnološkim tvrtkama koje nisu iz Europske unije, a koje dominiraju europskim platnim prostorom, što ugrožava europski monetarni i platni suverenitet. Očuvanje eura kao sredstva plaćanja u fizičkom, ali i digitalnom obliku, nužno je za uspostavu sigurnoga, jedinstvenoga, široko dostupnoga i otpornoga platnog sustava svim građanima u svako vrijeme.

Projekt digitalnog eura Europske središnje banke formalno je započeo 2021. godine te se Hrvatska narodna banka već iste godine uključila u projekt. Projekt je prošao istraživačku i pripremnu fazu, a trenutno je u fazi tehničke pripreme. Preduvjet za uvođenje digitalnog eura, odnosno pozitivan završetak projekta digitalnog eura jest usvajanje **Prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o digitalnom euru** objavljenog u lipnju 2023. godine. Upravo se tim zakonodavnim prijedlogom nastoji osigurati široka politička podrška, i to kako bi digitalni euro – kao digitalni oblik gotovog novca – postao jednakovrijedan gotovom novcu i zajedno s gotovim novcem činio jedinstveno zakonsko sredstvo plaćanja unutar europodručja. O dinamici usvajanja i konačnom sadržaju predložene uredbe odluku moraju donijeti zastupnici u Europskom parlamentu.

Uz projekt digitalnog eura koji je namijenjen fizičkim osobama, Eurosustav je u 2025. intenzivirao i rad u području centralnobankarskoga digitalnog novca za velika plaćanja (engl. *wholesale CBDC*) koji bi bio namijenjen za plaćanja i namiru sudionika u platnom sustavu, prije svega između banaka, pa su zaposlenici Hrvatske narodne banke sudjelovali u radu radnih skupina i odbora pri ESB-u koji vode te projekte.

INOVACIJSKI HUB HNB-a I INOVACIJE U SREDIŠNJIM BANKAMA

Inovacijski hub HNB-a je komunikacijsko-informacijska platforma HNB-a uspostavljena 2019., koja pruža neobvezujuću i neformalnu podršku poslovnim subjektima koji razvijaju inovativni proizvod ili uslugu iz područja FinTecha. Budući da je za određena FinTech područja u 2025. usvojen zakonski okvir (npr. Uredba o tržištima kriptoinovine), nadležnost nad njima preuzele su organizacijske jedinice unutar HNB-a pa su određeni subjekti komunicirali s HNB-om i mimo Inovacijskog huba. S tim u vezi, u odnosu na prethodne godine u kojima je naglasak bio na primjeni tehnologije distribuirane glavne knjige (engl. *Distributed Ledger Technology, DLT*) i tehnologiju knjige ulančanih blokova (engl. *Blockchain*), u Inovacijskom hubu počele su se tijekom 2025. pojavljivati teme tehnološki novijeg sadržaja, a odnose se na primjenu naprednih algoritamskih alata (alati umjetne inteligencije) u financijama.

Inovacijski hub HNB-a čini dio mreže inovacijskih facilitatora regulatornih i nadzornih agencija država članica EU-a u sklopu **Europskog foruma za inovacijske facilitatore** (engl. *European Forum for Innovation Facilitators, EFIF*). Riječ je o zajedničkom forumu Europske komisije, Europske središnje banke i triju europskih regulatora financijskog tržišta: Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (engl. *European Banking Authority, EBA*), Europskoga nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (engl. *European Securities and Markets Authority, ESMA*) i Europskoga nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (engl. *European Insurance and Occupational Pension Authority, EIOPA*). U sklopu EFIF-a prate se i predlažu najbolje prakse glede inovacijskih facilitatora na području EU-a.

Značajan interes financijske zajednice bio je u 2025. godini usmjeren ka kriptoomovini s ugrađenim mehanizmom očuvanja vrijednosti (tzv. *stablecoins*). Interes je dodatno potaknut od administracije na vlasti u Sjedinjenim Američkim Državama poticanjem ulaganja u kriptoomovinu i upotrebom ove vrste kriptoomovine s pokrićem u američkom dolaru. Jedan od odgovora bankovnog sektora na pojavu kriptoomovine s ugrađenim mehanizmom očuvanja vrijednosti jesu tzv. tokenizirani depoziti.¹ No, unatoč nastojanjima reguliranih financijskih institucija da ponude digitalne alternative za tradicionalne financijske proizvode i usluge, tokenizirani depoziti još uvijek nisu doživjeli značajniju primjenu u EU-u. Uz sve navedeno, brojne financijske institucije i središnje banke ispituju mogućnosti koje pružaju napredni algoritamski alati (umjetna inteligencija) te je i HNB počeo sve aktivnije sudjelovati u tome i istraživati ovo područje.

Inovacije u središnjim bankama pratile su se u 2025. godini u radu Inovacijskog foruma Europske središnje banke (Innov8 Forum), u kojem sudjeluju predstavnici HNB-a i predstavnici ostalih središnjih banaka država članica europodručja. Kroz Innov8 Forum prate se najnovija tehnološka dostignuća u financijskom sektoru važna za rad središnjih banaka te se nastoji postići suradnja na područjima i projektima od zajedničkog interesa.

Uz navedeno, u okviru Banke za međunarodne namire (BIS) HNB je nastavio sudjelovati u (a) radu BIS-ove mreže inovacijskih hubova (engl. **Bank for International Settlement Innovation Network, BISIN**) te (b) radne skupine koja se bavi ažuriranjem pravnih propisa iz područja FinTecha, vođenjem kataloga i kategorizacijom FinTech pojava, tzv. **FinTech Repository (FINREP)**.

REGULATORNE AKTIVNOSTI

Nakon što je još 2024. stupila na snagu **Uredba o tržištima kriptoomovine**, definirani su osnovni pravni i ekonomski odnosi koji se odnose na ovaj novi oblik imovine. Izdavatelji kriptoomovine te pružatelji usluga vezanih uz kriptoomovinu potpali su pod zakonski okvir i njihovo poslovanje zahtijeva osiguranje odgovarajućeg odobrenja nadležnoga domaće regulatora za rad. S tim u vezi, u Hrvatskoj je još 2023.

¹ Tokenizirani su depoziti u užem smislu potraživanja prema kreditnim institucijama zabilježena u bazama podataka koje primjenjuju tehnologiju distribuirane glavne knjige (engl. *Distributed Ledger Technology, DLT*) umjesto u tradicionalnim centraliziranim bazama podataka; izvor: **EBA Report on Tokenised Deposits 2014**.

donesen nacionalni provedbeni propis – **Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2023/1114 o tržištima kriptovaluta**, na temelju kojeg je Hrvatska narodna banka postala nadležna za izdavatelje tokena elektroničkog novca i tokena vezanih uz imovinu, a Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga određena je kao nadležna institucija za licenciranje i nadziranje poslovanja pružatelja usluga vezanih uz kriptovalutu. U 2025. godini HNB nije zaprimio zahtjeve tvrtki za izdavanje, odnosno ishođenje odobrenja za rad glede izdavanja prethodno spomenutih tokena. Osim navedenog, važno je spomenuti **Uredbu o digitalnoj operativnoj otpornosti** koja je u punu primjenu stupila u siječnju 2025. godine. Spomenutom uredbom konsolidirani su i unaprjeđeni zahtjevi glede rizika vezanih uz informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, osobito kibernetičkih rizika. S druge strane, pregovori o tekstu **Uredbe o okviru pristupa financijskim podacima** kojom se nastoji uspostaviti tzv. inicijativa otvorenog bankarstva, nisu značajnije napredovali u 2025. godini.

Novčanice i kovanice eura

Jedna je od važnih zadaća Hrvatske narodne banke i osiguravanje neometane opskrbe banaka na području Hrvatske potrebnom količinom gotovog novca, što uključuje proizvodnju gotovog novca, dopremu, pohranu, obradu i organizaciju distribucije gotovog novca, zaštitu od krivotvorenja i uništavanje neprikladnoga gotovog novca te upravljanje logističkim pričuvama novčanica i kovanica te strateškim pričuvama kovanica. Od 1. siječnja 2024. gotov novac kune koji je još u optjecaju može se zamijeniti samo u Hrvatskoj narodnoj banci. Rok za zamjenu kovanica istekao je 31. prosinca 2025., a za novčanice ne postoji rok za zamjenu.

IZDAVANJE GOTOVOG NOVCA I OPSKRBA GOTOVIM NOVCEM

Izdavanje novčanica i kovanica te opskrba novčanicama i optjecajnim kovanicama banaka na teritoriju Hrvatske jedna je od aktivnosti HNB-a. Opskrba banaka gotovim novcem odnosi se na osiguravanje dovoljne količine gotovog novca za banke i njihove klijente, potrošače i poslovne subjekte, a uređena je **Odlukom o opskrbi banaka gotovim novcem eura**. Organizirana je preko osam gotovinskih centara, kojima su pokriveni svi dijelovi Hrvatske.

Tisak euronovčanica za potrebe opskrbe unutar europodručja raspodijeljen je među zemljama članicama, a HNB u 2025. sudjeluje sa 129,02 mil. komada novčanica. Iz Hrvatske je tijekom 2025. otpremljeno u druge zemlje europodručja 40,6 mil. komada novčanica kao višak u odnosu na domaće potrebe.

Potrebe za eurokovanicama u 2025. realizirane su većim dijelom izradom 90,84 mil. komada kovanica u Hrvatskoj kovnici novca d.o.o., a dio kupnjom 30,0 mil. komada od drugih zemalja eurosustava.

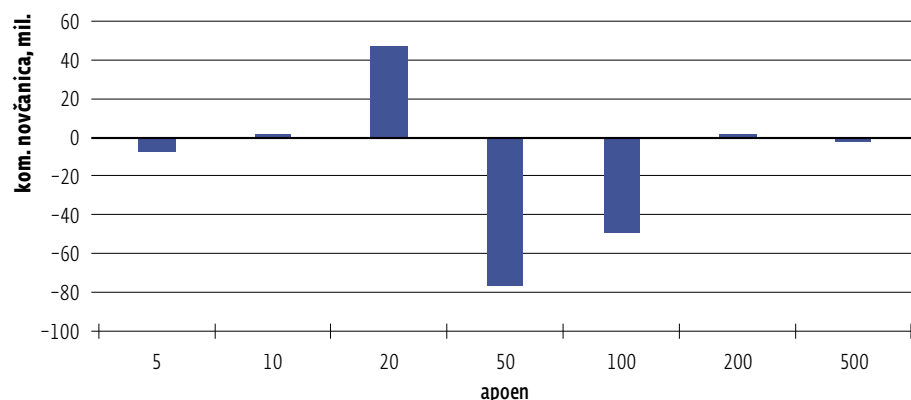
Tisak euronovčanica za potrebe opskrbe unutar europodručja raspodijeljen je između zemalja članica, a iz Hrvatske je tijekom 2025. otpremljeno u druge zemlje europodručja 40,6 mil. komada novčanica kao višak u odnosu na domaće potrebe.

Stanje, kretanje i zamjena gotovog novca eura u optjecaju

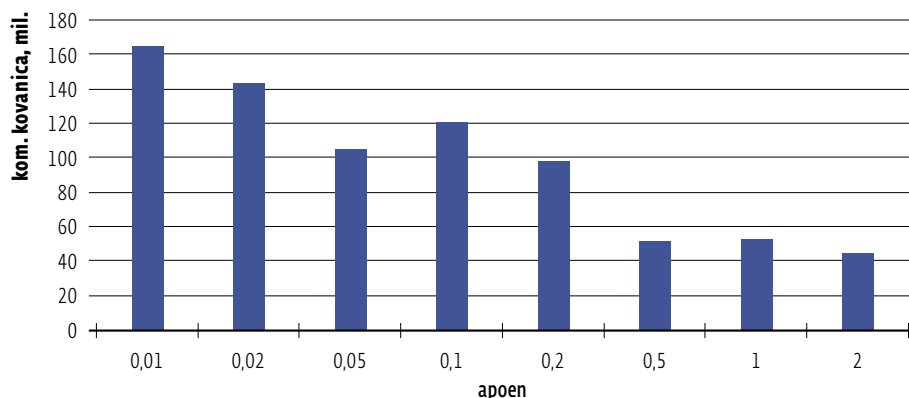
Gotov novac eura u optjecaju prati se na razini europodručja. Tako je 31. prosinca 2025. u optjecaju bilo 1.654,8 mlrd. eura, što je neznatno povećanje u odnosu na optjecaj iz 31. prosinca 2024. od 1.622,8 mlrd. eura.

Iz gotovinskih centara diljem Hrvatske tijekom 2025. godine izdano je 195,1 mil. komada euronovčanica ukupne nominalne vrijednosti 5,3 mlrd. eura i 245,6 mil. komada eurokovanica ukupne nominalne vrijednosti 90,8 mil. eura, a u istom razdoblju u gotovinske centre položeno je 244,4 mil. komada euronovčanica ukupne nominalne vrijednosti 8,4 mlrd. eura i 81,4 mil. komada eurokovanica ukupne nominalne vrijednosti 52,8 mil. eura. Na temelju količina izdanoga i položenoga gotovog novca prati se neto izdavanje novčanica i kovanica, koje predstavlja razliku količine izdanoga i položenoga gotovog novca po svakom apoenu.

SLIKA 11.1. Neto izdavanje novčanica, od siječnja 2023. do prosinca 2025.

Izvor: HNB

SLIKA 11.2. Neto izdavanje kovanica, od siječnja 2023. do prosinca 2025.

Izvor: HNB

Izrazito negativno neto izdavanje novčanica apoena od 50 i 100 eura znači da je položeno više novčanica nego što ih je izdano, dok je najčešće korišten apoen od 20 eura imao izrazito pozitivno neto izdavanje. Na kretanje neto izdavanja novčanica uvelike utječu navike potrošača pa tako apoeni koji se najviše koriste u svakodnevnom optjecaju imaju pozitivno neto izdavanje, dok oni koji se najviše koriste kao oblik štednje imaju negativno neto izdavanje.

Za razliku od novčanica, svi apoeni kovanica imali su pozitivno neto izdavanje, što znači da je izdano više kovanica nego što ih je položeno. Apoeni veće nominalne vrijednosti (50 centa, 1 i 2 eura) najviše se polažu, dok se apoeni najmanje nominalne vrijednosti, od 1 i 2 centa uglavnom izdaju i vrlo malo ih se vraća iz optjecaja.

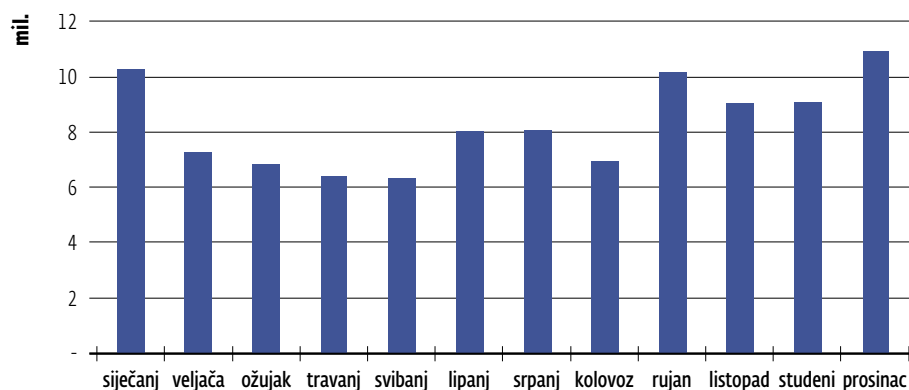
HNB povlači euronovčanice i eurokovanice koje su postale neprikladne za optjecaj i zamjenjuje ih prikladnima. U 2025. iz optjecaja je povučeno 29,0 mil. komada neprikladnih euronovčanica ukupne vrijednosti 780,3 mil. eura i 135,5 tisuća komada neprikladnih eurokovanica ukupne vrijednosti 97,5 tisuća eura.

Povlačenje gotovog novca kune

U optjecaju se 31. prosinca 2025. još uvijek nalazilo 4,2 mlrd. kuna. Najviše kuna zamijenjeno je u godini uvođenja eura (21,3 mlrd. kuna), a trend usporavanja količine zamijenjenih kuna očekivan je i u skladu s iskustvima zemalja europodručja koje su ranije uvele euro.

Od 1. siječnja 2024. gotov novac kune može se bez naknade zamijeniti isključivo u HNB-u, i to novčanice bez vremenskog ograničenja, a kovanice su se mogle zamijeniti do 31. prosinca 2025.

Preko blagajne HNB-a u 2025. zamijenjeno je 580,9 tisuća komada novčanica kuna ukupne nominalne vrijednosti 81,7 mil. kuna i 9,5 mil. komada kovanica kuna ukupne nominalne vrijednosti 8,3 mil. kuna, dok je putem poštanskih pošiljki zaprimljeno i zamijenjeno ukupno 97,0 tisuća komada novčanica ukupne nominalne vrijednosti 9,1 mil. kuna i ukupno 384,9 tisuća komada kovanica ukupne nominalne vrijednosti 325,6 tisuća kuna.

SLIKA 11.3. Vrijednost zamijenjenih kuna u 2025.

Izvor: HNB

IZDAVANJE PRIGODNIH I NUMIZMATIČKIH KOVANICA

Prigodne eurokovanice izdaju se isključivo u apoenu od 2 eura. Tehničke specifikacije, zajednička strana i obod prigodnih eurokovanica jednaki su onima redovitih odnosno optjecajnih kovanica apoena od 2 eura. Različitima ih čini motiv na nacionalnoj strani, svojstven državi članici. Svaka država europodručja može izdati dvije prigodne kovanice od 2 eura godišnje.

HNB je tijekom 2025. pustio u optjecaj svoju četvrtu i petu prigodnu kovanicu od 2 eura od uvođenja eura kao novčane jedinice u Hrvatskoj 1. siječnja 2023.

Četvrta prigodna kovanica od 2 eura od uvođenja eura, “1100. obljetnica Hrvatskoga Kraljevstva i krunidbe kralja Tomislava”, puštena je u optjecaj 14. srpnja 2025., s prigodnim motivima koji predstavljaju kralja Tomislava, koji je 925. okrunjen za hrvatskoga kralja. Ta godina ima iznimno povijesno, kulturološko i političko značenje za Republiku Hrvatsku jer se smatra početkom Hrvatskoga Kraljevstva, čija je 1100. obljetnica proslavljena tijekom 2025. godine. Usto, prikaz spomenika kralja Tomislava bio je jedan od osnovnih motiva na naličju novčanice od 1000 kuna. Kovanica je izdana u količini od 400.000 komada.

Peta prigodna kovanica od uvođenja eura puštena je u optjecaj 24. listopada 2025., u sklopu serije “Hrvatski gradovi”, s prigodnim motivima koji predstavljaju pulsku Arenu, istaknuti spomenik antičkoga graditeljstva u gradu Puli, bogatoga povijesnoga i kulturološkoga značenja za Republiku Hrvatsku i svijet. Prikaz pulske Arene bio je jedan od osnovnih motiva na naličju novčanice od 10 kuna. Kovanica je izdana u količini od 200.000 komada.

Osim četvrte i pete prigodne eurokovanice od uvođenja eura, HNB je u istoj godini izdao različita numizmatička izdanja zlatnih i srebrnih kovanica s osnovnim motivima povezanim s Hrvatskom.

Prigodne kovanice od 2 eura

“1100. obljetnica Hrvatskoga Kraljevstva i krunidbe kralja Tomislava”

“Grad Pula – Arena”

SLIKA 11.4. Zlatne i srebrne numizmatičke kovanice

Srebrna numizmatička kovanica od 6 eura "Crna gušterica"

Zlatna numizmatička kovanica "Kralj Tomislav"

Zlatna numizmatička kovanica "Halubajski zvončari"

Zlatna numizmatička kovanica "Marija Jurić Zagorka"

Zlatna numizmatička kovanica "Hrvatski hladnokrvnjak"

Zlatna numizmatička kovanica "Inovacije Slavojuba Penkale"

Zlatna numizmatička kovanica "Gajeta falkušar"

SUZBIJANJE KRIVOTVORENJA NOVČANICA I KOVANICA

Tijekom 2025. Hrvatska narodna banka evidentirala je 3.633 krivotvorine euronovčanica, što je smanjenje od 19,6% u odnosu na 2024., kada je bilo evidentirano 4.516 krivotvorina euronovčanica.

Nominalna vrijednost krivotvorina euronovčanica u 2025. iznosila je 239.230,00 eura.

U istom razdoblju evidentirane su 5.523 krivotvorine eurokovanica, što je smanjenje od 20,9% u odnosu na 2024., kada su bile evidentirane 6.984 krivotvorine eurokovanica.

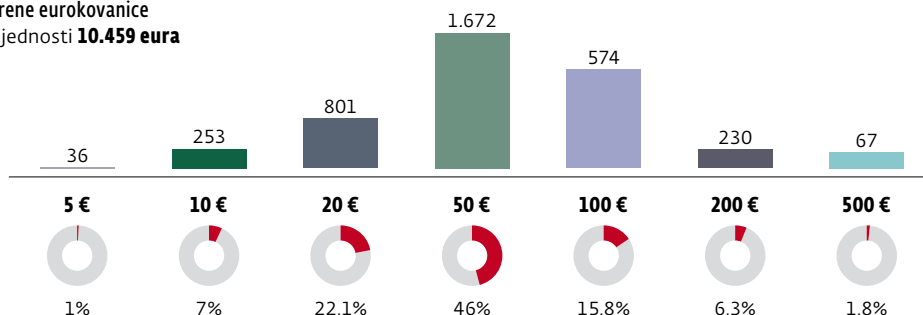
Nominalna vrijednost krivotvorina eurokovanica u 2025. iznosila je 10.459,00 eura.

Tijekom 2025. evidentirano je 37 komada krivotvorina novčanica kune nominalne vrijednosti 6.780,00 kuna, i to: 8 komada od 10 kuna, 10 komada od 20 kuna, 2 komada od 50 kuna, 3 komada od 100 kuna, 8 komada od 200 kuna, 3 komada od 500 kuna i 3 komada od 1000 kuna. Krivotvorine kovanica kuna nisu evidentirane u navedenom razdoblju.

Kada je riječ o krivotvorinama ostalih valuta, njih je tijekom 2025. evidentirano ukupno 46 komada, od čega se 42 primjerka odnose na krivotvorine novčanica

SLIKA 11.5. Evidentirane krivotvorine euronovčanica u 2025.

3.633 krivotvorene novčanice,
vrijednosti **239.230 eura** te
5.523 krivotvorene eurokovanice
nominalne vrijednosti **10.459 eura**

Izvor: HNB

Tijekom 2025. evidentirano je **3.633** krivotvorine euronovčanica, što je smanjenje od **19,6%** u odnosu na 2024., kada je bilo evidentirano **4.516** krivotvorina euronovčanica.

američkog dolara, 3 primjerka na krivotvorine novčanica australskog dolara i 1 primjerak na krivotvorinu novčanice funte sterlinga.

Kako bi se osobe koje svakodnevno rukuju gotovim novcem, a i šira javnost, educirali o gotovom novcu, Hrvatska narodna banka provodi Nacionalni program obuke za provjeru autentičnosti euronovčanica i eurokovanica. Način obuke prilagođen je sadržajem i satnicom ciljanim skupinama, a provodi se u nekoliko razina. Cilj je obuke stjecanje znanja o zaštitnim obilježjima euronovčanica i eurokovanica kako bi se uspješno provjerila njihova autentičnost te spriječilo zaprimanje krivotvoreno-ga gotovog novca kao originalnoga.

Tijekom 2025. Nacionalni program obuke druge razine, namijenjen zaposlenicima banaka i financijskih institucija, upisalo je 1.806 novih polaznika, a stečeno je sveukupno 9.346 uvjerenja, bilo da se radi o novostečenim ili obnovljenim postojećim uvjerenjima. Održano je i dvanaest radionica treće razine Nacionalnog programa obuke, na kojima su sudjelovala 192 zaposlenika banaka i financijskih institucija.

Edukacija o zaštitnim obilježjima novčanica eura namijenjena javnosti i zaposlenima u maloprodaji dostupna je bez prijave i naknade na internetskoj stranici [Euro edukacija](#).

NOVA REGULATIVA EU-a ŠTITI EURONOVČANICE I EUROKOVANICE KAO ZAKONSKO SREDSTVO PLAĆANJA

Europska komisija 28. lipnja 2023. objavila je prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zakonskom sredstvu plaćanja za euronovčanice i eurokovanice (u nastavku teksta: Uredba) kojom se želi zaštititi uloga gotovog novca u eurima te osigurati potpuna jednakopravnost gotovog novca u eurima i budućega digitalnog eura glede njihova statusa zakonskog sredstva plaćanja. Također, ovom regulativom uredit će se pravila i iznimke u plaćanju gotovim novcem eura. Tijekom 2025. nastavljen je rad na finalizaciji regulative i usuglašavanje prijedloga Uredbe na razini članica Europske unije.

NOVE EURONOVČANICE

Europska središnja banka pokrenula je 2021. proces razvoja novih tema i dizajna za buduće euronovčanice. U 2023. odabrane su dvije teme za novi dizajn “Europska kultura” i “Rijeke i ptice”.

Temom “Europska kultura” slave se zajednički kulturni prostori koji su tijekom stoljeća oblikovali europski identitet, dok se temom “Rijeke i ptice” ističe otpornost i raznolikost prirodnih ekosustava Europe tako što se predstavljaju različiti dijelovi riječnog toka i vrste ptica, pri čemu se naglašava važnost prirode i zaštite okoliša.

Tijekom 2024. multidisciplinarna savjetodavna skupina, koju je osnovala Europska središnja banka, izradila je prijedlog priča i motiva za ilustraciju odabranih dviju tema. Pri donošenju konačne odluke uzeti su u obzir prijedlozi multidisciplinarnih skupina i mišljenja više od 365.000 građana Europske unije koji su sudjelovali u javnim anketama.

Za predložene dvije teme u 2025. odabrani su motivi opisani u nastavku po pojedinim apoenima euronovčanica:

“Europska kultura”

lice		naličje
5 €	izvedbena umjetnost Maria Callas	ulični izvođači (glazba/ples/kazalište) koji zabavljaju prolaznike
10 €	glazba Ludwig van Beethoven	festival na kojem pjeva zbor djece i mladih
20 €	sveučilišta i škole Marie Curie (rođ. Skłodowska)	nastavnica poučava učenike u školi ili profesorica poučava studente na fakultetu, na stolovima su bilježnice i knjige
50 €	knjižnice Miguel de Cervantes Saavedra	odrasle osobe u knjižnici čitaju knjige, i elektroničke, dječak i djevojčica pokušavaju dohvatiti knjigu s police
100 €	muzeji i izložbe Leonardo da Vinci	odrasli i djeca promatraju uličnu ili suvremenu umjetnost i sl.
200 €	javni trgovi Bertha von Suttner	trg sa stablima, na kojem se ljudi mogu okupljati, odrasli i djeca razgovaraju, hodaju, igraju se itd.

“Rijeke i ptice”

lice		naličje
5 €	planinski izvor • zidarčac u planinskom krajoliku	Europski parlament
10 €	slap • vodomar na slapu ili u ujezerenom dijelu rijeke	Europska komisija
20 €	uska riječna dolina • kolonija pčelarica na pješčanom zidu duž obale u velikoj, uskoj riječnoj dolini	Europska središnja banka
50 €	zavojita rijeka • bijela roda leti iznad zavojite rijeke u širokoj riječnoj dolini	Sud Europske unije
100 €	ušće • sabljarka pretražuje površinu plimne ravnice	Europsko vijeće i Vijeće Europske unije
200 €	morski krajolik • bluna leti iznad velikih oceanskih valova	Europski revizorski sud

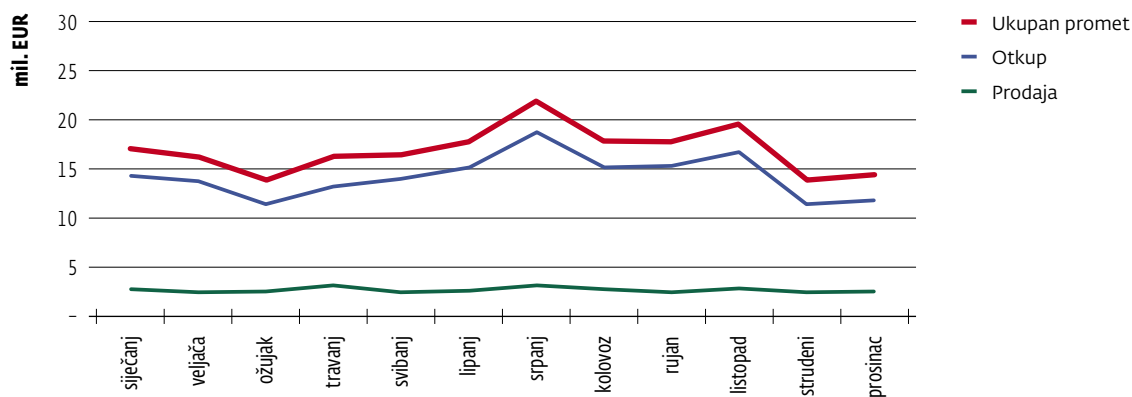
Tijekom 2025. Europska središnja banka raspisala je javni natječaj za dizajn budućih euronovčanica, a odabir rješenja očekuje se tijekom 2026.

Poslovanje ovlaštenih mjenjača

Smanjivanje broja ovlaštenih mjenjača, koje je započelo s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, nastavljeno je i tijekom 2025. godine. Od 253 ovlaštena mjenjača, koliko ih je bilo na početku godine, na kraju 2025. odobrenje Hrvatske narodne banke za obavljanje mjenjačkih poslova imale su 237 pravne osobe odnosno obrta.

Od ukupno 237 ovlaštenih mjenjača, krajem 2025. mjenjačke je usluge pružalo njih oko 190, a oko 50 ovlaštenih mjenjača nije pružalo te usluge. Ovlašteni mjenjači trgovali su sa stranim gotovim novcem 41 strane valute, pri čemu su ostvarili promet u vrijednosti od 202,75 milijuna eura (otkup i prodaja). Od tog iznosa, 170,65 milijuna eura, odnosno 84,17%, odnosi se na otkup stranoga gotovog novca. Gotovo 55% prometa ostvareno je pri trgovanju američkim dolarom, a oko 20% na trgovanje švicarskim frankom.

SLIKA 12.1. Kretanje ukupnog prometa te otkupa i prodaje strane gotovine u 2025.

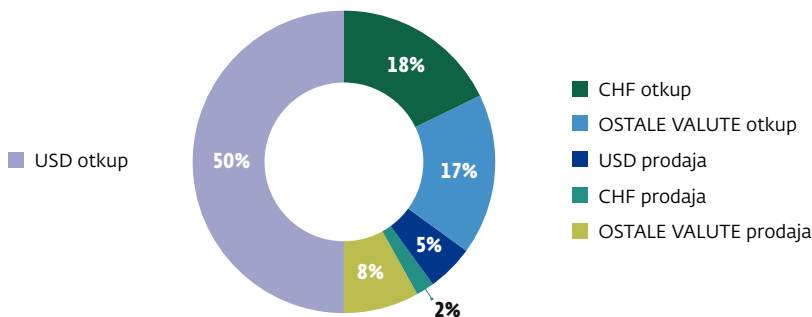

Izvor: HNB

U odnosu na 2024., promet ovlaštenih mjenjača manji je za 52,03 milijuna eura, odnosno za oko 20%.

Tijekom 2025. Hrvatska narodna banka nije izdala nijedno odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova, međutim izdala je šest rješenja o oduzimanju odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova i evidentirala je da je deset odobrenja prestalo vrijediti “po sili zakona”.

SLIKA 12.2. Udio otkupa i prodaje strane gotovine po valutama u ukupnom prometu u 2025.

Napomena: Vrijednosti su zaokružene na cijeli broj.

Izvor: HNB

HNB u EU-u i međunarodnom okružju

Hrvatska narodna banka dio je Eurosustava, a guverner HNB-a član je Upravnog vijeća ESB-a. Osim toga, guverner je član i Općeg vijeća ESB-a i Općeg odbora Europskog odbora za sistemske rizike. Viceguverneri i stručnjaci HNB-a uključeni su u rad brojnih radnih tijela ESSB-a i Eurosustava kao i Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo te brojnih radnih tijela Vijeća Europske unije i Europske komisije. Kao dio bankovne unije odnosno jedinstvenoga nadzornog mehanizma i jedinstvenoga sanacijskog mehanizma predstavnici HNB-a uključeni su u rad Nadzornog odbora ESB-a i Jedinstvenoga sanacijskog odbora kao i njihovih radnih tijela. Suradnja HNB-a s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) intenzivirala se tijekom 2025. godine zahvaljujući tome što je Hrvatska dobila status vjerovnika MMF-a te je HNB počeo sudjelovati u financiranju zajmova koje MMF odobrava zemljama korisnicama pomoći. Nastavljena je uspješna suradnja HNB-a s Bankom za međunarodne namire (BIS), Europskom investicijskom bankom (EIB) i drugim međunarodnim financijskim institucijama u kojima je Hrvatska članica, kao i s Organizacijom za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) u sklopu pregovora o pristupanju Hrvatske toj organizaciji, koji su u završnoj fazi. Broj aktivnosti tehničke suradnje nastavio se povećavati.

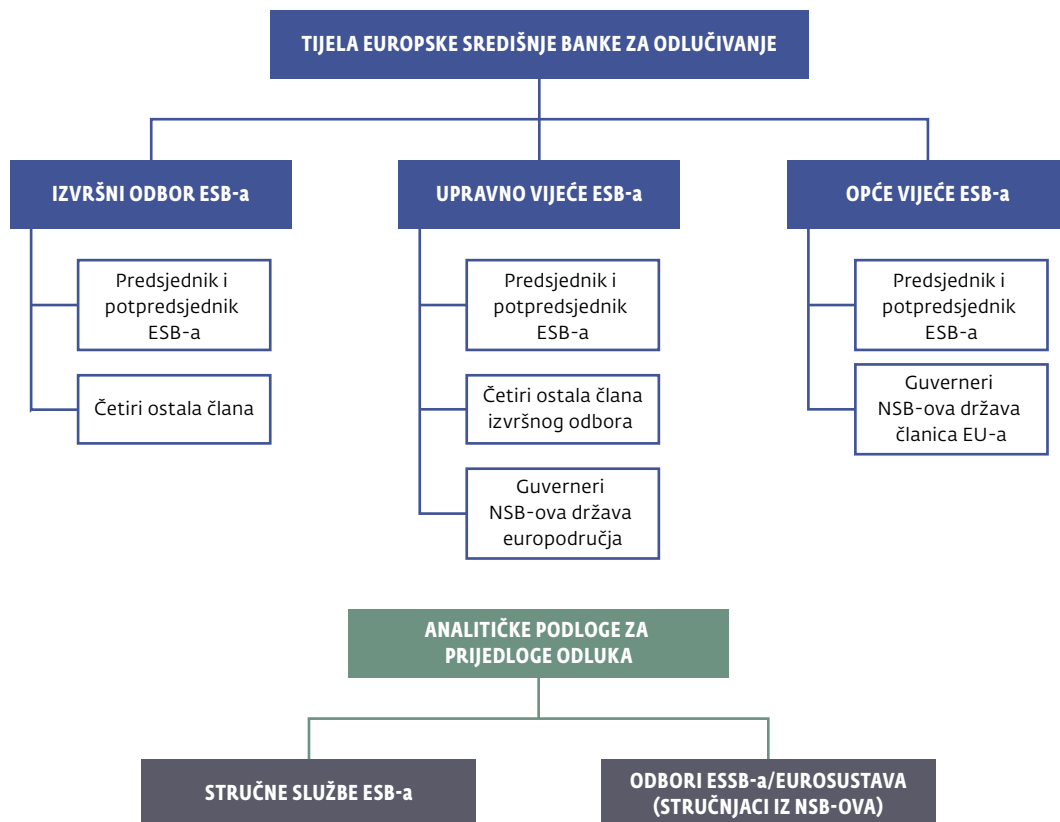
AKTIVNOSTI POVEZANE S ČLANSTVOM U EUROPSKOJ UNIJI

Europski sustav središnjih banaka (ESSB)

Hrvatska narodna banka sastavni je dio Eurosustava, a guverner HNB-a član Upravnog vijeća Europske središnje banke – najvišeg tijela nadležnog za donošenje odluka u toj instituciji. Upravno vijeće ESB-a odlučuje o zajedničkoj monetarnoj politici europodručja te donosi smjernice i odluke radi provedbe zadaća koje su ESB-u i Eurosustavu povjerene Ugovorom o funkcioniranju Europske unije. Upravno vijeće sastoji se od šest članova Izvršnog odbora ESB-a i guvernera nacionalnih središnjih banaka država članica EU-a koje su uvele euro. Svakih šest tjedana Upravno vijeće razmatra gospodarska i monetarna kretanja te odlučuje o monetarnoj politici, dok se na ostalim sastancima bavi pitanjima povezanim s drugim odgovornostima i zadaćama ESB-a i Eurosustava. Tijekom 2025. održano je ukupno 15 sastanaka Upravnog vijeća ESB-a, a od toga je osam bilo posvećeno monetarnoj politici.

Osim u radu Upravnog vijeća, guverner HNB-a sudjeluje i u radu Općeg vijeća ESB-a, koje čine predsjednica i potpredsjednik ESB-a te guverneri svih nacionalnih središ-

SLIKA 13.1. Tijela Europske središnje banke za odlučivanje i njihova podrška odlučivanju

Napomena: NSB je kratica za nacionalne središnje banke.
Izvor: HNB

njih banaka država članica EU-a. Tijekom 2025. održana su četiri sastanka Općeg vijeća, na kojima su se razmatrala makroekonomska, monetarna i financijska kretanja u EU-u. Iz nadležnosti Općeg vijeća ESB-a valja istaknuti ESB-ovo Izvješće o konvergenciji, pripremljeno istodobno s Izvješćem o konvergenciji Europske komisije, kao dio postupka u odlučivanju o uvođenju eura u Bugarskoj (euro je u Bugarskoj uspješno uveden 1. siječnja 2026.).

Stručnjaci HNB-a i u 2025. sudjelovali su u radu 18 odbora ESSB-a i Eurosustava te brojnih pododbora i radnih skupina koji pružaju stručnu podršku tijelima ESB-a nadležnima za odlučivanje. U sklopu ESSB-a HNB sudjeluje i u izradi mišljenja ESB-a o prijedlozima pravnih akata Unije i pojedinih država članica EU-a.

Europski sustav financijskog nadzora

Kao sudionik Europskog sustava financijskog nadzora HNB sudjeluje u radu Europskog odbora za sistemske rizike (ESRB). Guverner i glavni ekonomist HNB-a sudjeluju na redovitim tromjesečnim sastancima Općeg odbora ESRB-a. Na sastancima Općeg odbora raspravlja se o sistemskim rizicima za financijski sustav EU-a i mjerama makroprudencijalne politike, a ocijenjeno je da je ukupna razina rizika u 2025. i dalje povišena.

Stručne službe HNB-a uključene su i u rad Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (EBA). Nadležni viceguverneri članovi su Odbora supervizora i Sanacijskog odbora, a zaposlenici odgovarajućih organizacijskih jedinica sudjeluju u radu brojnih odbora i radnih tijela EBA-e.

Bankovna unija

Od pristupanja Hrvatske bankovnoj uniji, HNB je sudionik jedinstvenoga nadzornog mehanizma, a viceguverner HNB-a nadležan za nadzor banaka sudjeluje u radu Nadzornog odbora ESB-a. Nadzorni odbor sastaje se svaka tri tjedna zbog planiranja i provođenja nadzornih zadaća ESB-a. U sklopu jedinstvenoga sanacijskog mehanizma predstavnici HNB-a, nadležni viceguverner i direktorica Ureda za sanaciju kreditnih institucija sudjeluju na plenarnim i izvršnim sjednicama Jedinstvenoga sanacijskog odbora na kojima se donose odluke povezane sa sanacijskim planiranjem i upravljanjem Jedinstvenim sanacijskim fondom. Stručnu podršku Nadzornom odboru ESB-a i Jedinstvenom sanacijskom odboru pružaju brojni odbori i radne skupine u čijem radu sudjeluju i stručnjaci HNB-a.

Vijeće EU-a i Europska komisija (EK)

Stručnjaci HNB-a djeluju u radnim tijelima Vijeća EU-a i EK-a, što uključuje rasprave o nacrtima zakonodavnih i drugih akata EU-a te sudjelovanje u pripremi stajališta Republike Hrvatske o temama iz područja u nadležnosti središnjih banaka, poput poboljšanja kvalitete financijskih usluga i održavanja stabilnosti financijskog sustava EU-a. Guverner i zamjenica guvernera sudjelovali su tijekom 2025. na ne-

Stručnjaci HNB-a i u 2025. sudjelovali su u radu 18 odbora ESSB-a i Eurosustava te brojnih pododbora i radnih skupina koji pružaju stručnu podršku tijelima ESB-a nadležnima za odlučivanje.

Od pristupanja Hrvatske bankovnoj uniji, HNB je sudionik jedinstvenoga nadzornog mehanizma, a viceguverner HNB-a nadležan za nadzor banaka sudjeluje u radu Nadzornog odbora ESB-a.

formalnim sastancima Vijeća EU-a za ekonomska i financijska pitanja (ECOFIN). Imenovani predstavnici HNB-a bili su uključeni u rad Gospodarskoga i financijskog odbora Vijeća EU-a (engl. *Economic and Financial Committee*, EFC) koji promiče koordinaciju nacionalnih ekonomskih politika i raspravlja o odgovarajućim inicijativama EU-a.

EK je tijekom 2025. nastavio s provedbom strateških inicijativa, uključujući opće pojednostavnjenje regulatornog okvira EU-a, zatim jačanje konkurentnosti EU-a na globalnoj razini, usmjeravanje prema investicijama u području obrane i osiguravanje strateške autonomije EU-a u različitim područjima gospodarstva.

EK je tijekom 2025. nastavio s provedbom strateških inicijativa, uključujući opće pojednostavnjenje regulatornog okvira EU-a, zatim jačanje konkurentnosti EU-a na globalnoj razini, usmjeravanje prema investicijama u području obrane i osiguravanje strateške autonomije EU-a u različitim područjima gospodarstva. Navedenim politikama EK nastoji prilagoditi ekonomije država članica novom razdoblju obilježenom geopolitičkim previranjima, fragmentacijom trgovinskih politika i povišenim ekonomskim neizvjesnostima. U području financijskih usluga EK je objavio prijedloge novih mjera objedinjenih unutar krovne inicijative Unije štednje i ulaganja, gdje ključni ciljevi ostaju jačanje integracije europskih tržišta kapitala i njihove infrastrukture, poboljšanje diversifikacije izvora financiranja poduzeća EU-a, povećanje investicijske aktivnosti građana te jačanje sigurnosti i konkurentnosti bankovnog sustava.

Strateške inicijative EK-a čine temelj za izradu prijedloga budućih zakonodavnih akata o kojima države članice raspravljaju unutar Vijeća EU-a, a potom ih u redovnoj zakonodavnoj proceduri usvajaju zajedno s Europskim parlamentom. Tijekom 2025. znatan dio rasprava u Vijeću EU-a odnosio se na ekonomske i financijske posljedice ruske agresije na Ukrajinu, gdje su države članice u više navrata odlučivale o paketima sankcija prema Ruskoj Federaciji te dogovarale nove mehanizme u svrhu nastavka pružanja financijske pomoći Ukrajini. Što se tiče tržišta financijskih usluga, Vijeće EU-a nastavilo je rad na mjerama za smanjenje rizika u bankovnom sustavu i države članice postigle su preliminarni dogovor o zajedničkom okviru EU-a za krizno upravljanje, za daljnju harmonizaciju nacionalnih pravila za likvidaciju banaka i za bolju zaštitu depozita građana. Osim toga, održale su se i rasprave o unaprjeđenju regulatornog okvira za sekuritizaciju s namjerom pojednostavnjenja administrativnih procesa i smanjenja operativnih troškova za odgovarajuće subjekte na financijskom tržištu, s ciljem povećanja njihove konkurentnosti. Fokus rasprava bio je i na mjerama za poboljšanje funkcioniranja infrastrukture financijskih tržišta, zatim na razvoju investicijskih proizvoda kojima bi se povećala atraktivnost tržišta za ulaganje građana kao i na novim mjerama za povećanje učinkovitosti zajedničke supervizije subjekata na tržištima kapitala.

Nadalje, države članice su u Vijeću EU-a postigle preliminarni dogovor o poboljšanju pravila u području platnog prometa u svrhu modernizacije usluga digitalnih plaćanja i transakcija unutar EU-a s ciljem poboljšanja sigurnosti potrošača, povećanja izbora u odabiru pružatelja platnih usluga i smanjenja financijskih prijevара. Također, krajem godine postigle su preliminarni dogovor o jačanju eura kao jedinstvene valute europodručja putem zajedničkoga regulatornog okvira za eventualno uvođenje digitalnog eura kao dopune gotovom novcu te putem mjera koje će osigurati da gotov novac u svojem fizičkom obliku ostane zakonsko sredstvo plaćanja u

europodručju, tj. da ostane dostupan, prisutan i univerzalno prihvaćen. Jačanje europodručja nastavilo se njegovim širenjem na Bugarsku – Europsko vijeće u lipnju 2025. podržalo je prijedlog EK-a da Bugarska od 1. siječnja 2026. uvede euro, budući da je zadovoljila propisane kriterije konvergencije, te da time postane 21. članica europodručja. Time se i Eurosustav povećao za jednu središnju banku s obzirom na to da mu je sada sudionica i Bugarska narodna banka.

Tijekom 2025. nastavila se primjena novoga EU-ova okvira za gospodarsko upravljanje čiju okosnicu čine nacionalni fiskalno-strukturni planovi – strateški dokumenti u kojima su države članice definirale vlastite ciljeve fiskalnih pokazatelja te planirane strukturne mjere i investicije za četverogodišnje razdoblje. U 2025. tako je započela provedba Nacionalnoga srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana RH za razdoblje 2025. – 2028. godine. Uz njega, u Hrvatskoj se i dalje provodi komplementarni strateški dokument Nacionalni program oporavka i otpornosti na osnovi kojeg Hrvatska, poput drugih država članica, dobiva sredstva EU-a za provedbu odgovarajućih reformskih i investicijskih projekata iz Mehanizma za oporavak i otpornost (engl. *Recovery and Resilience Facility*, RRF).

Ostale aktivnosti povezane s Europskom unijom

HNB je tijekom 2025. nastavio održavati kontakte s predstavnicima središnjih banaka država članica EU-a, Europske središnje banke te ostalih institucija i tijela EU-a. Vrijedi izdvojiti sastanke s predstavnicima Europske komisije kao i devetnaesti godišnji susret HNB-a i Austrijske narodne banke na kojemu od 2024. sudjeluje i Centralna banka Bosne i Hercegovine.

Od studenoga 2023. u Bruxellesu djeluje Kuća eura, kao platforma i dijeljeni prostor putem kojih ESB i pojedine središnje banke Eurosustava zajedničkim radom promiču interese Eurosustava u odnosima s glavnim dionicima u Bruxellesu. Hrvatska narodna banka održava redovite kontakte s osobljem ESB-ova ureda u Kući eura, među kojima je i jedan stručnjak HNB-a.

MEĐUNARODNI MONETARNI FOND (MMF)

Hrvatska narodna banka fiskalni je agent Republike Hrvatske za MMF i depozitar MMF-a, što znači da predstavlja Hrvatsku u odnosima s MMF-om, provodi plaćanja na osnovi članstva u MMF-u te vodi depozitne račune MMF-a u RH. Guverner i zamjenica guvernera HNB-a članovi su Odbora guvernera, najvišeg tijela MMF-a nadležnog za odlučivanje.

Kvota Republike Hrvatske pri MMF-u ostala je u 2025. godini nepromijenjena i iznosi 717,4 mil. SDR-a¹ (836,2 mil. EUR²) te na temelju nje Hrvatskoj pripada 0,17%

1 Posebna prava vučenja (engl. *special drawing rights* – SDR) jesu međunarodna rezervna imovina koju je MMF kreirao 1969. s ciljem popune međunarodnih deviznih pričuva i ona se općom alokacijom dodjeljuju (alociraju) zemljama članicama MMF-a proporcionalno njihovim kvotama. Vrijednost SDR-a određuje se prema košarici pet valuta – američkog dolara, eura, kineskog juana renminbija, japanskog jena i britanske funte sterlinga. SDR također služi kao mjerna jedinica vrijednosti MMF-a i nekih drugih međunarodnih organizacija.

2 Prema tečaju EUR/XDR na dan 31. prosinca 2025.

glasačkih prava u MMF-u. Naime, odluka o 50-postotnom povećanju ukupne kvote MMF-a, donesena 2023. u sklopu 16. opće revizije kvota, nije stupila na snagu ni u 2025. godini te je rok za davanje suglasnosti zemalja članica na povećanje kvota produljen do 15. svibnja 2026.

Hrvatska je u MMF-u zastupljena i preko konstitutivne skupine koju čini ukupno 16 zemalja¹, a predsjedaju joj naizmjenice Nizozemska i Belgija. S 5,46% glasova u MMF-u, ova konstitutivna skupina ima četvrtu najveću glasačku snagu u Odboru izvršnih direktora MMF-a, tijelu nadležnom za tekuće poslovanje MMF-a, odmah nakon SAD-a, Japana i Kine. Hrvatska ima i stalnog predstavnika u MMF-u, i to na funkciji savjetnika izvršnog direktora konstitutivne skupine, a obnaša ju predstavnik iz HNB-a.

Hrvatska je u veljači 2025. dobila status **zemlje vjerovnika MMF-a**, a u travnju je HNB prvi put sudjelovao u financiranju zajma koji je MMF odobrio nekoj zemlji. Tome je prethodila ocjena Odbora izvršnih direktora MMF-a da je vanjska pozicija Hrvatske dovoljno snažna da zemlja bude uvrštena na popis zemalja koje sudjeluju u Planu financijskih transakcija MMF-a, mehanizmu putem kojeg odabrane zemlje članice sudjeluju u financiranju zajmova koje odobrava MMF.

U sklopu redovitih godišnjih konzultacija s RH po članku IV. Statuta MMF-a, MMF-ov stručni tim je u listopadu 2025. došao u dvotjedni posjet Hrvatskoj, tijekom kojeg su održani sastanci s predstavnicima HNB-a, Ministarstva financija i drugih tijela državne uprave, državnih institucija i privatnog sektora. Nakon zaključenja konzultacija MMF je **objavio izvješće** članova Misije s ocjenom gospodarskog stanja, makroekonomskim projekcijama i preporukama za vođenje ekonomske politike. Uz

Hrvatska je u veljači 2025. dobila status zemlje vjerovnika MMF-a, a u travnju je HNB prvi put sudjelovao u financiranju zajma koji je MMF odobrio nekoj zemlji.

to, objavljene su i popratne analize o ulozi fiskalne politike u kretanju inflacije u Hrvatskoj i učinkovitosti javne potrošnje na obrazovanje i zdravlje.

HNB je s MMF-om krajem svibnja 2025. organizirao **konferenciju** pod nazivom “Rast i otpornost zemalja Srednje, Istočne i Jugoistočne Europe u fragmentiranom svijetu”, koja je u Dubrovniku okupila vodeće predstavnike međunarodnih institucija, središnjih banaka, vlada, akademske zajednice i poslovnog sektora. Domaćini konferencije bili su glavna direktorica MMF-a Kristalina Georgieva i guverner HNB-a Boris Vujčić, a razgovaralo se o ključnim izazovima i ekonomskim politikama zemalja regije u kontekstu sve izraženije globalne ekonomske i političke fragmentacije.

Suradnja i razmjena mišljenja sa stručnjacima MMF-a tijekom 2025. ostvarena je i sudjelovanjem predstavnika RH na redovitim Proljećnim sastancima u travnju i Godišnjoj skupštini MMF-a i Svjetske banke u listopadu. Glavne teme razgovora odnosile su se na duboku transformaciju svjetskoga gospodarstva suočenog s trgovinskim napetostima i povišenom neizvjesnošću te na rješavanje problema duga najzaduženijih zemalja.

¹ Andora, Armenija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Cipar, Crna Gora, Gruzija, Hrvatska, Izrael, Luksemburg, Moldavija, Nizozemska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija i Ukrajina

MMF je tijekom 2025. pokrenuo revizije triju ključnih politika, čiji se završetak očekuje tijekom 2026. godine. Revizija dizajna i uvjetovanosti programa ima kao cilj unaprijediti MMF-ove programe kako bi se osigurala učinkovitija potpora zemljama korisnicama financijske pomoći. Sveobuhvatna revizija nadzora utvrdit će prioritete nadzora MMF-a za idućih pet godina u kontekstu strukturnih promjena u globalnom okružju. Revizija Programa procjene financijskog sektora (engl. *Financial Sector Assessment Program*, FSAP) ocijenit će učinkovitost FSAP-a u prepoznavanju i rješavanju ranjivosti financijskog sustava, adekvatnost obuhvata nebankovnih financijskih institucija te učinke MMF-ovih savjeta.

SURADNJA S BANKOM ZA MEĐUNARODNE NAMIRE (BIS) I OSTALIM MEĐUNARODNIM FINACIJSKIM INSTITUCIJAMA

Guverner HNB-a i u 2025. godini sudjelovao je u radu BIS-a, gdje guverneri središnjih banaka članica BIS-a raspravljaju o aktualnim temama iz područja međunarodnog bankarstva i financija. Na Godišnjoj općoj skupštini BIS-a održanoj u lipnju 2025. donesena je odluka da se dioničarima BIS-a isplati dividenda od 380 SDR-a po dionici, odnosno redovna dividenda od 305 SDR-a i izvanredna dividenda od 75 SDR-a zbog ostvarenih dobrih rezultata u nekoliko posljednjih financijskih godina. S obzirom na to da HNB drži 2.441 dionicu BIS-a, HNB-u je isplaćena dividenda od 0,9 mil. SDR-a, odnosno 1,1 mil. EUR.

Na Godišnjoj općoj skupštini BIS-a održanoj u lipnju 2025. donesena je odluka da se dioničarima BIS-a isplati dividenda od 380 SDR-a po dionici.

Hrvatska narodna banka u 2025. nastavila je ostvarivati suradnju i s drugim međunarodnim financijskim institucijama, a posebno s Organizacijom za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. *Organization for Economic Co-operation and Development* – OECD). Naime, tijekom procesa pristupanja Republike Hrvatske OECD-u započetog 2022. godine HNB sudjeluje u pregovorima u četiri od ukupno 25 OECD-ovih odbora koji ocjenjuju usklađenost RH s pravnim propisima i politikama OECD-a te u tri radne skupine pod nadležnošću tih odbora. Do kraja 2025. godine 20 je odbora usvojilo pozitivna mišljenja o usklađenosti RH s OECD-ovim standardima, a uspješno je izrađen i drugi OECD-ov Ekonomski pregled za Hrvatsku, što je jedan od uvjeta za pristupanje OECD-u. Očekuje se da će proces pristupanja Hrvatske OECD-u biti završen tijekom 2026. godine.

Zajedno s Europskom investicijskom bankom HNB je u ožujku 2025. u Zagrebu organizirao **konferenciju** pod nazivom “Financiranje rasta i inovacija za konkurentnost”, na kojoj se raspravljalo o investicijskim potrebama Hrvatske i mogućnostima financiranja razvoja u uvjetima globalne nestabilnosti. U rujnu 2025. HNB je organizirao **predavanje** glavnog ekonomista Svjetske banke za Europu i srednju Aziju, Ivaila Izvorskog, koji je u sjedištu HNB-a predstavio izvješće Svjetske banke o izazovima koji stoje pred zemljama srednjeg dohotka u Europi i srednjoj Aziji u napredovanju prema statusu visokog dohotka.

OSTALE AKTIVNOSTI

Nakon što je 2023. Hrvatska službeno postala članica Centra za razvoj financija (engl. *Center of Excellence in Finance*, CEF Ljubljana)¹, stručnjaci HNB-a su i u 2025. bili angažirani u raznim aktivnostima CEF-a kao što su radionice, radne skupine i istraživanja, a rukovoditelji su sudjelovali na sastancima Upravnog odbora. Ovdje se posebno može istaknuti i *job shadowing*², program za stručnjake za superviziju iz središnjih banaka Moldavije i Kosova koji je u listopadu 2025. održan u HNB-u.

Predstavnici HNB-a sudjeluju također u međuresornim aktivnostima u sklopu Radne skupine za suradnju između Republike Hrvatske i Ukrajine te Povjerenstva za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu.

PROGRAMI TEHNIČKE SURADNJE

Broj aktivnosti tehničke suradnje nastavio se povećavati i u 2025. godini. Štoviše, ako se isključe aktivnosti koje su se provodile u nekoliko *twinning* projekata u razdoblju 2018. – 2021., tijekom 2025. održan je najveći broj sastanaka i konzultacija otkad su stručnjaci HNB-a uključeni u programe tehničke suradnje.

U 2025. otprilike polovina realiziranih aktivnosti održana je u bilateralnom obliku – na temelju izravnog dogovora dviju institucija – te su stoga financirane iz njihova vlastita proračuna. Od aktivnosti koje su realizirane uz potporu drugih partnera ističe se Europska komisija, putem instrumenta TAIX (engl. *Technical Assistance and Information Exchange*)³, ali i preko u rujnu 2025. započetog *twinning* projekta za financijski sektor u Crnoj Gori.

Tijekom 2025. održano je više aktivnosti u sklopu EU-ova programa Pericles IV.

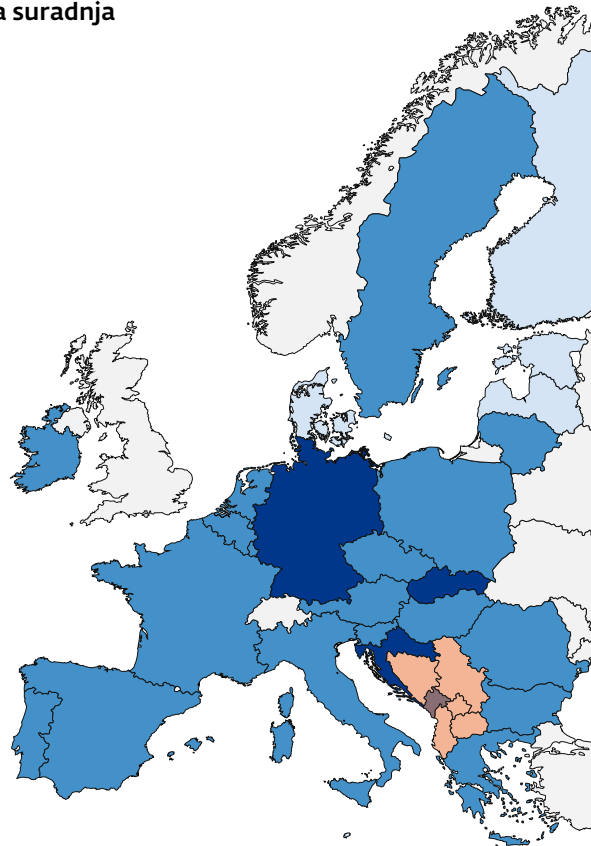
Za potrebe toga *twinning* projekta osnovan je konzorcij koji čine središnje banke Njemačke, Hrvatske i Slovačke te Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa). Institucije korisnice jesu Centralna banka Crne Gore i Agencija za nadzor osiguranja, a predviđeno trajanje projekta 24 mjeseca. HNB je angažiran na aktivnostima daljnjeg usklađivanja crnogorskoga regulatornog okvira s pravnom stečevinom EU-a te na jačanju administrativnih kapaciteta Centralne banke Crne Gore u područjima vezanima uz kreditne institucije, platne sustave, računovodstvo i financijsko izvješćivanje te statistiku financijskih računa.

Godinama je tehnička suradnja HNB-a najintenzivnija s Centralnom bankom Crne Gore, a u 2025. vidljiv je znatan porast broja aktivnosti s Centralnom Bankom Bosne i Hercegovine i BiH agencijama za bankarstvo. Osim toga, zabilježeno je više aktivnosti s Narodnom bankom Ukrajine, Narodnom bankom Moldavije, Centralnom bankom Kosova, Narodnom bankom Republike Sjeverne Makedonije i drugim središnjim bankama zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u.

- 1 CEF je međunarodna organizacija koja služi kao "centar znanja" za službenike u javnoj upravi zemalja jugoistočne Europe, a njegov je cilj jačanje suradnje i kapaciteta u upravljanju javnim financijama i središnjem bankarstvu tih zemalja. Zemlje članice CEF-a sudjeluju u njegovu radu putem Upravnog odbora, a članovi Upravnog odbora najčešće su ministar financija i guverner središnje banke.
- 2 *Job shadowing* je tehnika stručnog usavršavanja i učenja u kojoj osoba (npr. novi zaposlenik) prati iskusnoga kolegu u svakodnevnom radu radi boljeg uvida u procese i radno okruženje.
- 3 Instrument Europske komisije za prenošenje zakonodavstva i upoznavanje s najboljim praksama EU-a

SLIKA 13.2. Međunarodna suradnja**Države članice partneri i zemlje korisnice twinning projekta i Regionalnog programa za zapadni Balkan u 2025. godini**

- Države članice partneri u twinning projektu za Crnu Goru i partneri u Regionalnom programu za zapadni Balkan
- Države članice partneri u Regionalnom programu za zapadni Balkan (Češka zaključno s fazom II, Švedska od faze III)
- Zemlja korisnica twinning projekta i Regionalnog programa za zapadni Balkan
- Zemlje korisnice Regionalnog programa za zapadni Balkan
- Ostale države članice EU-a

Ostali važniji oblici suradnje u 2025. godini

- Države članice i ostale zemlje sudionice programa Pericles IV Alert
- Sudionice u job shadowingu u HNB-u (Moldavija i Kosovo)
- Ostale države članice EU-a

Izvor: HNB

Nakon što je započeo u studenome 2024. zajedničkim sastankom u HNB-u, tijekom 2025. održano je više aktivnosti u sklopu EU-ova programa Pericles IV Alert – *Euro counterfeit technical analysis training and enforcement of ALERT network in South-East Europe*, u kojemu je HNB nositelj. Osnovni je cilj programa Pericles IV sprječavanje krivotvorenja novca i prijevара povezanih s time te očuvanje integriteta euronovčanica i eurokovanica. Projekt je bio zamišljen kao razmjena znanja i iskustava iz područja borbe protiv krivotvorenja, stoga su u sklopu druge faze stručnjaci HNB-a posjetili sve institucije korisnice. U projektu, koji je završio u rujnu 2025., sudjelovali su stručnjaci iz područja krivotvorenja gotovog novca središnjih banaka Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije, Turske, Grčke i Kosova, Hrvatske te grčke policije i Agencije za forenziku Kosova. Treća faza održana je u Istanbulu, tijekom koje su projekt podržali Europska komisija, Europska središnja banka i Europol.

U rujnu 2025. završena je druga faza Regionalnog programa za jačanje kapaciteta središnjih banaka šest zemalja zapadnog Balkana u kontekstu njihova budućeg uključivanja u ESSB. Kao i u prethodnoj fazi programa, i u ovoj je HNB sudjelovao s 19 drugih središnjih banaka država članica EU-a i ESB-om, pod vodstvom Deutsche Bundesbank. HNB je bila najaktivnija središnja banka u programu te je u tom kontekstu održano više seminara i radionica za sve institucije korisnice.

4. HNB i klimatske promjene

Klimatske promjene i ostale promjene u prirodnom okolišu globalni su izazov koji može utjecati na očuvanje stabilnosti cijena i financijske stabilnosti. Njihovi se učinci očituju u fizičkim rizicima, poput ekstremnih vremenskih pojava, te tranzicijskim rizicima povezanim s regulatornim promjenama, tehnološkim prilagodbama i promjenama potrošačkih preferencija. U takvom okružju Hrvatska narodna banka tijekom 2025. nastavila je sustavno uključivati klimatske i okolišne činitelje u sva relevantna područja svojeg djelovanja, provodeći odredbe Klimatske strategije za razdoblje 2024. – 2026.

Budući da su istraživačke, regulatorne, supervizorske i operativne aktivnosti HNB-a vezane uz klimatske promjene brojne i raznolike, Radna skupina za koordinaciju klimatskih aktivnosti nastavila je djelovati i tijekom 2025. To tijelo osigurava međusobno informiranje i usklađivanje aktivnosti organizacijskih jedinica, razmjenu znanja i uvid u dobre prakse te praćenje provedbe stratezijskih ciljeva. Na sastancima su razmatrane aktivnosti međunarodnih institucija i institucija EU-a, supervizijske aktivnosti vezane uz upravljanje klimatskim i okolišnim rizicima u kreditnim institucijama, analize tranzicijskih i fizičkih rizika, razvoj klimatskih pokazatelja, upravljanje financijskom imovinom, smanjenje vlastitoga ugljičnog otiska te održivost gotovinskog ciklusa. Jedan od sastanaka održan je u obliku međuinstitucijskog dijaloga s Državnim zavodom za statistiku, čime je ojačana suradnja u području klimatskih i okolišnih podataka.

Razumijevanje makroekonomskih posljedica klimatske tranzicije i klimatskih šokova iznimno je važno za procjenu budućih gospodarskih i financijskih kretanja. Uključivanje klimatskih činitelja u Anketu o kreditnoj aktivnosti banaka omogućilo je prikupljanje dodatnih informacija o tome kako klimatski rizici i regulatorne promjene utječu na kreditne standarde i potražnju za kreditima poduzeća, a u 2025. to je pitanje prošireno i na stambeno kreditiranje. Ažurirane su procjene učinaka sustava EU ETS 2 na inflaciju i makroekonomska kretanja u Hrvatskoj, a u sklopu izrade projekcija javnih financija fiskalne mjere analizirane su prema njihovom doprinosu zelenoj tranziciji.

S obzirom na to da klimatske promjene mogu utjecati na sposobnost poduzeća da uredno servisiraju svoje obveze, HNB je tijekom 2025. dodatno unaprijedio analitički okvir za procjenu klimatskih rizika u financijskom sustavu. U segmentu fizičkih rizika korišteni su podaci o štetama i klimatskim događajima kako bi se procijenio njihov utjecaj na kreditni rizik poduzeća, dok je u području tranzicijskih rizika analizirana izloženost sektora gospodarstva promjenama klimatskih politika i regulatornih zahtjeva, uključujući potencijalne učinke na profitabilnost i zaduženost poduzeća. Kako bi se omogućilo sustavno i kontinuirano praćenje klimatskih rizika, razvijena je interna baza podataka za ocjenu klimatskih rizika koja objedinjuje podatke o izloženostima kreditnih institucija, klimatskim scenarijima i pokazateljima fizičkih i tranzicijskih rizika.

U prilagodbi nadzornih praksi klimatskim izazovima provedene su brojne aktivnosti usmjerene jačanju sposobnosti kreditnih institucija da prepoznaju i upravljaju klimatskim i okolišnim rizicima. Uz nastavak drugog ciklusa procjene usklađenosti manje značajnih institucija s ranije izdanim preporukama, tijekom 2025. unaprijeđen je regulatorni okvir kao rezultat djelovanja radnih skupina EBA-e za održivo financiranje. Početkom 2025. Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) objavilo je Smjernicu o upravljanju okolišnim, socijalnim i upravljačkim (ESG) rizicima kojom se bankama daje dodatno pojašnjenje na koji način u svoje poslovanje uključiti klimatske i okolišne rizike. HNB je tijekom godine radio na prenošenju novih europskih pravila u nacionalno zakonodavstvo te je organizirao edukacije za zaposlenike HNB-a i kreditne institucije o upravljanju tim rizicima. Istodobno je nastavljen rad u radnim skupinama ESB-a i EBA-e posvećenima klimatskom stresnom testiranju

te sudjelovanje u EU Flagship projektu posvećenom razvoju nadzornih metodologija i identifikaciji podatkovnih potreba za praćenje ESG rizika.

Kvaliteta i dostupnost statističkih podataka ključni su preuvjeti za analizu klimatskih rizika. Tijekom 2025. prvi su put objavljeni **pokazatelji povezani s klimatskim promjenama** za Hrvatsku u sklopu zajedničkog projekta Eurosustava, koji provode ESB i nacionalne središnje banke država članica EU-a. Ti pokazatelji omogućuju učinkovitiju analizu klimatskih rizika koji mogu utjecati na monetarnu politiku, stabilnost cijena i financijski sustav te obuhvaćaju tri područja: održivo financiranje, emisije ugljika i fizički rizik. Objavom tih pokazatelja unaprijeđena je transparentnost i omogućena usporedivost podataka na razini europodručja. S DZS-om je uspostavljena dostava podataka o geolokacijskim podacima nefinancijskih poduzeća HNB-u te je nastavljena suradnja sa Središnjim klirinškim depozitarnim društvom (SKDD) kojom se HNB-u dostavljaju dodatni atributi za domaća izdanja vrijednosnih papira.

HNB je tijekom 2025. pratio i okolišne aspekte digitalizacije i razvoja platnog prometa, uključujući analize Eurosustava o okolišnom otisku različitih metoda plaćanja. U sklopu početnog skupa okolišnih najboljih praksi za elektronička plaćanja male vrijednosti praćeni su trendovi smanjenja papirnatih naloga i prelaska na digitalne kanale, upotreba održivijih materijala u platnim instrumentima te prilagodbe pružatelja platnih usluga u segmentu infrastrukture. Te aktivnosti pridonose boljem razumijevanju načina na koji digitalizacija i razvoj novih platnih rješenja mogu dugoročno pridonijeti smanjenju okolišnog otiska platnog prometa.

Istodobno su poduzeti daljnji koraci prema održivijem gotovinskom ciklusu. Zbrinjavanje izrezanih novčanica provodi se uz zabranu njihova spaljivanja ili odlaganja na deponije, a nastavljene su i pripremne aktivnosti vezane uz recikliranje kovanica kuna i lipa te je u kolovozu 2025. osnovana Komisija za pripremu i provedbu postupka prodaje kovanica kune i lipe u vlasništvu HNB-a. HNB je sudjelovao u pripremi proširene Studije okolišnog otiska za gotovinu za referentnu godinu 2026. kao i u radu Stručne skupine za okoliš, zdravlje i sigurnost, uključujući organizaciju sastanka u Zagrebu. Hrvatska kovnica novca i dalje primjenjuje tehnologije i procese s manjim okolišnim opterećenjem, uz upotrebu energije iz obnovljivih izvora i ciljano unaprjeđenje okolišnih standarda.

Klimatske i okolišne činitelje uvažilo se i pri upravljanju portfeljem financijske imovine. Nastavljena je primjena metodologije Eurosustava za izračun klimatskih obilježja nemonetarnih portfelja te sudjelovanje u radu stručnih skupina posvećenih održivom i odgovornom ulaganju. Time se jača transparentnost portfelja glede njegove izloženosti klimatskim rizicima i njihova okolišnog utjecaja, uz očuvanje načela sigurnosti i likvidnosti ulaganja.

HNB kontinuirano provodi mjere za smanjenje vlastitoga okolišnog otiska. Tijekom 2025. pokrenuta je izrada Strategije upravljanja ugljičnim otiskom i pratećega akcijskog plana koji uključuje mjere vezane uz energetske učinkovitost, digitalizaciju poslovnih procesa i zelenu javnu nabavu. U tom su okviru unaprijeđeni i procesi organizacije događanja i službenih putovanja, uključujući pripremu uvođenja digitalnih alata za registraciju sudionika i rezervaciju putovanja te praćenje emisija CO₂.

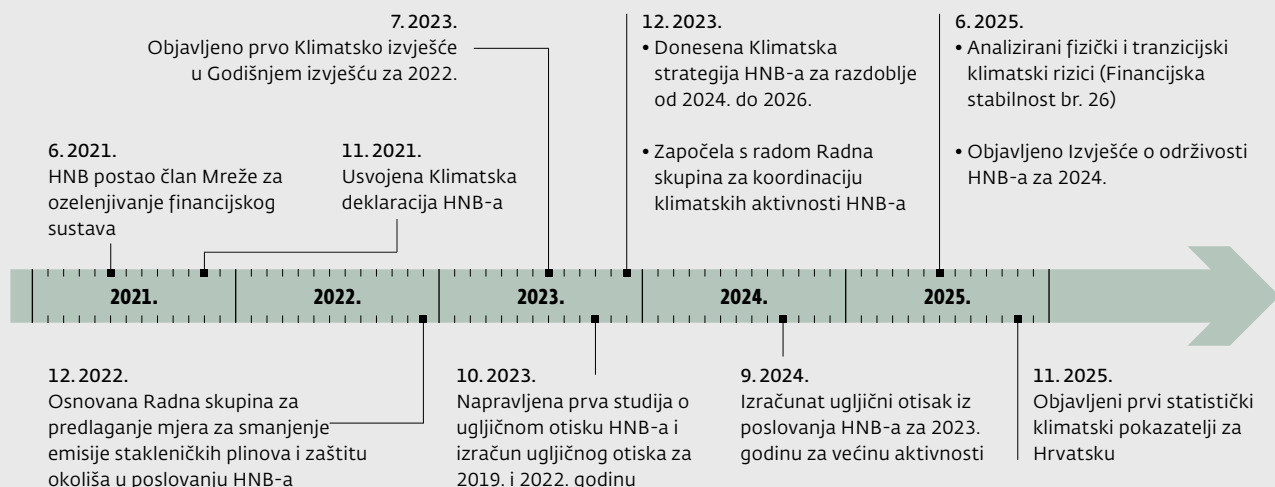
Znatan iskorak u tom kontekstu postignut je objavom **Izvešća o održivosti za 2024.** godinu, prvoga sveobuhvatnog dokumenta kojim HNB transparentno prikazuje provedbu Klimatske strategije, klimatsko financijsko izvješće te procjenu vlastitoga ugljičnog otiska i mjere za njegovo smanjenje.

Na nacionalnoj razini HNB je sudjelovao u radu Foruma za podršku održivom financiranju te u izradi i provedbi Akcijskog plana tog Foruma za 2025. i 2026. godinu. U suradnji s Ministarstvom financija, Predstavništvom Europske komisije u Republici Hrvatskoj i drugim nadležnim institucijama u travnju 2025. organizirana je konferencija “Podrška održivom financiranju”.

Klimatske i okolišne teme tijekom 2025. još su snažnije integrirane u edukacijske i komunikacijske aktivnosti HNB-a. Sudjelovanjem zaposlenika u međunarodnim programima i internim razmjenama znanja poboljšano je razumijevanje klimatskih rizika u financijskom sustavu. U sklopu aktivnosti za unaprjeđenje financijske pismenosti klimatske su teme sustavno uključene u sadržaje namijenjene učenicima, studentima i široj javnosti. Centar za posjetitelje organizirao je edukacijske programe i predavanja koji povezuju klimatske promjene s gospodarskim kretanjima, stabilnošću cijena i financijskim ponašanjem, dok je Moneterra, uz svoj stalni postav i posebne sadržaje, posjetiteljima približila ekološke aspekte životnog ciklusa novca, održivu potrošnju i ulogu financijskog sektora u klimatskoj tranziciji.

Tijekom 2025. HNB je tako dodatno produbio integraciju klimatskih i okolišnih činitelja u svoje analitičke, supervizorske, operativne i edukacijske aktivnosti, pridonoseći otpornosti financijskog sustava i poticanju održive tranzicije.

SLIKA 1. HNB i klimatske aktivnosti – kronologija ključnih objava i aktivnosti

Napomena: U lipnju 2025., analizirani su **fizički i tranzicijski klimatski rizici** (Financijska stabilnost br. 26). U isto vrijeme, objavljeno je **Izvešće o održivosti HNB-a za 2024.** U studenom 2025. objavljeni su prvi **statistički klimatski pokazatelji** za Hrvatsku.
Izvor: HNB

Javnost rada

Uvođenje makrobonitetne mjere za ograničavanje kriterija kreditiranja potrošača, povišena inflacija i monetarna politika Europske središnje banke te projekt digitalnog eura glavne su teme o kojima je tijekom 2025. Hrvatska narodna banka informirala javnost. Uveden je i novi komunikacijski format, HNB Podcast, te je intenzivirano promicanje novih programa u Moneterri – Muzeju novca Hrvatske narodne banke. Javnost je detaljno obavještavana o metodologiji za utvrđivanje strukture i visini bankarskih naknada te najavi besplatnog paketa bankarskih naknada. Posebna je pažnja posvećena projektima financijske pismenosti i zamjeni kovanica kune za euro, koja je bila moguća još samo do kraja 2025. Uobičajeno, veliko zanimanje javnosti izazvale su objave u povodu prigodnih numizmatičkih izdanja, poput zlatne i srebrne kovanice "Marija Jurić Zagorka" i "Kralj Tomislav".

HNB je u 2025. započeo s emitiranjem HNB Podcasta da se slušateljima ponudi stručan i jasan uvid u financijske i monetarne teme važne za širu i stručnu javnost. U razgovorima s članovima rukovodstva i stručnjacima Hrvatske narodne banke te vanjskim gostima, ekonomistima i ekspertima iz različitih područja, slušatelji mogu lakše razumjeti teme poput inflacije, monetarne politike, financijske stabilnosti, financijske pismenosti, uloge novca i središnjih banaka općenito kao i druge teme vezane uz rad Hrvatske narodne banke i središnjih banaka. Gost prvog podcasta, preslušanog gotovo 12 tisuća puta, guverner Boris Vujčić, govorio je o digitalnom euru. Objavljeno je još sedam podcasta o psihologiji novca, strukturi bilance HNB-a, makrobonitetnoj mjeri za ograničavanje kreditiranja i drugim temama iz područja financijske pismenosti i ekonomije.

Poseban komunikacijski naglasak u 2025. stavljen je na nastavak promicanja edukacijskih aktivnosti HNB-a i rada Moneterre – Muzeja novca HNB-a. Komunikacijski su popraćeni svi projekti Moneterre, Noć muzeja, Dan otvorenih vrata, predstavljanje numizmatičkih kovanica posvećenih Mariji Jurić Zagorki, upoznavanje javnosti s publikacijom “Financijska stabilnost”. Promoviran je ciklus predavanja Dubravka Mihaljeka “Monetarne (r)evolucije” i bivšega guvernera Marka Škreba “Zbog čega guverneri noću ne spavaju?” kao i edukacijskog ciklusa “Moneterrapija”, besplatnih edukacija o monetarnoj politici i djelokrugu rada Hrvatske narodne banke.

Budući da je riječ o temi od posebnoga javnog interesa, iscrpno su predstavljeni razlozi više stope inflacije u Hrvatskoj u odnosu na prosjek europodručja, monetarna politika Europske središnje banke te razlozi i efekti uvođenja makrobonitetne mjere HNB-a za ograničavanje kriterija kreditiranja potrošača. Građani su informirani o projektu digitalnog eura i isteku razdoblja u kojemu je moguća zamjena kovanica kune za euro te svim tehničkim pojedinostima zamjene.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI

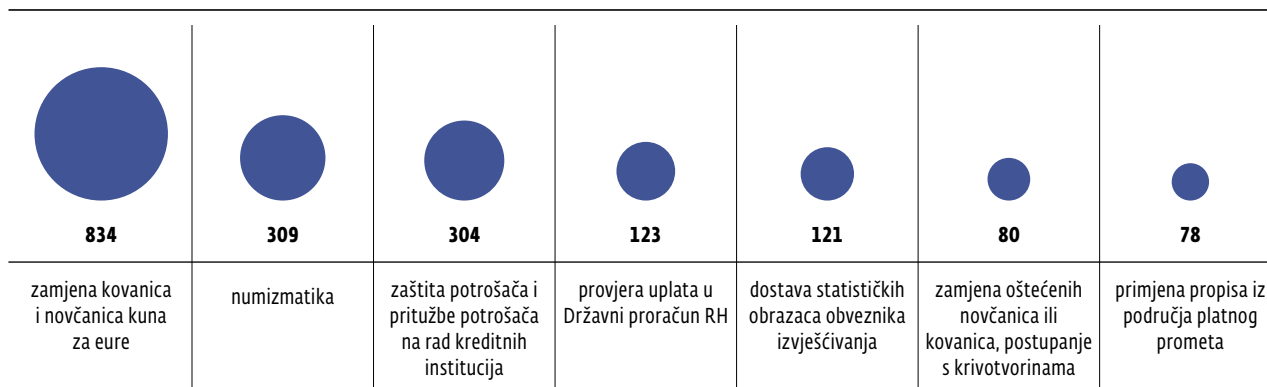
Tijekom 2025. objavljeno je 147 priopćenja o raznim temama iz nadležnosti Hrvatske narodne banke – od redovnih priopćenja o odlukama Savjeta HNB-a i Upravnog vijeća Europske središnje banke o monetarnoj politici do izvješća o poslovanju HNB-a – broj priopćenja bio je dvostruko veći nego prethodne godine.

Redovno se objavljuju i komentari i analize podataka koje HNB prikuplja te se o njima na primjeren način obavještava široka javnost. HNB odgovara i na brojna pitanja novinara, a dužnosnici i eksperti stručnih službi HNB-a često nastupaju u medijima i na tematskim skupovima. Tijekom 2025. HNB je odgovorio na 3567 upita koje su središnjoj banci uputili građani, poduzeća, predstavnici medija, državne institucije, veleposlanstva i drugi iz zemlje i inozemstva. Od toga je bilo 3194 upita građana, pravnih osoba i institucija te 373 medijska upita.

Vijesti o radu HNB-a, regulativi i mjerama iz područja djelovanja središnje banke, redovne publikacije te istraživački i stručni radovi HNB-ovih analitičara redovito su objavljivani tijekom 2025. na službenoj internetskoj stranici i na službenim profilima društvenih mreža, YouTubeu, Facebooku, Instagramu i LinkedInu, na kojima

Poseban komunikacijski naglasak u 2025. stavljen je na nastavak promicanja edukacijskih aktivnosti HNB-a i rada Moneterre – Muzeja novca HNB-a.

HNB je odgovorio na 3567 upita koje su središnjoj banci uputili građani, poduzeća, predstavnici medija, državne institucije, veleposlanstva i drugi iz zemlje i inozemstva.

SLIKA 14.1. Upiti građana i pravnih osoba HNB-u prema najzastupljenijim temama u 2025.

Izvor: HNB

su objavljene 452 vijesti o radu HNB-a, gotovo četvrtinu više u odnosu na prethodnu godinu. Najviše zanimanja izazvale su objave o numizmatičkom izdanju “Kralj Tomislav” i optjecajnoj kovanici “Grad Pula – Arena” te podcast u kojemu je guverner Boris Vujčić govorio o digitalnom euru.

Mobilna aplikacija mHNB, koja korisnicima pruža servisne informacije – tečajnu listu, informativnu listu ponude kredita i usporedbu bankovnih naknada (od 2026. i mrežu bankomata) – od pokretanja do kraja 2025. instalirana je na ukupno 20.669 uređaja. Građani su i tijekom 2025. instalirali i upotrebljavali mobilnu aplikaciju euroHR koja im je pomagala u konverziji. Aplikacija je do kraja 2025. instalirana na 513.855 mobilnih uređaja.

Nastavljen je intenzivan rad na produkciji i objavi videomaterijala na YouTube kanalu na kojemu su građani 32.377 puta pogledali neke od 43 ovogodišnja videa, a od kojih su najposjećeniji bili HNB Podcast s temom digitalnog eura (guverner Boris

Vujčić) i predavanje u Moneterri pod nazivom “Stablecoin: budućnost plaćanja ili uvod u novu krizu?”. Pozornost građana privukli su i videooprilozi s 31. Dubrovačke konferencije, konferencije HNB-a i MMF-a, Dana otvorenih vrata, Velike učeničke debate i dansko-hrvatskoga studentskog panela “Kišni i sunčani dani u financijama”.

Hrvatska javnost iskazala je veliko zanimanje za informacije o digitalnom euru i za zaštitu gotovine. Na tom tragu, sredinom godine objavljeno je priopćenje “I gotov novac i digitalni euro”, koje govori da uvođenje digitalnog eura ne znači ukidanje gotovine, novčanica i kovanica eura, već da će Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije dodatno biti osigurani status i sigurnost primjene gotovine. Guverner Vujčić i zamjenica guvernera Sandra Švaljek često su na domaćim i međunarodnim konferencijama govorili o tome, a objavili su i kolumne u hrvatskim medijima s temom digitalnog eura.

Javnost je informirana o panelu “Doprinos financijskog sektora transformaciji poslovanja u skladu sa standardima održivosti”, koji je moderirala zamjenica gu-

Mobilna aplikacija mHNB, koja korisnicima pruža servisne informacije – tečajnu listu, informativnu listu ponude kredita i usporedbu bankovnih naknada (od 2026. i mrežu bankomata) – od pokretanja do kraja 2025. instalirana je na ukupno 20.669 uređaja.

vernica Sandra Švaljek, u sklopu konferencije “Podrška održivom financiranju” organizirane u suradnji s Ministarstvom financija, Predstavništvom Europske komisije u Republici Hrvatskoj i nizom drugih nadležnih institucija u travnju 2025. Objavljeno je i Izvješće o održivosti Hrvatske narodne banke za 2024., a krajem godine i podrška HNB-a Deklaraciji NGFS-a (engl. *Network for Greening the Financial System*) o gospodarskom trošku nedjelovanja u području klime.

Velika učenička debata središnja je aktivnost Hrvatske narodne banke kojom se obilježava Svjetski tjedan novca. Na 9. Velikoj učeničkoj debati srednjoškolci, ujedno i članovi Hrvatskoga debatnog društva, raspravljali su o temi “Financijski influence-ri: odgovor na financijske izazove mladih?”, a pridružilo im se više od 190 učenika i profesora iz 18 škola iz 15 hrvatskih gradova postavljajući pitanja i aktivno sudjelujući u raspravi.

Početak godine javnost je informirana o izlaganju guvernera Borisa Vujčića “Novac budućnosti: Gdje su mladi u priči Hrvatske narodne banke?” na konferenciji “Money Tik Talk 2” održanoj na sveučilištu RIT Croatia.

Još jednom uspješno je organiziran i Dan otvorenih vrata Hrvatske narodne banke; u travnju je u samo jednom danu središnju Okruglu dvoranu zgrade HNB-a, remek-djelo najvažnijega hrvatskog arhitekta moderne Viktora Kovačića, posjetilo više od tisuću građana. Građani su tijekom dana mogli naučiti više o upravljanju financijama, a djeca su uz proučavanje novčanica i kovanica otkrila sve tajne eura. Događaju su, između ostalih, nazočili guverner HNB-a Boris Vujčić i zamjenica Sandra Švaljek; oni su studentima održali predavanja, a razgovarali su i sa zainteresiranim građanima.

Susret guvernera regije prošle se godine održao u suradnji s Ekonomskim fakultetom u Osijeku, uz okrugli stol guvernera s temom “Inflacija i tehnologije plaćanja u svijetu koji se brzo mijenja”. Uvodni govor pod naslovom “Enhancing Cross-border Payments in Europe and Beyond” održao je Piero Cipollone, član Upravnog odbora Europske središnje banke.

Krajem svibnja i početkom lipnja HNB je organizirao dvije velike konferencije o kojima se opširno izvještavalo. U Dubrovniku je održana dvodnevna međunarodna konferencija “Rast i otpornost zemalja Srednje, Istočne i Jugoistočne Europe u fragmentiranom svijetu”, koju su organizirali Hrvatska narodna banka i Međunarodni monetarni fond. Tjedan dana poslije s radom je započela tradicionalna 31. Dubrovačka ekonomska konferencija kao susret i mjesto dijaloga uglednih znanstvenika s predstavnicima međunarodnih financijskih institucija, središnjih banaka i financijskog sektora.

Tijekom drugog polugodišta javnost je upoznata s makrobonitetnom mjerom za ograničavanje kriterija kreditiranja potrošača te su obrazloženi svi njezini detalji i očekivani učinci. Medijski interes i interes građana za tu temu bio je izniman, što je rezultiralo velikim brojem novinarskih tekstova i televizijskih priloga i brojnim interakcijama na društvenim mrežama. Stoga je toj temi posvećen i podcast.

Europska središnja banka izabrala je hrvatsku dizajnericu Ivu Babaja u žiri za novi dizajn euronovčanica. Uz tu vijest, objavljeno je i da su Frane Banić iz HNB-a i

Guzmán González-Torres iz Središnje banke Italije dobitnici nagrade Zaklade prof. dr. Marijan Hanžeković u kategoriji redovitih radova za rad “Different strokes for different folks: Untangling supply and demand shocks using survey-data to assess sectoral inflationary pressures in Croatia”. Tijekom cijele godine predstavljali smo radove stručnjaka HNB-a izložene na Ekonomskim radionicama, koji su obuhvatili širok raspon tema – od “Razlike među spolovima u štednji tijekom životnog ciklusa – uloga financijske pismenosti” do “Kretanja plaća u Hrvatskoj – uloga kompozicijskog efekta”. Objavljen je i iznimno citiran i prenošen HNBlog “Kako je i zašto

Hrvatska nakon tri desetljeća postala zemlja kreditor MMF-a” Ane Martinis i Marka Olenkovića.

Europska središnja banka izabrala je hrvatsku dizajnericu Ivu Babaju u žiri za novi dizajn euronovčanica.

S ciljem cjelovitog informiranja o ekonomskim kretanjima, HNB objavljuje niz publikacija namijenjenih stručnoj i široj javnosti. **Redovne publikacije** daju pregled tekućih kretanja i prognoze budućih, kako bi građani i poduzeća bili upoznati s očekivanjima u gospodarstvu na temelju kojih središnja banka donosi mjere iz svoje nadležnosti. U **Povremenim publikacijama** objavljuju se analitički i istraživački radovi važni za Banku, ali i za širu javnost, koji pridonose uvidu u aktualne ekonomske trendove. Osobita pozornost pritom je dana upravo Godišnjem izvješću, u kojemu se pregledno opisuju aktivnosti HNB-a u protekloj godini.

Krajem 2025. godine provedena je intenzivna kampanja za zamjenu kovanica kune eurom, a guverner HNB-a tom je prigodom sa suradnicima održao zapaženu prezentaciju o makroekonomskim projekcijama HNB-a za 2026. na tradicionalnom prosinačkom godišnjem brifingu s medijima.

Aktivnosti Centra za posjetitelje

Hrvatska narodna banka i tijekom 2025. godine u Centru za posjetitelje educirala je zainteresirane građane, u prvom redu mlade, o temama iz svojeg djelokruga nastojeći time pridonijeti jačanju opće ekonomske pismenosti. Izlaganja i radionice HNB-a bili su također prigoda da učenici i studenti upoznaju stručnjake središnje banke i dobiju informacije o njihovom radu u banci, što mladima može olakšati profesionalnu orijentaciju. Predavači u Centru za posjetitelje, u pravilu zaposlenici HNB-a, edukacije su iskoristili za razgovor s polaznicima edukacijskih programa o njihovim idejama i prijedlozima.

SLIKA 15.1. Učenici iz raznih dijelova Hrvatske posjetili su HNB-ove radionice

Izvor: HNB

Izrazito velik interes za edukacije u organizaciji Centra za posjetitelje HNB-a nastao se i tijekom 2025. godine. Edukacijama je prisustvovalo ukupno 17.485 sudionika, nakon 10.374 korisnika u 2023. godini i 11.023 u 2024. godini. Najbrojniji sudionici izlaganja i radionica stručnjaka HNB-a bili su učenici srednjih i osnovnih škola iz raznih dijelova Hrvatske¹, a edukacije su održane i za studente, nastavnike, knjižničare te umirovljenike.

Za predavanja stručnjaka HNB-a bili su zainteresirani i posjetitelji iz inozemstva, pa je nekoliko prezentacija održano za studente iz Njemačke, Kine, SAD-a i druge. Korisnici *online* edukacija bili su također učenici i nastavnici iz Bosne i Hercegovine, Turske, Grčke, Rumunjske i Portugala.

Predavači HNB-a edukacije su održavali i u školama u Slatini, Labinu, Lovranu, Sv. Lovreču, Marčani, Gornjem Jesenju, Selcima Đakovačkim, Štrigovi, Sv. Martinu na Muri, Donjoj Stubici, Rijeci, Varaždinu, Semeljcima, Čakovcu, Podgajcima Podravskim, Krapini, Daruvaru, Josipovcu, Brestovcu Orehovičkom, Vrsaru, Zlatar Bistrici,

¹ Iz Novog Čiča, Siska, Male Subotice, Odre, Slavonskog Broda, Senkovca, Svetog Ilije, Samobora, Ivanić-Grada, Ivanca, Gline, Opatije, Moravica, Šibenika, Križevaca, Koprivnice, Knina, Požege, Splita, Zadra, Pule, Hrvatske Kostajnice, Zaboka, Zaprešića, Duge Rese, Bjelovara, Crikvenice, Rijeke, Slatine, Rovinja, Makarske, Čakovca, Đakova, Vinkovaca, Poreča, Vukovara, Požege i Zagreba

Našicama, Puli, Valturi, Križevcima, Ivancu, Županji, Vinkovcima, Novom Marofu, Novskoj i Zagrebu.

U sklopu edukacijskih aktivnosti HNB-a predstavnik središnje banke sudjelovao je i na panelu “Budućnost novca u digitalnoj eri” održanom na Sveučilištu u Dubrovniku, gdje se raspravljalo o temama vezanima uz digitalizaciju novca, odnosno o regulaciji i sigurnosti u svijetu digitalnih financija, inovacijama u financijskim tehnologijama i budućnosti plaćanja, utjecaju kriptovaluta na korištenje tradicionalnih oblika plaćanja, izazovima i prilikama koje digitalizacija donosi potrošačima i institucijama te ulozi centralnobankarskoga digitalnog novca u modernom financijskom sustavu, s naglaskom na digitalni euro i aktualne globalne izazove.

Zanimanje najvećeg broja polaznika, u prvom redu osnovnoškolaca, srednjoškolaca i njihovih nastavnika, privukle su sljedeće teme: upravljanje osobnim financijama, razvoj novca i osnove bankarstva, sigurnost internetskih i mobilnih plaćanja, osnovno o bankovnim proizvodima i uslugama. Zatim “Euro, naš novac”, “Zaštitna obilježja euronovčanica i kovanica”, “Kriptovaluta – prolazan trend ili budućnost novca?”, “Digitalni euro – kada dolazi i što donosi?”, “Aktualna gospodarska kretanja i monetarna politika”, “Što nam je donio euro?”, “HNB u Eurosustavu” te “Uloga HNB-a u održavanju financijske stabilnosti”.

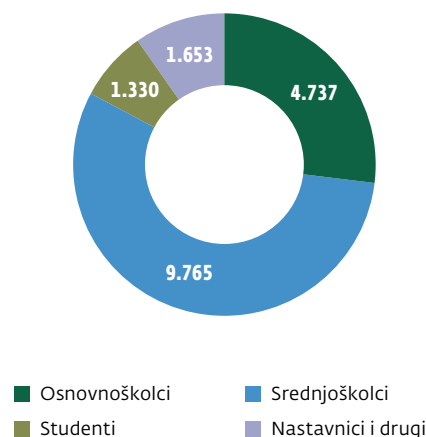
Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, djelovanje međunarodnih financijskih institucija, supervizija kreditnih institucija, zelene financije, upravljanje gotovim novcem, bezgotovinski platni promet i trendovi na tržištu, aktualnosti u zaštiti potrošača, makroekonomski i prognostički modeli kojima se koristi HNB također su bile teme koje su izazvale interes korisnika HNB-ovih edukacijskih programa.

SLIKA 15.2. Broj korisnika edukacijskih programa HNB-a

Polaznici edukacijskih programa po godinama

2025.	17.485
2024.	11.023
2023.	10.374
2022.	8.424
2021.	1.112
2020.	885
2019.	4.355
2018.	3.249
2017.	2.827

Broj polaznika edukacijskih programa u 2025.

Izvor: HNB

Ljudski resursi i organizacija

Tijekom 2025. u području upravljanja ljudskim resursima težište je bilo stavljeno na stjecanje znanja i vještina za poboljšanje učinkovitosti zaposlenika te povećanje vidljivosti HNB-a kao potencijalnog i poželjnog poslodavca.

PROMJENE UNUTRAŠNJEG USTROJA

HNB je i u 2025. nastavio unaprjeđivati i optimizirati unutrašnji ustroj s ciljem uspješnog ostvarivanja svojih ciljeva i zadaća kao i poboljšanja poslovnih procesa. Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjem ustroju 2025. bilo je obuhvaćeno šest organizacijskih jedinica razine sektora, direkcija, ureda i centra.

Promjene su se odnosile prije svega na ukidanje postojećih i osnivanje novih organizacijskih jedinica te na reorganizaciju, na izmjene i dopune opisa poslova te usklađivanje terminologije.

Reorganizacijom ustroja Sektora za gotov novac nastavilo se usklađivanje prema zahtjevima iniciranim članstvom u Eurosustavu i uključivanja u niz stručnih radnih skupina Europske središnje banke i Europske komisije.

Usvajanjem Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2023/1114 o tržištima kriptovaluta – MICA, Hrvatska narodna banka dobila je dodatne nadležnosti koje su dodijeljene Uredu za praćenje zaštite potrošača.

Dopuna poslova u jednom dijelu odnosila se i na poslove prikupljanja i obrade podataka, izračun emisije stakleničkih plinova u poslovanju HNB-a te izradu izvješća o ugljičnom otisku.

Optimizacijom procesa nastojao se poboljšati ustroj uz jasne linije odlučivanja, definiranje prioriteta, ciljeva i odgovornosti u ključnim poslovnim procesima i proizvodima.

Promjenama su se poboljšale komunikacija i kontrola izlaznih informacija te su se uvele sustavnost i ažurnost poslovnih procesa. Također, objedinjavanjem srodnih poslovnih aktivnosti na jednom mjestu djelotvornije će se upravljati operativnim, finansijskim i reputacijskim rizicima.

BRIGA O ZAPOSLENICIMA

S obzirom na to da su zaposlenici ključni činitelj uspjeha organizacije, HNB je i u 2025. nastojao prepoznati potrebu zaposlenika za ravnotežom između poslovnog i privatnog života. Posebna pozornost bila je usmjerena na skrb o djeci i drugim članovima uže obitelji zaposlenika te na održavanje zdravlja zaposlenika u obliku osiguranja sistematskih pregleda i sportskih aktivnosti. Osim navedenog, HNB preuzima brigu o svojim zaposlenicima i u raznim izvanrednim situacijama, pa je omogućeno da, u trajanju duljem od pet dana mjesečno, zaposlenici određeno vrijeme rade od kuće u izvanrednim situacijama (bolest, njega djeteta i sl.) predviđenima Zakonom o radu.

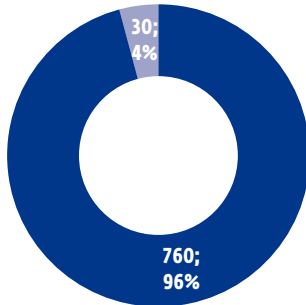
ZAPOŠLJAVANJE I RADNI ODNOSI

Na dan 31. prosinca 2025. HNB je imao 790 zaposlenika, što je za 1% više u odnosu na kraj 2024. Povećanje broja zaposlenih posljedica je usklađivanja sa zahtjevima članstva u Eurosustavu i već spomenutih novih zakonskih nadležnosti.

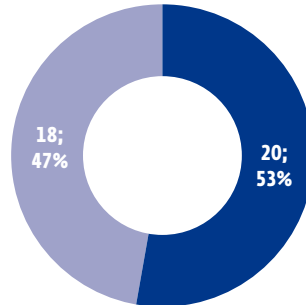
HNB je i u 2025. nastavio unaprjeđivati i optimizirati unutrašnji ustroj s ciljem uspješnog ostvarivanja svojih ciljeva i zadaća kao i poboljšanja poslovnih procesa.

SLIKA 16.1. Zaposlenici prema vrsti radnog odnosa – stanje i struktura

Struktura zaposlenika po radnom odnosu na dan 31. 12. 2025.

Struktura novozaposlenih po radnom odnosu (2025.)

■ Zaposlenici na određeno (uključujući i pripravnike)
 ■ Zaposlenici na neodređeno

Izvor: HNB

HNB je i dalje jedna od rijetkih središnjih banaka u Europskom sustavu središnjih banaka koja u strukturi zaposlenih ima veći udio žena. Rade na svim vrstama poslova: istraživačkim, analitičkim, supervizorskim, pravnim, informatičkim i drugima, a podjednako su zastupljene i na rukovodećim pozicijama.

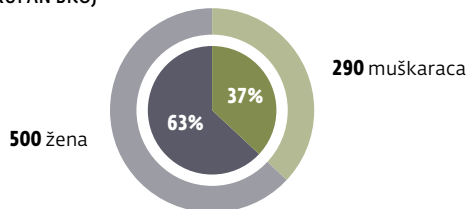
Kao i prethodne godine, tijekom 2025. novozaposleni su pretežno bili ekonomske struke. HNB je u 2025. trajno napustilo 27 zaposlenika, i to najviše sporazumnim prekidom ugovora o radu i odlascima u mirovinu. Prosječna je dob zaposlenika bila 46 godina, a prosječni ukupni radni staž iznosio je 21 godinu. Prosjek godina radnog iskustva u HNB-u iznosio je 14 godina.

Tijekom 2025. u Hrvatskoj narodnoj banci zaposleno je 9 pripravnika koji su uključeni u program pripravničkog staža te su uspješno položili pripravnički ispit.

S obzirom na to da HNB podržava i uočava prednosti interdisciplinarnog pristupa poslu, u HNB-u radi relativno velik broj stručnjaka prirodnih, tehničkih, društvenih

SLIKA 16.2. Struktura zaposlenih u HNB-u 2025.

UKUPAN BROJ

PROSJEČNA DOB

46

PROSJEČNI UKUPNI RADNI STAŽ

21

PROSJEK GODINA RADNOG ISKUSTVA U BANCII

14

▲
 Novi zaposlenici **38**

2025.

▼
 Napustilo banku **27**

RUKOVODEĆE POZICIJE

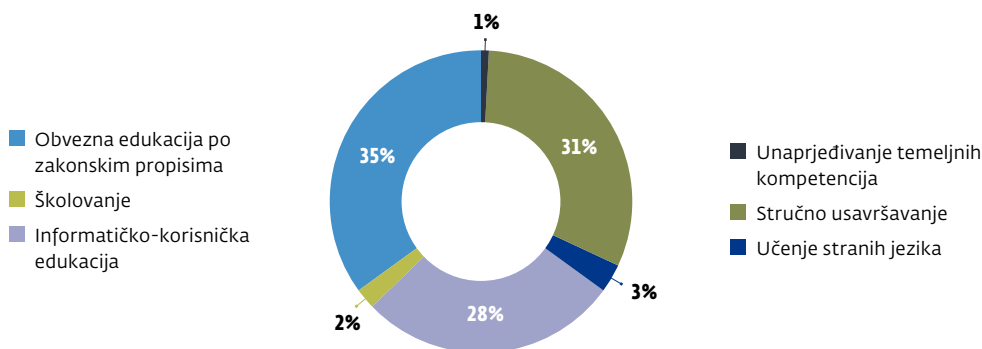
Izvor: HNB

i ostalih struka. Kao i prijašnjih godina, velik udio visokoobrazovanih zaposlenika ima završen poslijediplomski studij, tj. doktorat, magisterij i slično.

Razvoj zaposlenih

U različitim obrazovnim programima sudjelovalo je više polaznika nego prijašnjih godina. Najveći dio realiziranih sudjelovanja odnosio se na stručno usavršavanje i obvezno osposobljavanje i usavršavanje po zakonskim propisima i ostale edukacije na razini Banke, a nešto više bili su zastupljeni programi unaprjeđivanja i razvoja kompetencija. U manjoj mjeri bilo je zastupljeno učenje stranih jezika, školovanje, informatičko korisničko osposobljavanje i usavršavanje i slično.

SLIKA 16.3. Razvoj zaposlenih po vrsti obrazovanja u 2025.

Izvor: HNB

Posebno treba istaknuti da su tijekom 2025., uz uobičajeno informatičko korisničko osposobljavanje i usavršavanje (Word, Excel, Access i sl.), organizirani tečajevi za specifične poslovne potrebe, kao što je poduka iz računalnog programa za obradu i prikaz podataka Tableau, iz programskih jezika R, PYTHON, SQL te edukacije vezane uz upotrebu umjetne inteligencije.

Nastavlja se s unaprjeđivanjem i razvojem kompetencija

HNB je tijekom 2025. organizirao više radionica za ciljane veće skupine zaposlenika iz različitih organizacijskih jedinica prepoznajući važnost kontinuiranog usavršavanja i unaprjeđivanja kompetencija zaposlenika. Provedene su brojne edukacije kojima su se nastojale unaprijediti postojeće stručne i temeljne kompetencije zaposlenika ili razviti nova stručna znanja. Osim toga, organizirane su i radionice unaprjeđenja komunikacijskih vještina, timskih vještina, razvoja etičkih kompetencija i kompetencija potrebnih za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, kompetencija za upotrebu umjetne inteligencije te drugih specifičnih stručnih znanja. Kontinuirano ulaganje u razvoj kompetencija zaposlenika pridonijelo je većoj motiviranosti i angažiranosti zaposlenika u svakodnevnom radu te boljoj povezanosti timova i timske suradnje.

Stipendije i stručna studentska praksa

I u 2025. godini nastavljene su aktivnosti sa studentima na visokim učilištima u Hrvatskoj. S ciljem predstavljanja HNB-a kao poslodavca, zaposlenici Direkcije za upravljanje ljudskim resursima sudjelovali su na sajmu Work in Science – WISE na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu te na sajmu karijere na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a radi potpore studentima objavljeni su i natječaji za obavljanje studentske stručne prakse i dodjelu stipendija Hrvatske narodne banke.

Početkom lipnja 2025. objavljen je natječaj HNB-a za obavljanje stručne studentske prakse u predviđenom trajanju od najviše 25 dana. Ukupno se prijavilo 27 kandidatkinja/kandidata. Za obavljanje studentske stručne prakse u HNB-u predloženo je 10 kandidata koji su odradili studentsku stručnu praksu.

Aktivnost stipendiranja studenata pridonijela je uspješnom pridobivanju odgovarajućeg profila zaposlenika za rad u Banci. U svibnju 2025. objavljen je natječaj za dodjelu stipendija Hrvatske narodne banke. Do krajnjeg roka na natječaj se prijavilo ukupno 44 kandidatkinja/kandidata. Nakon provedenih stručnih razgovora i psihologijskih intervjua za dodjelu stipendija predloženo je 8 studenata, i to: petero iz polja ekonomije, dvoje iz polja računarstva i jedan iz polja fizike. Sa studentima su potpisani ugovori o stipendiranju.

Tijekom 2025. godine osnovan je Sindikat zaposlenika Hrvatske narodne banke koji je započeo sa svojim redovitim aktivnostima.

5. Etika i integritet

Etički kodeks Hrvatske narodne banke utvrdio je standarde etičkog ponašanja i integriteta zaposlenika te odredio temeljna etička načela koja promiče HNB. Etičkim okvirom Hrvatske narodne banke usvojena su načela etičkog okvira Eurosustava i jedinstvenoga nadzornog mehanizma. Promicanje usklađenosti postupanja zaposlenika s Etičkim kodeksom i postupak praćenja usklađenosti zaposlenika s etičkim okvirom u nadležnosti je Ureda za usklađenost poslovanja.

ETIČKI OKVIR HRVATSKE NARODNE BANKE

Etički okvir Hrvatske narodne banke sastoji se od:

- 1) Etičkoga kodeksa Hrvatske narodne banke
- 2) Odluke o ograničenjima ključnih privatnih financijskih transakcija zaposlenika Hrvatske narodne banke
- 3) Odluke o iznimkama od zabrane primanja koristi i
- 4) Odluke o upravljanju sukobom interesa.

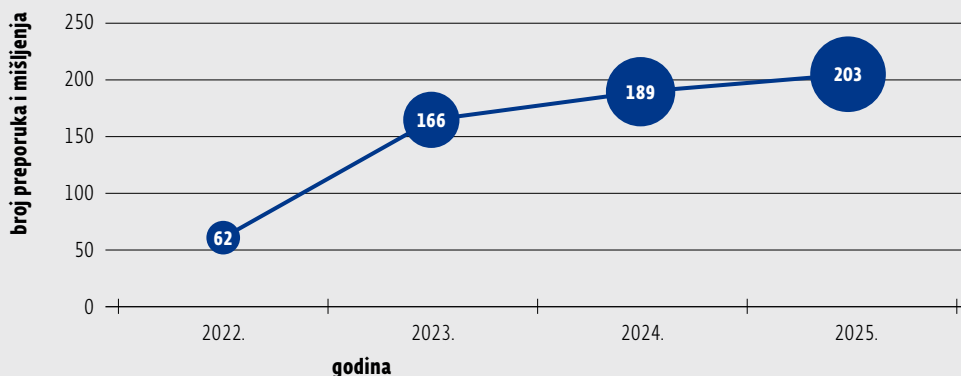
Etičkim kodeksom utvrđeni su najviši standardi etičkog ponašanja i integriteta zaposlenika, koji su razvrstani u šest područja, a to su: a) zaštita dostojanstva i zabrana diskriminacije, b) izbjegavanje sukoba interesa, c) komunikacija, i to međusobna komunikacija među zaposlenicima, prema trećim osobama kao i u javnim nastupima, pri poučavanju i u publicistici, d) čuvanje povjerljivih podataka i zabrana zlouporabe informacija koje nisu javne, e) nepristranost i f) postupanje s imovinom i resursima HNB-a. Etičkim kodeksom utvrđena su i temeljna etička načela koja HNB promiče, i to odgovorno, pošteno, neovisno i nepristrano djelovanje s poštovanjem i diskrecijom, izbjegavanje svakoga neprimjerenog ponašanja te profesionalnost, transparentnost, jednakost, raznolikost i uključivost.

EDUKACIJA I SAVJETOVANJE ZAPOSLENIKA

Ured je i u 2025. godini radi upoznavanja s etičkim okvirom Hrvatske narodne banke nastavio provoditi educiranje i savjetovanje zaposlenika, pa je tijekom 2025. održana specijalizirana edukacija Prevencija sukoba interesa za sve zaposlenike Supervizije.

Ured je također nastavio educirati novozaposlene u HNB-u uz program “Razgovorajmo o etici”, kojemu je cilj novozaposlenim osobama pružiti osnovne informacije o etičkom okviru HNB-a, odnosno upoznati ih sa standardima etičkog ponašanja i integriteta te s temeljnim etičkim načelima koja HNB promiče. Tijekom 2025. godine provedeno je sveukupno šest edukacija za novozaposlene.

SLIKA 1. Upiti zaposlenika za preporuke i mišljenja

Izvor: HNB

Jedna od važnih zadaća Ureda jest i savjetovanje zaposlenika, davanje uputa, mišljenja i tumačenja pojedinih odredbi koje reguliraju etički okvir banke. U 2025. najveći broj upita odnosio se na obavljanje poslova za drugog poslodavca i ograničenja glede ključnih privatnih financijskih transakcija zaposlenika, dok su u podjednakoj mjeri bili zastupljeni upiti vezani uz sprječavanje sukoba interesa, iznimke od zabrane primanja koristi te sva ostala područja koja predstavljaju etički okvir Hrvatske narodne banke.

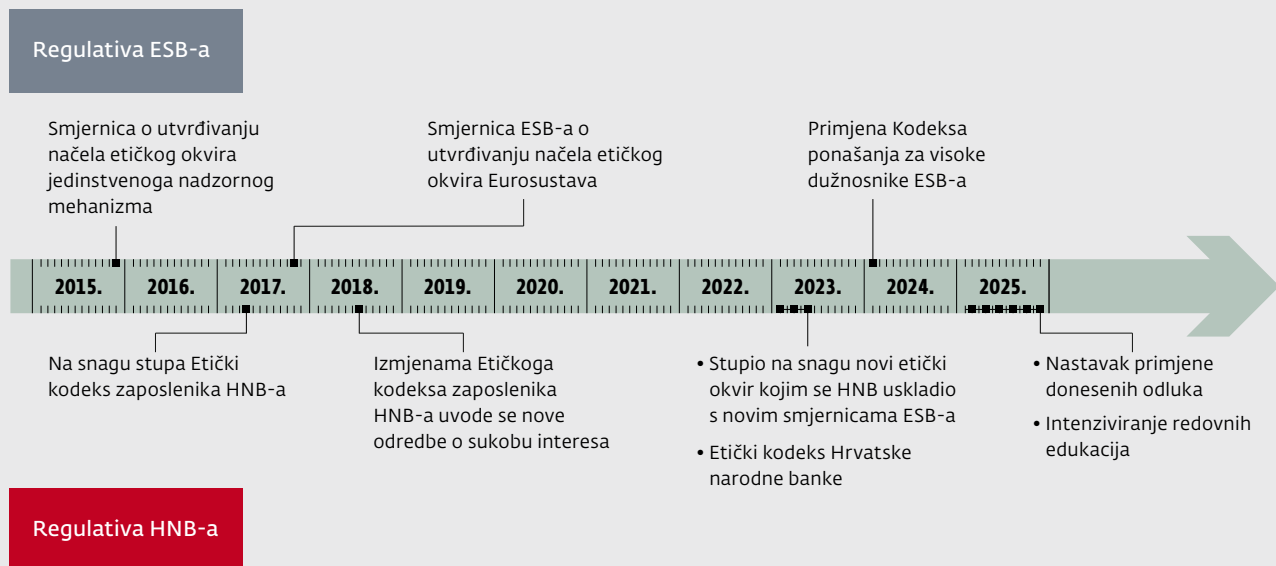
O jačanju svijesti o važnosti načela etike i integriteta govori stalan rast upita za preporuke i mišljenja upućenih Uredu (2022. bila su 62 upita, 2023. 166 upita, 2024. sveukupno 189 upita, a u 2025. 203 upita).

PRAĆENJE ETIČKE USKLAĐENOSTI

Jedna je od ključnih zadaća Ureda redovno praćenje etičke usklađenosti, koje se provodi na temelju Godišnjeg plana praćenja usklađenosti. Cilj je tog postupka praćenje primjene internih akata kojima su uređena pitanja iz nadležnosti Ureda, radi promicanja poslovanja Hrvatske narodne banke temeljenog na odgovornom, poštenom, neovisnom i nepristranom djelovanju, s poštovanjem i diskrecijom, te profesionalnost, transparentnost, jednakost, raznolikost, uz izbjegavanje svakoga neprimjerenog ponašanja.

S ciljem osiguranja dosljedne primjene etičkih načela, Ured će nastaviti upoznavati zaposlenike s etičkim okvirom, doprinoseći tako etičkoj kulturi, a time ujedno i jačajući vjerodostojnost Hrvatske narodne banke, povjerenje nadziranih subjekata, drugih ugovornih strana u provedbi monetarne politike i svih građana Republike Hrvatske u poslovanje i rad Hrvatske narodne banke.

SLIKA 2. Razvoj etičkih standarda u HNB-u

Izvor: HNB

Članovi Savjeta i osobe na rukovodećim zanimanjima u Hrvatskoj narodnoj banci

Boris Vujčić, guverner
Sandra Švaljek, zamjenica guvernera
Tomislav Ćorić, viceguverner
Michael Faulend, viceguverner
Bojan Fras, viceguverner
Ivana Jakir-Bajo, viceguvernerka
Maroje Lang, viceguverner

Glavni ekonomist: **Vedran Šošić**
 Poslovni direktor: **Tomislav Presečan**

Izvršni direktori i izvršne direktorice

Sektor istraživanja
 Sektor kontrolinga, financija i računovodstva
 Sektor za informatičke tehnologije
 Sektor podrške poslovanju
 Sektor za centralnobankarske operacije
 Sektor komunikacija
 Sektor statistike
 Sektor bonitetne regulative, metodologije i neposrednog nadzora
 Sektor specijalističke supervizije i nadzora
 Sektor bonitetne supervizije
 Sektor pravnih poslova
 Sektor platnog prometa
 Sektor za međunarodne i europske odnose
 Sektor za gotov novac

Davor Kunovac
Diana Jakelić
Mario Žgela
Josip Medić
Irena Kovačec
Alemka Lisinski
Tomislav Galac

Sanja Petrinić Turković
Damir Blažeković
Renata Samodol
Dražen Odorčić
Bruno Vukoja
Sanja Tomičić
Tihomir Mavriček

Direktori i direktorice ureda

Ured za sigurnost
 Ured unutarnje revizije
 Ured za devizne propise
 Ured za usklađenost poslovanja
 Ured za praćenje zaštite potrošača
 Ured za sanaciju kreditnih institucija
 Ured za koordinaciju poslova sukcesije
 Ured guvernera
 Ured za koordinaciju poslova bonitetne supervizije, nadzora i upravljanja rizicima
 Ured za nadzor subjekata u kupoprodaji neprihodonosnih kredita
 Ured za upravljanje financijskim rizicima
 Centar za posjetitelje
 Informacijsko-edukacijski centar Moneterra
 – Muzej novca Hrvatske narodne banke

Zoran Bogdanović
Ivana Krečak
Zoran Jurak
Vjekoslav Kozina
Snježana Levar
Lidija Pranjić
Boris Zaninović
Nina Srkalović

Mario Varjačić

Sandra Tripović
Ivan Budimir
Dejana Rebernik

Ines Merkl

Organizacijska shema

Viceguverner	Viceguverner	Viceguverner	Viceguverner
Sektor bonitetne regulative, metodologije i neposrednog nadzora	Sektor za međunarodne i europske odnose	Sektor pravnih poslova	Sektor za gotov novac
Direkcija za bonitetnu regulativu i krizno upravljanje	Direkcija za europske odnose Odjel za ESSB (Europski sustav središnjih banaka) i Eurosustav Odjel za politike EU	Direkcija za financijsko i supervizorsko pravo Odjel za financijsko pravo Odjel za supervizorsko pravo	Direkcija za regulativu, razvoj i kontrolu poslovanja s gotovim novcem Odjel za regulativu i razvoj poslovanja s gotovim novcem Odjel kontrolu poslovanja s gotovim novcem
Direkcija za neposredni nadzor i modeliranje rizika	Direkcija za odnose s međunarodnim financijskim institucijama Odjel za politike MFI Odjel za financijske poslove s MFI	Direkcija za opće pravne poslove	Direkcija za pohranu, obradu i opskrbu gotovim novcem Odjel za pohranu i opskrbu gotovim novcem Odjel za obradu gotovog novca Odjel za odnose sa strankama u poslovima s gotovim novcem
Direkcija za bonitetno izvješćivanje, metodologiju i analizu Odjel za bonitetno izvješćivanje Odjel za bonitetnu metodologiju i analizu	Ured za sanaciju kreditnih institucija	Ured za praćenje zaštite potrošača	Direkcija nacionalnih centara za borbu protiv krivotvorenja, analizu novčanica i analizu kovanog novca Odjel nacionalnog centra za borbu protiv krivotvorenja Odjel nacionalnog centra za analizu novčanica Odjel nacionalnog centra za analizu kovanica
Sektor bonitetne supervizije			
Direkcija supervizije I			
Direkcija supervizije II			
Sektor specijalističke supervizije i nadzora			
Direkcija supervizije informacijskih sustava			
Direkcija nadzora sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma			
Ured za koordinaciju poslova bonitetne supervizije, nadzora i upravljanja rizicima			
Ured za nadzor subjekata u kupoprodaji neprihodonosnih kredita			

Klimatsko finansijsko
izvješće **2025.**

Klimatsko financijsko izvješće

Četvrtom objavom podataka povezanih s klimom za nemonetarne portfelje Hrvatska narodna banka nastavlja s informiranjem javnosti o izloženosti vlastite financijske imovine klimatskim i okolišnim rizicima, utjecaju vlastitih financijskih aktivnosti na klimu i okoliš, jača svijest i razumijevanje klimatskih i okolišnih rizika te pridonosi usklađenom objavljivanju klimatskih pokazatelja na razini Eurosustava.

Prema zajedničkom okviru središnje banke Eurosustava, pa tako i Hrvatska narodna banka, obvezale su se klimatske informacije povezane s financijskom imovinom objavljivati jedanput godišnje.

Klimatsko izvješće obuhvaća četiri tematska područja: a) upravljanje (engl. *governance*), b) strategiju (engl. *strategy*), c) upravljanje rizicima (engl. *risk management*) i d) pokazatelje i ciljeve (engl. *metrics and targets*).

Hrvatska narodna banka sudjeluje u aktivnostima i provodi inicijative kojima Eurosustav nastoji smanjiti izloženost vlastite financijske imovine klimatskim i okolišnim rizicima te pridonijeti prelasku na klimatski neutralno gospodarstvo i ostvarivanju klimatskih ciljeva Europske unije. Klimatske objave kontinuirano se unaprjeđuju zahvaljujući većoj dostupnosti i kvaliteti podataka povezanih s klimom te razvoju metodologija i ekspertize na području klimatskih rizika. Ovogodišnja objava HNB-a uključuje i pokazatelje prilagođene za inflacijske učinke za proizvodne emisije državnih izdavatelja.

Kao i prethodna klimatska financijska izvješća, ovo izvješće sadržava informacije o financijskoj imovini kojom upravlja HNB, a koju čini devizna imovina Republike Hrvatske koja nije prenesena Europskoj središnjoj banci, imovina u euru koja nije nastala provedbom zajedničke monetarne politike te portfelj hrvatskih državnih obveznica kupljenih u sklopu pandemijskog programa otkupa hrvatskih državnih obveznica. Financijska imovina na koju se odnosi ovo izvješće iznosila je krajem 2025. oko 24,8 milijarda eura.

1. UPRAVLJANJE

Upravljanje u Hrvatskoj narodnoj banci utvrđeno je Zakonom o HNB-u, Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a. HNB uvažava klimatska pitanja pri ispunjavanju svojih zakonom definiranih zadaća i poslova te podupire klimatske ciljeve Europske unije, sve dok time ne ugrožava održavanje stabilnosti cijena i financijske stabilnosti.

Strateški okvir ulaganja i upravljanja financijskim rizicima donosi Savjet HNB-a koji svojom Odlukom o upravljanju financijskom imovinom određuje smjernice, kriterije i limite izloženosti financijske imovine rizicima. U skladu s ciljevima i kriterijima koje postavlja Savjet HNB-a Komisija za upravljanje financijskom imovinom razvija strategije njihova ulaganja te donosi taktičke odluke vodeći računa o tržišnim kretanjima. Direkcija za upravljanje financijskom imovinom na dnevnoj je razini zadužena za ulaganje financijske imovine, a Ured za upravljanje financijskim rizicima za procjenu i mjerenje rizika, uključujući i klimatske rizike, kao i mjerenje učinka i izradu prijedloga strateške alokacije financijske imovine. Zadatak je Direkcije za upravljanje financijskom imovinom i Ureda za upravljanje financijskim rizicima izvještavati Komisiju i Savjet. Pri upravljanju financijskom imovinom održava se primjerena izloženost rizicima te se, u sklopu danih ograničenja, nastoje ostvariti povoljne stope povrata ulaganja.

Financijsku imovinu kojom upravlja HNB čine devizna imovina Republike Hrvatske koja nije prenesena Europskoj središnjoj banci u skladu s člankom 30.1. i člankom 48.1. Statuta Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i Europske središnje banke (ESB) i imovina u domaćoj valuti euru koja nije povezana s provedbom zajedničke monetarne politike. U navedenu imovinu uključen je i portfelj hrvatskih državnih obveznica kupljenih za vrijeme pandemije bolesti COVID-19 s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica i poremećaja na tržištu, a kojim se ne upravlja aktivno. HNB upravlja financijskom imovinom podržavajući monetarnu politiku, financijsku stabilnost i povjerenje u financijski sustav, pri čemu se prije svega rukovodi načelima likvidnosti i sigurnosti ulaganja.

SLIKA 1. Strategija i odluke u upravljanju financijskom imovinom HNB-a

Izvor: HNB

Veći dio financijske imovine uložen je u vrijednosne papire država i državnih institucija, kao najsigurnije i vrlo likvidne instrumente, stoga obilježja država izdavatelja tih vrijednosnih papira znatno utječu na razinu održivosti ukupnog portfelja financijske imovine. Uz to, financijska imovina uložena je u vrijednosne papire međunarodnih financijskih institucija i agencija te u osigurane obveznice.

Upravljanje klimatskim rizicima i prilikama povezanim s financijskom imovinom ugrađeno je u postojeće strukture upravljanja financijskom imovinom i strategiju ulaganja. Takav integrirani pristup klimatskim pitanjima i pitanjima održivosti općenito proizlazi iz strateških dokumenata HNB-a i načela uvažavanja klimatskih promjena i održivosti pri obavljanju svih zakonom definiranih poslova i zadataka.

2. STRATEGIJA

Strategija održivog ulaganja HNB-a ima svoje ishodište u Stratezijskom planu za razdoblje od 2024. do 2026. kao krovnom strateškom dokumentu Hrvatske narodne banke. Stratezijski plan uključio je usmjerenost prema održivom razvoju među šest strateških ciljeva u razdoblju na koje se plan odnosi. Pritom je unutar tog cilja kao prioritetne aktivnosti naveo prepoznavanje i razumijevanje klimatskih i okolišnih rizika kojima je izložena vlastita financijska imovina, uvažavanje načela održivosti pri upravljanju financijskom imovinom te promicanje ozelenjivanja financijskih sustava.

Na Stratezijski plan za razdoblje od 2024. do 2026. i u njemu istaknut cilj usmjerenosti prema održivom razvoju nadovezala se u prosincu 2023. donesena Klimatska strategija za razdoblje od 2024. do 2026. Strategija donosi ciljeve i prioritete u području prilagodbe klimatskim promjenama i njihovu ublažavanje. Glavni ciljevi definirani Klimatskom strategijom za sljedeće trogodišnje razdoblje obuhvaćaju razumijevanje klimatskih rizika za stabilnost cijena i financijsku stabilnost, uključivanje klimatskih rizika u nadzor kreditnih institucija, podršku tranziciji prema niskougličnom gospodarstvu, smanjenje vlastitoga ugljičnog otiska te aktivnu podršku inicijativama za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama. Donošenju Klimatske strategije prethodila je Klimatska deklaracija iz 2021. kojom se HNB obvezao razviti i provoditi vlastitu klimatsku strategiju u različitim područjima svoje nadležnosti pa tako i u području upravljanja financijskom imovinom.

SLIKA 2. Aktivnosti koje će se provoditi s ciljem ozelenjivanja financijske imovine

ISTRAŽIVANJE

- analiza prihvatljivih rizika
- analiza izdavatelja
- testovi otpornosti na stres
- učinak

RAZVOJ

- izrada smjernica
- širenje lista izdavatelja
- edukacija
- izvještavanje

ULAGANJE I MJERENJE

- formiranje portfelja
- mjerni pokazatelji
- izvještavanje

Izvor: HNB

HNB-ova strategija održivog ulaganja ima kao cilj ozelenjivati financijsku imovinu uvažavajući važnost ublažavanja klimatskih promjena i prelaska na održivo gospodarstvo kao i upravljanja klimatskim rizicima kojima je izložena njegova vlastita imovina. Pritom se rukovodi općim načelima upravljanja financijskom imovinom HNB-a. U svrhu ozelenjivanja financijske imovine provodi aktivnosti istraživanja, razvoja, ulaganja i mjerenja (Slika 2.).

HNB dio ulaganja usmjerava u obveznice povezane s projektima koji imaju pozitivan utjecaj na okolišnu i ostale aspekte održivosti – zelene obveznice (engl. *green bonds*), socijalne obveznice (engl. *social bonds*) i održive obveznice (engl. *sustainability bonds*). Tako se posredno uključuje u proces smanjivanja emisije stakleničkih plinova njihovih izdavatelja.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA

HNB prepoznaje važnost temeljitog razumijevanja rizika povezanih s klimatskim promjenama pri upravljanju financijskom imovinom te identificira, ocjenjuje i upravlja tim rizicima. Uz to, HNB uključuje dugoročne klimatske rizike u upravljanje financijskom imovinom, kontinuirano usvaja nova znanja i unapređuje metodologije.

Financijska imovina HNB-a izložena je rizicima povezanim s klimatskim promjenama. Integracija rizika povezanih s klimatskim promjenama u proces sveobuhvatnog upravljanja rizicima je u tijeku, pri čemu se polazi od načela da navedeni rizici ne čine zasebnu kategoriju rizika, nego povećavaju postojeće kategorije financijskih rizika: tržišni i kreditni rizik te rizik likvidnosti i operativni rizik. Financijski rizici prate se s pomoću sustava dnevnih limita ulaganja financijske imovine određenih okvirom za upravljanje rizicima.

4. POKAZATELJI I CILJEVI

Pokazatelji

Emisije stakleničkih plinova mjere se i izražavaju u tonama ekvivalenta CO₂, a u skladu s općeprihvaćenim GHG protokolom obično se izvještava o emisijama iz triju opsega. Opseg 1 obuhvaća emisije za koje je organizacija izravno odgovorna putem svojih nabava energenata poput prirodnog plina, loživog ulja ili motornih goriva. Opseg 2 obuhvaća neizravne emisije nastale u proizvodnji električne ili toplinske energije koju organizacija troši. Opseg 3 obuhvaća sve ostale neizravne emisije u lancima vrijednosti u koje je organizacija uključena.

Ekvivalent CO₂ omogućuje iskazivanje emisija različitih stakleničkih plinova (ugljikov dioksid, metan, dušikov oksid i ostali plinovi) u jedinicama emisija ugljikova dioksida, svodeći njihov potencijal globalnog zagrijavanja na potencijal globalnog zagrijavanja ugljikova dioksida.

Zajednički okvir Eurosustava za klimatske financijske objave za nemonetarne portfelje predviđa izvještavanje o najmanje tri pokazatelja: ponderirani prosječni intenzitet ugljika, ukupne emisije stakleničkih plinova, ugljični otisak te udio zelenih obveznica, dok Hrvatska narodna banka izvještava i o ugljičnom intenzitetu. Izračun ovih pokazatelja temelji se na preporukama Radne skupine za financijske objave povezane s klimom (engl. *Task Force on Climate-related Financial Disclosures*, TCFD) i Partnerstva za mjerenje emisija stakleničkih plinova financijskih institucija (engl. *Partnership for Carbon Accounting Financials*, PCAF).

Navedeni pokazatelji primjenjuju se kako bi se, u skladu s načelom dvostruke značajnosti, izvijestilo o uzajamnoj povezanosti klime i financijskog portfelja, odnosno o utjecaju klimatskih promjena na izloženost financijskog portfelja klimatskim rizicima (tzv. financijska značajnost), kao i o utjecaju financijskog portfelja na klimu i okoliš (tzv. okolišna značajnost).

- **Ponderirani prosječni intenzitet ugljika** (engl. *Weighted Average Carbon Intensity*, **WACI**) mjeri izloženost portfelja emisijama stakleničkih plinova izdavatelja, a izražava se u tonama CO₂e po milijunu eura prihoda izdavatelja ili po milijunu eura BDP-a za državne izdavatelje. Emisije stakleničkih plinova normaliziraju se veličinom gospodarske aktivnosti izdavatelja i tako se dobiva njihov ugljični intenzitet. Ugljični intenzitet pojedinog izdavatelja ponderira se udjelom izloženosti prema tom izdavatelju u ukupnom portfelju kako bi se izračunao ponderirani prosječni intenzitet ugljika. Ponderirani prosječni intenzitet ugljika središnji je element klimatskih financijskih objava Eurosustava jer izračunava se iz lako dostupnih podataka, uključuje normalizaciju podataka i ima široku primjenu u financijskoj industriji, što omogućuje njegovu usporedivost za portfelje različitih sektora i u različitim razdobljima. Pruža uvid u financijsku značajnost, odnosno izloženost portfelja klimatskim tranzicijskim rizicima.
- **Ukupna emisija stakleničkih plinova** (engl. *Total Carbon Emissions*, **TCE**) mjeri ukupne apsolutne emisije stakleničkih plinova portfelja, izražava se u tonama CO₂e i izračunava ponderiranjem emisija stakleničkih plinova pojedinog izdavatelja udjelom ulaganja u ukupnoj strukturi kapitala izdavatelja, odnosno u BDP-u za države izdavatelje. Ova mjera nije normalizirana i ne može se upotrebljavati za usporedbu, a na razinu ovog pokazatelja ponajviše utječe veličina samog portfelja. Pruža uvid u okolišnu značajnost portfelja, tj. njegov doprinos klimatskim promjenama. Ukupne emisije stakleničkih plinova služe izračunu normaliziranih pokazatelja, kao što su ugljični otisak i ugljični intenzitet.

- **Ugljični otisak** (engl. *Carbon Footprint, CF*) normalizira ukupne apsolutne emisije stakleničkih plinova (TCE) tržišnom vrijednošću portfelja i izražava se u tonama CO₂e po milijunu eura ulaganja. Omogućuje usporedbu portfelja različitih veličina tijekom vremena.
- **Ugljični intenzitet** (engl. *Carbon Intensity, CI*) normalizira ukupne apsolutne emisije stakleničkih plinova (TCE) prihodima ili BDP-om prema paritetu kupovne moći ili brojem stanovnika i izražava se u tonama CO₂e po milijunu eura prihoda/BDP-a. Ovaj pokazatelj mjeri ugljičnu učinkovitost portfelja pri financiranju gospodarske aktivnosti.

Sva četiri pokazatelja temelje se na standardiziranoj metodologiji i često se primjenjuju u klimatskim izvješćima financijskog sektora. Normalizirani pokazatelji (WACI, CF i CI) i apsolutni pokazatelj (TCE) međusobno se nadopunjuju i zajedno pružaju visok stupanj transparentnosti glede izloženosti portfelja klimatskim rizicima kao i djelovanja portfelja financijske imovine na klimu i okoliš.

Za razliku od korporativnih izdavatelja, metode alokacije emisija kod državnih izdavatelja nisu standardizirane. Kako bi se unatoč tome osigurala visoka razina transparentnosti objava i za državna ulaganja, zajednički okvir Eurosustava predviđa dvije različite metode alokacije emisije za državne izdavatelje – prema proizvodnim emisijama i prema emisijama uzrokovanim potrošnjom:

- **proizvodne emisije** su emisije stakleničkih plinova stvorene unutar granica zemlje, proizvodnjom za domaću potrošnju i izvoz. Ova definicija temelji se na teritorijalnom pristupu emisijama koju je donijela Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime (engl. *United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC*) za godišnje nacionalne popise emisija. Proizvodne emisije obuhvaćaju dva pokazatelja: onaj koji uključuje i onaj koji isključuje učinke korištenja i prenamjene zemljišta i šumarstva (engl. *land use, land-use change and forestry, LULUCF*)
- **emisije uzrokovane potrošnjom** jesu emisije povezane s domaćom potražnjom, uključujući emisije uzrokovane potrošnjom uvezene robe i isključujući emisije uzrokovane potrošnjom izvezena robe. Ovaj pokazatelj rješava problem istjecanja ugljika, koji nastaje kao posljedica premještanja proizvodnje iz zemalja u koje se roba naposljetku uvozi radi potrošnje.

Objava pokazatelja vezanih uz emisiju središnje države obustavlja se od ovog izvješća prateći ažurirane norme PCAF-a za financijski sektor, prema kojima su proizvodne emisije i emisije uzrokovane potrošnjom mjerodavne metodologije za državne izdavatelje.

HNB se u izračunu koristio podacima ISS Institutional Shareholder Services, Inc. (ISS). Vodeće je pravilo da se uzimaju podaci koje je objavio izdavatelj, a ako oni nisu dostupni, uzimaju se podaci pružatelja podataka procijenjeni primjenom modela. Uz to, koriste se i podaci Svjetske banke za države (BDP prema paritetu kupovne moći, broj stanovnika), čime se osigurava usporedivost podataka unutar Eurosustava.

Svi podaci uključeni u izračun pokazatelja trebaju imati iste referentne godine, no objave emisija stakleničkih plinova i ekonomskih podataka objavljuju se s vremenskim pomakom pa se za novija izvještajna razdoblja referentne godine ne podudaraju. Prikaz pokazatelja za pojedinu godinu naknadno će se ažurirati i prilagoditi u skladu s novim podacima. Također, pokrivenost podacima za državne izdavatelje veća je od ostalih izdavatelja, što ograničuje usporedivost pojedinih pokazatelja.

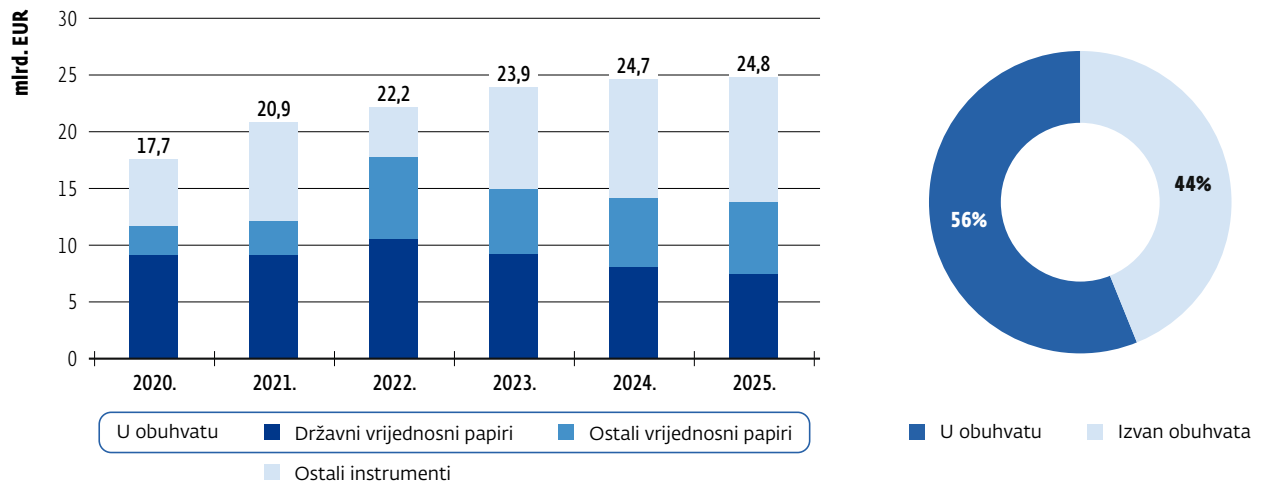
HNB izvještava i o udjelu ulaganja u zelene, socijalne i održive obveznice u ukupnoj financijskoj imovini primjenjujući ICMA Green Bond Principles.

Izračunati klimatski pokazatelji i njihovo kretanje

Kao i većina središnjih banaka europodručja, i Hrvatska narodna banka svoju financijsku imovinu primarno ulaže u najsigurnije i vrlo likvidne financijske instrumente poput državnih vrijednosnih papira i vrijednosnih papira državnih institucija. Ponašanje država izdavatelja tih vrijednosnih papira stoga znatno utječe na ugljični otisak samog portfelja. Svi izdavatelji državnih vrijednosnih papira koji se nalaze u financijskoj imovini, osim SAD-a, potpisnici su Pariškog sporazuma i obvezali su se smanjivati emisije stakleničkih plinova u skladu s ciljevima iz Pariškog sporazuma. SAD je u siječnju 2025. objavio povlačenje iz Pariškog sporazuma i obustavio provedbu svojih Nacionalno određenih doprinosa (engl. *Nationally Determined Contribution*, NDC). Preostali dio financijske imovine HNB-a čine vrijednosni papiri međunarodnih financijskih institucija i agencija, osigurane obveznice te ostali instrumenti, koji obuhvaćaju sredstva na računu, depozite i sredstva povjerena na upravljanje međunarodnoj financijskoj instituciji.

Krajem 2025. financijska imovina HNB-a iznosila je oko 24,8 mlrd. eura, od čega je 90% imovine bilo u eurima, a 10% u dolarima i ostalim valutama. Ulaganja u vrijednosne papire država i državnih institucija činila su oko 30% financijske imovine, daljnjih 23% imovine bilo je uloženo u vrijednosne papire međunarodnih financijskih institucija i agencija, a tek manji dio imovine u osigurane obveznice (2%).¹ S obzirom na to da je oko 44% imovine bilo u obliku depozita, sredstava na računu i sredstava povjerenih na upravljanje međunarodnoj financijskoj instituciji, izračunati pokazatelji obuhvaćaju oko 56% ukupne financijske imovine HNB-a.

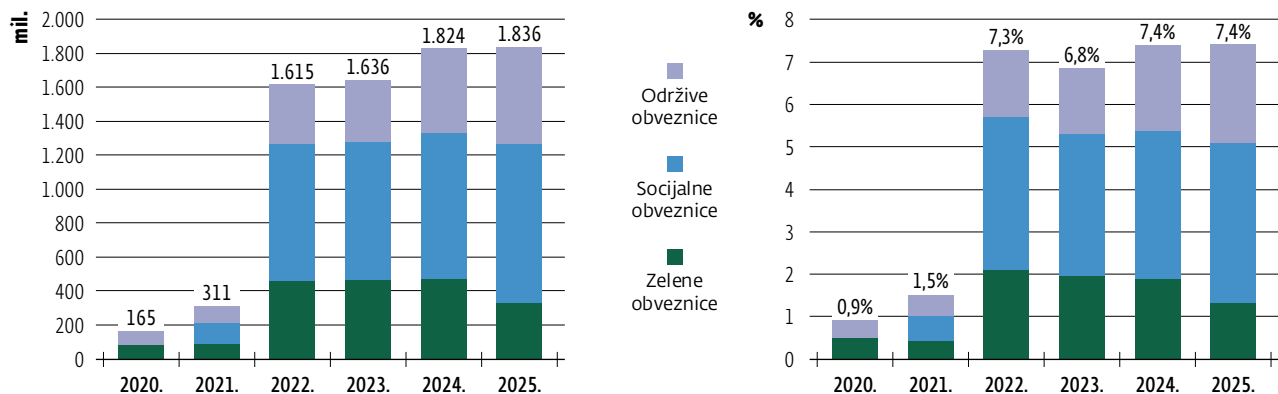
SLIKA 3. Financijska imovina i njezina struktura

Izvor: HNB

¹ Klasifikacija financijske imovine u Klimatskome financijskom izvješću razlikuje se od klasifikacije u poglavlju 3. Upravljanje financijskom imovinom zbog različite namjene ovih klasifikacija. U Klimatskome financijskom izvješću vrijednosni papiri državnih razvojnih banaka i agencija pridruženi su, u skladu s metodologijom Eurosustava, vrijednosnim papirima međunarodnih financijskih institucija i agencija, dok su u poglavlju o upravljanju imovinom sadržani u imovini država i državnih institucija.

SLIKA 4. Održiva ulaganja i njihov udio u financijskoj imovini

Izvor: HNB

Krajem 2025. ukupna održiva ulaganja iznosila su 1,84 mlrd. EUR ili 7,4% financijske imovine. Udio ulaganja u zelene obveznice u financijskoj imovini iznosio je 1,3%, u održive obveznice 2,3%, a udio ulaganja u socijalne obveznice 3,8%, s tim da se najveći dio održivih ulaganja odnosio na izdanja državnih agencija i državnih razvojnih banaka.

Tablica 1. pokazuje klimatske pokazatelje za financijsku imovinu Hrvatske narodne banke uloženu u državne vrijednosne papire, vrijednosne papire međunarodnih financijskih institucija i agencija i osigurane obveznice. Pokazatelje za vrijednosne papire državnih izdavatelja potrebno je promatrati zasebno od pokazatelja za vrijednosne papire ostalih izdavatelja zbog različitih metoda alokacije emisija. Posljednji dostupni podaci za proizvodne emisije i emisije uzrokovane potrošnjom državnih izdavatelja odnose se na 2023., a podaci za emisije ostalih izdavatelja kao i financijski podaci za sve vrste izdavatelja odnose se na 2024. Podaci za sve državne izdavatelje u portfelju financijske imovine bili su u potpunosti raspoloživi, dok je dostupnost podataka za nadnacionalne institucije, agencije i osigurane obveznice iznosila između 73% i 100%.

HNB izvješćuje i analizira pokazatelje za ostale izdavatelje na osnovi emisija iz opsega 1, 2 i 3. Navedene emisije djelomično objavljuju sami izdavatelji, a djelomično ih pružatelji klimatskih podataka procjenjuju primjenom modela. Podaci o emisijama opsega 3 opterećeni su nedostacima u kvaliteti podataka koji ograničavaju njihovu pouzdanost i vremensku usporedivost, uključujući nepreciznost procjene i metodološke razlike u procjenama tijekom vremena i među različitim pružateljima podataka. No, unatoč svemu navedenom važno je nastaviti unaprijediti objave povezane s klimom, uz istodobno prepoznavanje nedostataka u podacima i metodama mjerenja, s ciljem da se na temelju stečenog iskustva unaprijedi kvaliteta i poveća transparentnost budućih objava.

Na Slici 5. prikazano je kretanje klimatskih pokazatelja za financijsku imovinu u obliku vrijednosnih papira državnih izdavatelja. Makroekonomska kretanja znatno su pridonijela promjenama klimatskih pokazatelja (WACI, CF i CI) u razdoblju od 2020. do 2022. Završetak pandemije bolesti COVID-19 doveo je do gospodarskog oporavka koji je utjecao na povećanje emisija izdavatelja, ali i do porasta BDP-a i prihoda institucija. Jačanje gospodarske aktivnosti premašilo je povećanje emisija, a što je na posljetku dovelo do poboljšanja klimatskih pokazatelja. Od 2022. do 2024. klimatski pokazatelji WACI, CF i CI bili su relativno stabilni, dok u 2025. bilježe blagi porast pod utjecajem promjene u strukturi ulaganja i slabljenja američkog dolara u odnosu na euro. Pokazatelj TCE, koji nije normaliziran, snižavao se

TABLICA 1. Klimatski pokazatelji financijske imovine na dan 31. prosinca 2025.

		Državni izdavatelji		
		Vrijednosni papiri država i državnih institucija		
		Proizvodna emisija (isključujući LULUCF)	Proizvodna emisija (uključujući LULUCF)	Emisija potrošnje
Veličina portfelja	mlrd. EUR prema nominalnoj vrijednosti		7,7	
WACI	tCO ₂ e po BDP-u prema standardu kupovne moći ili po stanovniku	139,9 100%	132,1 100%	10,1 100%
TCE	tCO ₂ e	1.070.854 100%	1.011.320 100%	1.242.961 100%
Ugljični otisak	tCO ₂ e po mil. EUR ulaganja	139,9 100%	132,1 100%	162,4 100%
Ugljični intenzitet	tCO ₂ e po BDP-u prema standardu kupovne moći ili po stanovniku	139,9 100%	132,1 100%	9,6 100%
		Ostali izdavatelji		
		Ukupno	Vrijednosni papiri međ. fin. inst. i agencija	Osigurane obveznice
Veličina portfelja	mlrd. EUR prema nominalnoj vrijednosti	6,2	5,8	0,5
WACI	tCO ₂ e po mil. EUR prihoda, opseg 1 – 2	1,3 73%	1,2 73%	2,4 78%
	tCO ₂ e po mil. EUR prihoda, opseg 3	3.435 73%	3.399 73%	3.851 78%
TCE	tCO ₂ e, opseg 1 – 2	1.165 73%	1.075 73%	90 78%
	tCO ₂ e, opseg 3	1.079.724 73%	840.949 73%	238.775 78%
Ugljični otisak	tCO ₂ e po mil. EUR ulaganja, opseg 1 – 2	0,3 73%	0,3 73%	0,2 73%
	tCO ₂ e po mil. EUR ulaganja, opseg 3	237 73%	201 73%	663 73%
Ugljični intenzitet	tCO ₂ e po mil. EUR prihoda, opseg 1 – 2	1,2 73%	1,2 73%	1,5 73%
	tCO ₂ e po mil. EUR prihoda, opseg 3	1.151 73%	959 73%	3.883 73%

Napomena: Postoci ispod svakog pokazatelja označuju dostupnost podataka, izraženu kao postotak ulaganja (vrijednost pojedinog ulaganja / ukupna vrijednost portfelja) za koja su dostupni potrebni podaci (podaci o emisijama i financijski podaci).
Izvori: ISS; Svjetska banka; Bloomberg; ESB; HNB

OKVIR 1. POKAZATELJI PRILAGOĐENI ZA INFLACIJSKE UČINKE

U literaturi je sve izraženiji zajednički stav da faktori atribucije i normalizacije trebaju biti prilagođeni za inflacijske učinke.¹ Pojedine analize upućuju na to da uobičajeni pokazatelji emisija znatno preuveličavaju napredak dekarbonizacije. HNB potvrđuje predanost transparentnoj objavi povezanoj s klimom i prvi put objavljuje pokazatelje prilagođene za inflacijske učinke, nadopunjujući na taj način pokazatelje koji nisu prilagođeni za inflaciju. Prilagodbe su primijenjene na pokazatelje proizvodne emisije za državne izdavatelje. Ova početna procjena temelji se na trenutačnim mjerilima, koja će biti ažurirana novim i proširenim normama čim se one razviju i usuglase.

Prilagodba pokazatelja za proizvodne emisije za državne izdavatelje temelji se na realnom BDP-u prema paritetu kupovne moći po cijenama iz bazne godine 2021. prema podacima Svjetske banke.

Pokazatelji za financijsku imovinu HNB-a o proizvodnim emisijama državnih izdavatelja prilagođeni za inflacijske učinke za oko 14% viši su u odnosu na pokazatelje koji nisu prilagođeni za inflacijske učinke, a što upućuje na slabiji intenzitet dekarbonizacije.

TABLICA 1. Pokazatelji za financijsku imovinu HNB-a o proizvodnim emisijama državnih izdavatelja prilagođeni za inflacijske učinke

		Proizvodna emisija za državne izdavatelje	
		Prilagođeno za inflacijske učinke	% razlika
TCE	isključujući LULUCF	1.221.002	14,0
	uključujući LULUCF	1.152.867	14,0
WACI	isključujući LULUCF	159	14,0
	uključujući LULUCF	151	14,0

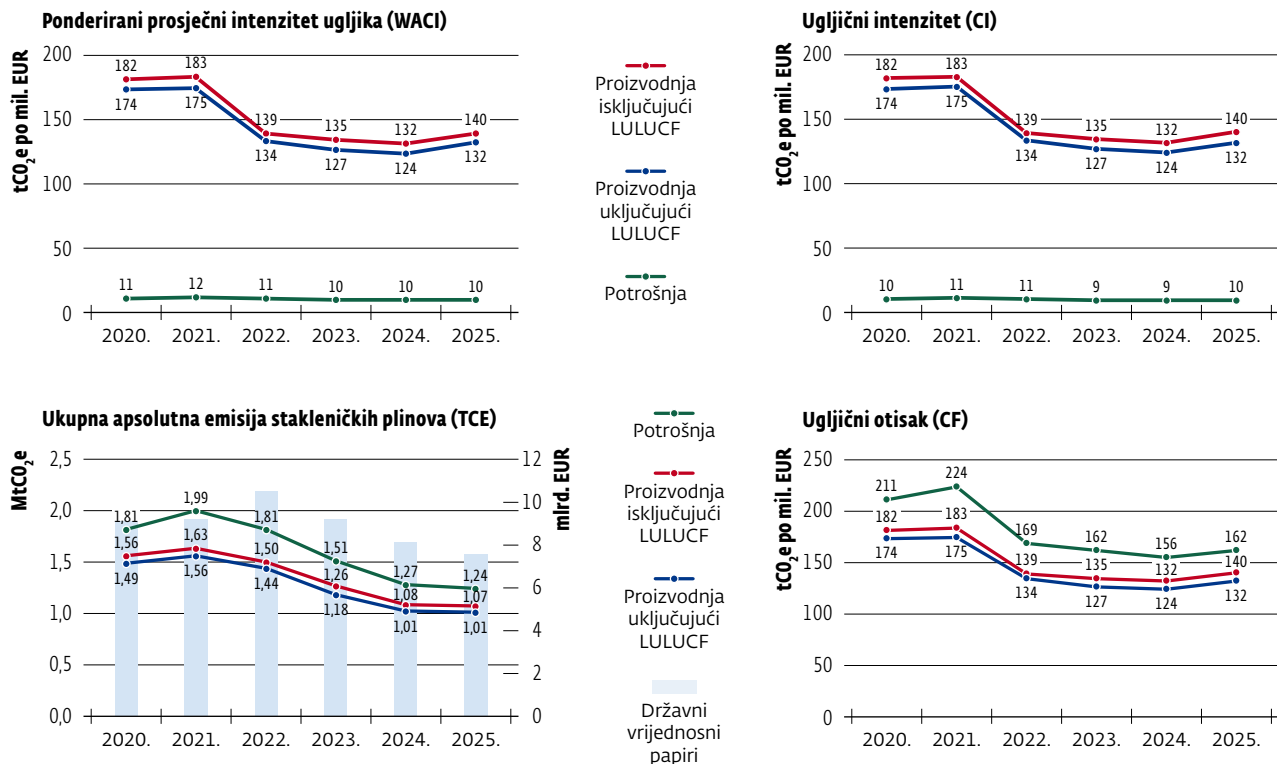
Napomena 1. Ukupna emisija stakleničkih plinova (TCE) se izražava u tonama CO_{2e}; WACI izražava se u tonama CO_{2e} po milijunu eura BDP-a prema standardu kupovne moći po cijenama iz bazne godine 2021.

Napomena 2. S obzirom na to da sva tri pokazatelja emisije proizvodnje WACI, ugljični otisak i ugljični intenzitet za državne izdavatelje daju iste brojeve, prilagođeni i neprilagođeni za inflacijske učinke, u tablici se prikazuje samo jedan pokazatelj.

Napomena 3. % razlika prikazuje učinak akumulirane inflacije od bazne godine.

Napomena 4. Pokazatelji se odnose na vrijednosne papire državnih izdavatelja na dan 31. prosinca 2025., dok se podaci o proizvodnim emisijama odnose na 2023.

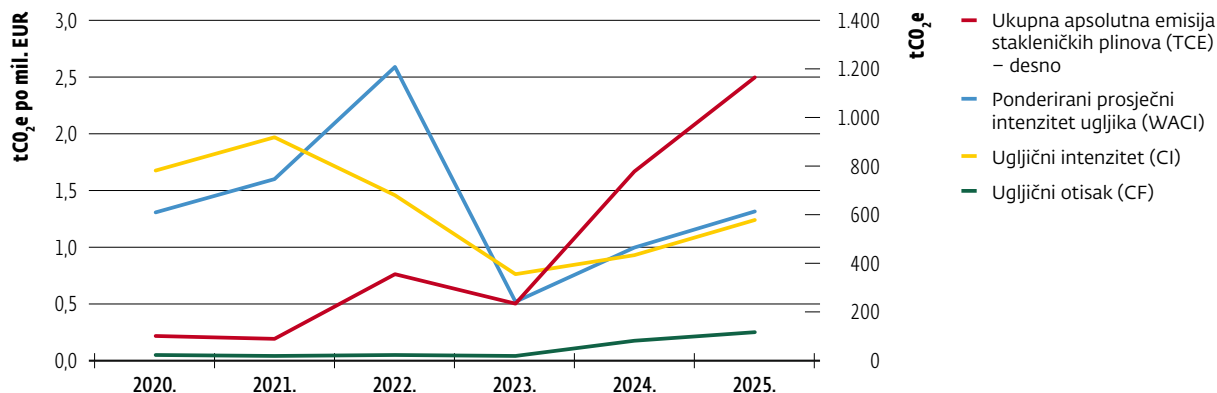
1 *Climate change-related statistical indicators* (2024.): ECB Statistics Paper, No. 48
 Janssen, A., Botzen, W., Dijk, J., i Duijm, P. (2022.): *Overcoming misleading carbon footprints in the financial sector*. Climate Policy, 22(6), 817–822.
 Cajic, M. (2025.). *How inflation and exchange rates impact carbon accounting – and how to fix it*. AVARNI
 Nagy, Z., Giese i G., Wang, X. (2023.): *A Framework for Attributing Changes in Portfolio Carbon Footprint*. MSCI 49, no. 8

SLIKA 5. Kretanje klimatskih pokazatelja za portfelj vrijednosnih papira državnih izdavatelja

Izvori: ISS; C4F; Svjetska banka; Bloomberg; ESB; HNB

pod utjecajem niže razine ulaganja u državne vrijednosne papire. Promjene pokazatelja iz prethodnih izvješća odražavaju poboljšanu dostupnost podataka ili reviziju podataka o emisijama ili financijskih podataka.

Slika 6. prikazuje kretanje klimatskih pokazatelja za financijsku imovinu u obliku vrijednosnih papira ostalih izdavatelja od 2020. do 2025. Od 2020. njihov ugljični otisak bio je ispod 1 tCO₂e po 1 mil. €

SLIKA 6. Kretanje klimatskih pokazatelja za portfelj vrijednosnih papira ostalih izdavatelja (opseg 1 – 2)

Izvori: ISS; C4F; Svjetska banka; Bloomberg; ESB; HNB

ulaganja. Pokazatelji za 2024. i 2025. temelje se na istim podacima o emisijama i financijskim podacima zbog kašnjenja u objavljivanju tih podataka. Podaci za prethodne godine revidirani su i ažurirani, što je rezultiralo nešto snažnijim porastom pokazatelja ukupne apsolutne emisije stakleničkih plinova (TCE) i slabijim rastom ugljičnog intenziteta (CI) i pokazatelja WACI. Znatne razlike u visini pokazatelja u promatranom razdoblju upućuju na moguće metodološke nedostatke ulaznih podataka te se očekuju njihove naknadne revizije i posljedično ažuriranje pokazatelja u budućim izvješćima.

Ciljevi

U skladu s Europskim zakonom o klimi i Pariškim sporazumom cilj je Europske unije postići klimatsku neutralnost do 2050., a do 2030. smanjiti emisije stakleničkih plinova za najmanje 55% u usporedbi s razinama iz 1990. godine. Nulte neto emisije moguće je postići smanjenjem emisija i ulaganjem u zelene tehnologije i obnovu prirodnog okoliša. S obzirom na to da se strategija ulaganja financijske imovine HNB-a temelji na načelu likvidnosti i sigurnosti ulaganja, postoji velika izvjesnost da će se i nadalje veći dio ulaganja u vrijednosne papire odnositi na vrijednosne papire država Europske unije. Poboljšanje klimatskih pokazatelja za financijsku imovinu HNB-a stoga će izravno ovisiti o ustrajnosti članica Unije u postizanju ciljeva iz Pariškog sporazuma i Europskog zakona o klimi.

HNB ulaže u zelene, socijalne i održive obveznice s ciljem podrške tranziciji prema niskougljičnom gospodarstvu te će i dalje ulagati u takve vrijednosne papire u skladu s okvirom prihvatljivih rizika i tržišnim uvjetima.

U sklopu svojeg mandata HNB će podupirati dekarbonizaciju, a ujedno će produbljivati razumijevanje učinaka klimatskih promjena na portfelje financijske imovine kojima upravlja, provjeravati dostupnost i pouzdanost podataka i metodologija izračuna pokazatelja te raditi na poboljšavanju metodologija procjene izloženosti rizicima povezanim s klimatskim promjenama.

Daljnijim izvještavanjem o klimatskim pokazateljima za financijsku imovinu HNB će osigurati visoku razinu transparentnosti i odgovornosti prema javnosti. Usto, objave djeluju kao važan poticaj za poboljšanje dostupnosti i točnosti klimatskih podataka, ali i kao poticaj drugima na objavljivanje podataka.

DODATAK – ZAJEDNIČKI MJERNI POKAZATELJI EUROSUSTAVA

POKAZATELJ 1. Ponderirani prosječni intenzitet ugljika (WACI)

$$WACI = \sum_n^i \left(\frac{\text{vrijednost ulaganja}_i}{\text{vrijednost portfelja}} \right) \times \left(\frac{\text{emisija stakleničkih plinova izdavatelja}_i}{\text{prihod izdavatelja u mil. € ili BDP prema paritetu kupovne moći, broj stanovnika, finalna potrošnja opće države}_i} \right)$$

POKAZATELJ 2. Ukupna apsolutna emisija stakleničkih plinova (TCE)

$$TCE = \sum_n^i \left(\frac{\text{vrijednost ulaganja}_i}{\text{vrijednost kompanije uključujući gotovinu ili BDP prema paritetu kupovne moći}_i} \right) \times (\text{emisija stakleničkih plinova izdavatelja}_i)$$

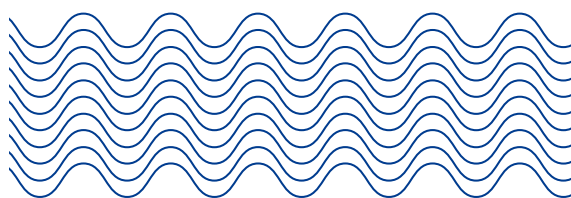
POKAZATELJ 3. Ugljični otisak (CF)

$$CF = \frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{vrijednost ulaganja}_i}{\text{vrijednost kompanije uključujući gotovinu ili BDP prema paritetu kupovne moći}_i} \right) \times (\text{emisija stakleničkih plinova izdavatelja}_i)}{\text{vrijednost portfelja u mil. €}}$$

POKAZATELJ 4. Ugljični intenzitet (CI)

$$CI = \frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{vrijednost ulaganja}_i}{\text{vrijednost kompanije uključujući gotovinu ili BDP prema paritetu kupovne moći}_i} \right) \times (\text{emisija stakleničkih plinova izdavatelja}_i)}{\sum_n^i \left(\frac{\text{vrijednost ulaganja}_i}{\text{vrijednost kompanije uključujući gotovinu ili BDP prema paritetu kupovne moći}_i} \right) \times \left(\frac{\text{prihod izdavatelja u mil. € ili BDP prema paritetu kupovne moći, broj stanovnika, finalna potrošnja opće države}_i}{\text{prihod izdavatelja u mil. € ili BDP prema paritetu kupovne moći, broj stanovnika, finalna potrošnja opće države}_i} \right)}$$

25

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

za godinu koja je završila 31. prosinca 2025.

**Shape the future
with confidence**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Savjetu Hrvatske narodne banke

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Hrvatske narodne banke, koji obuhvaćaju bilancu na 31. prosinca 2025., račun dobiti i gubitka za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Hrvatske narodne banke na 31. prosinca 2025. i njezinu financijsku uspješnost za tada završenu godinu u skladu s člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i Smjernicom (EU) 2024/2941 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2024/31).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*.

Neovisni smo od Hrvatske narodne banke u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti (IESBA Kodeks), Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostala pitanja

Reviziju financijskih izvještaja Hrvatske narodne banke za godinu završenu 31. prosinca 2024. obavio je drugi revizor koji je dana 21. veljače 2025. godine izdao revizorsko mišljenje bez rezerve.

Odgovornosti Savjeta za financijske izvještaje

Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s s člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i Smjernicom (EU) 2024/2941 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2024/31), i za one interne kontrole za koje Savjet Hrvatske narodne banke odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Hrvatska narodna banka da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Savjet Hrvatske narodne banke je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Hrvatska narodna banka.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

**Shape the future
with confidence**

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Hrvatske narodne banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Hrvatske narodne banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Hrvatska narodna banka prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa Savjetom Hrvatske narodne banke u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Zvonimir Madunić
Član Uprave i ovlašten revizor

ERNST & YOUNG
d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 50

23. veljače 2026.

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

BILANCA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Aktiva	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.
1. Zlato i potraživanja u zlatu	1.652	1.131
2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti	3.576.830	3.198.263
2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)	1.248.287	1.299.419
2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	2.328.543	1.898.844
3. Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	641.355	575.651
4. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima	723.411	758.749
4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	723.411	758.749
4.2. Potraživanja koja proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–
5. Krediti kreditnim institucijama europodručja vezani uz operacije monetarne politike, nominirani u eurima	30.000	43.000
5.1. Glavne operacije refinanciranja	30.000	43.000
5.2. Operacije dugoročnijeg refinanciranja	–	–
5.3. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–
5.4. Obratne strukturne operacije	–	–
5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana	–	–
5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–
6. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima	477.394	425.149
7. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	10.454.627	11.328.824
7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	–	–
7.2. Ostali vrijednosni papiri	10.454.627	11.328.824
8. Dug opće države nominiran u eurima	–	–
9. Potraživanja unutar Eurosustava	20.980.326	22.485.769
9.1. Sudjelujući udio u ESB-u	417.637	417.637
9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	313.957	313.957
9.3. Potraživanja povezana sa sustavom TARGET	–	4.730.043
9.4. Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	20.248.732	17.024.132
9.5. Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)	–	–
10. Stavke u postupku namire	20	–
11. Ostala imovina	792.231	364.660
11.1. Kovanice europodručja	–	–
11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	117.931	113.237
11.3. Ostala financijska imovina	495.805	20.166
11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	19.949	9.642
11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	153.205	216.945
11.6. Razno	5.341	4.670
Ukupno aktiva	37.677.846	39.181.196

Bilješke na stranicama od 143 do 187 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Pasiva	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.
1. Novčanice u optjecaju	11.531.089	11.309.009
2. Obveze prema kreditnim institucijama europodručja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima	12.900.229	16.065.651
2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)	1.020.491	953.326
2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	11.879.738	15.112.325
2.3. Oročeni depoziti	–	–
2.4. Obratne operacije fine prilagodbe	–	–
2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže	–	–
3. Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima	575.462	3.716.240
4. Izdani dužnički certifikati	–	–
5. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima	4.239.093	3.663.374
5.1. Opća država	2.744.742	3.179.363
5.2. Ostale obveze	1.494.351	484.011
6. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima	194.119	200.910
7. Obveze prema rezidentima europodručja nominirane u stranoj valuti	186.623	202.192
8. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti	–	–
8.1. Depoziti, salda i ostale obveze	–	–
8.2. Obveze koje proizlaze iz kredita u sklopu ERM-a II	–	–
9. Protustavka posebnim pravima vučenja koja dodjeljuje MMF	1.206.324	1.298.226
10. Obveze unutar Eurosustava	4.666.876	190.161
10.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	–	–
10.2. Obveze povezane sa sustavom TARGET	4.588.242	–
10.3. Neto obveze koje se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	–	–
10.4. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	78.634	190.161
11. Stavke u postupku namire	–	–
12. Ostale obveze	469.537	588.367
12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	6.288	2
12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	16.857	16.527
12.3. Razno	446.392	571.838
13. Rezervacije	592.777	496.010
13.1. Rezervacije za rizike	586.074	491.074
13.2. Ostale rezervacije	6.703	4.936
14. Računi revalorizacije	614.544	955.810
15. Kapital i pričuve	487.620	484.699
15.1. Kapital	331.807	331.807
15.2. Pričuve	155.813	152.892
16. Preneseni akumulirani gubici	–	–
17. Dobit/(gubitak) za godinu	13.553	10.547
Ukupno pasiva	37.677.846	39.181.196

Bilješke na stranicama od 143 do 187 sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

	2025.	2024.
1. Neto kamatni prihod/(rashod)	112.314	46.380
1.1. Kamatni prihodi	669.617	1.263.563
1.2. Kamatni rashodi	(557.303)	(1.217.183)
2. Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti	18.211	5.188
2.1. Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija	18.211	5.188
2.2. Umanjenje financijske imovine i pozicija	-	-
3. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda	(78.634)	(189.816)
4. Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija	13.728	12.036
5. Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela	1.083	11.988
6. Ostali prihodi	155.076	234.770
Ukupni neto prihod	221.778	120.546
7. Troškovi za zaposlenike	(50.226)	(42.363)
8. Administrativni troškovi	(30.819)	(28.623)
9. Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(12.826)	(11.239)
10. Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(18.862)	(27.640)
11. Ostali troškovi	(492)	(134)
Troškovi poslovanja	(113.225)	(109.999)
Dobit/(gubitak) prije prijenosa (u)/iz rezervacija za rizike	108.553	10.547
12. Prijenos (u)/iz rezervacija za rizike	(95.000)	-
13. DOBIT/(GUBITAK) ZA GODINU	13.553	10.547

Financijske izvještaje prikazane na stranicama od 138. do 187. odobrili su dana 23. veljače 2026.:

direktor Direkcije financija i računovodstva:

Mario Varović

guverner:

Boris Vujčić

Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješka br. 1 – Opći podaci i računovodstvene politike

1.1. OPĆI PODACI

Hrvatska narodna banka središnja je banka Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu, na Trgu hrvatskih velikana 3. Njezin je status utvrđen Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci (“Narodne novine”, br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.). Hrvatska narodna banka sastavni je dio Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i Eurosustava. Eurosustav se sastoji od Europske središnje banke (ESB) i nacionalnih središnjih banaka onih država koje su prihvatile euro. Europodručje se sastoji od država Europske unije koje su uvele euro kao svoju valutu.

Hrvatska narodna banka u vlasništvu je Republike Hrvatske, a u ostvarivanju svojeg cilja i u izvršavanju svojih zadataka samostalna je i neovisna. Cilj Hrvatske narodne banke jest održavanje stabilnosti cijena.

Hrvatska narodna banka u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a obavlja sljedeće zadatke:

- 1) sudjeluje u definiranju i provođenju monetarne politike Europske unije
- 2) izvršava devizne operacije (poslove) u skladu s člankom 219. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i
- 3) osigurava nesmetano funkcioniranje platnog sustava.

Ne dovodeći u pitanje navedene zadatke iz članka 88. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i svoju neovisnost, Hrvatska narodna banka, u skladu s relevantnim pravnim aktima Europske unije, njezinih institucija i tijela, obavlja sljedeće zadatke:

- 1) upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske koje nisu prenesene ESB-u, kao i drugom imovinom Republike Hrvatske zatečenom u bilanci Hrvatske narodne banke na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske
- 2) izdaje i oduzima odnosno ukida odobrenja i suglasnosti te donosi druga rješenja u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet, izdavanje elektroničkog novca te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača
- 3) obavlja superviziju i nadzor u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet i izdavanje elektroničkog novca
- 4) otvara račune i prima sredstva kreditnih institucija, obavlja platni promet po tim računima te odobrava kredite kreditnim institucijama
- 5) prikuplja i obrađuje statističke podatke
- 6) uređuje i unapređuje platni promet i osigurava njegovo nesmetano funkcioniranje
- 7) obavlja poslove fiskalnog agenta za Republiku Hrvatsku i obavlja ostale zakonom utvrđene poslove za Republiku Hrvatsku

- 8) donosi podzakonske propise za poslove iz svoje nadležnosti
- 9) provodi makrobonitetnu politiku radi pridonosa očuvanju stabilnosti financijskog sustava u cjelini, u granicama svoje nadležnosti i
- 10) obavlja ostale poslove utvrđene drugim propisima.

Tijela su Hrvatske narodne banke Savjet Hrvatske narodne banke i guverner Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od osam članova, a čine ga guverner, zamjenik guvernera i šest viceguvernera Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke nadležan je i odgovoran za ostvarivanje cilja i izvršavanje zadataka Hrvatske narodne banke te utvrđuje politike koje su vezane uz djelovanje Hrvatske narodne banke.

Članovi su Savjeta Hrvatske narodne banke:

- prof. dr. sc. Boris Vujčić, guverner
- dr. sc. Sandra Švaljek, zamjenica guvernera
- dr. sc. Michael Faulend, viceguverner
- Bojan Fras, viceguverner
- mr. sc. Ivana Jakir-Bajo, viceguvernerka
- dr. sc. Tomislav Čorić, viceguverner (do 28. siječnja 2026.)
- dr. sc. Maroje Lang, viceguverner.

Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se i u financijskim izvještajima Hrvatske narodne banke ne iskazuju se financijski izvještaji ovisnog društva Hrvatske kovnice novca d.o.o. jer nisu značajni za financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

1.2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.2.1. Osnova pripreme

Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke za 2025. pripremljeni su u skladu sa Smjernicom (EU) 2024/2941 Europske središnje banke od 14. studenoga 2024. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2024/31) (u nastavku teksta: Smjernica ESB-a; ranije regulirano Smjernicom (EU) 2016/2249 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o pravnom okviru za računovodstvo i financijsko izvještavanje u Europskom sustavu središnjih banaka (ESB/2016/34), sa svim izmjenama). Člankom 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci utvrđeno je da Hrvatska narodna banka sastavlja financijske izvještaje u skladu sa Smjernicom ESB-a, a za izvještavanje o transakcijama koje nisu regulirane Smjernicom ESB-a Hrvatska narodna banka primjenjuje, pod uvjetom da ne postoji suprotna odluka Savjeta Hrvatske narodne banke, načela vrednovanja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je prihvatila Europska unija, a koji su bitni za poslove i izvještaje Hrvatske narodne banke. U izvještajnom razdoblju nije bilo odluka Savjeta Hrvatske narodne banke iz članka 60. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Financijski izvještaji Hrvatske narodne banke prezentirani su u tisućama eura.

1.2.2. Promjene u računovodstvenim politikama

U 2025. nije bilo promjena u računovodstvenim politikama Hrvatske narodne banke.

1.2.3. Ostale promjene

Dana 13. ožujka 2024. Upravno vijeće odlučilo je o promjenama operativnog okvira za provedbu monetarne politike¹. Upravno vijeće također je odlučilo da će od 1. siječnja 2025. kamatna stopa koja se primjenjuje na prekonoćne depozite koje nudi Eurosustav postati referentna stopa koja se koristi u kontekstu raspodjele monetarnog prihoda², kao i osnova za obračun remuneracija za (i) potraživanja/obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava, (ii) stanja u TARGET-u i (iii) potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva. Do kraja 2024. osnova za takvu remuneraciju bila je kamatna stopa koju je Eurosustav primjenjivao u svojim ponudama za glavne operacije refinanciranja.

1.2.4. Kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke

Pri sastavljanju financijskih izvještaja primjenjuju se sljedeća kvalitativna obilježja i računovodstvene pretpostavke: gospodarska stvarnost i transparentnost, razboritost, značajnost, dosljednost i usporedivost, načelo trajnosti poslovanja, načelo nastanka događaja i događaji nakon datuma bilance.

1.2.5. Osnova mjerenja

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom obračunske metode i načela povijesnog troška, osim za utržive vrijednosne papire (osim onih koji se drže do dospelja i dužničkih vrijednosnih papira za potrebe monetarne politike), zlato i ostale plemenite metale i sredstva dana na upravljanje međunarodnim institucijama, koji se mjere po tržišnoj vrijednosti te zemljišta i zgrade, koji se mjere po revaloriziranoj vrijednosti, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

1.2.6. Evidentiranje poslovnih događaja

Pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu sklapanja posla primjenjuje se kao osnova za evidentiranje deviznih transakcija, financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti i obračuna povezanih s njima, a za provedbu tog pristupa rabi se standardni pristup.

Transakcije s vrijednosnim papirima, uključujući vlasničke instrumente nominirane u stranoj valuti, evidentiraju se u skladu s pristupom evidentiranja poslovnih događaja na datum plaćanja/namire. S tim povezane obračunate kamate, uključujući premije ili diskonte, evidentiraju se na dnevnoj osnovi od datuma promptne namire.

Za evidentiranje svih specifičnih transakcija, financijskih instrumenata i povezanih obračuna, nominiranih u eurima, primjenjuje se pristup evidentiranja poslovnih događaja prema datumu plaćanja/namire.

1.2.7. Priznavanje imovine i obveza

Financijska ili druga imovina ili obveze priznaju se u bilanci Hrvatske narodne banke jedino ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- vjerojatno je da će svaka buduća gospodarska korist povezana sa stavkom imovine ili obveza pritići Hrvatskoj narodnoj banci ili od nje otjecati

1 Pogledajte [pripćenje za javnost](#) o odlukama Upravnog vijeća od 13. ožujka 2024.

2 Odluka (EU) 2016/2248 Europske središnje banke od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ECB/2016/36) (OJ L 347, 20. 12. 2016, str. 26), sa svim izmjenama. Također je dostupan neslužbeni [pročišćeni tekst](#) s listom izmjena i dopuna.

- svi rizici i nagrade povezani s imovinom ili obvezama, u značajnom dijelu, prenose se na Hrvatsku narodnu banku
- trošak ili vrijednost imovine za Hrvatsku narodnu banku ili iznos obveza moguće je pouzdano izmjeriti.

1.2.8. Pravila vrednovanja bilance

Revalorizacija zlata, instrumenata u stranoj valuti, vrijednosnih papira (osim vrijednosnih papira koji su razvrstani kao vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeća, neutrživih vrijednosnih papira i vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike koji su evidentirani po amortiziranom trošku), kao i financijskih instrumenata, bilančnih i izvanbilančnih, provodi se po srednjim tržišnim tečajevima i cijenama na datum izvještavanja.

Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u odnosu na zlato, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni određene jedinice težine zlata u eurima na datum izvještavanja.

Za stranu valutu, uključujući bilančne i izvanbilančne transakcije, revalorizacija se provodi za svaku valutu posebno. Udjeli u posebnim pravima vučenja, uključujući određene pojedinačne udjele u stranim valutama, koji su osnovica za košaricu valuta za posebna prava vučenja, tretiraju se kao jedan udio.

Tečajevi najznačajnijih valuta u izvještajnom razdoblju iznosili su:

Valuta	31. 12. 2025. (1 euro)	31. 12. 2024. (1 euro)	Promjena %
USD	1,17500	1,03890	13,10
XDR	0,85793	0,79719	7,62

Za vrijednosne papire revalorizacija se provodi prema pojedinim oznakama, odnosno prema istom međunarodnom identifikacijskom broju vrijednosnog papira / istoj vrsti, pri čemu se bilo kakve ugrađene opcije neće odvajati za potrebe vrednovanja. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike ili koji su uključeni u stavke Ostala financijska imovina ili Razno, tretiraju se kao zasebni udjeli.

Vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeća vrijednosni su papiri s fiksnim ili točno utvrđenim plaćanjima i fiksnim rokom dospeljeća koje Hrvatska narodna banka namjerava držati do dospeljeća. Vrijednosni papiri koji se razvrstavaju kao oni koji se drže do dospeljeća tretiraju se kao zasebni udjeli i vrednuju se po amortiziranom trošku (podliježu umanjenju). Neutrživi vrijednosni papiri tretiraju se jednako. Vrijednosni papiri koji su razvrstani u one koji se drže do dospeljeća mogu se prodati prije njihova dospeljeća ako nastupi bilo koji od navedenih slučajeva:

- ako se smatra da prodana količina nije značajna, u usporedbi s ukupnim iznosom portfelja vrijednosnih papira koji se drže do dospeljeća
- ako se vrijednosni papiri prodaju tijekom jednog mjeseca prije datuma dospeljeća
- u iznimnim okolnostima, kao što je značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja.

1.2.9. Priznavanje i vrednovanje financijske imovine

Financijska imovina jest sva imovina koja je:

- a) gotovina
- b) ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugoga financijskog instrumenta od drugog društva
- c) ugovorno pravo na razmjenu financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno povoljni ili
- d) vlasnički instrument drugog društva.

Zlato se vrednuje po tržišnoj vrijednosti.

Dužnički vrijednosni papiri koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju vrijednosti.

Utrživi vrijednosni papiri (osim dužničkih vrijednosnih papira koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike i onih klasificiranih kao oni koji se drže do dospijeca) i slična imovina vrednuju se ili po srednjim tržišnim cijenama ili na temelju relevantne krivulje prinosa koja prevladava na datum bilance, za svaki vrijednosni papir. Opcije ugrađene u vrijednosne papire ne odvajaju se u svrhu vrednovanja. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2025. korištene su srednje tržišne cijene na dan 31. prosinca 2025.

Utrživi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao oni koji se drže do dospijeca i neutrživi vrijednosni papiri vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju vrijednosti. Neutržive dionice i svi drugi vlasnički instrumenti koji se drže kao trajna ulaganja vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju vrijednosti.

Potraživanja, salda kod banaka i krediti vrednuju se po nominalnoj vrijednosti, a strane valute preračunavaju se po tržišnom tečaju.

Načelo vrednovanja ulaganja u društva kćeri ili značajne udjele jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima.

Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama vrednuju se po tržišnoj cijeni i tržišnom tečaju. Revalorizacija se provodi na neto osnovi, a ne na odnosnoj imovini.

Tržišna cijena

Tržišna cijena jest cijena koja se kotira za instrument za zlato, stranu valutu ili vrijednosne papire, obično ne uključuje obračunate ili umanjene kamate, ili na organiziranom tržištu, npr. burzi, ili na neorganiziranom tržištu, npr. izvanburzovnom tržištu.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Financijska imovina procjenjuje se na datum bilance kako bi se utvrdilo postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine. Umanjenje vrijednosti jest smanjenje nadoknadivog iznosa ispod knjigovodstvene vrijednosti.

1.2.10. Repo ugovori

Hrvatska narodna banka ugovara kupnje/prodaje vrijednosnih papira ugovarajući ponovnu prodaju/kupnju u biti istih instrumenata na određeni datum u budućnosti po određenoj cijeni.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu obratnog repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani dani kredit na strani imovine u bilanci u visini iznosa kredita. Vrijednosni papiri stečeni u sklopu obratnih repo ugovora ne revaloriziraju se, a dobit ili gubitak koji iz njih proizlaze ne iskazuju se u računu dobiti ili gubitka Hrvatske narodne banke.

Obratna transakcija koja se provodi u sklopu repo ugovora evidentira se kao kolateralizirani primljeni depozit na strani obveza u bilanci, dok stavka koja čini kolateral ostaje na strani imovine u bilanci. Prodane vrijednosne papire, koji se ponovno otkupljuju u skladu s repo ugovorima, Hrvatska narodna banka tretira kao da je ta imovina još uvijek dio portfelja iz kojeg je prodana.

1.2.11. Priznavanje i vrednovanje obveza

Obveza je sadašnja obveza Hrvatske narodne banke, proizišla iz prošlih događaja, za namiru koje se očekuje odljev resursa Hrvatske narodne banke kojima se ostvaruju gospodarske koristi, a iznos kojim će se ona podmiriti može se pouzdano izmjeriti.

Financijska obveza jest svaka obveza koja je zakonska obveza isporuke gotovine ili drugoga financijskog instrumenta drugom društvu ili razmjene financijskog instrumenta s drugim društvom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni.

Novčanice i kovanice u optjecaju, obveze za primljene depozite, obveze po tekućim računima, obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i druge obveze prema zaposlenicima te ostale obveze evidentiraju se u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazuju prema nominalnoj vrijednosti transakcije koja se zasniva na ugovoru ili drugoj vjerodostojnoj ispravi koja potvrđuje nastanak obveze.

Troškovi izrade novčanica i kovanog novca eura iskazuju se u računu dobiti i gubitka onda kada su fakturirani ili kada nastaju na neki drugi način.

1.2.12. Novčanice u optjecaju

ESB i nacionalne središnje banke (NSB-ovi) europodručja, koje zajedno čine Eurosustav, izdaju euronovčanice³. Ukupna vrijednost euronovčanica u optjecaju raspodjeljuje se središnjim bankama Eurosustava posljednjega radnog dana svakog mjeseca u skladu s ključem za raspodjelu novčanica.⁴ ESB-u je dodijeljeno 8% udjela ukupne vrijednosti euronovčanica u optjecaju, a preostalih 92% raspodijeljeno je nacionalnim središnjim bankama prema njihovim ponderima u ključu kapitala ESB-a. Udio novčanica dodijeljen svakoj nacionalnoj središnjoj banci objavljen je u bilanci pod stavkom pasive “Novčanice u optjecaju”.

Razlika između vrijednosti euronovčanica koje su dodijeljene svakoj nacionalnoj središnjoj banci u skladu s ključem za raspodjelu novčanica i vrijednosti euronovčanica koje ona stvarno stavlja u optjecaj također dovodi do remuneriranih⁵ salda unutar Eurosustava. Ta se potraživanja (ili obveze) objavljuju pod stavkom “Neto potraživanja (obveze) povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava” (vidjeti “Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

3 Odluka ESB-a od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (ESB/2010/29) (2011/67/EU) (OJ L 35, 9. 2. 2011., str. 26), sa svim izmjenama. Neslužbeni pročišćeni tekst s popisom svih izmjena dostupan je [ovdje](#).

4 Ključ raspodjele novčanica znači postotke koji se izračunavaju uzimajući u obzir udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i primjenu ključa upisanoga kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u preostalom ukupnom iznosu.

5 Odluka (EU) 2016/2248 ESB-a od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2016/36), OJ L 347, 20. 12. 2016., str. 26, sa svim izmjenama. Neslužbeni pročišćeni tekst s popisom svih izmjena dostupan je [ovdje](#).

Od godine prijelaza na gotovinu eura⁶ do pet godina nakon godine prijelaza na gotovinu eura stanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica prilagođavaju se kako bi se izbjegle značajne promjene u relativnim prihodovnim pozicijama nacionalnih središnjih banaka u usporedbi s prethodnim godinama. Za usklađivanje se uzima u obzir razlika između prosječne vrijednosti novčanica u optjecaju svake nacionalne središnje banke u referentnom razdoblju⁷ i prosječne vrijednosti novčanica koje bi im bile dodijeljene tijekom tog razdoblja prema kapitalnom ključu ESB-a. Prilagodbe će se smanjivati u godišnjim fazama do prvog dana šeste godine nakon godine prijelaza na gotovinu eura, kada će se prihod od novčanica u potpunosti raspodijeliti razmjerno uplaćenim udjelima nacionalnih središnjih banaka u kapitalu ESB-a. U godini koja se razmatra prilagodbe su proizašle iz pristupanja Hrvatske narodne banke (u 2023.) i traju do kraja 2028.

Prihodi i rashodi od kamata na ova stanja namiruju se kroz račune ESB-a i objavljuju pod stavkom “Neto kamatni prihod/(rashod)” u računu dobiti i gubitka.

Novčanice kuna u optjecaju u godini prelaska na gotovinu eura iskazuju se na poziciji bilance Novčanice u optjecaju, a nakon godine prelaska na gotovinu eura iskazuju se na poziciji Ostale obveze u okviru pasive bilance. Procijenjeni iznos novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku priznaje se kao prihod u računu dobiti i gubitka na temelju odluke Savjeta Hrvatske narodne banke.

U svrhu donošenja Odluke o priznavanju prihoda od novčanica kuna koje se neće vratiti iz optjecaja stručna služba izrađuje Stručno mišljenje koje se dostavlja Savjetu Hrvatske narodne banke. Stručno mišljenje izrađuje se u skladu s Odlukom o metodologiji za izradu mišljenja stručne službe o procjeni nominalne vrijednosti novčanica kuna koje se neće vratiti iz optjecaja. Metodologija procjene preostalih novčanica kuna u optjecaju primjenjuje metodu izračunavanja trenda povrata novčanica kuna na osnovi podataka o povratu novčanica kuna s pomoću linearnoga i eksponencijalnog trenda te metode izračunavanja povrata novčanica kuna koristeći se podacima o povratu nacionalnih valuta u tri države europodručja koje su posljednje uvele euro prije pridruživanja Republike Hrvatske europodručju. Iznos novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku procjenjuje se na kraju svake godine.

1.2.13. Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava

Salda unutar Eurosustava ponajprije proizlaze iz prekograničnih plaćanja u Europskoj uniji (EU) koja se podmiruju novcem središnje banke u eurima. Ove transakcije većinom pokreću privatni subjekti (tj. kreditne institucije, korporacije i pojedinci). One se namiruju u sustavu TARGET – transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu – i dovode do bilateralnih salda na TARGET računima središnjih banaka EU-a. Plaćanja koja provode ESB i NSB-ovi također utječu na te račune. Sve se namire automatski agregiraju i prilagođavaju kako bi činile dio jedinstvene pozicije svakog NSB-a u odnosu na ESB. Kretanja na TARGET računima odražavaju se u računovodstvenim evidencijama ESB-a i NSB-a na dnevnoj bazi. Salda unutar Eurosustava Hrvatske narodne banke prema ESB-u proizašla iz sustava TARGET prikazana su u bilanci Hrvatske narodne banke kao pozicija imovine ili obveza pod “Potraživanja povezana sa sustavom TARGET” ili “Obveze povezane sa sustavom TARGET”. Salda unutar ESSB-a prema NSB-ovima izvan europodručja koja ne proizlaze iz sustava TARGET objavljuju se ili pod “Potraživanja

⁶ Godina prijelaza na gotovinu eura odnosi se na godinu u kojoj su euronovčanice uvedene kao zakonsko sredstvo plaćanja u dotičnoj državi članici.

⁷ Referentno razdoblje odnosi se na 24 mjeseca koji počinju 30 mjeseci prije dana kada euronovčanice postaju zakonsko sredstvo plaćanja u dotičnoj državi članici, za Hrvatsku narodnu banku to je razdoblje od srpnja 2020. do lipnja 2022.

od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima” ili pod “Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima”.

Potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz sudjelujućeg udjela Hrvatske narodne banke u ESB-u iskazana su pod “Sudjelujući udio u ESB-u”. Posebice ova stavka bilance uključuje: (a) uplaćeni udio NSB-ova u upisanom kapitalu ESB-a, (b) bilo koji neto iznos koji plaćaju NSB-ovi zbog povećanja njihovih udjela u vrijednosti kapitala ESB-a⁸ koji proizlazi iz svih prethodnih prilagodbi ključa kapitala ESB-a i (c) doprinose u skladu s člankom 48.2 Statuta ESSB-a u odnosu na središnje banke država članica čija su odstupanja ukinuta.

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava uključena su kao jedna neto stavka imovine/obveza pod “Neto potraživanja povezana s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava” ili “Neto obveze povezane s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava” (vidjeti “Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz prijenosa deviznih pričuva ESB-u, a koja je Hrvatska narodna banka prenijela u trenutku pridruživanja Eurosustavu, nominirana su u eurima i iskazuju se pod “Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva”.

Druga salda unutar Eurosustava nominirana u eurima (npr. privremena raspodjela dobiti ESB-a nacionalnim središnjim bankama, ako postoji, korespondentni računi i stanje zbog razlike između monetarnog prihoda koji se udružuje i preraspodjeljuje) prikazuju se kao jedna neto pozicija imovine ili obveza pod “Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)” ili “Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”.

1.2.14. Priznavanje prihoda

Na priznavanje prihoda primjenjuju se sljedeća pravila:

- a) realizirani dobiti i realizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka
- b) nerealizirani dobiti ne priznaju se kao prihod, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije
- c) na kraju godine nerealizirani gubici iskazuju se u računu dobiti i gubitka, ako premašuju prethodne revalorizacijske prihode, evidentirane na odgovarajućem računu revalorizacije
- d) nerealizirani gubici, iskazani u računu dobiti i gubitka, ne poništavaju se u sljedećim godinama na teret novih nerealiziranih dobitaka
- e) nerealizirani gubici po bilo kojem vrijednosnom papiru, valuti ili udjelu u zlatu ne smiju se netirati s nerealiziranim dobitcima u drugim vrijednosnim papirima, valutama ili zlatu
- f) gubici zbog umanjenja iskazuju se na kraju godine u računu dobiti i gubitka i ne smiju se poništavati u sljedećim godinama, osim ako se umanjenje smanji, a to se smanjenje može povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon što je to umanjenje bilo prvi put evidentirano.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz izdanih i kupljenih vrijednosnih papira, izračunavaju se i prikazuju kao dio kamatnog prihoda i amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospjeća vrijednosnih papira, prema metodi interne stope prinosa (efektivna kamatna stopa).

Obračuni nominirani u stranoj valuti preračunavaju se po tečaju na datum evidentiranja i utječu na valutnu poziciju.

8 Kapital znači ukupni iznos ESB-ovih pričuva, računa revalorizacije i rezervacija ekvivalentnih pričuvama, umanjen za bilo koji gubitak prenesen iz prethodnih razdoblja. U slučaju prilagodba ključa kapitala tijekom financijske godine vrijednost kapitala također uključuje akumuliranu neto dobit ili neto gubitak ESB-a do datuma prilagodbe.

Valutni odljevi koji uključuju promjenu u udjelu u određenoj valuti mogu dovesti do realizirane pozitivne ili negativne tečajne razlike.

1.2.15. Trošak transakcije

Metoda prosječnog troška primjenjuje se na dnevnoj osnovi za zlato, instrumente i vrijednosne papire u stranoj valuti, za izračun troškova stjecanja prodanih stavki, uzimajući u obzir utjecaj kretanja tečaja i/ili cijena.

Prosječni trošak imovine ili obveza smanjuje se ili povećava za nerealizirane gubitke iskazane u računu dobiti i gubitka na kraju godine.

Za potrebe izračuna prosječnog troška nabave vrijednosnog papira sve kupnje tijekom dana dodaju se prema njihovoj kupovnoj cijeni držanju iz prethodnog dana kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak prije primjene iznosa prodaje za isti dan.

Kad postoji duga pozicija, neto priljevi valuta i zlata tijekom dana dodaju se stanju udjela prethodnog dana, po prosječnom tečaju ili cijeni zlata priljeva tijekom dana za svaku pojedinačnu valutu i zlato, kako bi se dobio novi ponderirani prosječni trošak. U slučaju neto odljeva izračun realiziranog dobitka ili gubitka zasniva se na prosječnom trošku udjela u pojedinoj valuti ili udjela u zlatu za prethodni dan, tako da prosječni trošak ostane isti. Razlike u prosječnom tečaju / cijeni zlata između priljeva i odljeva izvršenih tijekom dana također dovode do realiziranih dobitaka ili gubitaka. Kada postoji situacija obveze s obzirom na poziciju u stranoj valuti ili zlatu, na navedeni pristup primjenjuje se obratni postupak.

1.2.16. Revalorizacijski računi

Hrvatska narodna banka formira revalorizacijske račune radi ponovnog vrednovanja imovine i obveza. Revalorizacijski računi formiraju se iz nerealiziranih dobitaka od ponovnog vrednovanja imovine i obveza. Osim navedenih revalorizacijskih računa Hrvatska narodna banka formirala je i predulazne revalorizacijske račune iz nerealiziranih dobitaka nastalih prije datuma ili na datum ulaska Hrvatske narodne banke u Eurosustav (bilješka br. 3 pod 14. Računi revalorizacije).

1.2.17. Rezervacije

Rezervacije su iznosi koji se izdvajaju prije utvrđivanja dobiti ili gubitka, za osiguranje od poznate ili očekivane obveze ili rizika, čiji se trošak ne može točno odrediti.

Rezervacije za rizike

Hrvatska narodna banka može formirati rezervacije za financijske rizike u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima (bilješka br. 3, pod 13. Rezervacije i br. 7 Upravljanje rizicima). Odluku o povećanju ili smanjenju rezervacija za financijske rizike donosi Savjet Hrvatske narodne banke. Prihodi i/ili rashodi od rezervacija za rizike evidentiraju se na izvještajni datum u skladu s Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Ostale rezervacije

Hrvatska narodna banka priznaje rezervaciju ako ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu koja je nastala na osnovi prošlih događaja, ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa s gospodarskim koristima te ako je moguće pouzdano procijeniti iznos obveze. Ako sva

tri navedena uvjeta nisu ispunjena, rezervacija se ne priznaje. Ostale rezervacije uključuju i rezervacije zbog umanjenja vrijednosti operacija monetarne politike.

Rezervacije se pregledavaju na kraju svakoga izvještajnog razdoblja i usklađuju kako bi odražavale najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s gospodarskim koristima, rezervacija se poništava. Prihodi ili rashodi nastali na osnovi rezervacija priznaju se u Računu dobiti i gubitka na kraju obračunskog razdoblja na koje se odnose.

1.2.18. Računovodstvena pravila za izvanbilančne financijske instrumente

Terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji uključuju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti uključuju se u neto valutne pozicije za izračun prosječnog troška i pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Dobici i gubici koji proizlaze iz izvanbilančnih instrumenata priznaju se i tretiraju na sličan način kao i kod bilančnih instrumenata.

Terminske transakcije u stranoj valuti

Terminske kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju terminske transakcije. Realizirani dobiti i gubici od prodajnih transakcija izračunavaju se primjenom prosječnog troška valutne pozicije na datum trgovanja, u skladu s postupkom dnevnog netiranja za kupnje i prodaje.

Razlika između promptnoga i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja). Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Na valutnu poziciju utječu terminske transakcije od datuma trgovanja po promptnom tečaju.

Terminske pozicije vrednuju se povezano s promptnom pozicijom iste valute, s prebijanjem svih razlika koje mogu nastati unutar jedne valutne pozicije. Saldo neto gubitka evidentira se terećenjem računa dobiti i gubitka kada premašuje prethodne revalorizacijske prihode evidentirane na računu revalorizacije. Saldo neto dobiti knjiži se u korist računa revalorizacije.

Valutni ugovori o razmjeni

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u bilančnim računima na odgovarajući datum namire.

Terminske i promptne kupnje i prodaje priznaju se u računima izvanbilančne evidencije od datuma trgovanja do datuma namire po promptnom tečaju transakcija.

Prodajne transakcije priznaju se po promptnom tečaju transakcije. Stoga ne dolazi do dobitka ili gubitka.

Razlika između promptnoga i terminskog tečaja tretira se kao obveza ili potraživanje na temelju kamata na obračunskom načelu (načelo nastanka događaja) i za kupnje i za prodaje. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju. Pozicija u stranoj valuti mijenja se samo zbog obračunatih transakcija nominiranih u stranoj valuti.

Terminska pozicija vrednuje se u vezi s povezanom promptnom pozicijom.

1.2.19. Oporezivanje

U skladu sa zakonskim odredbama Hrvatska narodna banka nije obveznik poreza na dobit.

1.2.20. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina priznaje se u bilanci prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Iznimku čine zemljišta i zgrade koji se iskazuju u revaloriziranom iznosu, što je njihova fer vrijednost na datum revalorizacije umanjena za naknadno akumuliranu amortizaciju za zgrade i naknadno akumulirane gubitke od umanjenja. Pri obračunu amortizacije primjenjuje se linearna metoda. Fer vrijednost zemljišta i zgrada zasnovana je na procjenama neovisnih stručnjaka, a pri vrednovanju upotrijebljeni su određeni značajni ulazni podaci koji nisu tržišno provjerljivi.

Revalorizacijski dobitak od zemljišta i zgrada iskazuje se kao posebna stavka unutar pozicije Računi revalorizacije. Gubici iz revalorizacije terete revalorizacijske pričuve do visine prije priznatih revalorizacijskih viškova, a gubici iznad prije priznatih viškova terete račun dobiti i gubitka izvještajnog razdoblja.

Revalorizacijska se pričuva prenosi pri uporabi odnosne imovine. U tom je slučaju iznos prenesene pričuve razlika između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i amortizacije zasnovane na izvornom trošku nabave imovine. Revalorizacijska pričuva u vezi sa zemljištem i zgradama prenosi se u opće pričuve kad se imovina prestane priznavati. To uključuje prijenos cijele pričuve kad se imovina povuče iz uporabe ili otuđi. Prijenosi iz revalorizacijske pričuve u opće pričuve ne provode se preko računa dobiti i gubitaka.

Korisni vijek uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine prikazan je u sljedećoj tablici:

Naziv amortizacijske skupine	Korisni vijek uporabe za 2025. (broj godina uporabe)	Korisni vijek uporabe za 2024. (broj godina uporabe)
Nekretnine	20 – 50	20 – 50
Računala i računalna infrastruktura	5 – 8	5 – 8
Namještaj i oprema	2 – 20	2 – 20
Motorna vozila	4	4
Programska oprema i licencije	do 10	do 10

Najmovi

Na datum početka najma Hrvatska narodna banka priznaje imovinu s pravom uporabe i obveze po najmu.

Imovina s pravom uporabe početno se mjeri po trošku, a obveza po najmu mjeri se po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena do tog datuma. Sadašnja vrijednost obveze na osnovi najma izračunava se s pomoću ESB-ove stope MRO (engl. *main refinancing operations*). Nakon datuma početka najma imovina s pravom uporabe mjeri se primjenom modela troška.

Hrvatska narodna banka ne priznaje imovinu s pravom uporabe kod kratkoročnih najмова i najmovina s odnosnom imovinom niske vrijednosti. Plaćanja najmovina povezana s kratkoročnim najmovima i najmovima s odnosnom imovinom niske vrijednosti priznaju se kao trošak na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Komponente ugovora o najmu koje se ne odnose na najam ne odvajaju se od komponenata koje se odnose na najam, već se svaka komponenta koja se odnosi na najam i sve povezane komponente koje se ne odnose na najam obračunavaju kao jedinstvena komponenta najma.

Imovina s pravom uporabe amortizira se primjenom linearne metode, od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka uporabe ili do kraja razdoblja najma, ovisno o tome koji je datum skoriji.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine preispituje se na kraju svakoga izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postoje li pokazatelji mogućeg umanjenja vrijednosti. Ako takvi pokazatelji postoje, procjenjuje se nadoknađivi iznos imovine. Za imovinu s neodređenim korisnim vijekom upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi nadoknađivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac veća od njezina nadoknađivog iznosa. Jedinica koja stvara novac najmanja je određiva skupina imovine koja stvara priljeve novca koji su uglavnom neovisni o priljevu novca od druge imovine ili drugih skupina imovine. Jedinica koja stvara novac za Hrvatsku narodnu banku cijela je Hrvatska narodna banka.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobit ili gubitak.

Nadoknađiva vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac njezina je fer vrijednost umanjena za troškove otuđenja ili njezina vrijednost pri uporabi, ovisno o tome što je više. Vrijednost pri uporabi sadašnja je vrijednost budućih novčanih tokova za koju se očekuje da će proizaći iz imovine ili jedinice koja stvara novac. Vrijednost pri uporabi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost s pomoću diskontne stope koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja da bi se utvrdilo je li gubitak umanjen ili više i ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ako je došlo do promjena u procjenama koje su bile primijenjene za određivanje nadoknađivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

1.3. PRIMJENA PROCJENA I PROSUDBA

Pri pripremi financijskih izvještaja za 2025. rukovodstvo se koristilo određenim prosudbama, procjenama i pretpostavkama koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te na objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Te se procjene zasnivaju na najboljim saznanjima rukovodstva o aktualnim događajima i radnjama, a stvarni se rezultati na kraju mogu razlikovati od tih procjena. Procjene se primjenjuju pri procjeni korisnog vijeka uporabe materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine, pri procjeni izloženosti Hrvatske narodne banke financijskim rizicima u svrhu formiranja rezervacija za financijske rizike, pri procjeni visine ostalih rezervacija kao i pri procjeni iznosa novčanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku, a koji se priznaje kao prihod u računu dobiti i gubitka. Osim toga, pri pripremi financijskih izvještaja za 2025. procijenjen je i iznos neobrađenih pošiljaka kovanica kuna zaprimljenih u Hrvatskoj narodnoj banci do 31. prosinca 2025. ili predanih poštanskom pružatelju usluga u zakonskom roku za zamjenu kovanica kuna, a zaprimljenih u Hrvatskoj narodnoj banci nakon 1. siječnja 2026., koji je evidentiran kao povlačenje kovanica kuna iz optjecaja na dan 31. prosinca 2025.

1.4. RASPORED DOBITI I POKRIVANJE GUBITAKA

Raspored dobiti i pokrivanje gubitaka Hrvatske narodne banke provodi se u skladu s člankom 57. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Dobit Hrvatske narodne banke iskazana u financijskoj godini raspoređuje se u opće pričuve i u korist državnog proračuna u skladu s odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti prihod je državnog proračuna. Iznimno, ako visina općih pričuva na posljednji dan financijske godine bude niža od donjeg iznosa općih pričuva utvrđenog u skladu s člankom 55. stavkom 2. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, Savjet Hrvatske narodne banke donijet će odluku da se u opće pričuve raspoređuje iznos dobiti potreban za dosezanje donjeg iznosa općih pričuva, dok se preostala dobit raspoređuje tako da se 20% dobiti rasporedi u opće pričuve, a 80% dobiti jest prihod državnog proračuna.

Gubitak Hrvatske narodne banke najprije se pokriva iz općih pričuva, a ako je gubitak Hrvatske narodne banke veći od iznosa općih pričuva, iznos gubitka koji prelazi visinu općih pričuva pokrit će se iz dobiti sljedećih godina. Dobit koju će Hrvatska narodna banka iskazati u sljedećim godinama najprije će se iskoristiti za pokriće gubitka iz prethodnih godina.

Ako je tijekom dužeg razdoblja ukupni kapital Hrvatske narodne banke umanjen za gubitak iz prethodnih godina manji od temeljnoga kapitala Hrvatske narodne banke, potrebni iznos do visine temeljnoga kapitala osigurat će se u državnom proračunu u sljedećem srednjoročnom razdoblju. U smislu ove odredbe ukupni kapital Hrvatske narodne banke čine temeljni kapital, opće pričuve, revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike.

Bilješka br. 2 – Stavke imovine

1. ZLATO I POTRAŽIVANJA U ZLATU

	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Količina u uncama zlata	450,25	450,25	–	–
<i>Cijena</i>				
EUR/unca zlata	3.669,106	2.511,069	1.158,04	46,12
Knjigovodstvena vrijednost u tisućama eura	1.652	1.131	521	46,12

Vrijednost zlata i potraživanja u zlatu promijenila se zbog povećanja cijene unce zlata.

2. POTRAŽIVANJA OD REZIDENATA IZVAN EUROPODRUČJA NOMINIRANA U STRANOJ VALUTI

2.1. Potraživanja od Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u eurima</i>				
Članska kvota	836.201	899.906	(63.705)	(7,08)
Mjenice nominirane u eurima	(786.596)	(897.035)	110.439	12,31
Račun MMF-a 1	(8.256)	(2.344)	(5.912)	(252,22)
<i>Pričuvna pozicija u MMF-u</i>	41.349	527	40.822	7.746,11
Račun MMF-a 2	(248)	(32)	(216)	(675,00)
<i>Ukupno</i>	41.101	495	40.606	8.203,23
<i>Sredstva kod MMF-a nominirana u posebnim pravima vučenja</i>				
Devizni tekući račun kod MMF-a	1.206.581	1.298.273	(91.692)	(7,06)
Depozitni i investicijski račun PRGT fonda	605	651	(46)	(7,07)
<i>Ukupno</i>	1.207.186	1.298.924	(91.738)	(7,06)
Ukupno	1.248.287	1.299.419	(51.132)	(3,93)

Hrvatska narodna banka fiskalni je agent Republike Hrvatske za Međunarodni monetarni fond i depozitar Međunarodnoga monetarnog fonda.

Devizni tekući račun i depozit te obveze za neto kumulativnu alokaciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda nominirani su u posebnim pravima vučenja (SDR) i mjere se po nominalnoj vrijednosti.

Članska kvota, mjenice te računi Međunarodnoga monetarnog fonda 1 i 2 mjere se po nominalnoj vrijednosti, nominirani su u eurima i vezani uz SDR (revaloriziraju se na izvještajni datum primjenom tečaja SDR-a na taj datum).

U veljači 2025. godine RH je stekla status zemlje kreditora u MMF-u i prvi put je uključena na listu zemalja koje sudjeluju u Planu financijskih transakcija (u nastavku teksta: PFT; engl. *Financial Transactions Plan – FTP*) MMF-a. PFT je mehanizam putem kojeg odabrane zemlje članice MMF-a sudjeluju u financiranju transakcija Fonda u sklopu Općeg računa (engl. *General Resources Account – GRA*) MMF-a, uključujući financiranje zajmova koje odobrava MMF. U PFT-u sudjeluju one zemlje članice Fonda čiju vanjsku poziciju Odbor izvršnih direktora Fonda ocijeni dovoljno snažnom za sudjelovanje u PFT-u.

Na temelju članka 3. Zakona o prihvaćanju članstva Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim financijskim organizacijama na temelju sukcesije (“Narodne novine”, br. 89/1992.) i točke IV. Odluke o načinu vođenja poslova i izmirivanju obveza koje proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu (“Narodne novine”, br. 28/2024.) Hrvatska narodna banka ovlaštena je na poziv MMF-a u ime Republike Hrvatske sudjelovati u provođenju PFT-a na načine propisane Statutom i drugim pravnim propisima kojima je uređen rad MMF-a. Zemlje kreditori omogućuju MMF-u korištenje svoje valute, a zauzvrat im se za isti iznos povećava pričuvna pozicija u MMF-u. Ta je pričuvna pozicija likvidno potraživanje prema MMF-u, koje se u slučaju potrebe može povući te stoga ulazi u sastav međunarodnih pričuva zemlje. Hrvatska narodna banka sudjelovala je u 2025., u okviru FTP-a, u transakcijama pozajmljivanja sredstava u iznosu od 34.840 tisuća SDR-a (41.379 tisuća eura), što je dovelo do povećanja pričuvne pozicije u MMF-u.

Na temelju Sporazuma između MMF-a i Hrvatske narodne banke depozit Hrvatske narodne banke u korist PRG-HIPC fonda u iznosu od 519 tisuća SDR-a koji je dospio 30. rujna 2024., položen je na depozitni i investicijski račun (*Deposit and Investment Account – DIA*) Fonda za smanjenje siromaštva i rast (*Poverty and Reduction and Growth Trust – PRGT*), kojim upravlja MMF.

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	2.123.497	1.659.048	464.449	27,99
Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	205.046	239.796	(34.750)	(14,49)
Ukupno	2.328.543	1.898.844	429.699	22,63

2.2.1. Vrijednosni papiri

U tablici u nastavku prikazana su Ulaganja u vrijednosne papire izvan europodručja nominirana u stranoj valuti.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospeljeća	530.441	533.597	(3.156)	(0,59)
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospeljeća	1.593.056	1.125.451	467.605	41,55
Ukupno	2.123.497	1.659.048	464.449	27,99

U 2025. znatno su povećana ulaganja u vrijednosne papire koji se drže do dospeljeća, pri čemu je dio povećanja došao od preusmjeravanja ulaganja iz drugih instrumenata ulaganja.

Ulaganja u vrijednosne papire po pojedinim valutama

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
USD	1.591.094	1.529.066	62.028	4,06
JPY	532.403	129.982	402.421	309,60
Ukupno	2.123.497	1.659.048	464.449	27,99

2.2.2. Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Gotovina i sredstva na tekućim računima	1.021	1.537	(516)	(33,57)
Depoziti kod drugih banaka	17.021	19.251	(2.230)	(11,58)
Obratni repo ugovori	8.340	26.182	(17.842)	(68,15)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	178.664	192.826	(14.162)	(7,34)
Ukupno	205.046	239.796	(34.750)	(14,49)

U 2025. smanjila su se ulaganja u obratne repo ugovore u američkim dolarima u korist drugih instrumenata ulaganja.

Salda kod banaka, inozemni krediti i ostala inozemna imovina (po valutama)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
USD	204.318	238.669	(34.351)	(14,39)
Ostale valute	728	1.127	(399)	(35,40)
Ukupno	205.046	239.796	(34.750)	(14,49)

3. POTRAŽIVANJA OD REZIDENATA EUROPODRUČJA NOMINIRANA U STRANOJ VALUTI

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospijea	73.458	48.436	25.022	51,66
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	382.257	329.120	53.137	16,15
Salda kod banaka, krediti i ostala imovina	185.640	198.095	(12.455)	(6,29)
Ukupno	641.355	575.651	65.704	11,41

Sva su ulaganja na ovoj stavci u američkim dolarima. U okviru Salda kod banaka, kredita i ostale imovine najveći udio imaju ulaganja u obratne repo ugovore u iznosu od 185.636 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 198.090 tisuća eura).

4. POTRAŽIVANJA OD REZIDENATA IZVAN EUROPODRUČJA NOMINIRANA U EURIMA

4.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Utrživi dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	723.411	758.749	(35.338)	(4,66)
Ukupno	723.411	758.749	(35.338)	(4,66)

Vrijednost utrživih dužničkih vrijednosnih papira smanjila se zbog dospijea pojedinih vrijednosnih papira u 2025.

5. KREDITI KREDITNIM INSTITUCIJAMA EUROPODRUČJA VEZANI UZ OPERACIJE MONETARNE POLITIKE, NOMINIRANI U EURIMA

U skladu s člankom 32.4. Statuta ESSB-a i ESB-a gubitke od operacija monetarne politike, kad bi se materijalizirali, dijele, odlukom Upravnog vijeća, u cijelosti nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećim udjelima u ključu kapitala ESB-a (bilješka br. 3, pod 13. Rezervacije). Gubici se mogu materijalizirati samo ako i druga ugovorna strana propadne i ako povrat sredstava primljenih od realizacije kolaterala koji je osigurala druga ugovorna strana nije dostatan. Za određene kolaterale, koje nacionalne središnje banke mogu prihvatiti prema vlastitoj odluci, Upravno vijeće ESB-a isključilo je podjelu rizika.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Glavne operacije refinanciranja	30.000	43.000	(13.000)	(30,23)
Ukupno	30.000	43.000	(13.000)	(30,23)

5.1. Glavne operacije refinanciranja

Glavne operacije refinanciranja izvode se putem povratnih transakcija koje osiguravaju likvidnost s učestalošću i rokom dospijea od obično tjedan dana, na temelju standardnih aukcija. Od listopada 2008. te su se operacije provodile putem aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom. Ove operacije igraju ključnu ulogu u postizanju ciljeva upravljanja kamatnom stopom, upravljanja tržišnom likvidnošću i prenošenja stajališta monetarne politike.

5.2. Operacije dugoročnijeg refinanciranja

Cilj je ovih operacija pružiti drugim ugovornim stranama dodatno dugoročnije refinanciranje. Ove su operacije provedene po nepromjenjivoj kamatnoj stopi s raspodjelom ukupnog iznosa ponude.

5.3. Obratne operacije fine prilagodbe

Obratnim operacijama fine prilagodbe želi se regulirati stanje tržišne likvidnosti i usmjeravati kamatne stope, posebno kako bi se ublažili učinci na kamatne stope uzrokovani neočekivanim tržišnim fluktuacijama. Zbog svoje prirode izvršavaju se na *ad hoc* osnovi.

5.4. Obratne strukturne operacije

To su obratne transakcije na otvorenom tržištu na standardnim aukcijama kako bi se Eurosustavu omogućilo da prilagodi svoju strukturnu poziciju likvidnosti u odnosu na financijski sektor.

5.5. Mogućnost posudbe na kraju dana

Druge ugovorne strane mogu se koristiti mogućnošću posudbe na kraju dana od nacionalnih središnjih banaka radi postizanja prekonoične likvidnosti po prethodno određenoj kamatnoj stopi uz prihvatljivu imovinu kao kolateral.

5.6. Krediti vezani uz poziv na uplatu marže

Ova se stavka odnosi na gotovinu isplaćenu drugim ugovornim stranama u onim slučajevima kada tržišna vrijednost kolaterala premašuje utvrđenu točku aktivacije koja implicira višak kolaterala u odnosu na nepodmirene operacije monetarne politike.

6. OSTALA POTRAŽIVANJA OD KREDITNIH INSTITUCIJA EUROPODRUČJA, NOMINIRANA U EURIMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Tekući računi i depoziti	3	6	(3)	(50,00)
Obratni repo ugovori	477.327	50.000	427.327	854,65
Monetarne operacije prije ulaska u Eurosustav	–	366.315	(366.315)	(100,00)
Depoziti vezani uz poziv za uplatu marže (po repo ugovorima)	64	8.828	(8.764)	(99,28)
Ukupno	477.394	425.149	52.245	12,29

Svi krediti uz financijsko osiguranje vezani uz monetarnu politiku prije ulaska u Eurosustav dospjeli su u 2025.

7. VRIJEDNOSNI PAPIRI REZIDENATA EUROPODRUČJA NOMINIRANI U EURIMA

7.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Hrvatska narodna banka nema vrijednosnih papira koji se iskazuju pod stavkom imovine 7.1. u bilanci stanja nacionalne središnje banke.

Tablica u nastavku sadržava pregled programa u okviru kojih je Eurosustav kupovao imovinu.

	Početak	Završetak ⁹	Odluka	Prihvatljivi vrijednosni papiri ¹⁰
Program za tržišta vrijednosnih papira (SMP – Securities Markets Programme)				
SMP	svibanj 2010.	rujan 2012.	ESB/2010/5	Javni i privatni dužnički vrijednosni papiri izdani u europodručju ¹¹
Program kupnje imovine (APP – Asset purchase programme)				
CBPP3	listopad 2014.	lipanj 2023.	ESB/2020/8, sa svim izmjenama	Pokrivene obveznice rezidenata europodručja
ABSPP	studenj 2014.	lipanj 2023.	ESB/2014/45, sa svim izmjenama	Nadređene i garantirane mezaninske tranše vrijednosnih papira osiguranih imovinom rezidenata europodručja
PSPP	ožujak 2015.	lipanj 2023.	ESB/2020/9	Obveznice koje su izdale središnje, regionalne ili lokalne vlasti europodručja ili priznate agencije, kao i međunarodne organizacije i multilateralne razvojne banke koje se nalaze u europodručju
CSPP	lipanj 2016.	lipanj 2023.	ESB/2016/16, sa svim izmjenama	Obveznice i komercijalni zapisi koje su izdale nebankovne korporacije osnovane u europodručju
Privremeni hitni program kupnje zbog pandemije (PEPP – Pandemic emergency purchase programme)				
PEPP	ožujak 2020.	prosinac 2024.	ESB/2020/17, sa svim izmjenama	Sve kategorije imovine prihvatljive pod APP

Portfelji programa kupnje imovine (APP)¹² i PEPP¹³ nastavili su se smanjivati u 2025. odmjerenim i predvidljivim tempom jer Eurosustav nije više reinvestirao isplate glavnica vrijednosnih papira koji su dospjevali.

Vrijednosni papiri kupljeni u okviru ovih programa vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju.

Upravno vijeće redovito procjenjuje financijske rizike povezane s vrijednosnim papirima koji se drže u okviru ovih programa. U tom kontekstu, testovi umanjenja vrijednosti provode se na godišnjoj razini, primjenom podataka na kraju godine, a odobrava ih Upravno vijeće. U ovim se testovima pokazatelji umanjenja procjenjuju zasebno za svaki program. Kada se uoče pokazatelji umanjenja, provodi se daljnja analiza kako bi se potvrdilo da umanjenje nije utjecalo na novčane tokove odnosnih vrijednosnih papira.

U skladu s odlukom Upravnog vijeća donesenom na temelju članka 32. stavka 4. Statuta ESSB-a i ESB-a gubitke od držanja vrijednosnih papira, ako se ostvare, u cijelosti dijele nacionalne središnje banke Eurosustava, razmjerno važećem kapitalnom ključu ESB-a, osim za državne papire iz programa PSPP i PEPP.

Na temelju rezultata ovogodišnjih testova umanjenja vrijednosti nisu evidentirani gubici od umanjenja vrijednosti za vrijednosne papire u portfeljima monetarne politike za 2025.

7.2. Ostali vrijednosni papiri

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Dužnički vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća	8.935.283	9.465.881	(530.598)	(5,61)
Vrijednosni papiri za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	1.519.344	1.862.943	(343.599)	(18,44)
Ukupno	10.454.627	11.328.824	(874.197)	(7,72)

Na ovoj poziciji iskazuju se i vrijednosni papiri kupljeni za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav, i to obveznice Republike Hrvatske koje je Hrvatska narodna banka kupila s ciljem održavanja likvidnosti i stabilnosti financijskog sustava zbog pandemije bolesti COVID-19. Ovi vrijednosni papiri drže se do dospjeća i vrednuju po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju vrijednosti.

Hrvatska narodna banka u 2025. prodala je 56.000 tisuća eura (nominalna vrijednost) vrijednosnih papira iz portfelja koji se drži do dospjeća zbog usklađivanja povezanih s ograničenim okvirom.

9 Za SMP "završetak" se odnosi na datum završetka programa, a za APP i PEPP na konačni datum kupnja.

10 Dodatni kriteriji prihvatljivosti za pojedine programe mogu se pronaći u relevantnim odlukama Upravnog vijeća.

11 U okviru SMP-a kupljeni su samo dužnički vrijednosni papiri javnog sektora koje je izdalo pet država europodručja.

12 Dodatne pojedinosti o APP-u mogu se pronaći na [mrežnoj stranici ESB-a](#).

13 Dodatne pojedinosti o privremenom hitnom programu kupnje zbog pandemije mogu se pronaći na [mrežnoj stranici ESB-a](#).

9. POTRAŽIVANJA UNUTAR EUROSUSTAVA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Sudjelujući udio u ESB-u	417.637	417.637	–	–
Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	313.957	313.957	–	–
Potraživanja povezana sa sustavom TARGET	–	4.730.043	(4.730.043)	(100,00)
Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	20.248.732	17.024.132	3.224.600	18,94
Ukupno	20.980.326	22.485.769	(1.505.443)	(6,70)

9.1. Sudjelujući udio u ESB-u

Za Hrvatsku narodnu banku ova stavka bilance uključuje uplaćeni udio u upisanom kapitalu ESB-a u iznosu od 68.511 tisuća eura (31.12.2024: 68.511 tisuća eura) i doprinose u skladu s člankom 48.2 Statuta ESSB-a u iznosu od 349.126 tisuća eura (31.12.2024.: 349.126 tisuća eura).

U skladu s člankom 28. Statuta ESSB-a i ESB-a nacionalne središnje banke ESSB-a jedini su upisnici kapitala ESB-a. Prema članku 29. Statuta ESSB-a i ESB-a ponderi dodijeljeni nacionalnim središnjim bankama u ključu za upis kapitala ESB-a određuju se prema udjelima odgovarajućih država članica u ukupnom stanovništvu i bruto domaćem proizvodu EU-a, u jednakoj mjeri. Ti se ponderi prilagođavaju svakih pet godina i kad god dođe do promjene broja nacionalnih središnjih banaka država članica EU-a koje doprinose kapitalu ESB-a.

Ključ za upis kapitala primjenjuje se na upisani kapital ESB-a, koji iznosi 10.825.007 tisuća eura, kako bi se odredio udio upisanoga kapitala za svaku nacionalnu središnju banku.

Nacionalne središnje banke europodručja u potpunosti su uplatile svoj udio upisanoga kapitala, dok su nacionalne središnje banke izvan europodručja uplatile 3,75% svoga upisanog kapitala kao doprinos operativnim troškovima ESB-a.

Sljedeća tablica prikazuje ključ za upis kapitala, upisani kapital i uplaćeni kapital ESB-a:

	Od 1. 1. 2024.		
	Ključ za upis kapitala %	Upisani kapital u tisućama eura	Uplaćeni kapital u tisućama eura
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	3,0005	324.804	324.804
Deutsche Bundesbank	21,7749	2.357.134	2.357.134
Eesti Pank	0,2437	26.381	26.381
Central Bank of Ireland	1,7811	192.804	192.804
Bank of Greece	1,8474	199.981	199.981
Banco de España	9,6690	1.046.670	1.046.670
Banque de France	16,3575	1.770.701	1.770.701
Hrvatska narodna banka	0,6329	68.511	68.511
Banca d'Italia	13,0993	1.418.000	1.418.000
Central Bank of Cyprus	0,1802	19.507	19.507
Latvijas Banka	0,3169	34.304	34.304
Lietuvos bankas	0,4826	52.241	52.241
Banque centrale du Luxembourg	0,2976	32.215	32.215
Central Bank of Malta	0,1053	11.399	11.399
De Nederlandsche Bank	4,8306	522.913	522.913
Oesterreichische Nationalbank	2,4175	261.695	261.695
Banco de Portugal	1,9014	205.827	205.827
Banka Slovenije	0,4041	43.744	43.744
Národná banka Slovenska	0,9403	101.788	101.788
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4853	160.784	160.784
Ukupno NSB-ovi europodručja	81,7681	8.851.403	8.851.403
Българска народна банка (Bulgarian National Bank)	0,9783	105.901	3.971
Česká národní banka	1,9623	212.419	7.966
Danmarks Nationalbank	1,7797	192.653	7.224
Magyar Nemzeti Bank	1,5819	171.241	6.422
Narodowy Bank Polski	6,0968	659.979	24.749
Banca Națională a României	2,8888	312.713	11.727
Sveriges Riksbank	2,9441	318.699	11.951
Ukupno NSB-ovi izvan europodručja	18,2319	1.973.604	74.010
SVEUKUPNO	100,00	10.825.007	8.925.413

9.2. Potraživanja koja odgovaraju prijenosu deviznih pričuva

Iznos od 313.957 tisuća eura čini potraživanje Hrvatske narodne banke proizašlo iz prijenosa deviznih pričuva ESB-u, kada se Hrvatska narodna banka pridružila Eurosustavu. U skladu s člankom 30. stavkom 2. Statuta ESSB-a i ESB-a ti su doprinosi fiksni razmjerno udjelu nacionalnih središnjih banaka u upisanom kapitalu ESB-a.

Od 1. siječnja 2025. naknada za ova potraživanja izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj kamatnoj stopi na prenoćne depozite (DFR)¹⁴ koju nudi Eurosustav, prilagođenoj kako bi odražavala

14 Više o kamatnim stopama ESB-a vidjeti [ovdje](#).

nulti povrat na zlatnu komponentu. Do tog datuma takva se naknada izračunavala dnevno prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja (MRO), isto prilagođenoj da odražava nulti povrat na zlatnu komponentu.

9.3. Potraživanja povezana sa sustavom TARGET

Hrvatska narodna banka je imala potraživanje prema ESB-u na kraju 2024., ali obvezu na kraju 2025. (bilješka br. 3, pod 10.2. Obveze povezane sa sustavom TARGET).

9.4. Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava

Ova se stavka sastoji od potraživanja Hrvatske narodne banke prema Eurosustavu u vezi s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava (vidjeti “Novčanice u optjecaju” i “Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Povećanje u usporedbi sa stanjem na dan 31. prosinca 2024. nastalo je zbog smanjenja iznosa novčanica eura koje je Hrvatska narodna banka pustila u optjecaj u 2025. i povećanja novčanica u optjecaju na razini Eurosustava (bilješka br. 3, pod 1. Novčanice u optjecaju).

Od 1. siječnja 2025. remuneracija ovih potraživanja izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj kamatnoj stopi na prekonocne depozite (DFR) koju nudi Eurosustav. Do tog datuma ove remuneracije izračunavale su se prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

11. OSTALA IMOVINA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	117.931	113.237	4.694	4,15
Ostala financijska imovina	495.805	20.166	475.639	2.358,62
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	19.949	9.642	10.307	106,90
Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	153.205	216.945	(63.740)	(29,38)
Razno	5.341	4.670	671	14,37
Ukupno	792.231	364.660	427.571	117,25

11.2. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala i oprema	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u tijeku – nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije nematerijalna imovina	Investicije u tijeku – nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SVEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nemater. imovina
Stanje 1. siječnja 2025.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.458	14.968	45.712	10.654	2.121	9.748	155.661	10.709	1.659	12.368	168.029
Akumulirana amortizacija	(1.152)	(5.879)	(31.652)	(6.665)	(1.268)	–	(46.616)	(8.176)	–	(8.176)	(54.792)
Neto knjigovodstvena vrijednost	71.306	9.089	14.060	3.989	853	9.748	109.045	2.533	1.659	4.192	113.237
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2025.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	71.306	9.089	14.060	3.989	853	9.748	109.045	2.533	1.659	4.192	113.237
Nove nabavke	759	2.501	9.054	1.628	–	3.252	17.194	326	–	326	17.520
Prijenos u upotrebu	289	–	9.053	117	–	(9.459)	–	123	(1.23)	–	–
Revalorizacija	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Umanjenje vrijednosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Neto otpisi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka broj 5, točka 7)	(1.169)	(2.945)	(6.674)	(1.135)	(115)	–	(12.038)	(788)	–	(788)	(12.826)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	71.185	8.645	25.493	4.599	738	3.541	114.201	2.194	1.536	3.730	117.931
Stanje 31. prosinca 2025.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	73.505	16.770	59.394	12.175	2.031	3.541	167.416	11.158	1.536	12.694	180.110
Akumulirana amortizacija	(2.320)	(8.125)	(33.901)	(7.576)	(1.293)	–	(53.215)	(8.964)	–	(8.964)	(62.179)
Neto knjigovodstvena vrijednost	71.185	8.645	25.493	4.599	738	3.541	114.201	2.194	1.536	3.730	117.931

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	Nekretnine u vlasništvu HNB-a (zemljišta i zgrade)	Nekretnine s pravom uporabe (poslovni prostori)	Računala	Namještaj i oprema	Motorna vozila	Investicije u tijeku nekretnine, postrojenja, oprema	UKUPNO NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Softver i licencije	Investicije u tijeku nematerijalna imovina	UKUPNO NEMATERIJALNA IMOVINA	SVEUKUPNO nekretnine, postrojenja, oprema i nemater. imovina
Stanje 1. siječnja 2024.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.010	10.844	43.067	9.380	1.209	5.125	141.635	10.359	2.021	12.380	154.015
Akumulirana amortizacija	-	(3.565)	(25.869)	(5.993)	(1.174)	-	(36.601)	(7.369)	-	(7.369)	(43.970)
Neto knjigovodstvena vrijednost	72.010	7.279	17.198	3.387	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.											
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	72.010	7.279	17.198	3.387	35	5.125	105.034	2.990	2.021	5.011	110.045
Nove nabavke	-	4.124	1.158	917	114	8.191	14.504	-	-	-	14.504
Prijenos u upotrebu	521	-	1.592	657	798	(3.568)	-	362	(362)	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto otpisi	(73)	-	-	-	-	-	(73)	-	-	-	(73)
Amortizacijski trošak za razdoblje (bilješka broj 5. točka 7)	(1.152)	(2.314)	(5.888)	(972)	(94)	-	(10.420)	(819)	-	(819)	(11.239)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	71.306	9.089	14.060	3.989	853	9.748	109.045	2.533	1.659	4.192	113.237
Stanje 31. prosinca 2024.											
Nabavna ili revalorizirana vrijednost	72.458	14.968	45.712	10.654	2.121	9.748	155.661	10.709	1.659	12.368	168.029
Akumulirana amortizacija	(1.152)	(5.879)	(31.652)	(6.665)	(1.268)	-	(46.616)	(8.176)	-	(8.176)	(54.792)
Neto knjigovodstvena vrijednost	71.306	9.089	14.060	3.989	853	9.748	109.045	2.533	1.659	4.192	113.237

11.3. Ostala financijska imovina

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Dionice BIS-a	5.563	5.563	–	–
Dionice SWIFT-a	189	189	–	–
Ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca	17.608	14.414	3.194	22,16
Obračunski račun HNB-a u EuroNKSInst-u	472.445	–	472.445	–
Ukupno	495.805	20.166	475.639	2.358,62

U skladu sa Statutom BIS-a uplaćeno je 25% vrijednosti upisanih dionica, a ostatak od 75% čini “kapital na poziv”, tj. uplaćuje se po pozivu BIS-a. U 2025. Hrvatska narodna banka dobila je dividendu u iznosu od 1.083 tisuće eura (2024.: 1.107 tisuća eura).

Hrvatska narodna banka posjeduje 29 dionica SWIFT-a.

Hrvatska kovnica novca d.o.o. domaće je trgovačko društvo čija je osnovna djelatnost proizvodnja novca i medalja od zlata i drugih plemenitih metala, proizvodnja kovanoga i prigodnoga optjecajnog novca, proizvodnja nakita i srodnih proizvoda te trgovina zlatom i drugim plemenitim metalima, jubilarnim kovanim novcem i medaljama od zlata i drugih plemenitih metala. Vlasnički udio Hrvatske narodne banke u kapitalu Hrvatske kovnice novca iznosi 100%, a načelo vrednovanja jest neto vrijednost imovine. Obračuni po neto vrijednosti ove imovine izračunavaju se i evidentiraju na računima jednom godišnje, i to na kraju poslovne godine prema tada dostupnim podacima. Konsolidirani financijski izvještaji ne sastavljaju se jer ulaganje u Hrvatsku kovnicu novca nije kvantitativno ni kvalitativno značajno.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Neto vrijednost imovine 1. 1. 2025.	14.414
Revalorizacija u 2025.	3.194
Neto vrijednost imovine 31. 12. 2025.	17.608

EuroNKSInst platni je sustav za izvršavanje platnih transakcija u eurima, između platitelja i primatelja plaćanja, u gotovo realnom vremenu (SEPA instant kreditni transfer). Vlasnik i upravitelj platnog sustava EuroNKSInst jest Financijska agencija (FINA). Instant platne transakcije u eurima izvršavaju se do iznosa raspoloživih novčanih sredstava na obračunskom računu banke u EuroNKSInst-u.

11.4. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	–	9.642	(9.642)	(100,00)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	19.949	–	19.949	–
Ukupno	19.949	9.642	10.307	106,90

11.5. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti kod drugih banaka	60	79	(19)	(24,05)
Devizni vrijednosni papiri osim onih koji se drže do dospelja	4.499	3.699	800	21,63
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospelja	15.914	13.056	2.858	21,89
Vrijednosni papiri u eurima koji se drže do dospelja	28.533	30.166	(1.633)	(5,41)
Vrijednosni papiri koji su se držali za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	9.312	14.971	(5.659)	(37,80)
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike	14	4	10	250,00
Kreditni kreditnim institucijama iz RH vezani uz operacije monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	-	4.342	(4.342)	(100,00)
Devizni obratni repo ugovori	385	359	26	7,24
Obratni repo ugovori u eurima	460	204	256	125,49
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	3.301	3.967	(666)	(16,79)
Remuneracija za potraživanja unutar Eurosustava	87.664	141.915	(54.251)	(38,23)
Unaprijed plaćeni troškovi	2.414	4.180	(1.766)	(42,25)
Ostalo	649	3	646	21.533,33
Ukupno	153.205	216.945	(63.740)	(29,38)

Na podstavci A 11.5. iskazuju se obračunate kamate po raznim osnovama, a najveći dio ove stavke odnosi se na obračunate remuneracije za potraživanja unutar Eurosustava, i to s osnove usklade euronovčanica unutar Eurosustava iznos od 81.552 tisuće eura (31. prosinca 2024.: 102.627 tisuća eura), za prenesene devizne pričuve u ESB iznos od 6.112 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 11.210 tisuća eura), a u 2024. i za TARGET iznos od 28.078 tisuća eura.

11.6. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Numizmatika	1.341	1.301	40	3,07
Potraživanja	1.169	1.307	(138)	(10,56)
Dani predujmovi	35	231	(196)	(84,85)
Ostala materijalna imovina	2.480	1.495	985	65,89
Ostalo	316	336	(20)	(5,95)
Ukupno	5.341	4.670	671	14,37

Bilješka br. 3 – Stavke pasive

1. NOVČANICE U OPTJECAJU

Pod stavkom novčanice u optjecaju iskazuje se udio Hrvatske narodne banke u ukupnom iznosu novčanica eura u optjecaju (vidi bilješku Novčanice u optjecaju u bilješkama o računovodstvenim politikama).

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Novčanice eura koje Hrvatska narodna banka stavlja u optjecaj	(8.717.643)	(5.715.123)	(3.002.520)	(52,54)
Obveza koja proizlazi iz ESB-ova udjela u novčanicama eura u optjecaju	(1.002.839)	(983.526)	(19.313)	(1,96)
Potraživanje prema ponderu Hrvatske narodne banke u kapitalnom ključu ESB-a	21.251.571	18.007.658	3.243.913	18,01
Ukupno novčanice eura u optjecaju	11.531.089	11.309.009	222.080	1,96

Tijekom 2025. ukupna vrijednost novčanica u optjecaju unutar Eurosustava povećala se za 1,96%. Prema ključu raspodjele Hrvatska narodna banka imala je u optjecaju novčanica eura u vrijednosti od 11.531.089 tisuća eura na kraju godine, u usporedbi s 11.309.009 tisuća eura na kraju 2024. Vrijednost novčanica eura koje je stvarno izdala Hrvatska narodna banka smanjila se tijekom 2025., a budući da je to bilo manje od dodijeljenog iznosa, razlika od 20.248.732 tisuće eura (u usporedbi s 17.024.132 tisuće eura na dan 31. prosinca 2024.) prikazana je pod podstavkom imovine 9.4. "Neto potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava".

2. OBVEZE PREMA KREDITNIM INSTITUCIJAMA EUROPODRUČJA VEZANE UZ OPERACIJE MONETARNE POLITIKE, NOMINIRANE U EURIMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)	1.020.491	953.326	67.165	7,05
Mogućnost polaganja depozita na kraju dana	11.879.738	15.112.325	(3.232.587)	(21,39)
Ukupno	12.900.229	16.065.651	(3.165.422)	(19,70)

2.1. Tekući računi (koji obuhvaćaju sustav minimalnih pričuva)

Tekući računi jesu stanja na transakcijskim računima kreditnih institucija koje su obvezne držati minimalnu pričuvu, isključujući sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa i račune kreditnih institucija izuzete od obvezne minimalne pričuve, koji se objavljuju zasebno pod stavkom obveza 3. "Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima".

Salda minimalne pričuve banaka remunerirala su se po posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju je primijenio Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja do 20. prosinca 2022., a između 21. prosinca 2022. i 19. rujna 2023. po stopi Eurosustava na depozit položen na kraju dana (prekonoćni depozit). Prema odluci Upravnog vijeća od 27. srpnja 2023. ta se stanja remuneriraju po nula posto od 20. rujna 2023.

2.2. Mogućnost polaganja depozita na kraju dana

Mogućnost polaganja depozita na kraju dana odnosi se na prekonoćne depozite koje su položile hrvatske banke koje imaju pristup stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava za povlačenje likvidnosti po prethodno određenoj stopi.

2.3. Oročeni depoziti

Oročeni depoziti jesu operacije fine prilagodbe za povlačenja likvidnosti koje imaju oblik depozita.

2.4. Obratne operacije fine prilagodbe

Obratne operacije fine prilagodbe rabe se za neutralizaciju visokih likvidnosnih neravnoteža.

2.5. Depoziti vezani uz poziv na uplatu marže

Ova se stavka odnosi na depozite koje su položile druge ugovorne strane u onim slučajevima kada je tržišna vrijednost založenoga kolaterala niža od utvrđene točke aktivacije.

3. OSTALE OBVEZE PREMA KREDITNIM INSTITUCIJAMA EUROPODRUČJA NOMINIRANE U EURIMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Repo depoziti banaka	567.383	3.706.629	(3.139.246)	(84,69)
Depoziti banaka izdvojeni po nalogu suda	4.560	5.622	(1.062)	(18,89)
Depoziti vezani uz poziv za uplatu marže (valutni ugovori o razmjeni)	3.519	–	3.519	–
Depoziti vezani uz poziv za uplatu marže (po repo ugovorima)	–	3.989	(3.989)	(100,00)
Ukupno	575.462	3.716.240	(3.140.778)	(84,51)

Stavka Ostale obveze prema kreditnim institucijama europodručja nominirane u eurima uključuje sredstva kreditnih institucija koja nisu slobodno raspoloživa. Depoziti izdvojeni po nalogu suda jesu novčana sredstva zaplijenjena na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

5. OBVEZE PREMA OSTALIM REZIDENTIMA EUROPODRUČJA NOMINIRANE U EURIMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Opća država	2.744.742	3.179.363	(434.621)	(13,67)
Depoziti obveznih mirovinskih fondova	620.000	171.000	449.000	262,57
Ostale obveze	874.351	313.011	561.340	179,34
Ukupno	4.239.093	3.663.374	575.719	15,72

Pod stavkom Opća država iskazana su sredstva na računima države.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima ("Narodne novine", br. 156/2023.) proširen je spektar dopuštenih ulaganja obveznih mirovinskih fondova (OMF-ova) i na depozite kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke. Uvjeti za oročavanje depozita OMF-ova regulirani su Odlukom o kamatnim stopama na novčana sredstva kod Hrvatske narodne banke koja se ne odnose na operacije monetarne politike. Depozite za OMF-ove kod HNB-a oročavaju društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima.

Ostale obveze obuhvaćaju depozite financijskih institucija koje ne podliježu obvezni minimalne pričuve, depozite obveznih mirovinskih fondova i stanje na TIPS AS tehničkom računu Fine.

U svrhu provedbe obračuna i namire SEPA instant kreditnih transfera sudionika EuroNKSInst-a HNB otvara i vodi Financijskoj agenciji (FINA) TIPS AS tehnički račun. Fina upotrebljava TIPS AS tehnički račun za prikupljanje potrebne likvidnosti koju su izdvojili sudionici EuroNKSInst-a kao osiguranje za pokriće obračuna i namire SEPA instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u.

6. OBVEZE PREMA REZIDENTIMA IZVAN EUPODRUČJA NOMINIRANE U EURIMA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema Europskoj komisiji	125.681	129.532	(3.851)	(2,97)
Ostale obveze	68.438	71.378	(2.940)	(4,12)
Ukupno	194.119	200.910	(6.791)	(3,38)

Obveze prema Europskoj komisiji čine transakcijski računi u eurima: račun vlastitih sredstava i račun Europskoga razvojnog fonda.

U skladu sa Smjernicom (EU) 2021/564 ESB-a od 17. ožujka 2021. (zamijenjena Smjernicom (EU) 2024/1211) o pružanju usluga na području upravljanja pričuvama u eurima preko Eurosustava središnjim bankama i zemljama izvan europodručja te međunarodnim organizacijama Hrvatska narodna banka sklopila je ugovor sa središnjom bankom izvan Eurosustava o pružanju usluga na području upravljanja pričuvama (engl. *Eurosystem's provision of reserve management services – ERMS*). Primitivena sredstva i oročeni depozit središnje banke izvan Eurosustava u iznosu od 68.428 tisuća eura (31.prosinca 2024.: 71.368 tisuća eura) iskazani su u okviru stavke Ostale obveze.

7. OBVEZE PREMA REZIDENTIMA EUPODRUČJA NOMINIRANE U STRANOJ VALUTI

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze prema ugovornim stranama financijskog sektora	185.636	198.090	(12.454)	(6,29)
Opća država	987	4.102	(3.115)	(75,94)
Ukupno	186.623	202.192	(15.569)	(7,70)

Obveze prema ugovornim stranama financijskog sektora odnose se na repo depozite financijskih institucija iz europodručja nominirane u stranoj valuti.

9. PROTUSTAVKA POSEBNIM PRAVIMA VUČENJA KOJA DODJELJUJE MMF

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze za neto kumulativnu alokaciju	1.206.324	1.298.226	(91.902)	(7,08)
Ukupno	1.206.324	1.298.226	(91.902)	(7,08)

Ova pozicija bilance obuhvaća eursku protuvrijednost 1.034.938 tisuća SDR-a (31. prosinca 2024.: 1.034.938 tisuća SDR-a).

10. OBVEZE UNUTAR EUROSUSTAVA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Obveze povezane sa sustavom TARGET	4.588.242	–	4.588.242	–
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	78.634	190.161	(111.527)	(58,65)
Ukupno	4.666.876	190.161	4.476.715	2.354,17

10.2. Obveze povezane sa sustavom TARGET

Ova se stavka sastoji od stanja Hrvatske narodne banke prema ESB-u u sustavu TARGET (vidi „Saldna unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Od 1. siječnja 2025. remuneracija ovih potraživanja/obveza (s iznimkom salda proizašlih iz *back-to-back swap* transakcija u vezi s operacijama pružanja likvidnosti u američkim dolarima) izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj kamatnoj stopi na prekonoćne depozite (DFR) koju nudi Eurosustav. Do tog datuma ove remuneracije izračunavale su se prema posljednjoj dostupnoj (graničnoj) kamatnoj stopi koju primjenjuje Eurosustav u svojim aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

10.4. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)

U okviru ostalih obveza unutar Eurosustava, a u vezi s pozicijom prema ESB-u glede godišnjeg udruživanja i preraspodjele monetarnog prihoda između nacionalnih središnjih banaka Eurosustava, Hrvatska narodna banka ima obvezu u iznosu od 78.634 tisuće eura na kraju godine (bilješka br. 5, pod 3. Neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda).

12. OSTALE OBVEZE

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	6.288	2	6.286	314.300,00
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	16.857	16.527	330	2,00
Razno	446.392	571.838	(125.446)	(21,94)
Ukupno	469.537	588.367	(118.830)	(20,20)

12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Na ovoj poziciji iskazuju se neto rezultati vrednovanja izvanbilančnih instrumenata u stranim valutama od datuma trgovanja do datuma namire. U tablici koja slijedi iskazane su revalorizacijske razlike izvedenih instrumenata po instrumentima i valutama, a koje su priznate u bilanci.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u USD	6.288	–	6.288	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP) u JPY	–	2	(2)	(100,00)
Ukupno	6.288	2	6.286	314.300,00

12.2. Obračunati rashodi i odgođeni prihodi

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Depoziti RH	3.546	9.419	(5.873)	(62,35)
Repo ugovori	651	5.514	(4.863)	(88,19)
Depoziti ostalih klijenata	457	512	(55)	(10,74)
Prekonoćni depoziti kreditnih institucija	9.855	–	9.855	–
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	525	705	(180)	(25,53)
Ostalo	1.823	377	1.446	383,55
Ukupno	16.857	16.527	330	2,00

Pod stavkom Ostalo iskazana je obračunata remuneracija po TIPS AS tehničkom računu Fine u iznosu od 1.500 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 72 tisuće eura).

12.3. Razno

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kovanice eura	209.029	170.728	38.301	22,43
Novčanice kuna	177.371	189.337	(11.966)	(6,32)
Kovanice kuna	–	155.234	(155.234)	(100,00)
Obveze prema zaposlenicima	3.989	3.362	627	18,65
Porezi i doprinosi	2.634	1.983	651	32,83
Obveze prema dobavljačima	6.423	8.394	(1.971)	(23,48)
Računi banaka za gotovinu sudionika u TARGET-u	40.385	35.764	4.621	12,92
Ostalo	6.561	7.036	(475)	(6,75)
Ukupno	446.392	571.838	(125.446)	(21,94)

Na ovoj se poziciji, počevši od godine nakon godine prelaska na gotovinu eura, iskazuju i novčanice kuna u optjecaju. Novčanice kune zamjenjuju se bez vremenskog ograničenja, a kovanice kune do proteka tri godine od dana uvođenja eura, odnosno do 31. prosinca 2025. Preostali iznos nevraćenih kovanica kuna umanjen za procijenjeni iznos koji će se vratiti nakon 31. prosinca 2025. priznat je kao prihod u računu dobiti i gubitka za 2025. (bilješka br. 5, pod 6. Ostali prihodi).

Račun banke za gotovinu jest namjenski račun banke otvoren u Hrvatskoj narodnoj banci za potrebe obavljanja opskrbe banke gotovim novcem preko gotovinskih centara koji nije transakcijski račun u smislu propisa kojim se uređuje platni promet. Prijenosi novčanih sredstava u svrhu opskrbe banaka gotovim novcem eura provode se preko sustava TARGET.

Pod stavkom Ostalo iskazana je sadašnja vrijednost obveza na osnovi najma u iznosu od 5.772 tisuće eura (31. prosinca 2024.: 6.480 tisuća eura).

13. REZERVACIJE

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
<i>Rezervacije za rizike</i>				
Rezervacije za financijske rizike	586.074	491.074	95.000	19,35
<i>Ostale rezervacije</i>				
Rezervacije za primanja zaposlenih	5.471	4.936	535	10,84
Rezervacije za kovanice kuna	1.232	–	1.232	–
<i>Ukupno ostale rezervacije</i>	6.703	4.936	1.767	35,80
Ukupno	592.777	496.010	96.767	19,51

Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke rezervacije za financijske rizike na dan 31. prosinca 2025. povećale su se za iznos od 95.000 tisuća eura tako da sada iznose 586.074 tisuće eura (31. prosinca 2024.: 491.074 tisuće eura).

Visina rezervacija za financijske rizike i daljnja potreba za njima preispituje se jednom godišnje na temelju procjene Hrvatske narodne banke o vlastitoj izloženosti financijskim rizicima. Pri procjeni adekvatne visine rezervacija za financijske rizike Hrvatske narodne banke uzimaju se u obzir modeli za ocjenu visine rizičnosti, očekivanja o promjenama izloženosti riziku zbog novih ulaganja ili smanjenja postojećih ulaganja kao i očekivanja o kretanju kamatnih stopa, tečajeva valuta i drugih tržišnih čimbenika te druge stručne procjene. Izloženost Hrvatske narodne banke financijskim rizicima detaljnije se opisuje u bilješci br. 7 – Upravljanje rizicima.

Hrvatska narodna banka formirala je u 2025. rezervacije za kovanice kuna u visini procijenjenog iznosa obveze za zamjenu kovanica kuna za gotov novac eura, pri čemu su uzete u obzir neobrađene pošiljke kovanica kuna zaprimljene u Hrvatskoj narodnoj banci do 31. prosinca 2025. ili predane poštanskom pružatelju usluga u zakonskom roku za zamjenu kovanica kuna, a zaprimljene u Hrvatskoj narodnoj banci nakon 1. siječnja 2026.

14. RAČUNI REVALORIZACIJE

U sljedećoj su tablici iskazana stanja na revalorizacijskim računima.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Vrijednosni papiri	5.119	1.102	4.017	364,52
Devizne pozicije	2	170.048	(170.046)	(100,00)
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	9.072	1.017	8.055	792,04
MMF	–	15	(15)	(100,00)
Zlato	884	363	521	143,53
Srebro	1.238	196	1.042	531,63
Značajni udjeli	8.697	5.503	3.194	58,04
Revalorizacijske pričuve dugotrajne imovine	53.272	54.083	(811)	(1,50)
Predulazni revalorizacijski računi	536.260	723.483	(187.223)	(25,88)
Ukupno	614.544	955.810	(341.266)	(35,70)

U sljedećoj tablici iskazana su stanja na predulaznim revalorizacijskim računima:

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Predulazni revalorizacijski račun za USD/HRK	–	158.161	(158.161)	(100,00)
Predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka	536.260	565.322	(29.062)	(5,14)
Ukupno	536.260	723.483	(187.223)	(25,88)

Dio nerealiziranih dobitaka s predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK priznat je u računu dobiti i gubitka pri prodaji američkih dolara, a dio je korišten za pokriće gubitaka po nerealiziranim tečajnim razlikama na kraju godine od revalorizacije američkih dolara. Nerealizirani dobitci s predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka korišteni su za pokriće gubitka po nerealiziranim tečajnim razlikama i pokriće gubitaka od promjene cijena vrijednosnih papira koji se ne drže do dospijea (vidi bilješku br. 5, pod 2. Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti).

15. KAPITAL I PRIČUVE

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	31. 12. 2025.	31. 12. 2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Temeljni kapital	331.807	331.807	–	–
Opće pričuve	155.813	152.892	2.921	1,91
Ukupno	487.620	484.699	2.921	0,60

Temeljni kapital u iznosu od 331.807 tisuća eura nije prenosiv i ne može služiti kao sredstvo osiguranja. Opće pričuve formiraju se radi pokrića općih rizika poslovanja Hrvatske narodne banke, a donji iznos općih pričuva određen je na temelju Odluke o određivanju donjeg iznosa općih pričuva Hrvatske narodne banke koju je donio Savjet HNB-a i iznosi 66.361 tisuću eura.

Na povećanje općih pričuva utjecao je raspored dobiti za 2024. u iznosu od 2.110 tisuća eura i prijenos revalorizacijskih rezerva za dugotrajnu materijalnu imovinu (zgrade) u opće pričuve, i to realizacija revalorizacijske rezerve zbog amortizacije u iznosu od 811 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 811 tisuća eura).

Bilješka br. 4 – Izvanbilančna evidencija

Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)

U 2025. Hrvatska narodna banka zaključila je valutne ugovore o razmjeni, a iznosi potraživanja i obveze koje proizlaze iz ovih transakcija na dan 31. prosinca 2025. i 31. prosinca 2024. iskazani su u tablicama u nastavku.

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2025.			
	USD	JPY	EUR	Ukupno
Potraživanja	231.095	–	314.478	545.573
Obveze	–	(531.911)	–	(531.911)
Ukupno	231.095	(531.911)	314.478	13.662

Valutni ugovori o razmjeni	31. 12. 2024.			
	USD	JPY	EUR	Ukupno
Potraživanja	789.581	–	–	789.581
Obveze	–	(129.941)	(650.000)	(779.941)
Ukupno	789.581	(129.941)	(650.000)	9.640

Kolaterali

Ukupna tržišna vrijednost primljenih kolaterala po operacijama monetarne politike Eurosustava na dan 31. prosinca 2025. iznosila je 49.599 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 47.037 tisuća eura).

Ukupna tržišna vrijednost primljenih kolaterala po deviznim obratnim repo ugovorima (obveznice država i državnih institucija rejtinga od AAA do AA-) na dan 31. prosinca 2025. iznosi 610.693 tisuće eura (31. prosinca 2024.: 196.539 tisuća eura).

Ukupna tržišna vrijednost danih kolaterala po deviznim repo ugovorima na dan 31. prosinca 2025. iznosi 755.069 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 4.176.066 tisuća eura).

Nepredviđena imovina

U ranije pravomoćno okončanom parničnom postupku u kojemu je tužitelj bila Hrvatska narodna banka, Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem je ukinuo pravomoćnu presudu te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. U ponovljenom postupku prvostupanjski sud odbio je tužbu Hrvatske narodne banke, a žalbu Hrvatske narodne banke drugostupanjski je sud odbio, čime je prvostupanjska presuda postala pravomoćna. Međutim, kako je u istom postupku, povodom pravomoćne presude, Hrvatska narodna banka Vrhovnom sudu Republike Hrvatske podnijela prijedlog za dopuštenje revizije presude kao izvanredni pravni lijek u parničnom postupku, u izvanbilančnoj evidenciji još je evidentirana nepredviđena imovina u iznosu od 22.667 tisuća eura (31. prosinca 2024.: 22.667 tisuća eura) i ostat će tako sve do donošenja odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske povodom spomenutog prijedloga.

Potencijalne i preuzete obveze

Sudski sporovi: Na dan 31. prosinca 2025. Hrvatska narodna banka nema rezervacija za sudske sporove (vidi bilješku br. 3, pod 13. Rezervacije).

Preuzete obveze za kapitalna ulaganja: Na dan 31. prosinca 2025. Hrvatska narodna banka imala je preuzetih obveza za kapitalna ulaganja u iznosu od 1.482 tisuće eura (31. prosinca 2024.: 2.734 tisuće eura).

Bilješka br. 5 – Bilješke uz Račun dobiti i gubitka

1. NETO KAMATNI PRIHOD/(RASHOD)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eurima)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kamatni prihod u devizama:				
Devizni depoziti	1.299	2.709	(1.410)	(52,05)
Devizni obratni repo ugovori	6.824	11.378	(4.554)	(40,02)
Devizni vrijednosni papiri koji se ne drže do dospijea	26.341	28.938	(2.597)	(8,97)
Devizni vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	57.630	26.778	30.852	115,21
Valutni ugovori o razmjeni (SWAP)	14.126	52.527	(38.401)	(73,11)
Sredstva kod MMF-a	38.268	14.084	24.184	171,71
Ostalo	1	–	1	–
Ukupno	144.489	136.414	8.075	5,92
Kamatni prihod u domaćoj valuti:				
Operacije monetarne politike	148	54	94	174,07
Potraživanja unutar Eurosustava za:				
TARGET	9.210	510.556	(501.346)	(98,20)
Raspodjela euronovčanica unutar Eurosustava	323.686	404.240	(80.554)	(19,93)
Prijenos deviznih pričuva u ESB	6.112	11.210	(5.098)	(45,48)
Vrijednosni papiri koji se drže do dospijea	127.049	140.691	(13.642)	(9,70)
Obratni repo ugovori	4.474	1.249	3.225	258,21
Valutni ugovor o razmjeni (FX SWAP)	929	–	929	–
Vrijednosni papiri koje se drže za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	51.844	58.076	(6.232)	(10,73)
Operacije monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	301	931	(630)	(67,67)
Obračunski račun HNB-a u EuroNKSInst-u	1.332	–	1.332	–
Ostalo	43	142	(99)	(69,72)
Ukupno	525.128	1.127.149	(602.021)	(53,41)
Ukupno kamatni prihod	669.617	1.263.563	(593.946)	(47,01)

(svi iznosi izraženi su u tisućama eurima)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Kamatni rashod u devizama:				
Devizni repo ugovori	(6.674)	(11.150)	(4.476)	(40,14)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se ne drže do dospjeća	(146)	(123)	23	18,70
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospjeća	(1.404)	(1.527)	(123)	(8,06)
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(972)	(43)	929	2.160,47
Neto kumulativna alokacija MMF-a	(38.047)	(14.083)	23.964	170,16
Ukupno	(47.243)	(26.926)	20.317	75,45
Kamatni rashod u domaćoj valuti:				
Depoziti Ministarstva financija	(44.381)	(115.748)	(71.367)	(61,66)
Ostali depoziti države	(9.922)	(28.409)	(18.487)	(65,07)
Repo ugovori	(27.326)	(394.487)	(367.161)	(93,07)
Depoziti obveznih mirovinskih fondova	(8.994)	(9.512)	(518)	(5,45)
Ostali depoziti	(1.885)	(2.988)	(1.103)	(36,91)
Prekonoćni depoziti banaka	(290.056)	(532.226)	(242.170)	(45,50)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže do dospjeća	(18.909)	(29.004)	(10.095)	(34,81)
Obveze unutar Eurosustava (TARGET)	(63.655)	-	63.655	-
Valutni ugovori o razmjeni (FX SWAP)	(3.294)	(34.647)	(31.353)	(90,49)
Amortizacija premija za vrijednosne papire koji se drže za potrebe monetarne politike prije ulaska u Eurosustav	(36.874)	(41.321)	(4.447)	(10,76)
TIPS AS tehnički račun Fine	(3.975)	(883)	3.092	350,17
Najmovi	(167)	(178)	(11)	(6,18)
Ostalo	(622)	(854)	(232)	(27,17)
Ukupno	(510.060)	(1.190.257)	(680.197)	(57,15)
Ukupno kamatni rashod	(557.303)	(1.217.183)	(659.880)	(54,21)
Ukupno neto kamatni prihod/(rashod)	112.314	46.380	65.934	142,16

2. NETO REZULTAT FINANCIJSKIH OPERACIJA I UMANJENJA VRIJEDNOSTI

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija:				
Tečajne razlike	(7.145)	66	(7.211)	(10.925,76)
Vrijednosni papiri	1.213	(92)	1.305	1.418,48
Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama	–	9.348	(9.348)	(100,00)
Gubici pri kupoprodaji vrijednosnih papira koji se drže do dospijeća	(454)	(4.134)	3.680	89,02
Ostali dobiti:				
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK	24.597	–	24.597	–
Ukupno	18.211	5.188	13.023	251,02
Umanjenje financijske imovine i pozicija:				
Promjene tečaja:				
Tečajne razlike	(162.588)	(1)	(162.587)	(16.258.700,00)
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK i predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka	162.588	1	162.587	16.258.700,00
<i>Ukupno tečajne razlike:</i>	–	–	–	–
Promjene cijena:				
Vrijednosni papiri	(38)	(1.710)	1.672	97,78
Prihod od otpuštanja predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka	38	1.710	(1.672)	(97,78)
<i>Ukupno promjene cijena:</i>	–	–	–	–
Ukupno	–	–	–	–
Ukupno neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti	18.211	5.188	13.023	251,02

Stavka Realizirani dobiti/(gubici) od financijskih operacija također uključuje realizirane gubitke koji proizlaze iz prodaje vrijednosnih papira iz portfelja koji se drži do dospijeća zbog usklađivanja povezanih s ograničenim okvirom.

Za 2025. gubici od tečajnih razlika pokriveni su u cijelosti iz predulaznoga revalorizacijskog računa za USD/HRK (133.564 tisuće eura) i iz predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka (29.024 tisuće eura), a gubici od promjena cijena vrijednosnih papira (38 tisuća eura) pokriveni su u cijelosti iz predulaznoga revalorizacijskog računa za pokriće gubitaka.

3. NETO REZULTAT UDRUŽIVANJA MONETARNOG PRIHODA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto monetarni prihod koji udružuje Hrvatska narodna banka	(269.693)	(538.609)	268.916	49,93
Neto monetarni prihod raspoređen Hrvatskoj narodnoj banci	191.059	348.576	(157.517)	(45,19)
<i>Preraspodjela monetarnog prihoda za godinu</i>	(78.634)	(190.033)	111.399	58,62
Korekcije preraspodjele monetarnog prihoda iz prethodne godine	–	(128)	128	100,00
Udio u rezervacijama za rizike	–	345	(345)	(100,00)
Ukupno	(78.634)	(189.816)	111.182	58,57

Ova stavka sadržava neto rezultat udruživanja monetarnog prihoda za 2025., odnosno rashod od 78.634 tisuće eura u usporedbi s rashodom u iznosu od 189.816 tisuća eura u prethodnoj godini.

Iznos monetarnog prihoda svake nacionalne središnje banke Eurosustava određuje se mjerenjem godišnjeg prihoda koji proizlazi iz imovine za posebne namjene koju drži u odnosu na svoju osnovicu obveza. Osnovicu obveza čine uglavnom sljedeće stavke: novčanice u optjecaju, obveze prema kreditnim institucijama europodručja povezane s operacijama monetarne politike nominirane u eurima, neto obveze unutar Eurosustava koje proizlaze iz transakcija u TARGET-u, neto obveze unutar Eurosustava koje se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava, obračunate kamate koje svaka nacionalna središnja banka bilježi na kraju tromjesečja na obveze monetarne politike čije je dospijeće jedna godina ili duže, obveze prema ESB-u koje jamče potraživanje u vezi s ugovorima o zamjeni koji ostvaruju neto prihod za Eurosustav i depozitne obveze prema drugim ugovornim stranama Eurosustava koje nisu ispunile svoje obveze i koje su reklasificirane iz stavke obveza 2.1. Tekući računi (koji pokrivaju sustav minimalnih pričuva). Sve kamate plaćene na obveze uključene u osnovicu obveza oduzimaju se od monetarnog prihoda koji se objedinjuje.

Imovina za posebne namjene sastoji se uglavnom od sljedećih stavki: kredita kreditnim institucijama europodručja vezanih uz operacije monetarne politike nominiranih u eurima, dužničkih vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike, potraživanja unutar Eurosustava koja su ekvivalent prijenosu deviznih pričuva u ESB, neto potraživanja unutar Eurosustava koja proizlaze iz TARGET transakcija, neto potraživanja unutar Eurosustava povezanih s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava, potraživanja od drugih ugovornih strana u europodručju povezanih s ugovorima o zamjeni između ESB-a i središnjih banaka izvan Eurosustava koje ostvaruju neto prihod za Eurosustav, obračunatih kamata koje svaka nacionalna središnja banka bilježi na kraju tromjesečja na imovinu monetarne politike čije je dospijeće jedna godina ili duže i ograničenog iznosa zlata svake nacionalne središnje banke razmjerno kapitalnom ključu svake nacionalne središnje banke.

Iznos monetarnog prihoda svake nacionalne središnje banke utvrđuje se mjerenjem stvarnog prihoda koji proizlazi iz imovine za posebne namjene evidentirane u njegovim poslovnim knjigama. Iznimno od ovoga, smatra se da zlato ne stvara prihod, a smatra se da prihod po posljednjoj dostupnoj kamatnoj stopi na prekonoćne depozite koje nudi Eurosustav ostvaruju: (a) vrijednosni papiri koji se drže u svrhu monetarne politike prema Odluci ESB/2009/16 od 2. srpnja 2009. o provedbi programa kupnje pokrivenih obveznica, (b) vrijednosni papiri koji se drže u svrhu monetarne politike prema Odluci ESB/2011/17 od 3. studenoga 2011. o provedbi drugog programa kupnje pokrivenih obveznica i (c) dužnički instrumenti koje su izdale središnje, regionalne i lokalne vlasti i priznate agencije te zamjenski dužnički instrumenti koje su izdale javne nefinancijske korporacije prema Odluci ESB/2020/9 od 3. veljače 2020. o programu kupnje imovine javnog sektora na sekundarnim tržištima

ili Odluci ESB/2020/17 od 24. ožujka 2020. o privremenom hitnom programu kupnje zbog pandemije. Ako vrijednost imovine za posebne namjene nacionalne središnje banke premašuje ili je manja od vrijednosti njezine osnovice obveza, razlika se prebija primjenom posljednje dostupne kamatne stope na prekonoćne depozite koje nudi Eurosustav.

Monetarni prihod koji udružuje Eurosustav raspodjeljuje se između nacionalnih središnjih banaka prema ključu upisanoga kapitala ESB-a. Udruživanje i preraspodjela monetarnog prihoda nacionalnim središnjim bankama dovodi do određenih učinaka neto preraspodjele. Jedan je razlog to što se prinosi ostvareni na određenu imovinu za posebne namjene i troškovi kamata koji se plaćaju na određene stavke osnovice obveza mogu značajno razlikovati među nacionalnim središnjim bankama Eurosustava. Osim toga, obično udio svake nacionalne središnje banke Eurosustava u imovini za posebnu namjenu i u osnovici obveza odstupa od njezina udjela u upisanom kapitalu ESB-a. Razlika između monetarnog prihoda koji je Hrvatska narodna banka udružila u iznosu od 269.693 tisuće eura i monetarnog prihoda dodijeljenog Hrvatskoj narodnoj banci u iznosu od 191.059 tisuća eura jest neto rezultat koji proizlazi iz izračuna monetarnog prihoda.

Raščlamba neto rezultata udruživanja monetarnog prihoda u njegove različite komponente prikazana je u sljedećoj tablici:

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	Neto MP koji udružuje HNB	Neto MP Ukupno NSB-ovi	Preraspodjela MP-a prema ključu Eurosustava	Neto rezultat udruživanja MP-a za 2025.	Neto rezultat udruživanja MP-a za 2024.
	a		b	b-a	
Krediti kreditnim institucijama europodručja	54	6.709.494	51.933	51.879	215.844
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji podliježu podjeli rizika	–	8.081.103	62.549	62.549	63.486
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike koji ne podliježu podjeli rizika	–	63.405.916	490.774	490.774	1.008.396
Potraživanja unutar Eurosustava koja su ekvivalentna prijenosu deviznih pričuva u ESB	6.112	789.634	6.112	–	–
Neto potraživanja (obveze) povezane s raspodjelom euronovčanica	323.686	(2.900.096)	(22.447)	(346.133)	(444.735)
Neto potraživanja (obveze) koje proizlaze iz transakcija u TARGET-u	(54.445)	7.687.574	59.503	113.948	(389.746)
GAP (razlika između imovine za posebne namjene i osnovice obveza)*	284.248	9.092.969	70.381	(213.867)	(76.162)
Obveze prema kreditnim institucijama europodručja	(290.056)	(62.059.636)	(480.353)	(190.297)	(403.151)
Ukupno	269.693	24.683.962	191.059	(78.634)	(190.033)

* Za potrebe prezentacije preostali prihod koji se odnosi na potraživanja koja proizlaze iz osiguranja likvidnosti središnjim bankama izvan Eurosustava i iznosi 2.349 tisuća eura uključen je u ovu stavku.

4. NETO PRIHOD/(RASHOD) OD NAKNADA I PROVIZIJA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od naknada i provizija				
Naknade za superviziju kreditnih institucija	19.908	17.076	2.832	16,58
Usluge opskrbe banaka gotovim novcem	1.683	1.917	(234)	(12,21)
Ostalo	68	161	(93)	(57,76)
Ukupno	21.659	19.154	2.505	13,08
Rashodi od naknada i provizija				
Troškovi pohrane i čuvanja vrijednosnih papira	(1.276)	(233)	1.043	447,64
Obvezni doprinos proračunu EBA-e	(759)	(739)	20	2,71
Usluge opskrbe banaka gotovim novcem	(5.369)	(5.622)	(253)	(4,50)
Ostalo	(527)	(524)	3	0,57
Ukupno	(7.931)	(7.118)	813	11,42
Neto prihod/(rashod) od naknada i provizija	13.728	12.036	1.692	14,06

Hrvatska narodna banka naplaćuje naknadu za superviziju kreditnih institucija na temelju Zakona o kreditnim institucijama, a obveznici plaćanja naknade za superviziju jesu kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske. Visina, osnovica, način izračuna i način plaćanja naknade za superviziju određuju se Odlukom o naknadi za superviziju kreditnih institucija, koju donosi guverner Hrvatske narodne banke.

Bankama se za pružene usluge u skladu s Odlukom o opskrbi banaka gotovim novcem eura naplaćuje naknada prema Tarifi naknada za usluge opskrbe banaka gotovim novcem eura, koju donosi guverner Hrvatske narodne banke. Poslove opskrbe banaka gotovim novcem za Hrvatsku narodnu banku obavljaju FINA gotovinski servisi d.o.o., za što im Hrvatska narodna banka plaća ugovorenu naknadu.

Uredbom (EU) br. 1093/2010 o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (engl. *European Banking Authority* – EBA) definirano je da su nadležna tijela članovi Europskog sustava financijskog nadzora (engl. *European System of Financial Supervision* – ESFS), koji čini i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA). Hrvatska narodna banka prema navedenoj je Uredbi kao tijelo nadležno za nadzor kreditnih institucija sastavni dio Europskog sustava financijskog nadzora (ESFS-a) te u skladu s njom predstavnik Hrvatske narodne banke sudjeluje kao član u rukovodećem tijelu EBA-e, Odboru nadzornih tijela (engl. *Board of Supervisors* – BoS). Odbor nadzornih tijela svake godine na način propisan člankom 63. navedene Uredbe donosi proračun EBA-e. Prihodi EBA-e iz kojih se financira proračun sastoje se, među ostalim, od obveznih doprinosa nacionalnih nadležnih tijela koji se uplaćuju u skladu s formulom koja se zasniva na ponderiranju glasova.

5. PRIHOD OD DIONICA I SUDJELUJUĆIH UDJELA

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihod od dividenda BIS-a	1.083	1.107	(24)	(2,17)
Prihod od sudjelujućih udjela u ESB-u	–	10.881	(10.881)	(100,00)
Ukupno	1.083	11.988	(10.905)	(90,97)

6. OSTALI PRIHODI

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Prihodi od prodaje numizmatike i investicijskog zlata	93	175	(82)	(46,86)
Ostali prihodi	154.983	234.595	(79.612)	(33,94)
Ukupno	155.076	234.770	(79.694)	(33,95)

Pod stavkom Ostali prihodi iskazan je prihod od 152.781 tisuću eura priznat u računu dobiti i gubitka na temelju Odluke Savjeta Hrvatske narodne banke o priznavanju prihoda od kovanica kuna koje se neće vratiti u Hrvatsku narodnu banku nakon proteka roka (31. prosinca 2025.) za zamjenu kovanica kuna za gotov novac eura.

7. TROŠKOVI POSLOVANJA / TROŠKOVI ZA ZAPOSLENIKE

Troškovi poslovanja

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Troškovi za zaposlenike	(50.226)	(42.363)	7.863	18,56
Administrativni troškovi	(30.819)	(28.623)	2.196	7,67
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(12.826)	(11.239)	1.587	14,12
Troškovi izrade novčanica i kovanog novca	(18.862)	(27.640)	(8.778)	(31,76)
Ostali troškovi	(492)	(134)	358	267,16
Ukupno	(113.225)	(109.999)	3.226	2,93

U sklopu administrativnih troškova iskazuju se troškovi održavanja zgrada i druge materijalne imovine, režijski troškovi, troškovi održavanja mrežnih programa, troškovi uredskog materijala, troškovi sitnog inventara, troškovi stručnog usavršavanja, troškovi rezervacija za sudske sporove te drugi tekući troškovi. Troškovi amortizacije imovine s pravom uporabe u 2025. iznose 2.946 tisuća eura (2024.: 2.314 tisuća eura) i iskazuju se u okviru Troškova amortizacije.

Troškovi za zaposlenike

(svi iznosi izraženi su u tisućama eura)	2025.	2024.	Promjena	
			Apsolutno	%
Neto plaće	(22.644)	(20.159)	2.485	12,33
Doprinosi iz plaća i na plaće	(11.993)	(10.635)	1.358	12,77
Porezi i prirezi	(4.411)	(3.997)	414	10,36
Ostali troškovi za zaposlenike	(10.642)	(7.056)	3.586	50,82
Troškovi rezervacija za primitke zaposlenika	(536)	(516)	20	3,88
Ukupno	(50.226)	(42.363)	7.863	18,56

Prosječan broj zaposlenika u 2025. godini bio je 785 (2024.: 767).

13. DOBIT/(GUBITAK) TEKUĆE GODINE

Hrvatska narodna banka ostvarila je dobit za 2025. u iznosu od 13.553 tisuće eura. Raspored dobiti izvršit će se u sljedećoj financijskoj godini slijedom Odluke Savjeta Hrvatske narodne banke o financijskim izvještajima i rasporedu dobiti Hrvatske narodne banke za 2025. godinu.

Hrvatska narodna banka ostvarila je za 2024. dobit u iznosu od 10.547 tisuća eura, koja je Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke o financijskim izvještajima i rasporedu dobiti Hrvatske narodne banke za 2024. godinu raspoređena u opće pričuve u iznosu od 2.110 tisuća eura i u državni proračun u iznosu od 8.437 tisuća eura.

Bilješka br. 6 – Događaji nakon datuma bilance

Pristupanje Bugarske europodručju

U skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2025/1407 od 8. srpnja 2025., donesenom u skladu s člankom 140(2) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Bugarska je usvojila jedinstvenu valutu 1. siječnja 2026. U skladu s člankom 48.1 Statuta ESSB-a i ESB-a i pravnim aktima koje je Upravno vijeće donijelo 31. prosinca 2025., Bugarska narodna banka uplatila je preostali iznos upisanoga kapitala ESB-u. U skladu s člankom 48.1, u vezi s člankom 30.1 Statuta ESSB-a i ESB-a, Bugarska narodna banka prenijela je devizne rezerve ESB-u u iznosu koji odgovara njezinu udjelu u upisanom kapitalu. Kao rezultat promjene kapitalnoga ključa nakon ulaska Bugarske narodne banke u Eurosustav, udio Hrvatske narodne banke u uplaćenom kapitalu ESB-a (ključ Eurosustava) smanjio se s 0,7740% na 0,7649%. Udio Hrvatske narodne banke u upisanom kapitalu ESB-a iznosi 0,6329%.

Nakon 31. prosinca 2025. nije bilo drugih značajnih događaja koji bi imali utjecaja na financijske izvještaje Hrvatske narodne banke.

Bilješka br. 7 – Upravljanje rizicima

Hrvatska narodna banka upravlja nemonetarnom financijskom imovinom (eurskim vlastitim sredstvima i ulaganjima u devizama), a na visinu rizika značajno utječe i provođenje monetarne politike koje se odražava u monetarnom dijelu bilance Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka upravlja nemonetarnom financijskom imovinom na osnovi načela likvidnosti i sigurnosti ulaganja, što znači da održava visoku likvidnost financijske imovine i primjerenu izloženost rizicima te uz dana ograničenja nastoji ostvariti povoljne stope povrata na svoja ulaganja.

Rizici prisutni pri upravljanju nemonetarnom financijskom imovinom ponajprije su financijski rizici, a to su kreditni, likvidnosni i tržišni rizik, ali velika se pozornost posvećuje i operativnom riziku.

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka koji nastaje zbog neprimjerenih ili neuspješnih unutarnjih procesa, zaposlenika ili sustava ili zbog vanjskih događaja. Operativni rizik kontrolira se strogim razdjeljivanjem funkcija i odgovornosti, točno propisanim metodologijama i procedurama te redovitim unutarnjim i vanjskim revizijama.

Revalorizacijski računi i rezervacije za financijske rizike čine zaštitne slojeve za rizike s time da se revalorizacijski računi rabe kao prva razina zaštite od rizika pada cijena i tečaja, a rezervacije za financijske rizike i predulazni revalorizacijski račun za pokriće gubitaka mogu se upotrebljavati za pokriće negativnih utjecaja na račun dobiti i gubitka proizašlih iz svih financijskih rizika.

7.1. KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik jest rizik nepodmirenja obveza, odnosno mogućnost da se uložena sredstva neće pravodobno i/ili u potpunosti vratiti ili da se neće vraćati planiranom dinamikom.

Hrvatska narodna banka ograničuje izloženost kreditnom riziku ulaganjem financijske imovine u visokokvalitetne instrumente s najmanjim stupnjem rizičnosti poput državnih obveznica, obveznica za koje jamči država, bankovnih obveznica s državnim jamstvom i osiguranih obveznica, u instrumente međunarodnih financijskih institucija visokoga kreditnog rejtinga te u kolateralizirane i nekolateralizirane depozite. Kolateralizirani depoziti osigurani su državnim obveznicama iste vrijednosti ili vrijednosti veće od one samog depozita, a nekolateralizirani depoziti ulažu se samo kod središnjih banaka i međunarodnih financijskih institucija. Ulaganja sredstava financijske imovine limitirana su po vrstama izdavatelja i financijskim institucijama, čime se kreditni rizik diversificira.

Ocjena kreditne sposobnosti financijskih institucija zasniva se na rejtinzima koje su objavile velike međunarodne agencije za procjenu rejtinga (Moody's, Standard & Poor's i Fitch).

Hrvatska narodna banka ulaže financijsku imovinu u obveznice država i obveznice za koje jamči država rejtinga od Aaa do Baa3 (po agenciji Moody's), u osigurane obveznice rejtinga od Aaa do Aa2, u obratne repo ugovore kod komercijalnih banaka rejtinga od Aaa do Baa3, u depozite kod središnjih banaka rejtinga od Aaa do Baa3 te u instrumente kod međunarodnih financijskih institucija od Aaa do Baa3.

7.2. LIKVIDNOSNI RIZIK

Likvidnosni rizik proizlazi iz nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza ili ostalih obveza u stranoj valuti iz poslovanja Hrvatske narodne banke u ugovorenom roku. Zbog toga Hrvatska

narodna banka svojom strategijom upravljanja likvidnošću mora svakodnevno osigurati dostatnu raspoloživost sredstava za namiru svih dospjelih i ugovorenih obveza. Likvidnosni rizik kontrolira se ulaganjem financijske imovine u sredstva po viđenju, lako utržive obveznice i djelomično u depozitne instrumente s kratkim dospeljem.

Likvidna sredstva obuhvaćaju svu imovinu koju je moguće unovčiti u roku od jednog do tri dana. Hrvatska narodna banka ulaže ukupnu financijsku imovinu u depozite ročnosti do najviše tri mjeseca i u vrijednosne papire. Na dan 31. prosinca 2025. likvidno je bilo oko 45% financijske imovine, a na dan 31. prosinca 2024. bilo je likvidno oko 42% financijske imovine.

7.3. TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i ostale cjenovne rizike.

Valutni rizik (rizik promjene vrijednosti jedne valute u odnosu na drugu) rizik je fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tečaja stranih valuta.

Kamatni rizik jest rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova financijskog instrumenta zbog promjena tržišnih kamatnih stopa.

Ostali cjenovni rizici obuhvaćaju rizik fluktuacije fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena koje ne proizlaze iz kamatnog ili valutnog rizika.

7.3.1. Valutni rizik

Hrvatska narodna banka dio svoje imovine drži u stranoj valuti, zbog čega je izložena valutnom riziku, odnosno fluktuaciji međuvalutnih odnosa između eura i američkog dolara. Te međuvalutne promjene utječu na stanje revalorizacijskih računa u Bilanci i na konačan financijski rezultat u Računu dobiti i gubitka.

Hrvatska narodna banka izložena je valutnom riziku samo za financijsku imovinu kojim se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama (nisu uključena sredstva Ministarstva financija, SDR-i kod MMF-a, ulaganja u repo poslove ni ulaganja u sklopu ERMS-a). Osim navedenog, HNB je izložen riziku i na osnovi sredstava danih u sklopu Plana financijskih transakcija (PFT) Međunarodnoga monetarnog fonda.

Dijelom financijske imovine koju čine sredstva Ministarstva financija, repo poslovi, sredstva u posebnim pravima vučenja (SDR) i sredstva primljena u sklopu ERMS-a središnja banka upravlja pasivno, u skladu s valutnom strukturom ugovorenih deviznih obveza, te on nije izložen valutnom riziku.

Valutni VaR za razdoblje od jedne godine s razinom pouzdanosti od 95% iznosi 278 milijuna eura.

7.3.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik jest rizik pada vrijednosti portfelja financijske imovine Hrvatske narodne banke zbog mogućeg porasta kamatnih stopa na tržištima instrumenata s fiksnim prinosom.

Financijska imovina kojom se upravlja u skladu s vlastitim odrednicama, uložena je u portfelje vrijednosnih papira za trgovanje i investicijski portfelj vrijednosnih papira. Investicijski portfelj

vrijednosnih papira može biti formiran kao portfelj koji se ne drži do dospjeća te kao portfelj koji se drži do dospjeća, a oba služe kao dugoročniji izvor stabilnih prihoda i dugoga su prosječnog dospjeća.

Hrvatska narodna banka kroz Račun dobiti i gubitka ima otvorenu izloženost kamatnom riziku s portfeljima za trgovanje i likvidnim investicijskim portfeljima, dok s investicijskim portfeljima koji se drže do dospjeća gotovo da nema izloženosti kamatnom riziku.

Dijelom financijske imovine koji se sastoji od sredstava Ministarstva financija, sredstava na osnovi repo ugovora s bankama te na osnovi članstva u MMF-u i druge imovine koja je vlasništvo drugih pravnih osoba, Hrvatska narodna banka upravlja u skladu s preuzetim obvezama, a radi zaštite od kamatnog rizika.

7.3.3. Ostali cjenovni rizici

Hrvatska narodna banka izložena je ostalim cjenovnim rizicima za sredstva povjerena na upravljanje međunarodnim financijskim institucijama i plemenite metale jer cjenovni rizici utječu na promjenu vrijednosti tih financijskih instrumenata.

Kratice i znakovi

KRATICE

2LoD	Izvešća druge linije obrane (engl. <i>Second line of defense</i>)
AIS	usluga pružanja informacija o računu (engl. <i>account information service</i>)
AMLSCO	Odbor za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (engl. <i>Standing Committee on anti money laundering and countering terrorist financing</i>)
AnaCredit	skup podataka s analitičkim podacima o kreditima (engl. <i>analytical credit database</i>)
API	sučelje za programiranje aplikacija (engl. <i>application programming interface</i>)
APN	Agencija za promet nekretninama
BCBS	Bazelski odbor za nadzor banaka (engl. <i>Basel Committee for Bank Supervision</i>)
BDP	bruto domaći proizvod
BDV	bruto dodana vrijednost
BIS	Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BISIN	BIS-ova mreža inovacijskih hubova (engl. <i>Bank for International Settlement Innovation Network</i>)
BRRD	Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava (engl. <i>Bank Recovery and Resolution Directive</i>)
CBDC	digitalna valuta središnje banke (engl. <i>central bank digital currency</i>)
CCD	Direktiva o potrošačkim kreditima (engl. <i>Consumer credit directive</i>)
CEF	Centar za razvoj financija, Ljubljana (engl. <i>Center of Excellence in Finance</i>)
CF	ugljični otisak (engl. <i>Carbon Footprint</i>)
CHF	švicarski franak
CI	ugljični intenzitet (engl. <i>Carbon Intensity</i>)
CIR	pokazatelj opterećenosti neto prihoda općim troškovima (engl. <i>cost-to-income ratio</i>)
CMDI	krizno upravljanje i osiguranje depozita (engl. <i>crisis management and deposit insurance</i>)
CO ₂ e	ekvivalent ugljikova dioksida ili ekvivalent CO ₂
CRD	Direktiva o kapitalnim zahtjevima (engl. <i>Capital Requirements Directive</i>)
CRR	Odluka o regulatornom kapitalu (engl. <i>Capital Requirements Regulation</i>)
CSDB	centralizirana baza podataka o vrijednosnim papirima (engl. <i>Centralised Securities Database</i>)
C4F	Carbon4 Finance
DFR	kamatna stopa na novčani depozit (engl. <i>deposit facility rate</i>)
DGSD	Direktiva o sustavima osiguranja depozita (engl. <i>Deposit Guarantee Schemes Directive</i>)
DLT	tehnologija distribuirane glavne knjige (engl. <i>distributed ledger technology</i>)
DORA	Direktiva o digitalnoj operativnoj otpornosti (engl. <i>Digital Operational Resilience Act</i>)
DWH	spremište statističkih podataka (engl. <i>Data Warehouse</i>)
DZS	Državni zavod za statistiku
EBA	Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (engl. <i>European Banking Authority</i>)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (engl. <i>European Bank for Reconstruction and Development</i>)

ECC	Odbor za etiku i usklađenost (engl. <i>Ethics and Compliance Committee</i>)
ECL	očekivani gubici po kreditima (engl. <i>expected credit loss</i>)
ECOFIN	Vijeća EU-a za ekonomska i financijska pitanja
EDIS	europski sustav osiguranja depozita (engl. <i>European deposit insurance scheme</i>)
EEA	Europski gospodarski prostor (engl. <i>European Economic Area</i>)
EFC	Gospodarski i financijski odbor (engl. <i>Economic and Financial Committee</i>)
EFIF	Europski forum za inovacijske facilitatore (engl. <i>European Forum for Innovation Facilitators</i>)
EFTPOS	uređaj za korištenje platnih instrumenata na prodajnom mjestu (engl. <i>Electronic Funds Transfer at Point of Sale</i>)
EGP	Europski gospodarski prostor
EIB	Europska investicijska banka
EIOPA	Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (engl. <i>European Insurance and Occupational Pension Authority</i>)
EK	Europska komisija
ERM II	europski tečajni mehanizam (engl. <i>Exchange Rate Mechanism</i>)
ESB	Europska središnja banka
ESG	okolišna, društvena i upravljačka održivost (engl. <i>environmental, social, governance</i>)
ESM	europski stabilizacijski mehanizam (engl. <i>European Stability Mechanism</i>)
ESMA	Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (engl. <i>European Securities and Markets Authority</i>)
ESRB	Europski odbor za sistemske rizike (engl. <i>European Systemic Risk Board</i>)
ESSB	Europski sustav središnjih banaka
EU	Europska unija
EUR	euro
EURIBOR	referentna kamatna stopa koja se utvrđuje na europskom međubankovnom tržištu (engl. <i>Euro Interbank Offered Rate</i>)
EuroNKS	Nacionalni klirinški sustav za transakcije u eurima (engl. <i>Euro National Clearing System</i>)
€STR	referentna eurska kratkoročna kamatna stopa (engl. <i>euro short-term rate</i>)
Fed	američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
Fina	Financijska agencija
FinRep	mreža pravnih propisa vezanih uz područje FinTecha, u sklopu BIS-a (engl. <i>FinTech repository</i>)
FinTech	financijska tehnologija
GDPR	Uredba o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (engl. <i>General Data Protection Regulation</i>)
Hanfa	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HAOD	Hrvatska agencija za osiguranje depozita
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvoj
HFCN	Mreža za financije i potrošnju kućanstava (engl. <i>Household Finance and Consumption Network</i>)
HICP	harmonizirani indeks potrošačkih cijena (engl. <i>Harmonized Index of Consumer Prices</i>)

HLTF	Radna grupa za digitalni euro (engl. <i>High Level Task Force on Digital Euro</i>)
HNB	Hrvatska narodna banka
HRK	kuna
HSVP	Hrvatski sustav velikih plaćanja
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
IKT	informacijska i komunikacijska tehnologija
ILAAP	interni postupak procjene likvidnosti kreditne institucije (engl. <i>Internal Liquidity Adequacy Assessment Process</i>)
IMFC	Međunarodni monetarni i financijski odbor (engl. <i>International Monetary and Financial Committee</i>)
IMI	nadzor internih modela (engl. <i>internal model inspection</i>)
INET41	indeks nominalnoga efektivnog tečaja eura prema 41 najvažnijem trgovinskom partneru europodručja
IRB	pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (engl. <i>Internal Ratings Based Approach</i>)
IReF	Okvir za integrirano izvještavanje (engl. <i>Integrated Reporting Framework</i>)
IRT	interni sanacijski timovi (engl. <i>Internal Resolution Team</i>)
ISS	Institutional Shareholder Services, Inc.
IT	informacijske tehnologije
LCR	koeficijent likvidnosne pokrivenosti (engl. <i>liquidity coverage ratio</i>)
LGD	procjena gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. <i>loss given default</i>)
MF	Ministarstvo financija
MiCA	Uredba o tržištima kriptoomovine (engl. <i>Markets in Crypto-Assets Regulation</i>)
mil.	milijun
MLF	mogućnost posudbe na kraju dana (engl. <i>marginal lending facility</i>)
mlrd.	milijarda
MMF	Međunarodni monetarni fond
MREL	minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (engl. <i>minimum requirement for own funds and eligible liabilities</i>)
MRO	glavne operacije refinanciranja (engl. <i>main refinancing operations</i>)
MSFI	Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
NBU	Narodna banka Ukrajine
NGFS	Mreža za ozelenjivanje financijskih sustava (engl. <i>Network for Greening of the Financial Systems</i>)
NKD	Nacionalna klasifikacija djelatnosti
NKS	Nacionalni klirinški sustav
NN	Narodne novine
NPE	neprihodonosne izloženosti (engl. <i>non-performing exposures</i>)
NPL	neprihodonosni krediti (engl. <i>non-performing loans</i>)
NPOO	Nacionalni plan za oporavak i otpornost
NRS	nacionalna referentna stopa
NSFR	pokazatelj neto stabilnih izvora financiranja (engl. <i>net stable funding ratio</i>)
OECD	Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>The Organization for Economic Co-operation and Development</i>)
OSI	neposredni nadzor (engl. <i>on-site inspection</i>)
OSV	ostale sistemski važne (institucije)

PCAF	Partnerstvo za računovodstvo stakleničkih emisija financijskih institucija (engl. <i>Partnership for Carbon Accounting Financials</i>)
PD	vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. <i>probability of default</i>)
PIS	usluga iniciranja plaćanja (engl. <i>payment initiation service</i>)
PMB	nadzorni program s uključenošću Odbora izvršnih direktora MMF-a (engl. <i>Program Monitoring with Board Involvement</i>)
PRGT	Fond za smanjenja siromaštva i rast (engl. <i>Poverty Reduction and Growth</i>)
PSD2	Druga direktiva o platnim uslugama (engl. <i>Payment Services Directive</i>)
PSD3	Direktiva o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca (engl. <i>The Third Payment Services Directive</i>)
PSR	Uredba o platnim uslugama (engl. <i>Payment Services Regulation</i>)
RFI	instrument hitne pomoći MMF-a (engl. <i>Rapid Financing Instrument</i>)
RH	Republika Hrvatska
RIAD	Registar podataka o institucijama i povezanim društvima (engl. <i>Register of Institutions and Affiliates Data</i>)
RIAD TS	transakcijski sustav (engl. <i>Register of Institutions and Affiliates Data, Transaction System</i>)
ROAA	profitabilnost prosječne imovine (engl. <i>return on average assets</i>)
ROAE	profitabilnost prosječnoga kapitala (engl. <i>return on average equity</i>)
RST	Fond za otpornost i održivost (engl. <i>Resilience and Sustainability Trust</i>)
RRF	Mehanizam za oporavak i otpornost (engl. <i>Resilience and Recovery Fund</i>)
RTA	dugoročni twinning savjetnik (engl. <i>Resident Twinning Adviser</i>)
SAD	Sjedinjene Američke Države
SCT SEPA	kreditni transferi (engl. <i>SEPA Credit Transfer</i>)
SCTInst SEPA	instant kreditni transfer (engl. <i>SEPA Credit Transfer Instant</i>)
SDR	posebna prava vučenja (engl. <i>special drawing rights</i>)
SEPA	jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. <i>Single Euro Payment Area</i>)
SHSDB	statistička baza podataka o držanju vrijednosnih papira (engl. <i>Securities Holdings Statistics Database</i>)
SIE	Srednja, Istočna i Jugoistočna Europa
SKDD	Središnje klirinško i depozitarno društvo
SMS	kratka poruka (engl. <i>Short message system</i>)
SPNFT	sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
SRB	Jedinstveni sanacijski odbor (engl. <i>Single Resolution Board</i>)
SREP	postupak nadzorne provjere i ocjene (engl. <i>Supervisory Review and Evaluation Process</i>)
SRM	jedinstveni sanacijski mehanizam (engl. <i>Single Resolution Mechanism</i>)
SRMR	Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija (engl. <i>Single Resolution Mechanism Regulation</i>)
SRMS	Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu (engl. <i>Single Resolution Mechanism Regulation</i>)
SSM	jedinstveni nadzorni mehanizam (engl. <i>Single Supervisory Mechanism</i>)
SudReg	Sudski registar

TAIEX	instrument Europske komisije za prenošenje zakonodavstva i upoznavanje s najboljim praksama EU-a (engl. <i>Technical Assistance and Information Exchange</i>)
TARGET DCA	TIPS namjenski novčani račun u sustavu TARGET2-HR (engl. <i>TARGET Instant Payment Settlement</i>)
TARGET2	Transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (engl. <i>Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system</i>)
TARGET2-HR	nacionalna komponenta sustava TARGET2
TCE	ukupna apsolutna emisija stakleničkih plinova (engl. <i>Total Carbon Emissions</i>)
TCFD	Radna skupina za financijske objave povezane s klimom (engl. <i>Task Force on Climate-related Financial Disclosures</i>)
tCO ₂ e	tona ekvivalenta ugljikova dioksida ili tona ekvivalenta CO ₂
TIPS	namira trenutačnih plaćanja u sustavu TARGET2-HR (engl. <i>TARGET Instant Payment Settlement</i>)
tis.	tisuća
TREA	ukupni iznos izloženosti riziku (engl. <i>Total risk exposure amount</i>)
UN	Ujedinjeni narodi (engl. <i>United Nations</i>)
UNFCCC	Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime (engl. <i>United Nations Framework Convention on Climate Change</i>)
USD	američki dolar
WACI	ponderirani prosječni intenzitet ugljika (engl. <i>Weighted Average Carbon Intensity</i>)
ZSPNFT	Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma

ZNAKOVI

-	- nema pojave
....	- ne raspolože se podatkom
0	- podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
-	- prosjek
a, b, c,...	- oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	- ispravljen podatak
()	- nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Trg hrvatskih velikana 3
10000 Zagreb

www.hnb.hr

Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.

Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 1331-6397 (tisak)

ISSN 1334-0093 (online)

HRVATSKA NARODNA BANKA: GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2025.

ISSN 1331-6397

120